اَوحال نامہٕ

(گۄڈنیُک حصہٕ)

ترتیب کار

چمن لال چمن۔ بشیر اختر

کاشُر ڈیپارٹمنٹ کشمیر یونیورسٹی سرینگر

AVHAL NAMA

A DICTIONARY OF MEN OF LETTERS OF KASHMIR (IN KASHMIRI)

Vol. I

By

Chaman Lal Chaman

Bashir Akhtar

THE POST-GRADUATE DEPARTMENT OF KASHMIRI
THE UNVERSITY OF KASHMIR
S R I N A G A R

Printed at J. K. OFFSET PRINTERS, 315, JAMA MASJID, DELHI-110006

اَوحال نامہ

(گوڈنیُک حصہ)

کاشرِ ین شاعرن، اُدیبن، عالمن تہٕ کاشرِس متلق
تحقیق کرن والین ہُندٕ اَوحال

ترتیب کار
چمن لال چمن
بشیر اختر

کاشُر ڈپارٹمنٹ، کشمیر یونورسٹی، سرینگر

ناو : اَوحال نامہ

مصنف : چمن لال چمنؔ - بشیر اخترؔ

گوڈنیک چھاپ : ۱۹۷۹ء

تیداد : پانٛژھ ہَتھ

خوشنویس : رفیع احمد مخدومی

سرورق : مسعود حسین

پریس : جے. کے آفسیٹ دہلی

مول :

عرضِ ناشر

کاشرِ زبانۍ تہٕ اَدبہٕ کِین طالب علمن تہٕ تحقیق
کارن ہٕنٛد اکھ اہم ضرورت ہٕ نظرِ تَل تھاوِتھ چھُ کشمیر یونیورسٹی
ہُند کاشُر ڈپارٹمینٹ کاشرِن شاعرن، اَدیبن تہٕ عالمن
تہٕ کاشرِس مُتلق تحقیق کرن والین ہٕنٛدۍ اَحوال نامہٕ
یِرن والین آیتن تھاوان ۔

یُہِمہٕ کتابہٕ ہُنٛد بُنیادی مسودٕ ترتیب دِنہٕ
پیٹھ اَز تام گیٔ زٕ وَری، یُہِمہٕ کِنہ اصل مسودس گۄنہٕ گُنہٕ جایہٕ
اَتھ ڈالُن ضرورۍ سپُد ۔

رحمٰن راہی

ناو : اوحال نامہٕ

مصنف : چمن لال چمن ۔ بشیر اختر

گوڈنیُک چھاپ : ۱۹۷۹ء

تیداد : پانٛژھ ہتھ

خوشنویس : رفیع احمد مخدومی

سرورق : مسعود حُسین

پریس : جے۔ کے آفسیٹ دہلی

موٗل :

عرضِ ناشِر

کأشِر زبانۍ تہٕ اَدبہٕ کِس طالبِ علمن تہٕ تحقیق

کارن ہُند اَکھ اہم ضروٗرت نظرِ تَل تھاوِتھ چھےٚ کشمیر یونیورسٹی

ہُند کأشُر ڈیپارٹمینٹ کأشِرِس شاعرن، اَدیبن تہٕ عالِمن

تہٕ کأشرِس متعلق تحقیق کرن والین ہُند بیٚ اَوحال نامہٕ

پیٚرن والین آیتَن تھاوان ۔

یِہِندِ کتابہٕ ہُند گۄڈنِیُک مسودٕ ترتیب دِنہٕ

پیٚٹھٕ اَز تام گیٚیہِ زٕ وٕری یِمہِ کِنۍ اصل مسودس گُنہٕ گُنہٕ جایہٕ

اَتھہٕ ڈالُن ضروٗری سپُد ۔

رحمٰن راہی

ترتیب

گوڈکتھ

کٲشرٮ۪ن شاعرن، اَدیبن تہٕ باقی لِکھارین ہُنٛد یہِ تذکرٕ مُرتب کران لیوٗس اَمۍ مول اَسہِ برونٛہہ کنہِ رود سہ اوس یی زِ یَتھ منٛز گژھن ہم ساری اَدیب بیترِ شامل ہیکن سپدِتھ یِم حالے حیات چھِ یا یِمو یتھ کنۍ کٲشرِس، لول بَرِتھ کیٛنہہ تہٕ کیٛنہہ کٲشرِ یا ٹھۍ لیوکھمت چھُ۔ رٮ۪نہٕ چھِ ممکن زِ ساتی نظر آسہِ تہٕ وارِیاہن ناون تام واتن یِتھ تذکرس منٛز چھُ وارِیاہ انگریزی، اردوٗ، ہندی تہٕ پنجٲبی ادیب تہٕ شٲمِل۔ اَمیُک وجہ چھُ یہِ زِ یِمو تہٕ چھےٚ پننہِ جاے کٲشرِس ادبس ووٚتھبوٚ دیژ تہٕ کٲشرُو دوٚیمین زبانین منٛز ییرِ کٔرۍ قٲبلِ قدر تہٕ اہم کامہِ کٔرمٕژ۔ ییٚر چھُ یہِ زِ بیترِ خدمتھ یِتھ کالِ کیٛنژو ذہنکو کٲشرِ زبٲنۍ تہٕ ادبس کُرمٕژ چھےٚ تیٚمہ لول چھُنہ کٲنسہِ کٲشرِ یَتھ دم تامتھ تہٕ پننہِ زبٲنۍ تہٕ ادبس بوٚدست۔ ژھوٚٹہٕ گرِ ہِندی یا ٹھۍ اَنکھ مُوٚرِ ژھانڈی ژھانڈی تہٕ کرناوِکھ حساب ستاٰ کِنۍ چھےٚ یہِ کٲشرِ زبٲنۍ تہٕ ادبٕچ ساری وِپے لکھو تہٕ بڈ خدمتھ تہٕ توے کِنۍ آیہ ہِندی ناد تہٕ یتھ تذکرس منٛز اکیٛنژ امہِ سان درج کرنہٕ۔ یِمو اردوٗ ہندی تہٕ پنجٲبی ادیبو تہٕ شاعرو کٲشرِ تخلیقہٕ یمن زبانین منٛز بیرِ سوٚرِ چھےٚ تِمن تہٕ چھےٚ یتھ تذکرِس منٛز جاے دِنہٕ آمٕژ۔

یتھ تذکرِس منٛز چھِ ترٕٛ داہمِ شتی لِس بیٛمہ ارتاہکو کٲشرِ ادیب تہٕ شاعر بیترِ درج۔ یہِ تذکرہ تیار کرنس منٛز یِموٚ ٲیرِو تہٕ ادیب دوستو اَسہِ مواد تہٕ مشورٕ بیترِ دِتۍ اَتھہِ رٕٹ کوٚر تِمن منٛز چھِ موتی لال ساقی، محمد امین بن تبھوز، محمد احسن احسن، انیس کاظمی،

مرغوب بانہالی، ناظر کولگامی، محمد احمد اندرابی، بدری ناتھ کلا، ہدٕ سُل پوٗنیُر،
موہن لعل آتش، تہٕ اوتار کرشن (لائبریرین ریسرچ لائبریری) بیترِ شامِل
تہٕ اَمی چھہ یمن ساری نے ہندٕ شکرٕیہ کران ۔

چمن لعل چمن

بشیر اختر

آخوند صفدر مِیر

زا جایے : (گوٗنڈ خوجہِ قاسِم) مالگم

وفات : سنہ ۱۹۲۶ء

مدفن : (ژھ نٕڈ پوٗر) بڈگام

صفدر صابٕن چھیٚے کاشِرِس اندر مرثی لیچھمٕژ۔ دیان گوٚنڈ بیٹھ وۄدت ژھ نٕڈ پوٗر لبسنہٕ تہٕ تتی گو رحمت حق۔ یِمنہٕ وقتک چھِ جان خوشنولیس اوسمُت۔

آغا سیّد علی صفوی

زا سنہ : سنہ ۱۹۲۱ء

زا جایے : (بیمٕتھ) بڈگام

وفات : سنہ ۱۹۷۴ء

مدفن : بڈگام

آغہ صاحب اوس کاشرِ یامٕڈی مرثی لیکھان۔ تقریبن پندہن وٕری رود کشمیر ہٕنزِ اسمبلی ہند ممبر۔

آفتاب جی باسکر

زاجاے : کوپوور

وفات : سنہ ۱۹۶۴ء

آفتاب جی اوس کاشرِ زبانِ اندر لیلایہ لیکھان۔ یتھو آری آسہٕ کینہہ دٕلکہ واریاہن علاقن اندر وانگۍ وورکڈان تہٕ آجؠ تسٕند پنہٕنی گرِ سعدگواس۔ آفتاب جی سُنٛد زاسنہٕ چھنہٕ مولوٗم۔

آفتاب کول وانچو

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۰۰ء

زاجاے : (بُلبُل لنکر) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۷۵ء

وانچو صابن چھ لل واکھ تہٕ نُند رٮ۪شہٕ شُرکی ترتیب دِتھ شایع کٔری مِتۍ۔ امہٕ علاوٕ چھُن رٮ۪شی پیٖرس پیٹھ اکھ لوکُٹ کتاب تہٕ لیٖچھمٕژ۔ وانچو صاب گو اگست سنہ ۱۹۷۵ء اندر سعدگواس ریاستی محکمہٕ تعلیمس اندر دٕہ ستاد۔

تصانیف :۔ ۱۔ لل واکھ۔ ترتیب سروانند پریمی صابس ستی ژلِتھ لیٖچھمٕژ۔ ۲۔ رٮ۪شی پیٖر۔ ۳۔ شیخ نورالدین نورانی (ترتیب)

آنندرام

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۸۹ء

زاجاے : ترال

وفات : سنہ ۱۹۳۹ء

آنندرام جی اوس صوٗفی طرزٕکی بأتھ لیکھان ۔ اٰہندی کینہہ لغت چھہ مشہوٗر ۔ آنندرام سٕندٕ زندگی ہندی حالاتھ چھنہٕ مولوٗم ۔

اَحدجوٗ زرگر

زاجاے : ڈوڈہ

اَحدجوٗ زرگر اوس صوٗفیانہٕ طرزٕچ شأیری کران تہٕ اَزکل تہٕ چھہ اُمِنٛدی بأتھ ڈوڈہ عَلاقَس منٛز گیونہٕ یِوان ۔ اٰمی سٕندِس خاندانَس تہٕ مرتٔس متعلِق چھنہٕ کنٛہ جایہ کینٛہہ دَرج ۔ امابوٗزنہٕ وننہٕ چھہ یِوان زِ یہ چھہ اَنٛدازٕ بدٕہہ اکہ ہتہ وَری بَرادِ سمت ۔

اَحد صوٗفی

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۸۹۰ء

زاجائے : (اکڈلہٕ بل) پانپر

وفات : سنہٕ ۱۹۵۴ء

مدفن : (اکڈلہٕ بل) پانپر

صوٗفی صاب اوس پانپرٕ کڈلہٕ بلس اندر کاندٕرؠ وان چلاوان۔ کاشرس اندر بعض صوٗفیانہٕ طرزٕچہٕ غزلہٕ بیترٕ وَنہٕ مرٕتہٕ یموٚ اُندرٕ کم کاسہٕ چھاپ نہٕ گامتٕ چھیٚ۔

اَحقر بھدرواہی

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۸۷۸ء

زاجائے : بھدرواہ

وفات : سنہٕ ۱۹۵۲ء

اَحقر صابنٕ اصلی ناو چھُ عبدالغفار خطیب۔ دُنیہٕ چھُ لوٚان زِ یہ چھُ بھدر والک گوڈنیک کاشرٕ شٲعِر اوسمت۔ اَمی چھُ داریلہ کلامہٕ وٚنمُت اما پوٚز الگ پانٹھ چھینہٕ امہٕ منٛز کانٛہہ بانٛہ شومیرن چھاپ گامتٕ۔ بھدرواہس منٛز چھُ امی سُند کلامہٕ شوقہٕ سان گیونہٕ تہٕ پرنہٕ یوان۔

احمدُ اللہ

زاجاے : (ہالہ پور) وُڈل

وفات : سنہ ۱۹۳۰ء

احمدُاللہ صاٗبنۍ زاسنہ چھِنہ مولوٗم ۔ دپان سنہٕ اکہٕ ترٕہ چہ تحریکہ برونہہ اکھ دٔری گورمنٹ حقہ نہٕ ہاکہٕ بارٕ چھُہ دفن ۔ احمدُاللہ صاٗبنۍ چھِ لنعت، منقبت تہٕ صوٗفیانہٕ طرزٕک غزٕل بیترٕ دٕنۍ متۍ۔

احمد بٹ

زاجاے : (کرٕ مشوب سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۵۶ء

مدفن : (کرٕ مشور) سری نگر

احمد بٹ ٲس اوس صمد میرس پیر بوٗنۍ ۔ کانٛہہ ترٕ یا ٹھ اوس صوٗفیانہٕ غزلہٕ ونان ۔ صمد میرن تہٕ احمد بٹن کرٕ یکہٕ وٹہٕ ترٕ ٲیری ۔ ابا پوز احمد بٹس آو پیرٕ ش تھلک نہٕ تھندی درلنے صرف باہ یا ٹھ بازٕ ۔ بٹ صاٗبنۍ کلام چھُہ کلچرل اکادمی ہندس کلیات صمد میرس پیٹھ کنہٕ ضمیمہٕ تٕہ دو درج کرنہٕ آمت ۔

احمد بٹہ وآری

زا ستہٕ : سنہ ۱۸۴۵ء

زا جاے : (بٹہ وور) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۱۸ء

مدفن : (یاند چھن) سری نگر

احمد بٹہ وآری چھہٕ مشہوٗر صوفی شاعر۔ سہ زاو ۱۸۴۵ء اندر بٹہ وارِ۔ فقیرانہٕ زندگی اوس گذاران۔ احمد صابُن کلام چھُہ غلام محمد نور محمد کتب فروش عزبات احمد بٹہ وآری تہٕ شیخ غلام محمد کتب فروشَن بیاضِ احمد بٹہ وآری، ناوٕ کتابن منز چھاپ کرنوٗمُت۔

احمد یلہاآج

زا ستہٕ : سنہ ۱۸۹۹ء

زا جاے : یلہالن

وفات : سنہ ۱۹۵۹ء

مدفن : یلہالن

احمد صاب زاو یلہالنہٕ تہٕ نوٗسے کینژ آسِس یلہاآج وَنان۔ رگاشری یا سٹھ جین سوٗفیانہٕ طرزٕ چھہٕ غزلو تہٕ نظمہٕ دِنہٕ منز۔ گذاراہ اوس زمینداری پیٹھ تہٕ منزٕ منزٕ اوس شعر کام کران تہٕ وعدٕ ودی والش بہان۔ احمد یلہاآج سٕنز باتہٕ سوٗمبرن چھیٕ حلقہ ادب سوناواری طرفہٕ چھاپ کرناونہٕ آمژٕ۔

احمد راہ

زاجاے : درہ گجن (سری نگر)

وفات : سنہ ۱۹۴۳ء

مدفن : (درگجن) سری نگر

احمد راہ صاحب چھُ اکھ مشہور صوفی شاعر گُزرِتھ مُت، سُہ اوس بڈٕ پانہٕ کھنتہٕ لکو سۆ گوٗلہٕ
چھُن ناوَن ہٕنزِ رٲچھ ڈری کران ۔ احمد راہ صاحبُن سوٗرُے کلام چھُ چھپنہٕ چھپالیُس لکھوٗت مُت ، درہ گجنہٕ
چھُ سلیمان ٹینگہٕ کِس دامنَس تَل دفن ۔ اُمہٕ سُند مزارس پیٹھ چھُ باضابطہٕ پٲٹھۍ مالہٕ لگان ۔

احمد شاہ جنید

زاجاے : سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۰۸ء

مدفن : (اخون جد بازر) سری نگر

احمد صاحب اوس جنید تخلص لیکھان ۔ سُہ اوس سری نگرس اندر نقشبند صاحبنِس روزان ۔
امہٕ سُند زانسٹر تہٕ مدفن چھُ ینہٕ مولوم ۔
کاشرِ پاٹھۍ چھُ احمد صاحبُن " خلافت نامہ " لیوٗکھمُت ۔

Digitized By eGangotri

احمد کھار

زاجاے : ڈوڈہ

احمد کھار صاب تہٕ چھُ ہمٕزٕ کاشرِ لوٗکھ ارلو منٛز اکھ ییٚنٛدس زہنس تہٕ مرلِس مُشتاق
گیٛنہٕ زنہٕ چھُنہٕ رعام رلو ایٛتر مُطابق چھُ یہ اکھ ہتہ ورٕی یہ بٔہ دہشہ اوسمُت۔ کاشرِس منٛز شاد
ونٛہٕ نکہ شوق اوُسُس آخرس تام برقرار رودمُت۔

اختر محی الدین

زا سنہ : ۱۹۲۸ء

زاجاے : (بٹہ مالیُن) سری نگر

افسانہ نِگار غلام محی الدین وانی یُس پَتہٕ سان اختر محی الدین ییلہِ سُہ اَکِس ادبی محفلہِ منز ییٚتھ افسانہ بوزناوتہٕ خٲطرٕ کلیوتہٕ بسنی بِہِند دَش دِتُس اختر تخلص یتھ ونگ مشورٕ۔ ازچھ اختر کاشُر زبانہِ ہُند ساروے کھوتہٕ موٚنمُت تہٕ زٲنمُت افسانہٕ لیکھن وول۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس یہ تہٕ اردو یائ گٕژھی افسانہٕ لیکھان تہٕ اَمی سُندٕ اکھ افسانہ "پوٚنڈرٕ تُھن" آو کھاہنی ہندِس اَکِس کُل ہند مقابلس منز بہترین قرار دِنہٕ۔ ابالیٔرٕ لیُس، چھا اَمی سُندیو افسانو کاشرِ نیٚوُن منزلوب سہٕ چھ بلکل الگ تہٕ دِکھرِ ۱۹۵۵ء ییٚس منز کاشرس کن پھیرتھ چھاپن گوڈنیُک افسانہٕ سومبرن "ستسنگر" تہٕ امی قدٕ یہ تہٕ اَتھ کتابہِ پیٹھ آو ۱۹۵۸ء ییٚس منز ساہتیہ اکیڈمی الوارڈ دِنہٕ۔ اختر صاب اوس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہُند سیکریٹری تہٕ امہِ پتہٕ بنیہٕ فیلڈ سروے اُرگن بزنشینہٕ منز ڈپٹی ڈایریکٹر تہٕ رُودمُت۔ انتہٕ رٕس چھ پدمہ شری اعزاز تہٕ دِنہٕ آمُت تہٕ اَمی چھ ہندوستانی کلچرل وفدن سیتی روٗس تہٕ بیٚیہِ ممالکن گومُت۔ تورٕ دلیٖل پیٹھ لیٚکھ رپوتاژ لیکھنٕ تمہٕ چھ "سفر نامہٕ" ناوٕ رٲوی چھپے گاندھی سُند حیاتی سوانح یہ کاشرس منز پھیرتھ یہ اکیڈمی چھاپ کرٕرِ چھپے "سونٛزل" چھپے امی سُندین افسانن ہٕنز جاییہ سونبرن "دود دگ" چھپے امی سُند گوڈنیُک ناول "تن سنز ڈراما" گگرٕ تمُک کاشرس منز پھیرتھ ۱۹۷۸ء چھ کُل ہند تھیٹری کانفرنسے منز دوبس ریاستن منزِ اَدبی تہٕ نیہ دِنہٕ آے تمہٕ منز اوس انسٹیٹیوٹ ہٕک، کینٛتر بیٚس اوس اکیڈمی ہنز کاشرِ ڈکشنری ہُند ایڈیٹر ریل لو شوکہٕ نہ یوٚچھ کینہہ ڈراما لیکھمٕتۍ۔

تصنیفات:- "ستہ سنگر"، "سونزل" (...)، "دود دگ" (...)، ... ادل، "زولانہ"، داستان، سپُز ڈراما ہند ترجمہ، "سفر نامہ" (سفرنامہ)۔

ارجن دیو مجبورؔ

زاسُنہ : سنہ ۱۹۲۳ء

زاجاے : (زآئنہ پورہ) کولگوم

مجبور صابس وُہت واریاہ کال کٲشِرِ یا اُردو شاعری کران تہٕ وۄنۍ چھُ کُنہ کُنہ نثرٕ تہٕ لیکھان۔ ریٹیٖرٕ باتہٕ سوٚمبرنہٕ تہٕ جٲچِن شایع کرٕ مُتۍ۔ کیٖنژن کالس کاییہ ہیٚوٚ تِکس تہٕ عدالتس منٛز نوکری کرنہٕ پتہٕ گو مجبورٕ ملازمتکِس سِلسِلس منٛز لوہار رٹیتہٕ سنہ ۱۹۲۲ءلِس تام وُہ۔ واپس ییتھ اوس کیٖنژن وقتس اخبارِ ہمدردس تہٕ پتہٕ ڈی اے وی سوکولس منٛز کام کران۔ یِم چھِ واریاہن انجمن ہندِ روٗحِ روان تہٕ تہٕ بانی تہٕ۔

تصنیفات : "کلامِ مجبورؔ" (شاعری)

"امن تہٕ جنگ" (شاعری)

میگھ دوت (ترجمہ کالیداسنہ ڈرامہُک)

مجبورٕ چھِ اِز کل حنفیہ کالج اسلام آباد منٛز لیکچرار۔ یمو چھِ کیٖنژن آل انڈیا سیمنارن منٛز تہٕ شعر کتھ کٔرِمٕژ۔

ارک اُرل سٹائن

زاسنہ : ۱۸۶۲ سنہ

وفات : ۱۹۴۳ سنہ

زاجاے : بُداپیٹ (ہنگری)

دوٚیرِ ملکن ہندٕ لو یمو لُکو کاشرِ زبانؠ تہٕ ادبس قدٕ قال شیری مٔتؠ چھ تِمن منز چھُ سَر ارک اُرل سٹائن سُند ناو سرِ فہرس۔ کلہن پنڈتن یُس کشیرِ ہند توآریخ "راج ترنگنی" ہندِ ناوٕ کتابہِ ہندِس صورتس منز سنسکرت بآشہِ لیوٚکھ اُمی کوٚر تمہٕ انگریزی ترجمہ تہٕ ستی لیکھنس اہم تہٕ مولوٗف نوٹ تہٕ سٹاین صابن وۄل حاتم تلہٕ واٲنؠن دلیلن تہٕ انگریزی جامہ۔ امہِ علاوٕ تہٕ چھ سٹاین وارِ یاوٕ رنگہ کاشرِ زبانؠ تہٕ ادبس ستی وابستہ روٗدمتؠ۔

اَرہٕ نہٕ مال

زاجۍ : پلہالن

" ؤیتر اَدبیٖچ تٲریخ ناوچہ کتابہٕ اندر چھُ اَرہٕ نہٕ مالہٕ مُنٛد زمانہٕ ۱۸۳۸ء، ۱۸ بیچھِ
۷۷ء، لیکھنہٕ آمُت تہٕ پروفیسر شامی صابن چھُ اَمی بُشند تَرُن سنہٕ ۱۸۰۰ء لیکھوکھُمت ۔
اَرہٕ نہٕ مال زاپہٕ پلپالنہٕ تہٕ پرنی وارِ آپہٕ فارسی زبانۍ ہُنٛدِس عالم منشی بھوانی داس کاچرِن
باگیہٕ رمنشی بھوانی داس اوس پٹھان دربارس سیتۍ وابستہٕ۔ دیان تھمہٕ تہٕ ناد وہ
یوتام زرِس وآتھ تہٕ لالن ژلان مالینُک والیبہٕ رُنٛگ مجازی خوداے رٕنسہٕ ناوِ نہٕ یا پیٹھ تمپین
موسیقی تہٕ امایہٕ وز بھوانی داس کاچرس لوگ نہٕ رٕنسُس بابے پیٹھ اَرہٕ نہٕ مالہٕ اَندہٕ کانٛہہ
کُشِش تہٕ سہ واتہٕ دوہ کھُرِ زُد داِیچ ہیتھ مالہِ شہرس اَمرس اَندرنہٕ تتی لیچھ ۔

اَرنہٕ مالہٕ چھہ کاشری یا گُٹھ وٕزن دُنی میتھ۔ اَرہٕ نہٕ مالہٕ ہِندی وَژُن پیٹھ
دُنیش تام مکمل یا پیٹھ سوٚ مبرادنہٕ آمتۍ تہٕ یم چھہ دۄنہ زبانۍ زبانۍ نِکان رکینہ یہ کاشر
موسیقی اَنٛزون کتابن اندر دَرٕج ۔

اسداللہ آفاقی

زأسنہٕ : سنہ ١٩٣٨ء

زاجاے : (ژٔدار) سری نگر

آفاقی صاب چھُ پانہٕ تہٕ شاعری کران تہٕ امہٕ علاوٕ چھُکھ شیخ نورالدین نورانی سٕندس شعرُک ترتیب دِتھ "آیینۂ حق"، ناوٕ اکِس کتابہِ منز چھاپہٕ متھ۔

اسداللہ شاہ

زاجاے : (پھرِسل) کولگوم

مرنٕ سنہٕ : سنہ ١٩٠٠ء

مدفن : (پھرِسل) کولگوم

اسداللہ شاہ زاو پھرِسل کولگامہٕ اَکِس اوسۍ دِوال گرِس اندر، واٹھہٕ اوس بیپار کران، دیان رۅشن میرس سیتۍ اوسُس ووٚہ خُفن بیُن۔ اسداللہ شاہن چھےٚ رۅشانی غزلہٕ دِنہٕ منز تہٕ اَکھ زبانہٕ سۅمبرٕنہ چھےٚ کاشُر محفل یار پور طرفہٕ چھاپ کرنہٕ آمژ۔

اسد پرٕے

زاسنہٕ : ۱۹۶۲ء

زاجاے : حاجن

وفات : ۱۹۲۰ء

مدفن : سولر (گاندربل)

اسد پرٕے چھہٕ کاشرۍ مشہور شاعر گزرِمتۍ۔ تم زایہٕ حاجنہٕ۔ زِبان لوکچارس اندر گذرِ لیٛکھ سول تہٕ ماجہٕ کوٚرکھ مُلک صابنہٕ سرینگرہ دوٚمیُم نیبتھ رٕتہٕ تہٕ کُنِہ کِھتی شہر شہرس اندر بنییہٕ باکمال تہٕ اکہٕ دوبہٕ نیہٕ رمضان بٹ گنناتنٛ سال کُٹرِتھ گنستان تتہٕ بیٚچھ گیہٕ ناگم تہٕ آخرٕ وٲنسہٕ اندر واتی تم سولرہ۔ سولری کُٹرِکھ دفن تہٕ۔

یمہٕ ٲسۍ صاحب ٲسۍ لۄبہٕ سُوی سُوی ہیٚن گنذاہ چلاوان۔ کاشرِ شاعری اندر چھکھ غزلو تہٕ نظمو علاوٕ بہٕ ژُنی ہتۍ۔

یمہٕ صابنہٕ چھپے یمہٕ کتابہٕ :

۱۔ قصۂ گُل بکاولی (سُتن لنجن اندر)

۲۔ ریٛش نامہٕ

۳۔ معراج نامہٕ

اسد میر

زاسُن : ۱۸۷۷ء

وفات : ۱۹۲۸ء

مدفن : ہوکُر بُدسگام

میر صاب چھُ مشہور صوفی شاعر۔ دیان ووہ وُہرٕ وآرتھ چھِ ییمِن گوڈنیچ غزل۔ یہ کیٚنژھا تہنٛدِ کلامہٕ ژنگی اسہِ نام ودت تتھ اندر چھِ غزلو علاوہ "ممتازِ بے نظیر" ناوُچ نامکمل مثنوی تہٕ۔ یہ مثنوی آسی تم واُنسہٕ ہندِ ین آخری وریِن اندر لیکھان۔ چنانچہٕ امہ مثنوی ہندی کُنٛز تام حصے مکمل کٔرِتھ گیہِ تم رحمتِ حق۔

غلام محمد نور محمد کتب فروش چھُ میر صابُن کلام اکس لوکچہٕ کتابہ اندر چھاپ تہٕ کورمُت۔

اقبال ناتھ

زاٗنسنہٕ : سنہ ۱۹۱۸ء

زاجاے : (دٗن پوٗرٕہ) کولگام

وفات : سنہ ۱۹۷۳ء

اقبال ناتھن چھہ کاشرِ پاٹھۍ وارِیاہ تحقیقی مضموٗن لیکھِمِتۍ یِم رسالن منٛز
چھاپ تہٕ سپدۍمٕتۍ چھہ ۔ اقبال ناتھ بنیوو میٹرک پاس کرِتھ آیُرویدک حکیم امہِ پتہٕ زِندگی
بناوٕنہٕ کوٗر نوکری ترادِنس مجبوٗر ۔ آخرٕ اوس گرٕہسی تھۍ شرُوع پٕتہٕ ناوان تہٕ تصنیف
اوس گژھان ۔ تحقیقی مضموٗنو علاوٕ چھہ اقبال ناتھن کاشرِ پاٹھۍ ترجمہٕ تہٕ کرِمتۍ ۔

اکبر بٹ

زاٗنسنہٕ : سنہ ۱۸۵۷ء

وفات : سنہ ۱۹۱۷ء

دیان بٹ صاحب اوس بٕڈی گام اسلام آباد روزان امہِ پتہٕ شیٖقہٕ پاٹھۍ بکو نٕہ ونٕنہٕ
زِٹہ کتہٕ زاوتہٕ نہ سیٖد شہید مدفن ۔ ہولام ۔ زمیٖن دآری اوس کران تہٕ ۔ باقی اوس
عبدالاحد ناظمس اصلاح ہیوان ۔

اکبر بٹن چھےٚ صوٗفیانہٕ طرزس منٛز وارِیاہ غزلہٕ وٕنہٕ مٕتۍ ۔ ہیمہٕ نظمہٕ تہٕ چھےٚ مختلف
رسالن تہٕ کتابن اندر ژھپمٕتہٕ :۔

بکرٕزن ، ووٚدٕ نامہ ، مٕٹہٕ ہا شرٕ تی بیتر ۔

اکمل الدین بدخشی

زاسنہٖ : سنہ ۱۶۷۱ء

وفات : سنہ ۱۷۱۸ء

دفن : (خول) سری نگر

میرزا اکمل صاب ہینہٖ زاجاے چھینہٖ مولوٗم، وُنہٕ چھہٕ لوان زِ تمو چھیٚ کاشُرِ
یاٹھوٗ شاعری کٔرمٕژ۔ امالیو زٕ کلام چھینہٕ دستیاب۔ میرزٕ صاٲبن چھُ بیٚیر وۄتُھ شاہِ
دلایت حضرت علی کرم الیس سیتیٚ رلان۔ میرزٕ صاٲبنٕ بڈِ بب آو اکبر بادشاہ ہٕندِ
وقتہٕ بدخشانہٕ پیٚٹھ ہندوستان۔ میرزٕ صاٲب زاو شاہ جہان سٕندِ وقتہٕ۔ شاہ
جہانن مخصوٗص کامل دین ناو۔ ڈوٚڈ ڈُہر وایتھ گوٚو بابہٕ صاٲب رحمت حق تہٕ شاہ
جہانن مخصوٗص رچینہٕ پالتہٕ بانیم وظیفہٕ۔

میرزٕ صاٲب اوس فارسی زبٲنی اندر تہِ شاعری کران۔ بحر العرفان ناوچہ
کتابہٕ اندر چھہٕ تسٕندی شیتہ ساس فارسی اشعار درج۔

اُلفتؔ کِشتواڑی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۱۷ء

زاجاے : کِشتواڑ

بۄڈ ناو چھُکھ غلام محمد بٹ تہٕ اُلفتؔ چھُکھ تخلص ستھوٗ ونت۔ لوکچارِ
پانے چیرک گرک بار شانٕن پیچھٹہ۔ پتہٕ کیتھ تالیم ہینز سلسلہٕ جٲری تھوٗ تھکھ نہ
تھوٗ پمژ۔ واریاہ کال روٗ تیمہ کاشری پاٹھی شٲیری کران گرٕ چھُکھ یمنز
کانہہ بانہ ستھوٗ مبرٕن شایع کرٕمژ۔

امام الدین مخموٗرؔ

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۱ء

زاجاے : (ذرو گجن) سرینگر

مخموٗر صاب چھُ کاشری پاٹھی شٲیری کران۔ چھکھ ٹرانسپورٹس اندر اَمیسٕ
کٲم کران تہٕ ووٚنی چھُ رِٹایر گومُت۔ مخموٗر صابٕنۍ واریاہ کلام چھُ لوکٕچن لوکٕچن کتابن
تہٕ رسالن اندر چھاپ تہٕ سپدمُت۔

اَحدبٹ

بٹہ صاب آسی کٲشرِ پاٹھۍ غزل، نعت تہ منقبت بیترِ لیکھان۔ دیوان نثرٕ آسی دوٚنوان تہٕ ۱۳۲۰ھ یا ۱۳۲۵ھ اندر چھہِ رحمتِ حق سپدِمتٕ تمہ ساتہٕ آسی ۴۵ وۄہرِ۔

اُمر بٹ

زاہ سنہٕ : ۱۸۶۶ء

زاجاے : کھڑو

وفات : ۱۹۳۶ء

مدفن : کھڑو

اُمر بٹن چھے سبٹھاہ کم کالُس شاعری کٔرمٕژ امایوز وۄنمُت چھکھ واریاہ پیٹھ چھیٚنہِ باضأبطہٕ کانٛہہ کتاب۔ یہ کینٛژھا چھُ تہ چھُ گیوٚن والین تہٕ تہندِ ین زرِٕ زبأنی یاد، سأل گاہ، معجزٕ یمن، تہ تمثیل آدم چھُس طویل نظمہ۔ یہندِ ین کلامس چھُ صوٗفیانہٕ رنگ۔ پیشہٕ اوسکھ استانٕ بیترِ پٔٹھ گیوٚن تہ زمیندأری۔

۱۰۔ عبد وٗلی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۰۰ء

زاجاے : (بٲڈیار) سری نگر

وٗلی صاب اوس گوڈٕ گوڈٕ اُردو یا عربی لیکھان اما پوٚز پتہٕ ہیوٚتُن کاشرِس کُن تہٕ از تام چھُ یہ برابر کاشرِ یا عربی لیکھان۔ محض رسمی تألیم آسنہٕ باوجود چھُ وٗلی صابس اُردو تہٕ فارسی زبانن پیٹھ پوٚر عبور۔ پیشہٕ کنہِ چھُ یہ دستاد روٗدمُت تہٕ از کل چھُ پینشن پیٹھ۔

امر مالموہی

زاںنفہِ: سنہ ۱۹۴۰ء

زاجاے: مالموہ ماگام

امر مالموہی صأبُن اصلی ناو چھُ امر ناتھ رگہ۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس اُردو دیا گوگ لیکھان ۔ مالیوز ودہ ؤ اُتس کینژہ وُدٕ۔ یہِ کأشرس منز تہ افسانہ لیکھان۔ اُردوس منز چھپین اکھ ناول تہ اکھ افسانہ سومبرن چھپیا سیو منز۔ امر چھُ تالیمہ ہندس محکمس منز ودہ ستاد ۔ یہندُ اکھ کأشر ناول " ترٛیش تہ ترپن " چھُ حال حالے چھاپ۔

آمہِ خوجہ

زاسنہ: سنہ ۱۹۱۲ء

زاجاے: سوپور

آمہِ خوجہ صأبن چھِ کأشرِ پأٹھۍ غزل، نعت تہ نظم بیترِ وُنی منزِ۔ یُس زاد تلی وأنی محلہ سوپورٕ تہ از کل چھُ " آزاد کشمیرس " اندر دوران تہ تتی چھُ ریڈیوہس اندر کأم کران ۔

امیر شاہ کریری

زا سنہ : سنہ ۱۸۳۹ء

زا جاے : کریرہ (زونہ ڈنگل)

مدفن : کریرہ (زونہ ڈنگل)

امیر شاہ صابن گوو پننہ شاعری ہُند ابتدا بطورِ رزمیہ مثنوی نگار۔ بہت مشہور سپد کاشرین زودگو شاعرن اندر۔ مثنوی علاوہ لیکھکھ نعت، منقبت تہ جنگ نامہ۔ پیشہ اوسکھ درس تدریس تہ تصوف سیتی بہر حال دلچسپی۔

امیر شاہ صابنہ کتابہ چھے یمہ : :

۱۔ خاور نامہ : یہ کَرُ کلچرل اکادمی چھاپ۔

۲۔ سام نامہ : یہ کتاب تہ چھےٚ کلچرل اکیڈمی چھاپمٕژ۔

۳۔ انوار محمدیؐ (۴) معراج احمدیؐ

۵۔ اعجاز سرمدی (۶) جنگ علقمہ

۷۔ عارف قادری (۸) ظفر نامہ

۹۔ جنگ محمد حنفؓ (۱۰) بہارستان

اُمیش کول

زاسنہٕ : ۱۹۲۹ء

زاجاے : سوپور

اُمیش کولن آسی تمہٕ ساتہٕ کاشرِس منز افسانہٕ لیکھنۍ ہیٚتمتۍ یمہٕ ساتہٕ کاشرِ افسانہٕ نگارۍ کُن توجہ دِنگ زبردس شوٗر ووٗر تہٕ اوس اما پوٚز کینہہ کاشرۍ اَفسانہٕ لیکھنہٕ بٔپتہٕ سوریٖیہٕ اَتہٕ متعلق پٕھیٚشر سنجیدگی تہٕ ووٚنۍ داتی واریاہ دوٚری ییٚن لیکھنۍ یِہندِ سٕبتی میوٗل یِہندِس گرس اکھ اَدبی ماحول تہٕ از چھ آسہِ اَتہٕ بھارتی (افسانہٕ نگار) تہٕ بھوشن کول (آرٹسٹ) تہٕ نظرِ گژھان۔ اُمیش چھ از کل ریڈیو کشمیرس منز سینیئر سکرپٹ رایٹر تہٕ اَمہِ برونٹھہٕ آسی تِمن ہال سٕکوٗلس منز آرٹ ٹیچر تہٕ بمبیہٕ ہِندِس فِلم ڈِوِجنس منز کام کران۔

اَنوَروار

زاجاے: (وہ گہ مُن باغنگل) ورِل

وفات: سنہ ۱۹۰۳ء

مدفن: وہ گہ مُن باغنگل

انور صابن متعلق چھُ یُیتے یوت معلوم زِ شہ ادس کُنو ہمہ صدی منز وہ گہ مُن باغنگل علاقس اندر روزان۔ شہ کرزاو کتھ جایہ چھُ دفن یا کر گو بیٹھہ عالم تہ ہیوک نہ کھر سید تھ۔ انور وار صابن چھِ کاشرِ یا اُردُو لوت، منقبت، غزل تہ ترن وُنی متھ۔

اُنیس کاظمی

زاسنہ: سنہ ۱۹۴۰ء

زاجاے: (زدہ ندلیوُر) بڈگام

کاظمی صابُن پوُر ناو چھ السید محمد انیس کاظمی۔ شائری بستی سینو چھُ تحقیقی کام تہ کران۔ اُہنز ہمہ کتابہ شایع گامژ چھے ینزو چھیے اُبز یا کھ کاشرین مرثین تہ مرثیہ نگارن متعلق۔

تصنیفات:-

"کاشر ادب تہ مرثی نگاری"۔ "ہکِ تہ وفش"۔

"جرسِ جہانگیر"۔ "کربلا ہیچ راتھ"۔

"سرمہ نحب قان"۔

اوتار بٹ

زاجاے: (لار) سری نگر

بٹ صابن زاننہ تہ مرن سنہ چھینہ مولوم۔ رشہ ادس بڈ شاہ سندِ وقتہ سیٹھا بوڈ گوبہ ماسہ ماننہ یوان۔ کاشرس اندر چھن بانا شر کتھا ماونہ اکھ طویل نظم لیچھمژ۔ یہ چھے اوتشا تہ اکنہ روٗد سندِ عشقچ داستان۔ دیان اوتار بٹس اوس کوشِشر شاہنامہ زبٲنی یاد۔ بانا شر کتھا یہ ہند اکھ نو سخہ چھُ بھنڈارکر ریسرچ انسٹی چوٹ پوٗناہس اندر موجوٗد۔ حال حالے چھُ ششی شیکھر توشہ خانی یتہ بیٹھ اکھ تحقیقی مقالہ لیوکھمت۔ یمیہ باپتھ تس پی ایچ۔ ڈی یچ ڈگری دِنہ آیہ۔

اوتار کرشن رازدان

زاسنہ: ۱۹۴۲ء

زاجاے: (لبہ دشہ یار) سری نگر

رازدان صاب چھُ جسمانی طور ناخیز دٕ امالوز یہ ڈپی زِتہ موزد۔ رامِتھ چھُ ایم۔ بی۔ اے کورمت۔ ارمِتھ تو دری یہ وارِس کاشرِ باپتھ تحقیقی مضمون لیکھمان یمو منز کینہہ کاشرس شیرازس، سون ادبس، تہ اخبارِ مینس منز چھپیمژ چھ۔ امہ علاوہ چھُ رازدان صاب ہندی یاگھ تہ لیکھان تہ ہندی رسالن منز چھپیان۔

اوتار کِشن رہبر

زٕ سنہٕ: ١٩٣٣ء

زٕ جاے: (سٕز بیرِستان) سرینگر

رہبر صاب چھِ کاشرِس منز افسانہٕ، ڈرامہ تہٕ تحقیقی مقالہٕ لیکھان۔ "تو بُرکھ" تہٕ "موکھتہٕ لَر" (ناجی منورس سٕتی میلِتھ) افسانہٕ سوٚمبرنہٕ ہیتہٕ چھاپکھ "کاشرِ ادبُک تارِیخ" ناوٕ کتاب ییتھ پیٹھ ریاستی کلچرل اکادمی ہُند ایوارڈ دِنہٕ آو۔ ڈرامہ مسودن ہند بِن مقابلن منز تہٕ چھکھ اکیڈیمی ہندی اِنامہٕ ژوری ہتی یِمہ ہندی ژوٚرہ ڈراما "تلاش"، "ڈولہٕ ہیرِس"، "بدشاہ" تہٕ "ہیہ چھُس زُدُر" چھِ بج تہٕ شیبٕری ہتی۔ رہبر صاب چھِ از کل ریڈیو کشمیرس منز پیٹھ ڈرامہ سٕندِس عہدس پیٹھ کام کران تہٕ امہ برونٹھ آسی محکمہ مردم شماری تہٕ خالِصہ سکولس منز مُلازِم۔

تصنیفات:

"تو بُرکھ" (افسانہٕ سوٚمبران) "موکھتہٕ لَر" (ناجی منورس سٕتی میلِتھ افسانہٕ سوٚمبران) "کاشرِ ادبُک تارِیخ" حصہ اول

"کاشُر نثر" (غلام نبی خیالس سٕتی)

اۆسکار ناتھ بٹ شبنم

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۵ء

زاجاے : (وُٹ) اسلام آباد

شبنم صاب چھُ بیٚتھیو واہو وُری لوٚ یتھ کاشرِ یاٹھ شار ونان تہٕ تِمہٕ یاٹھ چھُ مزاحیہ کلامے ونان۔ الگ یاٹھ چھِن بیٚتہِ کاہہ باتہٕ سومبرن وُنہٕ بازرِ گڈ مژر۔ ازکل چھُ تعلیمہٕ ہندِس محکمس منٛز وہ ستاد۔

ایٚرج کشمیری

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۵ء

زاجاے : (صفاکدل) سری نگر

ایٚرج صاب چھُ کاشرِ علاوٕ اردو یاٹھ تہٕ شاعری کران۔ اصل ناو چھُس محمد مظفر تہٕ تخلص ایٚرج۔ ازکل چھُ محکمے ایریگیشنس سیتی وابستہٕ۔

الٰہس راضی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۳ء

زاجاے : لمی کنٛل وَن (ویٚچہِ برۆر) کھم اننت ناگ

پوٚرہ ناو چھُس عبدالرحیم الٰہس راضی۔ واریاہ کالہٕ پیٚٹھ چھُ کاشرِ یاٹھ شاعری کران۔ ازکل چھُ تعلیمہٕ ہندِس محکمس منٛز وہ ستاد۔

تصنیفات :- "کلامِ الٰہس راضی" (شاعری)۔ "ماتمِ گگُمشاتِ" (شاعری)

اِیشَر کول

زا سنہ: سنہ ۱۸۳۳ء

زا جاے: (محلٕ ربٕتہٕ پیر) سری نگر

وفات: سنہ ۱۸۹۴ء

سَر جارج گریرسَنَن یوسہٕ کاشرِ ڈِکشنری بناوِتھ چھپٲوِتھ تمیچ بنیاد اوس پنڈت اِیشر کولنِ تیٚار کٔرمٕژ تہٕ یہٕ بنیادی مسوٚدٕ اوس گریرسنَن کشیٖرِ منٛز تمہٕ وقتہٕ کِس رزیڈنٹ سرٹالبوٹ سندِ وساطتہٕ حاصل کوٚرمُت۔

امہِ حسابہٕ چھُ پنڈت اِیشر کول سُہ گوڈنیُک کوشش کرن وول یٚمہٕ کاشرِ زبٲنی منٛز ڈِکشنری بناوِنٕچ کوشش۔ امہِ علاوٕ چھپیوٚ امیُک "دَشہٕ باشو دَیہِ کوش" یاتے داہن زبانن منٛز اکھ ڈِکشنری تہٕ بناوِنٕس، یتھ منٛز کاشرِ زبٲنی ہُند باب تہٕ چھُ۔

پنڈت اِیشر کولنِ چھُ گوڈٕ کاشرِ زبٲنی ہُند گرامر تہٕ بنوومُت، اما یوٚ نہٕ سُہ چھُ سنسکرت زبٲنی منٛز۔

تصنیفات:-

"کاشیٖر شبدامرتم" (سنسکرتس منٛز کاشُر گرامر)

"دَشہٕ باشو دَیہِ کوش"۔

"کشمیری سنسکرت کوش"۔

(ڈاکٹر) ایلمزلی

زاجاے : سکاٹ لینڈ

وفات : ۱۸۷۱ء

ڈاکٹر ایلمزلی تورٕ کرسچن مشنری سوسایٹی ہند طرفہٕ سۭزتھ ییتہٕ ڈاکٹر کشیر انگریز مشنری چھےٚ اَمِس کشیرِ اندر انگریزی طریقے علاج تہٕ شروعٲتی ہندہ بانی کاروانان ۔ رحمہ دوت کشیرِ سنہ ۱۸۶۳ء اندر تہٕ آٹھ ؤری گزرِتھ گو ییمہٕ عالمہٕ ۔ دیان ایلمزلی اوس مزازٕ کینہ تہٕ ووش مہٕ تۄے آس تس دشمن زیادٕ تہٕ دوس کم روزنہٕ چھےٚ یوان نہٕ شاید دیکھ تس زہر ۔

ڈاکٹر ایلمزلی ین چھےٚ کاشرِ زبانہِ اکھ ڈکشنری بناومٕژ ۔

اسم ز٣

زاجاے : (فتح کدل) سری نگر

اسم زِ چھےٚ کاشرِ زبانہِ کٲژ تیری کران تہٕ افسانہ لیکھان رکنہٕ کنہٕ چھےٚ اردو زبانہِ نہٕ لیکھان ۔

ازکل چھےٚ تالیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز اُستانی ۔

ایوٗب بیتاب

زامُت : سنہ ۱۹۳۹ء

زاجاے : شُپیٲن

محمد ایوٗب بیتاب چھُ کأشرِ یا ٹھۍ شاعری کران تہٕ کنہٕ کنہٕ نثرٕ تہٕ لیکھان۔ اَمی سُنز اکھ لوکٹ کتابہٕ "لول تہٕ مأے" چھپےٚ وارِیاہ ؤرۍ وٲنۍ تہِ چھپیمٕژ۔ پیشہٕ کنہٕ چھُ دوہ ستاد۔ محمد ایوٗب بیتابن چھپےٚ "شپیری لوٚستس" ناوٕچ کتاب تہٕ ترتیب دِژمژٕ۔ اتھ اندر چھُ شُپیٲن کین شاعرن ہُنٛد ذاتھ نامہٕ تہٕ کلام درج۔

ایوٗب صابر

زامُت : سنہ ۱۹۳۸ء

زاجاے : لوٗگام کو لگام

ایوٗب صابر صاب چھُ شاعری کران تہٕ نثرٕ یا ٹھۍ بیٛھ۔ ۔ ۔ ۔ وٕزی باتھ تھ زانان۔ پننہٕ کلامٕچ اکھ سوٗمبرن تہٕ چھپن چھپٲیمٕژ۔ صابر صاب چھُ تالیمہٕ ہندس محکمس منٛز دوہ ستاد۔

تصنیف : "ژأکھ" (مزاحیہ مُلکن ہٕنٛز سوٗمبرن)

بابہٕ نصر دین

زاجاے : وترسر، کٕنٹھار

مدفن : زرار ریشہ لیف

بابہٕ نصردین کر زاو تہٕ کرہ گو رحمت حق تہٕ سیدنہٕ موٗلوٗم، صرف چھُ یہ تے موٗلوٗم زِ تِہ سر کٕنٹھارِ چھُ زامُت۔ بابہٕ نصردین اوس شیخ العالمس چیلہٕ، دیپان چھِ تس اوس لوٚکچارِ بیٛچھے میٛادس دود آسان تہٕ تمی اوس عاجز اوٚمت، دوا بینِ کرِتھ بیٛلیہٕ نہٕ کینہہ تہٕ فرق گٔیس۔ ریشہ آو شیخ العالمس نِش، شیخ العالمنٕ کوٚرُس دُعاے عطا تہٕ تِس دراو دٔنیس شفا تہٕ، اَتی بیٛچھہ لوگُن حضرت شیخنس نِش یُن گژھُن تہٕ آخرس تام رووُ تسی سٕتۍ۔

بابہٕ نصردین اوس کاشرِس اندر شاروٚنان ریشہ پہلوانِ سوخن اوسُس لقب۔

باسکر راز دان

زاینہٕ : سنہ ۱۸۵۹ء

زاجاے : (بانہٕ محلہٕ) سرینگر

راز دان صاحب اوس بانہٕ محلہٕ راز دان کوٚلس اندر روزان۔ راز بروٚد شہہ تفرید۔ ڈوڈہہ دری کری تمیٚ لل دید ہندی شیٹھ واکھ قلم بند تہٕ تمن کوٚرن سنسکرت زبانہِ اندر ترجمہٕ۔ لل واکھو علاوٕ چھےٚ امی سنسکرت زبانہِ اندر تہٕ کتابہٕ لیچھمٕتہٕ۔ باسکر راز دان کر گوس رگواس تہٕ چھےٚ نہٕ مولوم۔

بالک رام

زاینہٕ : سنہ ۱۸۹۴ء

زاجاے : ناگم

وفات : سنہ ۱۹۲۹ء

دیان بالک جوٗ گو ۳۵ ؤہر داینتھ سہ رگواس تہٕ امہِ حسابہٕ چھُ توہہ ستہ زاینہٕ ۱۸۹۴ء لیکھنہٕ یوان۔ بالک رامن کرٕ ومر انتظام فروشی تہٕ شاعری منٛز اوسُس شوق۔ مہاراجہ پرتاپ سنگھ سندِ ناوٕ چھُن تہندس راج تلکس پیٹھ اکھ قصیدٕ لیوٗکھمُت۔ یُس مہاراجن سیٹھا پسند کوٚر تہٕ بالک رامس سوزن پننہِ دستخطٕ اکھ سرٹیفکیٹ۔

بالک جوٗن "ہری تُہ ندر" ناوٕچ مثنوی چھےٚ مشہور۔

بدری ناتھ پارِمو

زا سنہ: ۱۹۱۷ء

زا جاے: (ستھکہِ ڈافر) سری نگر

پارِمو صاب چھِ لل دیدِ ہِندِ ستُرے کلام انگریزی منز بھیژر مُت یُس تس
سنزِ منسوب کرنہِ لوان چھُ۔ ازکل چھِ شیخ العالمہ سندِس کلامس انگریزی ترجمہ کران۔
پارِمو صاب اوس انگریزی زبانہِ ہِندِ پروفیسر تہٕ ۱۹۷۲ء س منز گونیشن بیٹھِ یونیورسٹی
گرانٹس کمیشنک الوارڈ حاصِل سپدیومت۔ ازکل امر سنگھ کالجس منز انگریزی
زبانہِ ہِند اعزازی پروفیسر۔

بدری ناتھ کلا (شاستری)

زا سنہ: ۱۹۳۱ء

زا جاے: (گنپت یار) سری نگر

کلا صابس واتی الہٕ پلہٕ ووری پٔنداہ مرِ کاشرس منز لیکھان۔ کشیرِ ہِندِس تواریخس
متعلق چھِن واریاہ مقالہٕ لیکھمتۍ۔ سنسکرت زبانہِ ہِند عالم آسنہٕ موکھہٕ چھِس کاشرِ زبانہِ تہٕ
نمہٕ کہ آگرچ تہٕ ستھ زان۔ ازکل چھِ کلچرل اکیڈمی ہِندِس ڈکشنری کاشولس منز اسسٹنٹ
ایڈیٹر تہٕ امہ برونٹھ اوس تالیمہٕ ہِندِس محکمس منز وستاد۔

تصنیف: کاشُر شیومت

برج بھارتی

زاینُن: ۱۹۳۰ء

زاجاے: قاضی گونڈ

برج بھارتی صاحب چھُ بیتمہِ دسنو اَتھٕ وٕری لوٚ بیٚتھٕ کٲشرِ پاٹھ شایری
کران۔ دلسِن تام چھیٚن نہٕ بیٚنیٚج کانہہ باتہٕ سومبرٕن بیٚنرِ چھاپ گٔمژ۔ ازکل چھُ تالیٖمہ
ہِندِس محکمس منز وہ ستاد۔

برج پریمی

زاینُن: ۱۹۳۵ء

زاجاے: (زنگہٕ ٹنیگ)، سری نگر

اصلی ناو چھُس برج کشن ایمہ تہٕ پریمی چھُس تخلص۔ واریاہس کالس
اردو پاٹھی لیکھنہٕ پتہٕ چھُ وہ ژی کٲشرِس منز تہٕ افسانہٕ لیکھان۔ پریمی آسہٕ
پیشہٕ کنہِ وہ ستاد گر وہ ژی چھِ کشمیر یونیورسٹی ہندِس اُردو شعبس منز
لیکچرار۔

بشیر احمد بشیر

زاسنہٕ : ۱۹۴۴ء

زاجاے : (کھوُور) سری نگر

بشیر احمد بشیر صاب چھُ کاشرِس منز افسانہٕ لیکھان۔ طالبہ علمی ہندِس زمانس منز چھُس ڈرامایہٕ ہندِس اکِس مقابلس منز بیا میہٕ نوُرمت۔ امیہٕ علاوٕ چھُس اُردوٗ ہندی سنگم لکھنوٗن جانٛ کار ڈ نیشنل آنکُ الوارڈ تہٕ دِتمت۔ ازکل چھُ "سری نگر ٹائمز" اخبارس ستی وابستہٕ۔

بشیر اختر

زاسنہٕ : ۱۹۴۴ء

زاجاے : (گاؤ کدل) سری نگر

بشیر اختر صاب چھُ اکھ نوجوان افسانہٕ نگار تہٕ دٔہن وُہرن پیٹھہٕ چھُ کاشرِس منز برابر لیکھان۔ رکینیٹس کالس اوس منز مزاحیہ ستُ پری نہٕ کران۔ بشیر چھُ ازکل ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندِس ڈکشنری شولس منز اسسٹنٹ ایڈیٹر سندِس عہدس پیٹھ کام کران۔ اکیڈمی ہندِ کاشرِ شیرازٕکی کینہہ شمارٕ تہٕ چھِ اُمی سندِ اتھٕ درامتی۔

بشیر بڈگامی

زاسنہٕ: سنہ ۱۹۴۷ء

زاجاے: (بڈگوم) سری نگر

بشیر صابن چھ کیشہ ورٕی بہٕ ژر دۄہہٕ ہیمن کاشرِس منز لیکھن ہیوتمت تہٕ وۄنی چھہ پتھ شاعری علاوٕ نثر تہٕ لیکھان۔ از کل چھہ سری نگرٕکِس ٹیلی وِجن سٹیشنس منز پروڈیوسر سنٛدِس عہدس پیٹھہ کام کران۔

بشیر بھدرواہی

زاسنہٕ: سنہ ۱۹۳۵ء

زاجاے: بھدرواہ

پوٚز ناو چھُس بشیر احمد خطیب تہٕ بھدرو ٕہک آسنہٕ موکھہٕ چھُ پانس بشیر بھدرواہی لیکھان۔ واریاہ کالہٕ پیٹھہٕ چھُ کاشرِس تہٕ اُردوٕہس منز شاعری کران تہٕ نثر لیکھان۔ ڈوڈہٕ ضلعکِ لوٚکہٕ باتہٕ سۄمبرِتھ چھُن تمہٕ کلچرل اکیڈیمی ہٕنٛدِ باپتھ ترتیب دِتی منز۔

تصنیف ڈوڈہٕ ضلعکٕ لوکہٕ باتہٕ

بلجی ناتھ پنڈت

زا سنہٕ: سنہ ۱۹۱۵ء

زا جاے: کوہ لگوم

شری بلجی ناتھ پنڈت چھِ کینژہ وُری یہ پۆدٕ ہہ سنسکرت زبانٕ ہِندِس پۆدفیسر پنڈٕ رٹتھ پیتہ
ہینیتشن گوٚمُت تہٕ ازکل چھُ کٲشِرِ منٛز کنہ تام جایہ بٔبیہ پۆدفیسر سندٕ رٹتھ پیتہ کامہٕ کران۔ اُمی چھ
کٲشرِس ادبس منٛز نٔنوا فلاسفی بیٹھ کینژہ مقالہٕ لیکھمتۍ تہٕ بٔبیہ چھُن کلچرل اکیڈمی ہِندِ بامیتھ
«کٲشُر رامائن» ترتیب دِیتمُت۔

تصنیف: ۔ «کٲشُر رامائن»۔

بنسی نرِدوش

زاٛتہٕ : ۱۹۳۶ء

زاجاے : (گنپت یار) سری نگر

اصل ناو چھُس بنسی لال وٗلی تہٕ نرِدوش چھُس تخلص۔ نرِدوش صابن ہیوٚت ۱۹۵۸ء پیٛٹھہٕ کاشرِس منٛز قلم چلاوُن مگر گنٛزرن وُری پیٛٹھہٕ منٛز چھُس تیوٚت یوٚت تہٕ اَمِس ہُنٛد گۄڈنیُک مجمو عہٕ پیٛٹھ یُس ریاستی کلچرل اکیڈمی طرفہٕ بنامہٕ میوٗل "آدم چھُ پیٛتھیے بدنام" چھپے اَمی سندِ افسانن ہُنٛد بیاکھ سوٚمبرن "گرداب" ناو افسانن ہنٛز ترجمہٕ سوٚمبرن پیٛٹھ تہٕ چھُس ریاستی اکیڈمی ہُنٛد بیامہٕ دِنہٕ آمُت۔ رابندر ناتھ ٹیگور سُنٛز زندگی متعلق کُتابہٕ چھُس کاشُر ترجمہٕ کوٚر مٕت لیس ساہتیہ اکیڈمی چھاپ کوٚر۔ گوٚرو گوبند سنگھ جی سنٛز زندگی متعلق اکِس کتابہٕ ہُنٛد ترجمہٕ کوٚر۔ جاہہ دولمت تہٕ حال حالے چھپیے اَمی سُنٛد ناول "اکھ دور"۔ تصنیف آمِت امہٕ علاوٕ چھُ نرِدوش صابن ریڈیو باپتھ ڈراماہ لیکھمت۔ نرِدوش روٗدان اخبارن مثلاً "شیر پنجاب" (امرتسر)، "نیا زمانہ" (جالندھر) تہٕ "خدمت" (سری نگر) اخبارن سیتہٕ وابستہ۔

تصنیفات :- "بال مرآلو" (افسانہٕ) "آدم چھُ پیٛتھیے بدنام" (افسانہٕ)

"گرداب" (افسانہٕ) "رابندرناتھ ٹیگور" (ترجمہ)

"گوٚرو گوبند سنگھ" (ترجمہ) "اکھ دور" (ناول)

بوٗنہٕ کاکھ

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۸۳۲ء

زاجاے : (بیگن) پُلوام

بوٗنہٕ کاکھ کرگوس رگواس تہٕ چھُنہٕ شیٖقہٕ ۔ تِہُنٛدی کیٚنہہ واکھ چھِہ دستیاب ۔ دیپالن شہ اوس وونُتھ سادسری تگہٕ اوس گوم لاب باعث اندر الیشمر داس گلاب سۭنٛدرگر نیٚتر پاٹھی آسن دِستہ آسان ۔

بہار راجوروی

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۹۴۰ء

زاجاے : راجوری

بہار صابٕنؠ اصلی ناو چھُہ عبدالسلام ۔ کاشرِس سیتی سیتۍ چھُہ اُردوہس منز تہٕ افسانہٕ بیتر لیکھان ۔ از کل چھُہ تالیمہٕ ہٕندِس محکمس منز وہ سنادِ سِٹھی خُتی یتہٕ کام کران ۔

بہار شاہ

زاسنہ: سنہ ۱۹۱۴ء

زاجاے: سنگھرپورہ

بہار صاب چھہ لڑی شاہ بأتھ وناں۔ ہنزِ لی بأتو علاوٕ چھیٚن کأشرس منز قصہ حاتم طے ستن تُنجون اندر ووٚن مُت۔ اَمہِ ہٕر چھپس بیاکھ کتاب کشیرِ ہندین مختلف سماجی تہٕ سیاسی بیترِ واقاتن سیٚتھ تہ اتھ چھیہ ناو "احوالِ کشیر"۔

بہاوُالدین نقشبندی

زاجاے: (ودٕ نرٕ ہوم) لار

وفات: سنہ ۱۹۲۵ء

مدفن: (ودٕ نرٕ ہوم) لار

بہاوُالدین صأبن اکھ بأتھ چھیہ حاجنی صأبن "کأشرِ شاعری" اندر درج کورمُت تہ اُتھی ستی چھیہ تہ ہشدمرن سنہ ۱۹۲۵ء لیکھتھ۔ اَمہِ علاوٕ ہیٚوک نہ بیٚییہ کینہہ تہٕ دُری باف سید یتھ۔

ڈاکٹر بہلر

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۳۷ء

زاجاے : جرمنی

وفات : سنہ ۱۸۹۸ء

مدفن : جرمنی

بہلر صاحب دوت سنہ ۱۸۷۵ء اندر کشیرِ ، تِس اوس مشن سنسکرت زبانہِ ہندی لبہِ بھنہِ سِوہ مبراونی بتہٕ اَتھہٕ دوران لگولتھ کینہہ کاشرِ مسوَدہٕ تہٕ اَتھہٕ تِمَو کٔرِی تِم جمع تہٕ ہِنو ونکھ باضابطہٕ پاٹھۍ اکھ کیٹلاگ بہلر صاحب سندی جمع کٔرِی مِتی کاشرِ مسودٕ چھِ یِم

(۱) امرکوش (۲) کشمیری کوش (۳) کرشن اوتار (صاحب کول) (۴) زنتمہٕ تٔرِت (۵) کوشتر نصاب، رسونتہ پنڈت) (۶) باناسُرودا (اوتار بٹ) (۷) محمود غزنوی (محمود گامیؒ) (۸) یوسف زلیخا (محمود گامیؒ) (۹) لال مجنون (محمود گامیؒ) (۱۰) شیخ صنعان (محمود گامیؒ) (۱۱) رام اوتار (پرکاش رام) (۱۲) لل واکھ (۱۳) وامق عذرا (سیف الدین تارٔبلؔ) (۱۴) شیرین خسرو (محمود گامیؒ) (۱۵) سوکھ دُکھ تٔرِت (گنگہٕ پرشسٹ) (۱۶) کوشر گرامر تہٕ ڈکشنری (۱۷) ہارون رشید (محمود گامیؒ)

کاشرِ مسوَدو علاوٕ چھِ بہلر صاحبن ہنزٕ بدٕ سنسکرت تہٕ فارسی لیکھہ سومبرٕ مِتی یِمن ہُند ذکرِ تِمٕ ینٛہٕ کتابہ اندر کورلوسہٕ ۱۸۷۹ء اندر لندنہٕ چھاپ سپدِ۔

سروالٹر لارنس سونزی کتھہِ "لیُو مقام ڈاکٹر بہلرس کشیرِ ہُند جغرافیہ تہٕ ادب بَدرِ کڈنس اندر چھُ سہ پُھنہٕ ینٛہٕ کانٛہ تحقیق دانس"۔

بُہوُدر گنٕے

بہودر گنٕے کراوس اَتھ متلق چھپے اکھ زٕ دابیر۔ کینژن تحقیق دانَن ہُند وَنُن چھُ یہ زِ اوس پنداہِمہِ صدی اندر تہٕ کینژہن چھُ وَنان زِ پنداہِمہِ صدی پتہٕ لگ بگ ہتھ شتھ وَری اوس۔ تہنٛز سوٗکو تَتھ تہٕ چھپنہٕ کُنہ جاپہِ دَرٛج۔

بہودر گنٕے چھُ گوڈنیکُ کاشُرُ شٲیرُ یسٕنٛدِ اکہ نندُن، وون پہٕ قصہٕ چھُ نظمہِ تہٕ نثرِ دوشوٕنی ذٲژن اندر وونمُت۔

بہودر صابُن اکہٕ نندُن کوٗر حاجنی صابن ۱۹۶۲؁ء اندر گوڈنچہِ لٹہِ چھاپ تہٕ دوٚیمہِ لٹہِ آو کلچرل اکیڈمی ہندِ طرفہٕ اکہٕ نندُن، ناوِ چھپہ سوٗمبرنہٕ اندر شایع کرنہٕ۔

بیپ دید

زاجاے : (حضرت بل) سرینگر

دیپان بیپ دید صاب اَس محمود گاٛمی سٕنٛدِ وقتہٕ حضرت بل روزان۔ نفرمت اُس یالان۔ تمہٕ چھُ کاشِرِ یَاکھ واریاہ باکھ دٕنی متھ۔

پیتامبر ناتھ درِ فانی

زاسنہٕ : ۱۹۱۹ء سنہٕ

زاجاے : (دیٚژار ناگ) سری نگر

فانی صاب چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھہٕ کاشرِس منٛز شاعری کران تہٕ ازتام چھیٚ اُہنٛز پانٛژھ باتہٕ کِتابہٕ چھاپ گامژٕ ۔ ۱۹۴۵ء سنہٕ لیس منٛز لوٚگ سرکاری سوٚکوٗلس منٛز ماسٹر تہٕ ۱۹۴۸ء لیٚس منٛز یہٕ نوکری ترٛاوِتھ بنیوٚ اخبارِ خدمتس منٛز سب ایڈیٹر ۔ سیاسی اختلافو موجوٗب ہیوٚک نہٕ اتہٕ زیادٕ کالس درِتھ تہٕ واتان واتان دوت نوکری ہنٛدِس سِلسِلس منٛز مدھیہ پردیش ۔ ۱۹۵۱ء سنہٕ لیٚس منٛز آو کٲشیرِ واپس تہٕ لوٚت واتی ٹھیٚنے آو سیاسی اختلافٕ کھوتہٕ سببہٕ کینٛژس کالس جیل کھوتہٕ ۔ امہٕ پتہٕ روٗد ۱۹۶۲ء سنہٕ لیٚس تام گرادِلہٕ تہٕ گرابیٚنیٚر پرایویٹ سوٚکوٗلن منٛز کام کران ۔ امہٕ پتہٕ بنیوٚ تعلیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز ہیڈ ماسٹر تہٕ وونی چھُ کینٛہہ وری بیہہ پژ وٲتھ پینشن گومُت ۔

تصنیفات :

"پوشہٕ باغ" ، "ترانۂ زندگی" ، "تفسیرِ نال" ،

"پوشہٕ ڈالی" ، "حباب"

یِمہٕ سارے چھیٚ باتہٕ سوٚمبرنہٕ ۔

پرتھوی ناتھ پُشپ

زاسنہٕ : ۱۹۱۷ء

زاجاے : (دوہ ہنگری) اسلام آباد

پُشپ صاب چھِ کأشُر نثر لیکھان تہٕ ہِندی لیکھہ چھِ تِہُند پایہِ کأشرِ زبأنۍ تہٕ شاعری متعلق آسان۔ امہِ علاوٕ چھِکھ تِمٕ گدرِ نہٕ "چوکھیر بالی" ناولہِ کأشرِ ترجمہ دولت، عارف صابن سٟتۍ مِلتھ چھِکھ اَمیُک ہِندک کأشرِ ترجمہ کوٚرمُت۔ ریاستی کلچرل اکیڈمی یوسہٕ کأشرِ ڈکشنری از کل بناوان چھےٚ، پُشپ صاب چھِ تمہٕ کہ ایڈیٹوریل بورڈک ممبر۔ اکس ہندوستأنی کلچرل وفدس سٟتۍ چھِکھ وارِیاہن یوٚرپی مُلکن ہِنددور کوٚرمُت، مختلف کالجن سٟتۍ وابستہ روزنہٕ علاوٕ ادس وأتۍ ہس کالہٕ لائبریرین تہٕ آرکیوز محکمن ہند ڈائریکٹر تہٕ وتھ چھِ پنشن گوٚمت۔

پرتھوی ناتھ ساٲلِ

زاسنہٕ: ۱۹۳۸ء

زاجاے: (شالہٕ کدل) سری نگر

سائنس مانٛس ووٚنۍ وارِیاہ کال کٲشرِ یا ٲکھ شار وَنان تہٕ وُنِتام تحقیق تہٕ وور
ادبک موکٕلیۍ بانتہٕ کتابہٕ چھاپہٕ ہیٚتھر۔ ساٲلِ چھپہٕ ہیٚتھ کِنہٕ دوستاد تہٕ ۱۹۷۲ء ہس منٛز چھُس ووٚنۍ
ووٚس دانسنگ ریاستی بورڈ تہٕ وزارت۔ اَکھ چھپہٕ انسٹی ٹیوٹ آف ایجوکیشن منٛز لائبریری
اسسٹنٹ سندس عہدس پیٹھ کٲم کران۔

تصنیفات: "ژٕ یاد ساٲلِ"، "زنگہٕ بُلبُل"، "اسراف"، "لو ہٕتہٕ لوٗرِ"۔

پرتھوی ناتھ مدھوپ

زاسنہٕ: ۱۹۳۴ء

زاجاے: (ملہٕ یار) سری نگر

مدھوپ چھِ چھیٚہ بدآتی ہندی زبٲنۍ ہُنٛد ادیب اما پوٚز کٲشرِ زبانِ تہٕ ادبچ تہٕ چھُس
عوامی زان۔ اَمی چھِ موتوٗدٕ کٲشرِس شایر۔ یہٕ اندرٕ ژُن کلامہٕ ہندی ترجمہٕ سان ترتیب دِتھ چھپوو
مت۔ مدھوپ چھِ مرکزی تالیمہٕ ہندِس محکمس منٛز دوستانہٕ سندِ حیثیتہٕ کٲم کران۔

تصنیف:

"دیپ مالا"۔

پرکاش رام

زاجاے : کُرِہ گوم

وفات : ۱۸۸۵ء

پرکاش صابن چھُ کاشرِ زبانی اندر راماین لیوکھمُت یہ کتاب چھےٚ مثنوی ستایلس اندر۔ دیالن یہ کتاب آسیچھ تمی ۱۸۴۷ء کیٚت ۔کینٛژن ہندوٚن چھُ ز پرکاش رامُن کوشُر راماین چھےٚ گوڈنیُک کاشُر مثنوی ۔

تصنیف : (۱) کوشُر راماین (۲) اَکہ نُنٛدن ۔

پَرمانند

زاسنہٕ : ۱۷۹۱ء

زاجاے : سیہر کانٛزِ گونڈ

وفات : ۱۸۷۹ء

پرمانند جی اُسی اُس ہینیڈ ٹیرن سیہر کانٛزِ گونڈ۔ یہ جاے چھےٚ مٹنہ پیٹھ پانٛژن میل دوٗر ۔ رمان شاہ دُرانی سِندِ وقتہٕ اوس زاہُت تہٕ ناوُ اوسُس تندٕ پنڈت ۔ بڈِ ہبب سِندِ وقتہٕ بیٹھ ہیٹوٗاری کارکران آسنہٕ کینٛہ اوس ہیٹھوٗاری نامے دیوٗ دتہٕ

پرمانندٕ سُند تخلُص ۔

پرمانند چھُ سیٹھا مشہوٗر کرشن بھگت اوسمُت ۔ تِہنٕز دٔرے وی شکھنی ہُند قٲبِل سپدنہٕ کنہ سیٹھے بوڑ مٔنکھ کینہہ مسلمان تہٕ ہِندی زاٲٹھ ۔ صالح گئے اوس تِموٲندر اکھ ۔ دِیان گرِ گرِ تھیمِن تہٕ اولاد نہٕ آسنہٕ کِنہ ہموسن کوٗرپرمانند زندگی ہٕنزن ٹینزن ہین گرین گرٕ تہٕ آدِہت گوٚث نشین سپدنٕس پیٹھ مجبوٗر تہٕ صالح گئے روٗدُس امر وقتنہٕ تہٕ زٕس روٗ زٕ نہٕ سوزان ۔ پرمانندٕ ن بٲکھ ژاٹھ اوس لکھن کول شُبل تِمی سو میرود پرمانندٕ ن سوئے کلام تہٕ تحفہ کٔرِن کتابت ۔ باگِز پیٹھ زٕ نہٕ بچھ پائتزم کیٛنت گو مُشتیہ سوٗ رگو اس ۔ وٕری اوس سنہ ۱۹۳۶ء بکرمی ۔

کلچرل اکیڈمی چھے پرمانندنہ کلامچ باگہ ہُرٕ سومبرِن دون حِصن اندر چھاپ کرٕمژ ۔

پریم ناتھ پردیسیؔ

زاتسنہٕ : سنہ ۱۹۰۶ء

زاجاے : (اَلمکہٕ آنگن فتح کدل) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۵۵ء

پردیسی صاحب اوس یتھٕ پاٹھۍ اُردوٗ ہیٚنٛز لیکھان امہِ علاوٕ زیم کینٛہہ کاشُری ڈراما اُمۍ لیکھۍ تمو موجوٗب چھپ‍ۍ اُمۍ سٕنٛز جاے کاشُرۍ لیکھارین ہٕنٛز تٕہنٛد الگ پاٹھۍ اگرچہ اُمۍ سٕنٛدۍ ییم ڈراما چھاپ چھینہٕ سپدۍ مگر ییم چھہِ سٹیجس پیٹھ گینٛدنہٕ آمٕتۍ۔ پردیسی صاحب اوس گوڈٕ محکمہٕ ایکسایزس تہٕ پتہٕ ریڈیو کشیرِ منٛز کام کران۔ سنہ ۱۹۵۵ء ووٚیس منٛز سپدِ مِیا دکہ السرک آپریشن کرنا وِزِ پتہٕ سٕہ دِگ واتھ۔ اُردوٗ ہس منٛز چھپ‍ۍ اُمۍ سٕنٛزٕ ترٕنٛسے افسانہٕ سوٗمبرٲوِتھ شایع کرنہٕ آمتۍ۔

پرٛیم ناتھ پرٛیمی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۳ء

زاجاے : (گنٛیت یار) سری نگر

پریم ناتھ پریمی صاب چھ سنہ ۱۹۴۷ء پیٹھہٕ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران۔ امہ برونٛہہ اوس اُردوٗ پاٹھۍ لیکھان۔ امائیوٗ زیٹھ روٗد نہٕ اتھ لور۔ پریمی صابنہِ شاعری چھیے گکہٕ باتن ہنٛز ہیژ منز تہٕ پہ ہیبت شخواٗمی شمہٕ ساتہٕ تہٕ برقرار تھٲوِتھ آزاد نظم لیکھنکۍ قابلِ تارٕیف کوشش تہِ کٔرمژ۔ پریمی صابنۍ کلام چھ واریاہن نوکین لوکچن کتابن منز چھاپ گومُت۔ پریمی چھ پیشہٕ کنۍ وۍ استاد تہٕ ازکل چھ تالیمہ ہنٛدس محکمس منز ہیڈماسٹر سنٛدس عہدس پیٹھ۔

پریم ناتھ شاد

زاسنہٕ: سنہ ۱۹۳۴ء

زاجاے: (آغا صاحبٕ باغ) بڈگام

شاد صاب چھ کاشرِ زبٲنؠ اندر ستٲیی کران ریبیشرِ کٔنؠ تہٕ چھ ووٚن شاد

بینہٕ اکھ لوٚکٹ باتہٕ کِتاب ہیرِ چھیٚن چھپتھ نیرِتھ۔

تصنیف:۔ نوبہار (باتہٕ سوٚمبرن)

برجی رُوانی

زاسنہٕ: ۱۹۵۲ء زاجاے:۔ رنگہٕ ٹینگ، سرینگر

اَصل ناو چھُس سُبھاش چندر ایمہ تہٕ برجی رُوٲنی چھُس تخلص۔ اُردوٗ زبٲنؠ منز چھُن ایم۔اے کوٚرمُت۔ کٲشرِس منز چھُ نظمہٕ لیکھان، پیشہٕ کِنؠ چھُ ووستاد۔

پُشکر بھان

زا سنہ : ۱۹۲۵ء

زا جاے : (حبہ کدل) سرینگر

پُشکر بھان صاب چھُ کاشُر ڈراما لوٗکھن تہٕ کُنہ کُنہ چھُ مزاحیہ باتھ تہٕ لیکھان "چیامہٕ" ناوٕ اَکھ کتاب چھپےٚ حال حالےٚ یتھ منز چھ چیامہٕ سلسلک کیٚنہہ منتخب ڈراماتن شٲمل ۔ امہٕ بروٗنہہ چھےٚ اختر محی الدین سٕتۍ میلتھ "ڈِلیلہ" ناوٕ کتاب ترتیب دِژمٕژ ۔ سنہ ۱۹۵۱ء پیٹھہ چھ ریڈیو کشمیرس منز کٲم کران تہٕ "زونہٕ ڈب" پروگرامچہ کامیابی پیٹھ چھُس پدمہ شری اعزاز دِنہٕ آمُت ۔ پُشکر چھُ ریڈیو تہٕ سٹیج اداکار تہٕ تہٕ ییمہ ورین منز ییم کاشر فلمہٕ بناونہٕ آیہ تمن منز اوس پُشکرن تہٕ کٲم کران ۔

سنہ ۱۹۷۱ء لیس منز گو آسٹریلیا یتہٕ اکھ کشیر منز فارم براڈکاسٹنگ مقبوٗل بناونہٕ باپتھ تربیت لٮ۪ب ۔

پُشکرن تہٕ سوم ناتھ سادھو ین ییم ترٛےٚ ڈراما "گرینڈ ریہرسل"، "عیالتھ" تہٕ "لُولوشش"، یِکی لیکھمٕتۍ تمن ترٛیشونی پیٹھ چھ ییمن کلچرل اکیڈمی ہندِ ینامہ منز میتہٕ ۔ چیامہٕ کتابہٕ پیٹھ تورس ساہتیہ اکاڈمی ہُند ینامہ تہٕ ۔

پیر عزیز اللہ حقانیؔ

زاؤسنہ : سنہ ۱۸۵۴ء

زاہجاے : (عزیرپرستان) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۲۸ء

مدفن : (عزیرپرستان) سری نگر

پیر عزیز اللہ حقانیؔ اوس کاشرس سینچہ سینچہ فارسی زبانی اندر نثر خار فنان ، اُمی شند شمار چھُ کاشر زبانی ہنذین پابہ بڈین مثنوی گوشاعرن اندر سپدان ، کیونکہ نثر اوس سیٹھا شوقین رشاہ قاسم حقانیؔ سندس مقبرس نیشں چھُ دفن ،

حقانیؔ سنزر چھپے لو مہ کتابہ ۔

(۱) قصہ بےنظیر (۲) گلشن عشق (۳) ماہ رو بے گل اندام

(۴) جوہر عشق (۵) چراغ محفل (۶) روضۃ الشہدا

(۷) سپہرالشہادۃ (۸) ممتاز بےنظیر (۹) قصہ دستان

(۱۰) فقیر نامہ (۱۱) نصاب لداغ

حقانیؔ صاٗبن چھپے فارسی یا کٹھی نثر نقربیٚن اکہ درجن کتابہ لیکھمژر ۔

پیر علی شاہ

زاسنہ : ۱۸۸۸ء

زاجاے : (کرہ ہمیشتور بڈگوم) سرینگر

وفات : ۱۹۶۴ء

مدفن : (کرہ ہمیشتور بڈگوم) سرینگر

پیر علی شاہ صاحب اوس کاشرِ بائتھ ہٕنٛدۍ گران ردیان بینہٕ وقتُک اوس مشہور حکیم۔ پیر صابَن چھِ پنٕنۍ لُکھمٕژ تہٕ غزلہٕ نعتہٕ کاشرِ بائتھ شیخ العالم سٕنزِ سوانحِ حیات ہٕ لیچھمٕژ۔

پیر غلام الدین

مدفن : زانہٕ گیر

پیر غلام الدین صابُن چھُ غلہٕ پیرَن ہٕند نان۔ کاشرِ شاعر اوس فارسی بائتھ شاعرن ہٕند نان۔ پیر صابٕنۍ زاسنہ تہٕ مرن سنہ چھُنہٕ معلوم۔ اَمِنٛز زاجاے متعلق چھِنہٕ زِ رلو اٚکیٛر۔ کینٛژن ہُنٛد وَنُن چھُ زِ یہ اوس ڈوڈہٕ زامُت تہٕ کینٛہہ محقق چھِ ونان زِ یہ زاو شیلو۔ ردزان اوس زانہٕ گیر تہٕ تَتھی چھُ دفن۔

کاشرِ منز چھِ پیر صابٕنۍ نعت، منقبت تہٕ غزل بییہِ وُنی مٕلٛتہٕ۔

تاج بیگم رینزو

زاسنہ : ۱۹۳۱ء

زاجاے : سری نگر

بیگم صاب اُس زٕ ترٛٹے ؤری بیہ ہُرد نہٕ تام کاشرِ نثر لیکھن واجنٕ
وٲحد زنانہٕ۔ اُمہ سٕنٛدِ افسانن ہُنٛد اکھ مجموعہٕ "آلاو" تہٕ چھُ چھپاے
سپدمت۔ تاج بیگم اُس واریاہس کالس ریڈیو کشمیرس منز تہٕ ملازم۔ کاشر
نثر لیکھن واجنہ بیہ زنانہ چھےٚ سیاسی تہٕ ادبس منز تہٕ لٹان۔ یہ اُس ڈیموکریٹک
نیشنل کانفرنسں کیٚن دوہن تہٕ تیتھے پاٹھی سرگرم عمل یتھٕ کنہٕ از پردیش
کانگریس منز زنانہٕ شوبہٕ کس سربراہ شدس عتی یتیس منز سرگرم چھےٚ۔

تصنیف :-

"آلاو" (افسانہٕ سوٚمبرن)

تارا چند بسمل

زاسنہ : سنہ ۱۹۰۴ء

زاجاے : ذکۂ ییمٕر شو ربڈگام ، سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۴۸ء

بسمل صاحب تہٕ چھہ بمہٕ وِرے کاشرِ لوکھ اکھ ڈرامہ زیادٕ تہٕ توجہ ڈراما نوٗلیسی کٔن دِتھمٕت اوس ، راز ہرلشی چندرنہٕ زِندگی پیٹھ لیوٗکھمٕت اکھ شاہ ڈراما چھہ ۱۹۳۸ء لیٚس منز چھاپ سپدمٕت تہٕ اتھ اوس "پتیچ وتھ" نادر یہ ڈراما سپد ۱۹۵۳ء لیٚس منز گوڈنیچہ لٹہٕ ورٕلدس پیٹھ سٹیج ۔ امہ علاوٕ چھہِ تمہٕ بیٚیہ تہٕ کینٛہہ ڈراما لیکھمٕتی یمن منز "اکہٕ نندن"، "پریچ دِتھ" تہٕ "رامہ اوتار" نہٕ شامِل چھہ ۔

ترلوکی ناتھ رینہ

زاسنہ : سنہ ۱۹۲۲ء

زاجاے : (فتح کدل) سری نگر

رینہ صاحبن چھہ واریاہن کاشرین نظمن انگریزی جامہ وُلمُت تہٕ انگریزی پاٹھو کاشرس ادبس تہٕ زبانہِ پیٹھ بیٚنی اکھ کتاب شایع کٔرمٕژ ۔ رینہ صاحب چھہ اَز کل ہماچل پردیشس اندر شملہ سٕلاسی اکیڈمی اندر لٹریچر پروفیسر کٔم کران ۔

ترلوکی ناتھ کُندن

زاس سنہ : ۱۹۲۶ء

زاجاے : سری نگر

کُندن صاحب ژٕ اوسٕ سری نگرٕ تہٕ اَزکل چھُ اکونٹنٹ جنرل سٕندِس دفترس اندر دِلی ملازم۔

کُندن صاحبن لیکھمتہٕ غزلہٕ بیتر چھپیے واریاہن رسالن اندر چھاپ سپنہٕ متہٕ۔

تنہا انصاری

زاس سنہ : ۱۹۱۴ء

زاجاے : (ڈلیشُن) ورُل

وفات : ۱۹۶۹ء

دفن : (ڈلیشُن) ورُل

تنہا صاحبن چھِ کاشُر علاوٕ اُردوٗ زبانی اندر تہٕ شاعری کرٕمٕژ تہٕ مضمون لیکھمتۍ۔ تِمن اوس اصل ناو حسین علی انصاری تہٕ تخلص تنہاؔ۔ تنہا صاحبس آو بیٚیتھرن وتہٕ ستاد آسنہٕ کیو اشترِ پتہٕ سند ایوارڈ تہٕ دِتہٕ۔ تیمس کالس اوس رسالہ گُلریزکس ایڈیٹرٕ بیٚل بوردس ممبر تہٕ وابستہ تہٕ وآنسہٕ ہندین آخری وریین اندر اوس سوپورکس ٹیچرس کالجس اندر پرنسپل۔

تنہا نظامی

زا ٚ سنہٕ : ۱۹۴۸ء

زاجاے : (کرٛیٛر) وُرٕل

اصل ناو چھُس ضیا الدین تہٕ قلمی ناو تنہا نظامی ۔

تنہا نظامی صابُن چھُ وۄنۍ واریاہ کال کاشرِ شٲیری کران ووتمُت تہٕ وُلس نام چھُن ینیٚ اکھ بانہٕ سۄمبرن تہٕ چھاپ ہیمژ ۔ کُنہ کُنہ چھُ نثر تہٕ لیکھان ۔ تنہا چھُ محکمۂ تالیمس منز ملازم ۔

تصنیف :- "انہارٕ ماب" (بانہٕ سۄمبرن)

ٹاک زینہٕ گیری

زا ٚ سنہٕ : ۱۹۳۴ء

زاجاے : (ہردٕ شِوا زینہٕ گیر) وُرٕل

پۄرٕ ناو چھُس عبدالاحد ٹاک زینہٕ گیری ۔ کاشرِ ٹکس علاقہٕ وار ہیپرِ لیکھتھ چھُن ساہتیہ اکیڈمی تہٕ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہندِ انعام حاصل کٔرۍ متۍ ۔ ٹاک صابنہٕ ملازمتُک سلسلہ چھُ محکمۂ مالیہ سیتۍ شوٗرُو گومُت تہٕ اداکار آمُت ۔ تایب تحصیلدار بنتھ عُہدس پیٹھ کام کران ۔ ژون پانژن وریین اوس کلچرل اکاڈمی سیتۍ تہٕ والبستہٕ ۔ ٹاک صابن چھُ وۄنۍ یتیم ٹرسٹ بناوِتھ پنُن سورُے وقت امی بابتھ وقف تھوٗومُت ۔

ٹھوکُر منہ ووٹ

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۵۰ء

زاجاے : (چنکرال محلہ) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۲۳ء

ٹھوکُر صاحب چھُ بییہِ وقتُک اکھ مشہوٗر شاعر گُزرِمُت۔ ریہ اوس اُبرٛ یا ٹھوکُر لیلا یہِ تہٕ بجن لیکھان۔ کاشرِس سٟتۍ اوس اُردوٗ ہس منز تہٕ شار وَنان۔

تصنیف : "امرت ساگر" (اُردوٗ تہٕ کاشرِ لیلا یہِ)

ثناءاللہ کریری

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۱۳ء

زاجاے : (کیہر) ورٛمل

وفات : سنہ ۱۸۷۵ء

مدفن : (کیہر) ورٛمل

ثناءاللہ کریری چھُ کیہر ریشیٖنہ زامُت تہٕ توٗے اوس کریری لیکھان۔ ریشیٖنہ اوسُس زانِہ بال شُرِ ہٕے درس قرآن دیُت۔ دیان امیر شاہ کریری چھُ تہٕ چھُ ثناءاللہ صاحبن سِلسِلس پرور مُت۔ ثناءاللہ صاحب اوس مشہوٗر نعت گوشاعر۔ ثناءاللہ صاحبنہٕ چھپیٚے لۄکہٕ کتابہٕ۔

(۱) احوالِ آخرت (۲) قصہ خرداں (۳) قصہ سبا ہیود (۴) توبئے نوٚ صدٕ حال

جارج ابراہم گریرسن

زامُت : سنہ ۱۸۵۱ء

زاجاے : ڈبلن ، آیرلینڈ

وفات : سنہ ۱۹۴۱ء

علمی تہٕ ادبی دُنیس جارج ابراہم تہٕ گریرسن آسِس ذاتھ۔ یہِ چھُ سُہ شخص یُس پنُن اکھ کُنی یوت ییٚتھ حِصہٕ بٕلکہ پوٚر دُنِیس ہندوستان یَتھ موجب اُمس عظیم انسانہٕ سُند احسان منّنہٕ بنِ۔ لنگوِسٹک سروے "آف انڈیا" ناوچ بڈ بارہ کام اَندٕ وٕتاونہٕ تہٕ دِتُن ہندوستٲنی زبانن تہٕ بولین ہُنٛد آسُن تہٕ مقام یَوٗدوس منٛز اکھ منٛز چھُہ اَمی کٲشُر زبانِ نِسبتہٕ اَگرس بٕتہٕ مُشق کٲنی بحث کوٚرمُت۔ یوت تام کٲشرِس ادبس خدمت کرنک تعلُق چھُہ تتھ منٛز تہٕ چھُہ یہِ سرس۔ اَمی چھِہ کٲشرِ فن یاراچھ دادی لَلہٕ شُدی بایم تھ تھاپہٕ تہٕ ترتیب دِتی منٛز تہٕ تِم چھاپ کرناوی منٛز۔ گریرسن بناوی پنڈت ایشرکول تہٕ پنڈت مکند رام شاستری تہٕ مدتہٕ عگر کٲشر زبٲنی ہنٛز اکھ بار ڈکشنری تہٕ یہ سوٗ تَدَن جِلدن منٛز چھاپ میدیمٕ تِھ۔ اَمہِ علاوٕ ہنٛدوٗن کٲشر زبٲنی ہِنٛد گرامر تہٕ۔ لَلہٕ واکھ سۄمبراونٲوِتھ تہٕ ترتیب دِتھ چھاپِن تِم ۱۹۲۰ء ہس منٛز۔ کرشنہٕ جو راز دانہٕ ہِنٛد "شوبرٕ پیہ کاشن مُتن" "رامائن" تہٕ دنیا نا تھُن "کرشنہٕ اوتار" تہٕ دِتِکُن ترتیب۔ یمین ساری نِش بیٚیہ لیکھِن اہم تحقیقی مضمونہٕ۔

گریرسن کوٚر ۱۸۷۱ء ہس اَندر ہندوستٲنی سول سروس امتحان پاس تہٕ ۱۸۷۳ء ہس منٛز آو ہندوستان۔ یتِہ زن اَمی مینہٕ زندگی ہُنٛد اکھ بٕڈ حِصہٕ مختلف زبانن تہٕ بولین ہنٛز خدمت کران گُزور۔ ۱۹۰۳ء تام منٛز ییٚتِیہ زُو ناٹھیکھ رُد زِ تہٕ موکلہ وٲلِس ولایتہٕ گرتھن امالو زِتہٕ تہٕ رُد ہندوستٲنی زبانن تہٕ ادبس پیٹھ ٹینی کام کران۔ آخر سُد ۱۹۴۱ء ہس منٛز چیمبرے انگلستانس منٛز سورگہ واس۔

جانباز کشتواڑی

زا سنہٕ : ۱۹۲۵ء

زا جاے : کشتوار

اصل ناو چھُس غلام نبی ڈوڈل وال تہٕ جانباز چھُس تخلص۔ جانباز صاب چھُ کاشرِ یا ٹھوٗ شاعری کران۔ مالیوٗز وُنہٕ چھَن تہٕ ینٖہ کانٛہہ رسالہٕ تہٕ مبرن چھاپ گۄمٕتۍ۔ ڈوڈل وال صاب چھُ موشور گلوٗکار تہٕ۔ پنچایتس تہٕ اگری کلچر محکمس منٛز کام کرنہٕ پتہٕ چھُ از کل محکمے جنگلاتس منٛز فارسٹر۔

جاوید آزاد

زا جاے : (رانگہٕ) سری نگر

اصلی ناو چھُس غلام حسن تہٕ تخلص جاوید۔ یہ چھُ مرحوم عبدالاحد آزادُن منٛگتہٕ گوبُر۔ شاعری کرنہٕ علاوٕ چھُ کُنہٕ کُنہٕ نثرِ تہٕ لیکھان۔ موسیقی ستۍ تہٕ چھُ کران تہٕ حکمت چھُس پیشہ۔ تعلیم چھُس اٹھمہٕ جماژ تام۔

جاوید علی جاوؔید

زاسنہٕ : ۱۹۴۸ء

زاجاے : باہنال

جاوید علی جاوؔید صاٮ۪ب چھِ کاشرِس منٛز شار رونان تہٕ ہنٛزٕ علاقہٕ کٮ۪ن بیسہٕ ہٕنٛد ہم عمرن ہنٛدی پٲٹھۍ چھِ مذہبی شاعری کران۔ جاوؔید چھِ تٲلیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز ووستاد۔

جگن ناتھ خیبؔری

خیبؔری صاٮ۪بن چھےٚ کاشرِ محاورن پیٹھ اکھ کِتاب لیچھمٕژ۔ تٲلیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز ووستاد روزنہٕ پتہٕ اوس فیلڈ سٔروے محکمس اندر بطورِ اسٹنٹ فیلڈ سروے اَفسر تہٕ ازکل چھِ پینشنس پیٹھ۔ خیبؔری صاٮ۪بٕنہِ کیٚنہہ ترجمہ تہٕ چھِ رسالَن اندر چھاپ سپدی مٕتۍ۔ کاشرِس عِلاوٕ سنٛد چھِ اُردوٗ پٲٹھۍ تہٕ شار بیترِ ونان۔ ازکل چھِ "مارتنڈ" اخبارُک مُدیر۔

جگن ناتھ وٗلی

زامُت سنہ : ۱۹۱۸ء

زاجاے : (ڈل حسن یار) سری نگر

وٗلی صابن چھُ کاشرِس منز اکھ ڈراما لیوٗکھمُت یتھ "زوٗن" ناو چھُ۔ یہ چھُ اُردو ترجمہِ ہیتھ چھاپ کرنہٕ آمُت۔ وٗلی صاب اوس مرکزی اِنفارمیشن محکمس منز کآم کران تہٕ کیٖنژَن کالن اوس ریڈیو کشمیرس منز خبرن ہنٛدِس شولس ستیٖ تہٕ والستہٕ۔ وۄنۍ چھُ پینشنس گومُت۔

جلال الدین ہنار

زاجاے : ترال

وفات : ۱۹۲۸ء

مدفن : ترال

جلال الدین ہنار اوس ترالہٕ ہنار گامس اندر روزان۔ کاشرِ علاوہ اوس عربی، فارسی تہٕ گرمکھی لگان علم تنجیم تہٕ جغرافیایہ تہٕ زانہٕ ہاٹھیکھ یا کھٕٹ۔ ہنار صابن چھےٚ کاشرِ زبٲنۍ اندر شاعری کرمٕژ تہٕ اُہنز غزلہٕ تہٕ نظمہٕ چھےٚ دستیاب۔ ترال علاقس اندر چھُ شُکر دین صابنہٕ دفن۔ اُہنٛدِس زاسنس متعلق چھےٚ نہٕ کیٚنہہ مولوٗم۔

جمہٕ بی بی

جمہٕ بی بی اٮ۪س کأشرِ پأٹھۍ شارٕ وَنان تہٕ تٔمۍ پٮ۪ٹھ لٮ۪س موٗرشِدٕس مرزا اکمل الدین بدخشی صأبٕس لوٗز نا وان رٕنجہٕ مشہید پیٖرٕ کنہٕ اوس کاندٕرۍ وان رخانہٕ ووس دوکس شہیدنا ور۔

جمہٕ بی بی ہنٛدِس زانٛنَس تہٕ مَرنَس مُتعلق چھُنہٕ کانٛہہ رلو انیخ تہٕ نہ چھُ یہِ موٗلوٗم زِ سہ کتہٕ زایہ تہٕ موٗیہِ۔

جواہر کول

زامنہٕ: ۱۹۴۵ء زاجایہ: ژٕوگوم، قاضی گونڈ

کول صأب چھِ کأشرِ پأٹھۍ افسانہٕ لیکھان۔ تألیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز چھُ دوستاد۔ از تام چھُن نہٕ ہیٚنۍ کانٛہہ افسانہٕ سوٗمبرن چھاپہٕ تِژ۔

جواہر لعل سرؤر

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۹ء

زاجاے : (موٚہولوٗر) سِری نگر

سرؤر صأبس ووت ووہٕ نی واریاہ کال کأشرس منز شار لیکھان تہٕ
وُلنِس تام چھِنہٕ زٕ لوکچہٕ معوکچہٕ بأنتہٕ کِتابہٕ چھاپہٕ منز ییتھ کینہٕ چھُہ ووہ ستادر

تصنیفات : "لولکٕ صدا" ۔ "یکِیسہٕ آتش" (شأیری)

جے لال کوٗل

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۰۰ء

زاجاے : (گنُڈ کھوڈ) سِری نگر

کوٗل صأب چھُہ ادبی حلقن منز یُتھ پأٹھۍ پروفیسر کوٗل ناوٕ ولیوٚدٕ۔ کأشرِس
ادبس تہٕ کأشرِ زبأنۍ عٕستی اُمی سُندِ دلچسپی ہُند سِلسِلہٕ چھُہ تتہٕ ییتھ شوٗرو
گوٚمُت ییلہِ ایس پی کالجس منز لیکچرار لوٚگ۔ چنانچہٕ کوٚرُن کأشرِ لولہٕ بأتن
انگریزی ترجمہِ تہٕ۔ کأشرِ زبأنۍ ہُندِ رسمِ خطہٕ بناونس منز تہٕ چھُہ اُمی سُند خاص
حِصہٕ۔ پرنسپل سِندِ عہدٕ پیٹھہٕ ریٹایر گژھنہٕ پتہٕ روٗد کنیٖنس کالس ریڈیو کشمیر
سِری نگرس منز ادبی مُشیر سِندِس عہدس پیٹھہٕ کأم کران۔ ۱۹۶۱ء لیس منز ...

ہُنٛدستانٛؠ ادیبَن ہُنٛد وفد رؠسہِ گَیہِ دورس پیٹھ سوزنہٕ آد کول صاحب تہٕ اوس تمیٛک اکھ ممبر۔ تقریباً شٕن وٕری ین اوس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہُنٛد سکریٹری

تہٕ "سٹڈیز اِن کشمیری" تہٕ "جینیس آف ٹیگور" ناوٕ دوٕن انگریٖزی کتابَن پیٹھ چھِس ییامہٕ تہٕ دِنہٕ آمتۍ۔

تصنیفات :

"کشمیری لو لیرکس" (کاشرِ لولہٕ باتَن ہُنٛد انگریٖزی ترجمہ)

"سٹڈیز اِن کشمیری" (کاشرِ زبٲنۍ تہٕ ادبَس پیٹھ مختلف مقالات)۔

"لل دید" (انگریٖزی تہٕ کاشرِ پاٹھۍ زٕ بیٛون کِتابہٕ)

ریاستی کلچرل اکیڈمی یوسہٕ کاشرِ ڈکشنری بناوان چھےٚ کول صاحب چھُ تمہِ کِس ایڈیٹوریل بورڈس سیتۍ وابستہٕ رُودمُت۔

۱۹۷۴ء ہس منٛز آیہِ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہٕنٛدِ طرفہٕ کول صابَس اعزٲزی فیلوشپ تہٕ عطا کرنہٕ۔

جیالال کول جلالی

زاوسنہٕ : ۱۸۹۶ء

زاجاے : سرینگر

ہندی زبٲنۍ ہنٛد یژھ یارکٕ اُستاد سٕتۍ چھُ جلالی صاحب کاشرِ زبٲنۍ کُن تہٕ
توجہ دِوان رودمُت۔ کاشُرِ پرایمر لیکھنہٕ علاوٕ چھِکھ اکھ ڈراما "ہٕہی مال" کاشرِ دیا نٕگو
لیوکھمُت۔ "لل واکھ" ناوٕ کِس کتابہِ منٛز چھِن لل دیدِ ہٕندی واکھ ترتیب دِتھ چھاپِ
منٛز کشیرِ ہٕندِ کینٛژن مسلن متلق چھِکھ مضمون لیکھمٕتۍ کتابہٕ انگریزی یا کنہٕ ہیژھِ منٛز۔
جلالی صاحب چھُ ۱۹۵۰ء لیس منٛز اسسٹنٹ گورنر سپنٛد تہٕ پتہٕ پینشنس
گومُت۔ ریہ چھُ گوڈنیک کوششہٕ بیٹھۍ ۱۹۱۷ء تام انگریزیس منٛز ایم اے کورمُت چھُ۔

تصنیفات :

"ہٕہی مال" (ڈراما)

"لل واکھ" (ترتیب دِتھ منٛز لل دیدِ ہُندی واکھ)

"کشیری پرایمر"

چمن لال چمن

زاُ سنہ : ۱۹۳۹ء

زاُ جاے : (رشتش یار حبہ کدل) سرینگر

چمن لال چمن چھِ وۄنۍ تام کینہہ وُہو ورِی یوٚ ہیٚتھ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران۔ کالجہ کین دوہن چھیٚکھ مکھن لال بیکس سٕتۍ رلِتھ اکھ لوٚکچہ لوٚکچہ بایتہ سوٚمبرنہ چھاپ کرمژ۔ "شبنمُ ستار" ناوۍ یُس شعری بایتہ سوٚمبرن یتہ الگ پاٹھۍ چھاپ ین تتھ پیٹھ چھُس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہُند انعام تہ دنہٕ آمُت۔ نوٚدلہ منز لیس قومی مشاعرن منز ورِی ہیٚر لوٚ مِم گیٚمُت رِبیٕ کیس موقعس پیٹھ سپدان چھُ تتھ منز تہ چھُہ اکہِ لٹہِ کاشرِ ترجمانی کرنہٕ باپتھ تارنہٕ آمُت۔ رکیشن رستن یونیورسٹی ہنز ملازمت کرنہٕ پتہٕ لوٚگ کلچرل اکیڈمی منز ریسرچ اسسٹنٹ تہ بنیوو اتہ کاشر ڈکشنری ہنز اسسٹنٹ ایڈیٹر۔ کینژن کالن روٗد کاشرِ شیرازُک انچارج ایڈیٹر تہِ۔ ازکل چھُ کلچرل اکیڈمی منز رجسٹرار۔

تصنیفات :

"نوٚکرز" (بایتہ سوٚمبرن)

"وزِ وِنہ ساز" (بایتہ سوٚمبرن)

"شبنمُ ستار" (بایتہ سوٚمبرن)

"یہ چھُہ سوٚن وطن" (ترتیب دِتمژ قومی بایتن ہنز اکھ سوٚمبرن)

حاتم تٔیلہٕ وٕن

زاجاے : پاٛنترل مہٕنٛ مرک

حاتم اوس مہٕنٛ مرگ یانٛترٕ لہٕ تٔیلہٕ وانۍ کار کران ۔ خوداین اوسُس
کھنٛکُن لایق یادٕ دوٚنٛ بجُنمُت تہٕ تۄہٕ کنۍ آسٕس دٔلیلہٕ ہا یادٕ ۔ سر آرل سٹاینن
ییلہٕ تِہنٛد شعہر لۄزرٕنہٕ گوگو وندکول ہیتھ تَس لِکھٕ تہٕ ۱۸۹۴ء منٛز کمہٕ بن
تمہٕ سٕلہ ہٕے دلیلہٕ قلم بند ہیمہٕ حاتم تٔیلہٕ وانِس یاد آسہٕ ۔ ۱۹۱۲ء اندر گو بییہٕ
تہٕ حاتمن ہیچھر سارےٚ دلیلہٕ برابر تمنٛے لفظن اندر یمِن لفظن منٛز شُراہ وٕری برونٛہہ
وَننہٕ مژٕ آسن ۔ ۱۹۲۳ء اندر سٔیدِ نٔے یہٕ تِمہٕ سارےٚ دٔلیلہٕ سر جارج گریرسن
سٕندِ ترجمہٕ سان رایل ایشیاٹک سوسایٹی طرفہٕ چھاپ ۔

اندازن اوس حاتم ۱۹۱۲ء اندر شیٹھ وہرٕ ۔ اُہنٛدِس زاسنٕس تہٕ مرنٕس
سنٛس مُتعلِق چھُنہٕ کینٛہہ مولوٗم ۔

حاجی الیاس

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۸۱ء

زاجاے : ژرارِ شریف

وفات : سنہ ۱۹۴۱ء

مدفن : ژرارِ شریف

حاجی الیاس اوس کاشرِ پایہٕ ہٕٹھ شاعری کران تہٕ جوانی ہٕندی دوہہ گُذرِن عشقیہٕ افسانہٕ منظوم بناوان۔ اَتھی دوران ییلہِ جوان رانہ ہیوٚہ نیچوٚ جانہٕ گے گوس تس پھُٹ کمبرِ واریاہس کالس تام اوٚرِن شاعری کرٕنۍ۔ واَنٛہ ہٕنٛدِ پتہٕ مِنٛ اُنِن ہیوٚتُن سیرۃ النبی لیکھُن امابوٚز موتن کوٚرُس نہٕ یاوری لَتَس کوٚرُن تَم تہٕ موٚد تمی بیمارِ عمرِ۔ عبدالاحد آزاد تہٕ مہجور صابن سٕتۍ اوسُس دوستُن ہِش۔

الیاس صابن چھپے غزلو ہُرلو مہ کینٛہہ مثنوی بیہ تہٕ لیکھِمٕژ۔

(۱) مثنوی ممتا نبے نظیرٕ یہ کتاب چھپے پانٛژن حصن اندر۔

(۲) مثنوی خنجرِ عشق :- (دوٚن حصن اندر)

(۳) سیرۃ النبی - پانٛژہ حصہٕ

(۴) مکرِ زَن

(۵) کینٛہہ مزاحیہ بٲتھ بتیرِ۔

حافظ کشمیری

زا سنہٕ : ۱۸۵۰ء

زا جاے : (رٔتنہٕ پوٗر) پلوٗدم

وفات : ۱۹۰۹ء

مدفن : (رٔتنہٕ پوٗر) پلوٗدم

حافظ صٲبن اوس اصل ناو عبدالغنی اندرابی۔ حافظِ قرآن آسنہٕ کنہِ یوس حافظ ناو تہٕ لوہ ہے تھوُن تخلص رٔتنہٕ پوٗرِ اوس تہٕ اتھ حال شُرین قرآن پرناوان۔ کاشرِ پٲٹھ تمِ چھ مثنوی، غزل تہٕ لعت لیکھی متھ۔

حافظ صٲبنہٕ چھپے لوٗ مہر کتابہٕ :-

(۱) ہی مال نآگر راے : امہٕ مثنوی ہنز دادیاہ لوٗ نسخہٕ چھہٕ رٔتنہٕ پوٗرِ بد کڈنہٕ آمتہٕ۔

(۲) زٕندر بدن : امہٕ مثنوی ہُند کانہہ لوٗ نسخہٕ چھینہٕ موجوٗد۔[1]

(۳) رلتیش نامہ : دیان یہ کتاب چھپے غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھاپ کرناوِمژ۔

---

[1] "زٕندر بدن" مثنوی ہند قلمی نسخہٕ چھہٕ گلشن مجید تہٕ ناجی منورس نش۔ بیاکھ قلمی نسخہٕ اُن شفیع شوقن تہٕ گلشن مجیدن کلچرل اکاڈمی اُہن کالنہٕ خرچ یہ۔

حبہٕ خوتوٗن

زا سنہٕ : سنہ ۱۵۴۱ء بیٹھہٕ سنہ ۱۵۵۲ء

زا جاے : (ژنڈٕہار) پانپر

وفات : سنہ ۱۶۰۴ء

مدفن : (اتھواجن) سری نگر

حبہٕ خوتوٗنہِ اوس اصل ناو زوٗن۔ رسو زایہِ ژنڈٕہارٕ اکِس
گرٕسی گرٕس اندر ییم پینہٕ وقتکہ ارباب اعتسیہ شُرِ یانہٕ سوٗزٕ کھ اوخن۔
ژاٹہٕ ہال تہٕ بالغ سپدِتھ ہرِ رِس شاعرٕ کھ دوَر کنہٕ تام عزیزٕ لوٗنہٕ گرِ دأرِ
وِکہٕ کٕزٕ ییچھ لیٗج ازلٕ نس نیالیس ربونہٕ تہٕ اعتخیہِ سمکھس وقتک شہزادٕ
یوٗسف شاہ ژٕکہِ نہٕ ہمتہٕ شوٗبہٕ رأد یادشاہ گرٕ، رحلہٕ خانہٕ واتنوٗنے یوٗگس حبہٕ خوتوٗن
ناو۔ امالوٗزٕ کوٗسمن کراد کہ نکِہ ووہ اسیس ژھوٗڈٕ یوٗسف شاہ لوٗد اکبرٕ پادشاہن
جبیل لعقوٗب شاہ کھوٗت تختس تہٕ حبہٕ خوتوٗنہٕ گیِٔے ونہٕ ویلائے آخرٕ وقتس اندر
آبہٕ مالیٛن والسپن تہٕ موغل دورس اندر کرٕ کھ اتھواجنہٕ دفن۔ حبہٕ خوتوٗنہٕ
ہندِس ناوس ستی چھِنے اتھواجنِ اکھ مسجد منسوٗب تہٕ امدِ علاوٕ سرینگرس
اندر حبہٕ کدل تہٕ گرٕ ہیٕز علاقس اندر اکھ بال تہٕ اکھ ناگ نہٕ۔ تاہم تحقیقہٕ
موجوب چھِ حبہٕ خوتوٗن بتوک (بہار) یوٗسف شاہٕ ن کرٕ کن

حبہٕ خوتونہٕ چھےٚ کأشرِ ج گوڈنِچ رومانی شاعرہ تمسہٕ
دِژ کأشرِس لولہٕ بأتہ بیٚیہ آزنہٕ ذوقہٕ شوقہٕ گیوٚد نٔو لیوال چھیر۔
حبہٕ خوتونہٕ اُس کأشرِ موسیقی ہنٛز تہٕ بہلہٕ پایہٕ فنکارہ
تٔہنٛد مقام راست کشمیری چھُ مشہور۔
حبہٕ خوتونہٕ نہٕ ہنٛدی وژن تہٕ لولہٕ بأتہ چھِ غلام محمد نور محمد
کتب فروش "کلام حبہٕ خاتون" ناوس تَل چھاپ کرِمتہٕ کلچرل
اکیڈمی چھےٚ شایع کٔرمٕتہٕ اُہنٛز اکھ بأتہٕ سوٚمبرن تہٕ ژالہٕ نامہٕ "حبہٕ خاتون"
ناوس تَل شایع کٔرمٕژ۔

(ڈاکٹر) حبیب اللہ حامدی

زاسنہ : ۱۹۳۲ء

زاجاے : (ڈھوری کدل) سرینگر

حامدی صابن چھ دراصل ۴۷-۱۹۴۶ء لیس منز کاشرِ یاٹھی لیکھن شورو کورمُت لعالیوٚ ز اُردو بکہ مارِ متہِ ذہنچ بینہِ سیتی تھ کھ نتہ ہیوٚن اُردو ادوٚ کرُن۔ گوڈ گوڈ اوس یینہِ لسِ گرماوس مطابق لغت نہ وزُن لیکھان۔

سنہ ۱۹۵۶ء لیس منز چھپیوو ربیہ کاشرِ کُن۔ حامدی چھ ادلبس منز جدیدیت ہنک علمبردار۔ کاشرِ کھوتہ چھ زیادِ اُردو ہسے لور تہِ اتھ منز چھن آٹھ کتابہِ چھپیمژٕ۔

حامدی صاب چھ ازکل کشمیر یونیورسٹی ہندِ اُردو شوبکُ سربراہ، یم چھ مشہور افسانہ نگار تہِ۔ کلچرل اکیڈیمی لیوٚ اُردو کشمیری فرہنگ بناوان چھُنے حامدی صاب چھ تمہ کہِ ایڈیٹوریل بورڈُک ممبر تہِ۔

حبیب اللہ زرگر

زاجاے : (خوجہِ بازار) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۰۴ء

مدفن : (خانقاہِ نقشبندیہ) سرینگر

زرگر صاب اوس خوجہِ بازرِ نقش بند صابنہِ زیش روزان ییتہِ اوسس سوہنرِ کار رگیوونگ اوس شوقین تہِ محفلن اندر اوس یابہ تہِ سیتا بوایان۔ زرگر صابن چھنے فارسی علاوٕ کاشری یاٹھ ِ نہ شاعری کرمژٕ۔ اوٚشِد زاسنہ چھنہ مولوم۔

حبیب کامران

کامران صاحب اوس ۱۹۴۷ عیسوی پیٹھ ۱۹۵۶ تام منشری منزی کامس منز لیکھان تہ اُتھی دوران آسن اکھ ناول "ذاتھ بُتراتھ" تہ لیچھمت یُس کشیرن ہندِ ونہِ موجوب اُمو بہتر دُری یا وُنزی کُمرامہِ ناولہِ ہندی کینہہ حصہ چھِ کوٗگ لوٗش رسالس منز چھاپ گامتہ۔ راز کل چھِ تالیمہِ ہندِس محکمس منز اسٹنٹ ڈسٹرکٹ ایجوکیشن آفیسر سندِس عوہدس پیٹھ کام کران۔

حسن ڈرائیور

زاسنہ : سنہ ۱۹۰۸ء

زاجاے : (خانیار) سری نگر

حاجی حسن ڈرائیور چھِ کاشرِ یا کھوٗرِ رت روٗمان راوہ ہند کلام تہ چھِ غلام محمد نور محمد کُتب فروشن لگ بگ ترٛہن لوکچن لوکچن کتابن اندر شایع کرانومت۔ حاجی صابس چھِ دان مشینہِ پیٹھ اوذ تہ۔

حسن شاہ بیدل

زاجاے : (آرۍ گوم) ترال

تحقیق دانَن ہٕندِ دُنن چھہٕ زِ بیدل صاب اوس کُنٛہ ہمہٕ صدی ہٕندِس اَخرَس تام زِندٕ ۔ تمہٕ چھیٚے کاشرِ یا ٹھ وارِیاہ غزلہٕ تہٕ نظمہٕ لیچھہٕ مٕژ۔ بیدل صاب چھہٕ عاشق نژٕ آلی سٕندِ لوٚژ الوٚ مٕنژ اوسمُت ۔

حسن شاہ حسن

زاجاے : ژٕرارِ شریف

وفات : سنہٕ ۱۹۰۰ء

مدفن : ژٕرارِ شریف

حسن شاہ حسن سٕنٛد کلام گوٚ بنہٕ کُنہِ جایہِ تہٕ چھپاپی صوٗرتس اندر نظرِ۔ حاجنی صابن چھیٚے اَہنٛز اکھ نظم " وچھنہٕ دُنی یا کیا تماشا " کاشرِ شاعری اندر درج کٔرمٕژ۔ حسن صابٕنۍ زانِ سٕنہٕ تہٕ چھیٚنہٕ مولوٗم ۔

حسن شاہ کھوئیہامی

زاٗسِنہٕ : ۱۸۳۲ء

زاجاے : کھوئیہ ہامہ

وفات : ۱۸۹۹ء

دفن : گامُر

حسن شاہ کھوئیہامی چھا اہنز چھپیے گاشرِس اندر اکھ طویل نظم ییٚتھ ناو چھُ "اعجاز غریبیہ" دستیاب۔ دیوان وزیر پنُن پنڈت وقتہٕ لیوکھُن اکھ محضر نامہٕ یتھ اندر گاشرِن ہیٚتھرٕ بیسی ہندِ اظہار کرُن۔ یہِ محضرنامہٕ لیکھنہٕ کینی گیہِ لتسٔ ڈٔوٕ گرہٕ ۔۔ایس ۔۔۔ام ۔۔۔آیی۔ دلیران کرِ یازامن لیکھٕ لوٗ وٕ شہ کشیرِ ہُنٛد جغرافیہ تہٕ امہٕ پتہٕ روٗدسر والٹر لارنس ہُنٛد خاص معتمد تہٕ تہنٛدے سفارشہِ سیٖتھ دِتُن ہس لار علاقس اندر اکھ جٲگیر۔ اوس پٔزٕ پاٹھٕ فارسی پاٹھی لیکھان تہٕ فارسی زبٲنی اندر چھُس کشیرِ ہنز تٲریخ لیچھمٕژ۔

حسن گنئی

زاجاے : ژرارِ شریف

وفات : سنہ ۱۹۱۰ء

مدفن : ژرارِ شریف

حسن گنئی کُماوس زامُت نۆ تہٕ چھُینہٕ مولوٗم ہِشراوس کأشرین اندر مزاحیہ شاعری کران۔ گُذارِ اوسُس مۆزوٗرِ ریتھ۔ تِمس شرٕ سکی ہے واٹن پیچھے لاچارِی نۆ تہٕ تنگدستی منز گُذٕرمیٕتر۔

بٔنلِ نامہ چھیہ حسن گنئین مشہوٗر نظم۔ دیان تیمو چھ نعت تہٕ منقبت بیتر تہٕ لیکھمژٕ۔

حفیظ اللہ

زاجاے : رومۆہ پلپوٗم

حفیظ اللہ عالِم متعلق چھُ وَننہٕ یوان زِ سُہ اوس کُنہٕ ہِہ صَدی منز رومۆہ پُلوامہِ روزان۔ اُمی سٕند زانکاری یا مرن تہٕ بیتر چھُینہٕ کُنہٕ جاے تہٕ درج۔ کأشرِس منز چھِ اُہندی کینہہ بأتھ دستیاب۔

حکیم حبیب اللہ

زاؤسنہ : ۱۸۴۷ء

زاجاے : (رشولہ ٹینگ) سرینگر

وفات : ۱۹۰۵ء

مدفن : (رشولہ ٹینگ) سرینگر

حکیم صاٲبس اوس حبیب تخلص تہٕ حبہٕ صاب ناو۔ اوس ساری نٕے ولوِ د۔ دیان شینز ہین دوہن گنیس دلوانگی۔ رکاشرِ یاکھٹھ اوس شاعری کران۔ حکیم صاٲبن "سنتہٕ شیٹھک سیلاب"، چھ مشہور۔ تمٕہ چھ مرثی علاوٕ کنٹھیہ ریختہٕ غزل تہٕ لیکھی متہٕ۔ مرثی : عطش، کار، خوف، کربلا، شہادت، خون، یوسف۔

حکیم حسن علی

زاؤسنہ : ۱۸۷۳ء

زاجاے : (بابالوٗر) سری نگر

وفات : ۱۹۱۵ء

مدفن : جموٗں

حکیم صاٲبن چھیٚنے کاٲترس اندر مرثی لیچھمٕتۍ۔ دیان رُت اوس ڈوگرا خاندانک خاص طبیب۔ جموٕ مٕنز چھُ دفن۔ حکیم صاٲبن چھیٚنے لوٗ مٕنز مرثی لیچھمٕتۍ۔ مزاج، فروغِ دین، خیال، ریٚنے لوٗ قطعہٕ، سیری عالمت، جہالت، جسم بیتر۔

حکیم عبداللہ

زاجاے : (بابا پور) سری نگر

وفات : ۱۸۸۷ء

مدفن : (حسن آباد) سری نگر

حکیم صابن چھنے کاشرِ تہ فارسی باتھ مرثی لیکھمژ۔ تس متعلق چھ وڈتے لیوت ہولوم زِ تمہ اوس بابا پور روزان تہ حسن آباد سری نگر چھ دفن۔ حکیم صابنہ چھنے نومہ مرثی مورد مشک رشتہ، باغ گستر، نرگس، گوش، شاعری، نردبان، ولی المومنین، شہر رشک، جراحت، دُزدی، طاؤس، خاموشی، قد، انگشت بیتر۔

حکیم عظیم

زاجاے : (بابا پور) سری نگر

وفات : ۱۸۵۲ء

مدفن : (حسن آباد) سری نگر

حکیم صابن چھنے کاشرِ تہ فارسی باتھ مرثی لیکھمژ۔ پیشہ اوس حکمت تہ تمہ سند کیشہ مرثی چھنے نومہ زِ تسبیح، خورشید، صُراحی، پیری، در، خاب، ہوا، چاہ، شمشیر، رُو، زنجیر، موسیٰ، کاسہ، لشکر، کوہ، سفر، خیمہ، طوبیٰ، برادری بیتر۔

حکیم غلام رسوٗل

زاتُستھ : سنہ ۱۸۷۸ء

زاجاے : (زۄزمر باغوان پوٗر) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۳۰ء

مدفن : (باغوان پوٗر) سرینگر

حکیم صاب اوس کأشرِ یا ژھتہٕ مرثی لیکھان۔ اُمہِنٛز لوٚکہٕ مرثی چھینہٕ مشہور۔ دوٚن یا قرابت، جہاد، زُہوٗم، ریا، عہدِ وفا، صبر، مال، صداقت، طمع، رجا، طالع، اران، مزاج، تریاقِ تبیر۔

حکیم محمد جواد

زاتُستھ : سنہ ۱۸۹۱ء ۔ زاجاے : (بابا پور) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۴۷ء ۔ مدفن : (حسن آباد) سرینگر

جواد صاب اوس کأشرِ یا ژھتہٕ مرثی لیکھان۔ بڈ اوس سری نگر عبدالنفیٖ اندر جوڈیشل کلرک۔ مرثی اندر چھیٚن مضموٗن دارا۔ نتہٕ مضموٗن ظفر گونڈ مُت۔

سیّد احمد شاہ

زاجاے : چھیانہٕ گام زوڈر

وفات : سنہ ۱۹۳۱ء

شاہ صابن متعلق چھُ بوٗزنہٕ یوان مولوٗم زِ اُمہِ چھُ کأشرِ مرثی اندر مضموٗن

"بہار... گُلشن"

حیرت کاملی

زاسنہٕ : ۱۸۹۰ء

زاجاے : (یاندان) سری نگر

وفات : ۱۹۶۸ء

مدفن : (یاندان) سری نگر

حیرت صاب اوس لۄکٕچس نزدیچھ یاندان محلہٕ روزان تہٕ تۄکیٚ اسی تس حیرت یاندآ ذ نتہٕ ونان۔ حیرت صٲبن اوس اصل ناو شمس الدین تہٕ تخلص حیرت۔ گۄڈٕ گۄڈٕ اوس شمس تہٕ لیکھان۔ دیوان تہٕ عاشق تہٕ خاندٲنی پیشہٕ اوسُس پیرمریدی۔

حیرت صٲبن چھےٚ کٲشرس اندر سیٹھا کم وۄنمٕت تہٕ اتھ مقابلہٕ چھےٚ فارسی زبٲنی اندر کیٚنہہ کتابہٕ۔ حیرت صاب اوس کٲشرِ موسیقی ہُند ماہر تہٕ اتھ پیٹھ چھِن کیٚنہہ مقالہٕ تہٕ لیکھمٕتۍ۔ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہِند طرفہٕ یمِن تہ ابدٲل تہٕ ادبین ۱۹۶۲ء منز خلعت دینہٕ آمٕتۍ منز اوس حیرت صاب تہٕ شٲمِل۔ تصنیف: مثنوی رعنا زیبا۔

خواجہ اکرم بقال

زاجاے: ژرارِ شریف۔ وفات: ۱۸۸۶ء۔ مدفن: ژرارِ شریف

خواجہ صاب اوس دردمند تخلص لیکھان۔ زانُنہٕ ہیوٚک نہٕ دۄری یافت سپدِتھ۔ دیان حسن گٔنتھس ستۍ اوسُس وۄدہِ تھۄتھ بیٚن۔ خواجہ صٲبن چھےٚ غزلو علاوٕ اکھ مثنوی تہٕ لیچھمٕژ یَتھ ناو چھُ "دمشتنٔی دیٖدمار"۔

خواجہ حبیب اللہ نوشہری

زا سنہٕ : ۱۵۵۵ء

زا جاے : (نوہٹہ) سری نگر

وفات : ۱۶۱۷ء یا ۱۶۱۸ء

مدفن : (نوہٹہ) سری نگر

خاجہ صاب اوس کاشُر زبانۍ ہٕندۍ ستۍ فارسی زبانۍ اندر تہِ شعر کران تہٕ اَتھ زبانۍ اندر چھُن غزلن ہنٛد اکھ دیوان تہٕ کینٛہہ قصیدٕ تہٕ دُنیہ۔ امہٕ علاوٕ چھیٚ تنبیہ القلوب، راحتہ القلوب، مراۃ القلوب تہٕ مقامات حضرت الیشان ناوٕچ کتابہٕ تہِ خاجہ صابنٕس کُن منسوب۔ کیُنکہ اوس سخ شوقین تہٕ اکثر اوس محفلن اندر سرود بوزان۔ ووننٕ چھُک صاحب کرامت بزرگ آسنہٕ کِنۍ اوس کاشرین اندر ہردل عزیز۔ خاجہ صابن چھِ خبر خو توانہٕ ہنٛدۍن بحرن اندر کینٛہہ بیتہٕ وُنۍ متۍ یم مختلف کتابن اندر جایہ جایہ تہٕ درج چھِ۔

خاجہ حسین میر

وفات : ۱۸۲۴ء ۔ مدفن : (ہیک ایٹوٗ)

خاجہ صابن اصل ناو چھُ سید محمد تہٕ اَمِنٛز زا جاے تہٕ زا سنہٕ چھُنہٕ معلوم۔ دیال کاشر سرتی تی خاجہ صابنیٚ دِس تہٕ سُے چھُ امہٕ فنک بانۍ کار۔ خاجہ صاب اوس تبلیغ کران تہٕ اَتھۍ پیٹھ اوس گُزارٕ۔

کاشرِس اندر چھیٚ خاجہ صابنہٕ نوٗ مرتی سیحرنہٕ لوان۔ آئینہ، اسم اللہ، دِل حق لوٗا، ہنوٗش لوٗا، غلات ذلمات، سر وحدت، حوا ہرہ عابد، ہما، کمان۔

خالِد کشمیری

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۶ء

زاجاے : (کنکوٹھ) بانہال

ثناءاللہ بانہالی صاحب چھُ خالِد کشمیری تخلص لیکھان۔ کأشرِ علاوٕ چھُ اُردوٕ پٲٹھۍ نثرِ شاعری کران یُس ممتاز چھُ لوکھ۔

خالِق میر

زاجاے : نمبل ہار

مدفن : ہمبل ہار

خالِق میر چھُ مشہور صوفی شاعر صمد میرن مول اوسمُت۔ دیوان خالِق میر چھُ اَز بۄد دہن ستھ ورّی ہیوٚہ رحمت حق گومُت۔ میر صابن سُوۍ کلام چھُنہٕ دستیاب۔ کم کامہٕ چھُ چھاپ میوٚمُت تہٕ تمہ چھُ صوفیانہٕ رنگ۔

خاموش کرٛیری

زا ٚسنہٕ : سنہ ۱۹۱۲ء

زاجاے : اکہٕ ژر، ڈورٕ ٹل

وفات : سنہ ۱۹۷۳ء

اصل ناو چھُس سید عبدُالجبار تہٕ تخلص خاموش۔ خاموش صاب اوس عربی بیکہٕ تہٕ فارسیکُ اکھ بوٚڈ عالِم۔ فارسی زبانہِ منٛز خاص خاص کتابہٕ آسن پیٚنہٕ لسنہٕ مابرٕ علاوٕ کٔشِر پیٚٹھ تہٕ۔ ۱۹۳۷ء لیوٚک منٛز لیکھن گوٚ ڈلچہ لِلہ کاشرِس منٛز اکھ مرثیہ۔ کاشرِ یُکُلی گیی کرنکُ سلسلہٕ تھوٚوُن مرنس تام برابر جأری۔ خاموشن چھپے الہ کلہٕ شراہ کتابہٕ لیچھہٕ منٛز۔ یموٚ منٛز داہ چھاپ تہٕ گامتہٕ چھپے۔ شیے چھپے وُنہٕ قلمی لنہٕ نسخنہٕ منٛز۔

تصنیفات :۔

(۱) "میر ثناءاللّٰہ شہنا"۔ (۲) "بیاضِ جامی"۔ (۳) "عرض و سلام"۔

(۴) "زھوٚٹ تہٕ موٚٹ شہادت نامہٕ"۔ (۵) "زِبایا تھ"۔ "تہ ٚ حِصہٕ"۔

(۶) "زِیور شہٕ گنڈی"۔ (۷) "عرالیس کشمیر"۔ (۸) "مجموعہ النعت"۔

(۹) "ہدایۂ نوت"۔ (۱۰) "گلزار النعت"، "شئیم حِصہٕ"۔

خضرؔ ڈار

زاجاے : (اَچھَن) پُلوٗوم

وفات : ۱۹۵۴ء

مدفن : (اَچھَن) پُلوٗوم

ڈارصٲبُن زاسَنہٕ چھُنہٕ مولوٗم امالےٚ زدیان چھِہ زِ یہٕ اوس ازبُہٕ وُہرہ
لگ بگ نزُ نمتھٕ وُری زامُت۔ غزل، نعت تہٕ منقبت بابتھ چھِہ تِمن لیکھِمژٕ۔

خضر مغربی

زاسَنہٕ : ۱۹۲۱ء

زاجاے : (چوٗٹہٕ بازر) سِری نگر

اصل ناو چھُس غلام محی الدین خان۔ امالیوٗ زنت آیی چھِہ خضر مغربی ناوس تَل کران۔
مغربی چھُ مرزا حبیب نتہٕ آیی کران تہٕ اکہٕ پلیہٕ وُری ۲۵ مرید الیٚس یہٕ سیلسلہٕ جاری تھٲوِ
دِتِس۔ تٲلیمہٕ پتہٕ مس محکمس منز وُستاد روزنہٕ پتہٕ چھُہ حال حالےٚ پنشن گومُت۔

خوجہ باقر

زاجاے : (گوژنڈ خوجہ قاسم) ماگم

وفات : ۱۸۵۴ء

مدفن : (گوژنڈ خوجہ قاسم) ماگم

باقر صاب چھ مشہور مرثی گوث یمہ گنڈ ریوٗمت۔ اَمِس متعلق چھِنہٕ کینٛہہ معلوٗم۔ کاشُر مرثی ہنز تواریخ منز چھ درج زِ اَمِس چھ خموٗد گامی لیبن سیتۍ وڈ شفقت بنیٛن اوسمت۔ خوجہ باقر سٕندۍ چھِ یہ مرثی۔ کمل اللہ، فاتح الوالواب، اللہ اکبر، عرفسی، خزانات، زینت، آئینہ، التعویذ، مصباح قدرت، خوشنوا، فاطمی، نوروزی، دلِ مجنوٗن، حق، خلاصتہ الاسباب، شکر، شفا، شہد وشاہد بیتر۔

خوٚجہ دآٮ۪یم

زاجاے : لوٚلری

وفات : ۱۸۹۶ء

مدفن : کربلا شریف

خوٚجہ دآٮ۪یم چھےٚ پرانیٚ مشہوٗر مرثی گوٚژیو اندر اکھ ۔ اوٚہند زانُنہٕ چھُنہٕ مولوٗد ۔ پزآکی اوس سُنی مسلمان ، تیٚمہِ رچھِنہٕ اوسُس بیٚیشہٕ ۔

خوٚجہ صابن چھُ مرثیو علاوٕ حضرت علی رضؓ سِندِ نادِ اکھ قصیٖدٕ تہٕ لیوٗکھمُت ۔ کربلاہس اندر گوٚو تٕجہٕ کیٚن دوہن اندر رحمت حق تہٕ حضرت امام حسین علیہ السلام سِنٛزِ زیارتُک میٚنبرٕ کنہٕ آو دفن کرنہٕ ۔ خوٚجہ صابنہٕ لوٚمہٕ مرثی چھےٚ مشہوٗر ۔ حمد وسپاس ، احسان ، ماہِ رمضان ، شان اللہ تہٕ معبوٗد ۔

خوجہ سبحان

زاسنہٕ : سنہ ١٨٨٥ء

زاجاے : ووٚنتہٕ پور

وفات : سنہ ١٩٦٢ء

مدفن : ووٚنتہٕ پور

خوجہ سبحانن چھےٚ غزلو علاوٕ "دہی مال"، ناوچ اکھ مثنوی تہٕ لیچھمژ۔ خوجہ صاب اوس ووٚنتہٕ پورٕ نسبہٕ پیٚٹھ واٲنٕ والس بہان۔ سید حسین منطقی صابنس آستانس نیٚبر کنو چھےٚ ووٚنتہٕ پورہ دفن۔

خورشید احمد طالب

زاسنہٕ : سنہ ١٩٤٢ء

زاجاے : ژرارِ شریف

طالب صاب چھےٚ کاشرِ یا اردو شاعری کران۔ لو کچہ اوہ کچہ کینٛہہ ستار سوٚمبرنہٕ تہٕ تحقیقی صاب کمہ مزٕ تعلیمہ صنگالنس منز چھےٚ فارسٹ ڈشدس عہدس پیٹھ کام کران۔

تصنیفات :-

(١) "لولک آلو" (٢) "بدھو تہٕ بڑھو" (٣) "عنبر نہٕ" } شاعری

درویش محمد ڈار

زاجاے : (ڈُنگ بٹل) گولاب گڈھ

وفات : ۱۹۴۸ء

درویش محمد ڈار صاب چھ پننہِ علاقُک اکھ مشہور کأشر شاعر گُزرِتھ مُت ۔ اُمی سندِس زانس متعلق چھِنہ کینہہ مولوم ، یِہ اوس محکمِس مالس منز گرداور ۔ ڈار صابس اوس فارسی زبأنی ہیچھ تہ کأفی عبور ، اُمی چھے فارسی زبأنی منز دینہ آمژ واریاہ دُلیلہ کأشرس منز پھیرمژ ، تہ احمد علا دِچھِن مثنوی مولانا رُوم تہ کأشرِ بیاکھ پھیرمژ ۔ اُمس چھُ واریاہس کالس درویشن تہ صوفی طبیعتہ کین لُکن سعتہ تعلُق روزمُت تہ اوکنِ اُسہ اُمس زِندگی منز یاکھ "موت" تہ وناں ۔

دِلدار موہن

زاسنہ : ۱۹۴۶ء

زاجاے : (اسوٗر دیچھہ برور) اسلام آباد

دِلدار صأبُن اصلِ ناو چھُ موہن لال نِکو تہ دِلدار موہن چھُن ادبی ناو تھوومُت ۔ داہ باہ وُری یہِ وٲنِس کأشرِ یا گوٹ شاعری کران ہینز اکھ لوکٹ بأتہ سوٚمبرن تہ چھپن رِتھ ایچ گومژ ۔ دِلدار صأب چھُ سِوِل انجینیرنگ منز ڈپلوما ہولڈر ۔

دیارام گنجو

زاسنہٕ : ۱۸۸۶ء

زاجاے : (حبہٕ کدل) سری نگر

وفات : ۱۹۵۵ء

گنجو صاب اوس کاشُر شاعر۔ دربارس منز اوس مُلازم۔ گپت الیشور بھگت آسنہٕ موکھ چھِ یتھ یا کتھ امی قسمچ شاعری کرمژ تہٕ تہندر اکثر کلام چھُ لوکچن لوکچن کِتابن اندر چھاپ تہٕ سپدمت۔ گنجو صابنہٕ بایکھ کتاب "گردیہ مالی" تہٕ چھیے چھاپس کھارنہٕ آمژ۔

دیپک کول

زاسنہٕ : ۱۹۳۲ء

زاجاے : (مہاراج گنج) سری نگر

اصل ناو چھُس موتی لال کول تہٕ قلمی ناو چھُن دیپک کول تھوومُت۔ دیپک کول بوتامتھ کشیرِ منز اوس تمہِ تام اوس رُتہ کاشرِ یا کھڑ افسانہٕ لیکھان تہٕ بینہٕ روزگارکس سِلسِلس منز کشیرِ نیبر دراو تہٕ وونُس کیتھہ لیکھتھ کشیرِ منز قبامہٕ کس وقتس رودکینس کالس زیٹھ لوکشمیرس کینہہ والسنہٕ تہٕ بیتہٕ گوبڑ ودا مرکزی حکومتس کِس دونیلی تہٕ قودرتی گییں،، شولبس منز بجٹینہٕ بیلکب رِلیشن آفیسر۔

دینا ناتھ

"کرشن اوتار لیلا" ناوٕچ کتاب آیہ سرجارج گریرسن سٕندِ دٔسی سنہ ۱۹۲۸ء اندر رائل ایشیاٹک سوسائٹی آف بنگال کِہ طرفہٕ چھاپ کرناوتہٕ ییتھ اندر اَمہِ کتابہٕ ہٕندِس مُصنف سٕندِ ناو دینا ناتھ درج چھُہ۔ ییہِ ناو چھُ ییتھ شارس پیٹھ گنڈنہٕ آمت۔

دلیٚلہٕ آسہٕ بشرنۍ کرشنہٕ یادِ مَتے
شرنۍ آسہٕ تَنے کونہٕ لوٚٹھبوم
یارٕ دِ یارٕ تسٕندِس پانہٕ لوٚٹھنس تَنے
لٲگس وَسنے دسنتے پوشس

گریرسن صاحب چھُ ینہٕ لسنس دیباچس اندر لیکھان زِ اَمہِ کتابہٕ ہٕندِس اصلی لیکھن والِس متعلق چھنہٕ واریاہ ریوایژ۔ کینژن ہٕندٕ وَنُن چھُ زِ یہِ چھیٚ پنٕہ پانہٕ ندمی نہٕ کینژن دَیان زِ یہِ چھیٚ پوٚہ کاشُر بٹ دوا کرِ صاحبنہٕ۔ واریاہن ہٕندٕ خیال چھُ زِ یہِ کتاب گنڈہٕ مؤلٕنہٕ پوٚہ کاشُر رام کوٗژ گاگہِ سٕندِ آسنہٕ۔

دینا ناتھ کول نادِم

زااَسنہٕ : سنہ ۱۹۱۶ء

زاتھاے : (شیٚتھیار) سرینگر

نادِم صاحب نہٕ اوس گوڈٕ گوڈٕ اُردوٗ ہِندی تہٕ انگریزی یاتھ شاعری کران ، اما پوٚز سنہ ۱۹۴۶ء پتہٕ چھیہِ بدستوٗر کاشرِس منز یِمن چیوٚر لوٚتہٕ زاد ۔ نہٕ کاشرِ شاعری ہُنٛد کاروان پرٛونٛہہ پرٛونٛہہ پکناوان "نادِم" بنیہ پرٛونٛہہ اوس دینا ناتھ "سحر کشمیری"، تہِ تہٕ "مخموٗر" تہٕ رمزٕ ادی برتاوان تہٕ دارٕ بیٚی سوٗنٛتھ بےٚ سالہٕ آد" چھیہ نادِم صاٚبنٛ گوڈنیک کاشُر بأتھ یُس اَمی ۱۹۴۶ء یس منز چھپٕ کتابس منز کرنہٕ آمُت اَکِس کاشرِس شاعریس منز نۆو راتی پتہٕ ہیوٚت نادِمن کاشرِ شاعری اکھ نۆو آہنگ بخشُن تہٕ شاعری ہنزٕ نۆو نۆو نارمہٕ کاشرِس کٕن پکناوِنہٕ ۔

کاشرِس منز گوڈنیک افسانہٕ لیکھن وٲلین منز چھُ نادِم صاٚب تہٕ امہٕ افسانک ناو اوس "جوابی کارڈ"، یہٕ آو ستمبر ۱۹۴۸ء یس منز ریڈیوٚ پیٹھہٕ پرنہٕ ۔ نادِمُن گوڈنیک ریڈیو ڈرامہ اوس "نۆو نگ ہوٚن"، تہٕ پتہٕ آو ۱۹۴۸ء یس اندر یہٕ لیکھنہٕ "بوٚمبر تہٕ یمبرزل" گوڈنیک کاشُر اوپیرا تہٕ چھُ اَمی ۵۳-۱۹۵۲ء یس منز تخلیق کوٚرمُت ۔ نوٚو دِلہٕ ہِندِس قومی مُشاعریس منز تہٕ چھُ کاشرِ زبانہِ ہُنٛد نمائندگی کرمژ ۔

نادِم اوس کاشرِس ادبس منز ترقی پسند تحریکہِ ہُنٛد سربراہ ۔ لیوٚکھ دوۄ ترٛے اَمی پتہٕ جدید تکنیکس منز تہٕ نظمہٕ بیترٕ پیچھہٕ ۔ مگر اَمی سنٛد ترٛاو چھُ ترقی پسندی ہِندِس دایرس منز پکہِ ۔ واوِکران ۔ نادِم روٗد دارِ باہس کالس انجمن ترقی پسند مصنفین ہِنٛز کشیر شاخہِ ہُنٛد ... امن کمیٹی ہِنٛد جنرل سیکرٹری تہٕ لیس ہِنٛدوستانٕ کلچرل وفد

۱۹۵۲ء کسین منز چین سوزنہٕ آدنادِم تہٕ اوس تتھہ منز شامِل۔ ۱۹۵۷ء کسین منز ہندوستانہ دلن ہنزِ ہلیتہِ بیچہٕ قوتوٗن سازکون لگ ممبر۔

۱۹۷۰ء کسین منز تورس سوویت لینڈ ایوارڈ تہٕ امہِ کی بدولتہِ کوٗرن رِوٗسک دور۔ بہ نادِم اوس واریاہس کالس "گاش"، "کونگ پوش" تہٕ "دوستادر" رسالن ہنٛد ایڈیٹر بنتہٕ۔ ازکل چھُ لل دید میموریل ہائیر سکنڈری سکولک پرنسپل تہٕ امہِ برونٛہہ روٗد کیٛنژھس کالس تانیٛمہ ہنٛدِس محکمس منز سوشل ایجوکیشن شوٗبک سربراہ تہٕ۔

دیناناتھ ولی المست

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۰۸ء

زاجاے : ڈُلہ ییار سرینگر

اَلمست صاب چھُ ست اَبہٕ اَسنِس پتہٕ سپتھ اکھ ناماوار مفکور تہٕ راز بوزِ وشہ
کینژھہ وُری بیتہٕ یام اوس بڑٕ شوقہٕ تہٕ ذوقہٕ سان کاشرِ ہٕ باتھ لیکھان مگر یتہٕ آیہ
اُمی سندِس الہ شوقس منز زبردست فرق تہٕ وۄدٕ چھُنہٕ خاص کینژھہ لیکھان۔ رتِبلی
اُمس اُمی سندٕ اکھ باتہٕ سۆمبرٕن "بالہٕ ییارٕ" چھاپ گامٕژ تہٕ بیتہٕ چھُپٕن تہٕ لۆدٕ و
کینژھ۔

تصنیف :- "بالہٕ ییارٕ" (دستیاب)

ڈلی کے کنول

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۹ء

زاجاے : بڈگوم

کنولؔ صاب اوس گوڈٕ گوڈٕ اُردو یاٹھ افسانہٕ لیکھان امانہٕ زدہ زِچھ
کاشرِس منز کُنہٕ ہیوٚ رہِٹ۔ اُردو یاٹھ چھپیٚ اُمی سندٕ اکھ افسانہٕ سۆمبرٕن چھاپ
تہٕ گامٕژ۔

رادھے ناتھ مسرت

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۹ء

زاجاے : (زاٗنہٕ پوٗر) کوٗلگوم

مسرت ماٗلبن وآتۍ ددٕ ژ بیہِ ڈۍپٕ زیتہِ اَرداہ وٕہ وُری یہِ کاٗشرِ یا ٹھو ستۍ بوری کران یِکنٕہ زَمن وقتس ہشر دِلن شرن گوٚن نہِ کرُن امالو ٚ ژا اٗکھ ستیۍ آلیس نٕہ زیاد ِ براٗیری۔ ابتداٗیی تاٗلیمہٕ بیتہٕ ہیوٚتن بیتہٕ لسِن گاٗمن منٛز لوکٕٹ موکٹ تجار ستھ کرٕنۍ نہٕ از چھہٕ سِری نگرس منٛز پرٕنۍ دارِ اکہٕ بڈٕ بِراز ڈکانک ماٗلِک، ربوٗہ جمہور یہ کیسِ موقس بیٹھ لیس قومی حٗس بہٕ پٕتھ دری بیہِ لوٗ دِلہٕ سدٲل چھُ تتھ منٛز چھیپ اُمی نتہِ اکہِ لنٹہِ کاٗشرِ ژ سماٗیذ گی کرٕ منٛزہِ بینجہِ کا ہٕنہ بآ نہٕ سوٚمبرٕن چھُکھ نہٕ از تام چھاپہٕ منٛزہٕ

رام جوٗدر

زاجاے : صفاکدل

وفات : سنہ ۱۸۸۳ء

دٲرِ صاٗبن زاسنہٕ، مرن سنہٕ تہٕ زاجاے بنیرِ پیچ نہٕ موٚلوٗم سپدِتھ، ییتِہ ین چھُ شعبہٕ زیرِ شمہِ ادس ڈوگرا عہدس منٛز ڈایریکٹر ایجوکیشن۔
دٲرِ صاٗبن چھیپے کاٗشرِ یا گھٹُر جامنٹری ایپجھرٕ تہٕ بیہِ گیہِ سنہ ۱۸۸۶ء اندر چھاپ۔ اَتھ کتابہِ چھُ ناو ''تحریر اقلیدس بہ زبان کشمیری''

رتن لال شانت

زاسنہٕ : سنہ ١٩٣٨ء

زاجاے : (ڈُبڈی یار بالا) سری نگر

رتن لال شانت چھُ اَتھ سٲنِس گٕنٛڈہِ منٛز یِم گوڈٕ ہِندی یا اُردوٗ لیکھان اۍ۪سۍ تہٕ پتہٕ کٲشرِس کُن پھیرۍ۔ شانت چھُ اُردوٗ یا ہِندی افسانہٕ لیکھان تہٕ اُمی سٕندۍ افسانن ہِنٛز اَکھ سوٚمبرن چھپٕنۍ ست ییلہ تہٕ سَمیہٕ منٛز۔ اَمی ہِندی دارِیاہ ڈرامہٕ چھِ ریڈیو پیٹھٕ نشر گٔمتۍ۔ اَمی چھُ شیخ العالمؒ تہٕ روٗسُل میرُنۍ شاعری ہُنٛد منظوم ہِندی ترجمہٕ کوٚرمُت۔ شانت چھُ ترے رنگوٚن ڈکشنری ہُنٛد اَکھ ایڈیٹر۔ افسانہٕ لیکھنہٕ علاوٕ چھِ تنقیدٕ تہٕ لیکھان۔ شانت چھُ تالیمہٕ ہِنٛدِس محکمس منٛز ہِندی لیکچرار۔

تصنیفات : "اُچھروالن پیٹھ کوٚہ" (افسانہٕ سوٚمبرن) ٢۔ "ترٕے بیٚنہٕ" (ترجمہٕ چیخوف)

رتن لال محجوٗر

زاسنہٕ : سنہ ١٩٤٩ء

زاجاے : (رگھناتھ مندر) سری نگر

محجوٗرٕ ٲس ووٚت ١٩٦٨ء پیٹھٕ کٲشرۍ یا اُردوٗ افسانہٕ لیکھان۔ اَمی سٕندۍ دارِیاہ افسانہٕ چھِ "شیرازس" تہٕ "نیب" ناوٕ رسالَن منٛز چھپیالۍ۔ اُردوٗ منٛز ایم اے کرنہٕ پتہٕ چھُ اَزکل نوکری ہِنٛدِس نالشس منٛز۔

رجب حجام

زاسنہٕ : ۱۹۲۰ء

زاجاے : (سۄٚتہٕ) ترال

رجب صاب چھُ کاشرِ ین اندر صوٗفی شاعری کران ، حالانکہ امی چھُ پیشہٕ چھیٚپس نادِر دکار اوسمُت ہُند کم کاسُن کلام چھُ غلام محمد نور محمد کُتب فروش چھاپِتھ کھوٗدمُت ۔

سر رچرڈ ٹیمپل

زاجاے : اِنگلِستان

سر رچرڈ ٹیمپل اوس انڈین آرمی کو بری ہُند بڑ اعلیٰ افسر ۔ تمی چھےٚ لل دیدِ پیٹھ اکھ کتاب لیچھمٕژ ۔ یتھ اندر لل واکھ تہٕ تمن ہُند انگریزی ترجمہٕ درج چھُ ۔ "دی وَرڈ آف للا" ناوِچ یہ کتاب گےٚ ۱۹۲۴ء اندر چھاپ ۔

رحمان ڈار

زاجاے : چھتہٕ بل

وفات : ۱۸۹۷ء

مدفن : چھتہٕ بل

رحمان ڈار چھُ اکھ بابہِ لوٚڈ صوٗفی شاعر گُذرِ ومُت ۔ اُمرُ ہُند زیادہ حصہٕ موٗنُم زبان یہ اوس محمود گامی سُند ہم عصر تہٕ ۱۸۹۷ء اندر گوٚو چھنٚ بلہٕ رحمتِ حق ۔ شش رنگ چھےٚ رحمان ڈارِنز مشہوٗر نظم ۔

رحمان راہیؔ

زاسنہٕ : ۱۹۲۵ء

زاجاے : (واز پور) سری نگر

اصلی ناو چھُس عبدالرحمان تہٕ راہیؔ چھُس تخلص۔ راہیؔ صاب چھُ کاشُر شاعر تہٕ نثر لِکار۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس اُردوٗ پأٹھۍ لیکھان۔ اما پوٚز سپنۍ یہِ ہیوٗر کاشرِس کُن تہٕ ووٚنۍ چھُ اُردوٗ ہس منز صرف تحقیقی مقالہٕ لیکھان۔ "ضحکِ سودا" ناوٕ لوٚکچہ پأٹھۍ سوٚمبرنہٕ پتہٕ لُکہ سٕہ اُکۍ سینٕزٕ شاعری ہِنز بیاکھ کتاب "نورودِ صبا" چھاپ گیہٕ تتھ پیٹھ تووٚرُس ساہتیہ اکیڈمی ہِند ایوارڈ۔ اَتھ منز چھِنہٕ صرف ترقی پسند دورچہ نظمہٕ تہٕ امہِ پتہٕ ہینہٕ راہیؔ اوسُس منز جدیدیت کہ علمبردار۔ اَتھ لوٚس سوٚمبرن تہٕ اوسُس پیٹھ چھِیُن کیٚنہہ اہم مقالہٕ لیکھمٕتۍ۔ تعلیمہٕ ہِندِس محکمس منز لیکچرار لگنہٕ برونٹھ اوس اسلامیہ ہائی سکولہ دوٚن سناد، پبلک ورکس محکمس منز کلرک تہٕ اخبارِ خدمتس منز سب ایڈیٹر۔ از کل چھُ کشمیر یونیورسٹی ہِندِس کاشرِس شعبس منز سینیر فیلو ہِندِس عہدس پیٹھ کام کران۔ نووِلہِ منز لیس قومی مشاعرن پٕٹھ ورٕی یہ سپدان چھُ تتھ منز چھُکھ اکہ دہ یہ لیٹھ کاشرِ تُچ نمائندگی کرٕمٕژ۔ ۱۹۷۴ ہس منز آس ریاستی کلچرل اکیڈمی ہِندِ طرفہٕ خلعتہٕ دِنہٕ۔ کلچرل اکیڈمی لوکہ سہ اُردوٗ کشمیری فرہنگ تیار کران چھِنہٕ۔ راہیؔ صاب چھُ تمِکہ ایڈیٹوریل بورڈُک ممبر۔ یہنز سرپرستی منز چھُ کشمیر یونیورسٹی ہِندِ کاشرِ شعبُک رسالہٕ "انہار" نیران۔

تصنیفات :- "ضحکِ سودا" (شاعری)

"نورودِ صبا" (شاعری)

"کہوٚٹ" (تنقیدی مضمونن ہنز سوٚمبرن)

رٕحیم صاب

زا ٲسنہٕ : سنہ ۱۷۸۵ء

زاجاے : تٔکیہ تاپُرہ

وفات : سنہ ۱۸۷۰ء

مدفن : سوپور

رٕحیم صاب چھُ اکھ مشہوٗر صوٗفی شاعِر ادٕ سمُت۔ زامُت اوس تٔکیہ تاپٕرٕ۔ ذاتھ اٲسیس فقیر، جوانی ہٕنٛدین دوہن اندر اوس تار زُوکی تہٕ سوپور گٔژھن رٕچھان۔ ہمین دوہن آسی گیوٚن رٲچھس "شاہ" ونان تہٕ اَسے کینٛہہ چھِ رٕحیم صاب شاہ ذاتہٕ کیٚنہہ تہٕ مشہوٗر۔ اکہِ دوہہ لوگُس گیوٚن رٕچھان دَب تہٕ دَب لگنہٕ سیٚتۍ ووت مرلش۔ علاج کرنہٕ اوٚنکھ سوپور تہٕ تَتہٕ بیٚیٹھ رو، دسوپور باگنہٕ آمژِ گور لٲشہ آخرِی وقتس تام رٕٹِتھ آد سوپورٕ دفن کرنہٕ۔

رٕحیم صابن اکثر کلام چھُ گیوٚن والین زبانی یاد۔ اوٚہنٛد کم کاسہٕ کلام چھُ غلام محمد نوٗر محمد کتب فروشن چھاپ کرنوومُت۔

رٕحیم جوگر ٹال

زاجاے : ڈودٕہ

رٕحیم صابٕن زاسنہٕ تہٕ مرن سنہٕ چھُنہٕ کُنہٕ جایہ نتان . اُمِس متلق چھُ یوٚتے معلوٗم زِ سُہ چھُ گرٹہٕ وول اوسمُت . شاعری چھِن سراجس تہٕ کاشرِس منٛز کرٕ متٕر ، ازکل تہٕ چھ اُمی سندی باتھ ڈودٕہ ضلعکین لوکن زیوٗ پیٹھ .

رٕحیم تپھان

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۸۳ء

زاجاے : زنبل ، صفاپوٗر

وفات : سنہ ۱۹۳۳ء

مدفن : زنبل ، صفاپوٗر

رٕحیم صاب اوس دوٚستہٕ کار تپھان . کاشرِس اندر اوس شاعری کران . اُہندی کیٛشہٕ باتھ چھ : لال مخلوٗن ، معراج نامہٕ تہٕ خاتر راسہٕ نامہٕ .

رٕحیم ساجد

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۵۰ء

زاجاے : (بالسوٗ) کونگوم

عبدالرحیم چھُس ناو تہٕ ساجد چھُس تخلص . دوٚن تھ چھُ تھوٚڈ طریقہٕ پٕٹھ ناو رٕحیم ساجد لیکھان . ییٚمیوٚ ستٕ اٹھ ؤری یوٚس پیٹھ دولنس کاشرِس منٛز شاعری کران . ازکل چھُ تالیمہٕ منٛدِس محکمس منٛز ملازم

رَسا جاوِدانی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۰۷ء

زاجاے : بڈٕ رواہ

اصلی ناو چھُس عبدالقدوس تہٕ رَسا جاوِدانی تخلص۔ رِیٹہٕ کنہٕ اسی ووستاد یِم گُذرِیے ۲۸ مارچ سنہ ۱۹۷۹ء۔ رَسا صاب لوٗ تاہ مشہور شٲعر یِمو بیتو کٕنہٕ چھُ ازتام محقق اُمی شُنِد کلام چھپیوِ مُت۔ کٲشرِس منز اُمی سُنز گوڈنیچ تہٕ دوٗیِم آخری باگہٕ سوٗمبرن "نیرنگِ غزل"، یُس تقریباً داہ ورُی بیٚہ برونہہ چھپیومت۔ رسا صابس چھُ ۱۹۶۲ء لس منز کلچرل اکیڈمی ہُند خلعت تہٕ عطا کرنہٕ آمُت۔ یہِ دلیہِ ہندس خونی مُت برس منز تہٕ چھُکھ کٲشرِ ترجمانی کرِمژ۔

تصنیف :۔ "نیرنگِ غزل" (شٲعری)

رشید ارشاد

زاجاے : (اَقلمدان پوٗرہ) سری نگر

عبدالرشید چھُس ناو تہٕ ارشاد چھُس تخلص۔ کٲشرِ یا اُردو چھُ شار دنان تہٕ افسانہٕ لیکھان۔ وُنِس تام چھُن تہٕ یِنیٖ کانہہ کتاب چھاپہٕ منز۔ پیشہٕ کِنہ چھُ ووستاد۔

رشید نازکی

زاسنہٕ : ۱۹۳۱ء

زاجاے : بنڈہ پوٗر

رشید نازکی چھِ کاشرِ پاٹھۍ تہٕ اردو زبانن منز لیکھان ۔ واریاہ کال ووٚدنۍ شاعری کران اَمہ لوٚز ووٚنہٕ چھِکھ نہٕ بینۍ کانٛہہ پاٹھۍ سوٚمبرن ہنٛز گٕڈ ۔ المبنہٕ چھُکھ "کلیاتِ نادم" کتابہِ منز عبدالاحد نادمُن کلامہٕ ترتیب دیُتمُت ۔ اَمہ علاوہ چھِکھ بنڈہ پوٗرِ متعلق لوکٕٹ کتابہٕ یَن "تعبیرِ گلشن" لیچھمژ ۔ بیٚیہ چھِکھ دوٚن نثرٕچن کتابن ہندی مسوٚدہ چھاپہٕ خاطرٕ تیار کٔرِمٕتۍ ۔ لوٚکٕ دلہٕ ہندِس قومی مشاعرس منز چھُکھ اکہِ لٹہٕ کاشرِ زبانۍ ہندۍ نمائندگی کٔرمٕژ ۔ کلچرل اکیڈمی ہندِس اردو ۔ کشمیری فرہنگ مرتب کران چھِ رشید نازکی چھِ سمتہٕ کرِ ایڈیٹوریل بورڈک ممبر ۔

تصنیف :- "کلیاتِ نادم" ۔ ریشتن ہنٛز سازِ ریٚش

رفیق راز

زاجاے :- (بٹہ ماری پوٗرہ) سرینگر

رفیق راز صاب چھِ کاشرِ پاٹھۍ شارٕ تہٕ نثر لیکھان ۔ راز چھِ جدید غزل گو ۔ اَمہ دوٚن پاٹھۍ چھُ تِہُند کلام چھپان روزان ۔ اَمہ دوٚن منز چھُکھ ایم ۔ اے ۱۹۷۶ء ہس منز کوٚرمُت ۔ ۱۹۷۷ ہس منز لیٚش قومی مشاعرس لوٚکٕ دلہٕ منز سیٚدتھ منز کٔر اَمی کاشرِ زبانۍ ہنٛز نمائندگی ۔

ازکل چھُ کشمیر یونیورسٹی ہندِس کاشرِس شعبس منز عارضی لیکچرار ۔ اَمی ہنٛز گوڈنیُک شارٕ سوٚمبرن "سپار" چھُ چھپیہ ہندِس مجلس منز ۔ وُنیکیس چھُ جموں ہندِ عالمی مجلس منز بسان ۔

رگھوناتھ کوٗستوٗر

زاجاے : (ابتہٕ پوٗر) سولور

کوٗستوٗر صٲبس چھُ ولریاہ کال کٲشرِس منز شٲعری کران وۄنمُت تہٕ حال حالے چھُن ننیز اکھ بأتہٕ سومبرن تہٕ چھاپہٕ منز۔ کوٗستوٗر چھُ تالیمہٕ ہندِس محکمس منز ووستاد۔ تصنیف :۔ "مس موٗدُر" (شٲعری)

رمضان بٹ

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۸۷ء

زاجاے : (اگنتان) شُمبل

وفات : سنہ ۱۹۱۸ء

مدفن : (اگنتان) سُمبل

رمضان بٹن چھُ کٲشرِس اندر اکھ نثدُن وۄنمُت تہٕ امہِ علاوٕ کینہہ نظمہٕ تہٕ رمضان بٹن اکھ مثدُن چھُ حال حالے کلچرل اکیڈیمی طرفہٕ چھاپِتھ کڈنہٕ آمُت۔

رِنْد سہدر واہی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۷ء

زاجاے : سہدر واہ

اُکھ شد اصلی ناو چھُ طالِب حسین۔ اُردوٗ تہٕ کٲشرِ زبانہِ منز چھُ شٲعری کران رِند چھُ غیبہٕ علاقُک اکھ موشوٗر گیون ودل تہٕ ازکل چھُ تالیمہٕ ہندِس محکمس منز کلرک۔

روپہ دید

زاسنہ : سنہ ۱۶۲۱ء بیچھ سنہ ۱۶۲۵ء

زاجاے : (لۆکدل) سرینگر

وفات : سنہ ۱۷۲۱ء بیچھ سنہ ۱۷۲۴ء

روپہ دید چھہ روپہ بھوانی تہٕ الک ایشوری تہٕ ونان۔ لۆ کدلہٕ زایہ دَرَن ہٕنٛدِ تہٕ سنیرن آیہ جبہ کدلہٕ بانٛگنز۔ دٲرکہ وگٕبس لل دید ہنٛز دَنَن تہٕ تِرٛچ مالیُن۔ مالنہٕ تہٕ لۆگُس تہٕ دِل تہٕ نیپہ سادر۔

وُمرہ ہنٛدِ آخری دوہن آیہ گامن گُنٛڈن کھیپر کتھ شہر والیس تہٕ سرینگرے سپیز سعہ رگواس۔ روپہ بھوانی چھیپٹے بہن وٕرہن چشمہ صاحبی روزمت۔ امہ بتہ وٲرہ مَنہ گام، لار تہٕ واسکُر۔

دیان روپہ دید آس کاشر سنٛز سنسکرت، فارسی یا عٹھ تہٕ شار ونان۔ کاشر یا عٹھ چھہ تہنٛدی واکھ الک ٹرسٹ سرینگرٕ طرفہٕ چھاپ کرنہٕ آمتہٕ۔

رٔسُل پوٚشیٖر

زا ستنہٕ : سنہ ۱۹۳۶ء

زاجاے : (احسن پوٗر) ویٚچہ بڑدر

پوشیٖری صاٚبنٕ اصلی ناو چھُہ غلام رسوٗل شاہ امہ پوٚز ادبی حلقس منٛز
ییہ پوشیٖر ناوٕ سٍے اَتحقہٕ۔ پوشیٖر چھُ از کل ریاستی کلچرل اکیڈمی منٛز اسسٹنٹ
ہِر جبُرا سِنٛدِس عہدس پیٹھ کٲم کران تہٕ امہِ برونٛہہ اوس انیمل ہسبنڈری
محکمس منٛز انسپیکٹر۔ دوہ یاد کال ووٚلتھ شاعری کران تہٕ نثر لیکھان مگر دوٚنتہ
چھُہن نہٕ پنٕنِ کانٛہہ کتاب سوٚمبرِتھ چھاپ کٔرمٕژ۔ البتہ چھُہن سٕنٛزٕ بِہ وۄشہ اکھ لوکٕٹ
کِتاب ہِہوُن دٕ بہ گیو گیتھ" شایع کٔرمٕژ۔

رۄسُل میر

زاجاے : (امیر پاڈان) شاہ آباد ڈۄور

وفات : سنہ ۱۸۷۰ع

مدفن : شاہ آباد ڈۄور

رۄسُل میر چھُ ساہتو بابہٕ بڈ لۄدستٲنۍ یَرد اندر اکھ ۔ اَمہِ ہُند زانسنہٕ
چھُنہٕ تفصیلہٕ کیٚنہہ زِ تواریخ دانن ہُند ونُن چھُ زِ سُہ گوٚ مرِتھ جوٲنی اندر یمہِ
عالمہِ نہٕ کیٚنہہ نہٕ ہُند چھُ خیال زِ تِمہٕ گۄڈ سیٹھاہ جان داعٕلنس رمیر صابہٕ زاد ڈۄڈرِ
کِس موقدم گرس اندر تہٕ لوکچارٕ سیٹھاہ ہیتِرن شاعری کرنۍ ۔ رۄسُل میر ہیلہِ
ژاٹہٕ ہال پیران اوس تِمہٕ ساتہٕ اوس محمود گامی بارسِتہٕ مشہور ۔ رۄسُل میرس
چھِ کاشرِ ہِ روٗمانی غزلہٕ کہنہٕ امام وَنان ۔

میر صابنہٕ چھِ تقریبن ہتھ شیٹھ غزلہٕ چھاپہِ لَس کھارنہٕ آمژِ دیان
تمہٕ ٲسی "زیبا نگار" نادِتھ اکھ مثنوی تہٕ لیچمژ ۔

رٔلبش اسمال

زاسنہٕ : ۱۸۵۳ء

زاجاے : لیتہٕ پوٗر

وفات : ۱۸۸۹ء

مدفن : لیتہٕ پوٗر

رٔلبش اسمال اوس وبابکھارس منٛز وہتھان ییٛہان تہٕ لٔش ستیٖ اوس اکثر باتہٕ بازی کران۔ دیان غزل تہٕ گیت اوس لیکھان۔ رٔلبش اسمال سُنٛد کلام چھُنہٕ چھاپ سپُد مُت۔

زنارد حَن کول بیکس

زاسنہٕ : ۱۹۱۳ء

زاجاے : وانگام شوپیٖن

بیکس صاب چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھٕ شٲیری کران۔ اُمی سُنٛد واریاہ کلام چھُ کٲشرِن لوکھن لوکھن کِتابن منٛز شایع گومُت۔ میرامن دہلوی سُنٛز "باغ و بہار" ناوٕ مشہوٗر کِتابہٕ چھُکھ کٲشرِس منٛز بحر یتھ مثنوی ہٕندِس شکلہِ منٛز ترجمہ کوٗرمُت۔ اُمی سُنٛز بیاکھ اکھ مثنوی "سوزِ عشق" تہٕ چھپیہٕ چھپیمٕژ۔ بیکس چھُ شٲیری ستیٖ ستیٖ حِکمت تہٕ کران۔

سالگرام کول سالک

زاجاے : (زلوٗ کدل) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۳۶ء

کول صابنہِ حالاتِ زِندگی چھینہٕ مولوٗم ۔ دیان چھہ اوس سری نگرس اندر اکھ چھاپ خانہٕ چلاوان ۔ سالگرام کوٗلن چھےٚ روٗمن اَچھرن اندر کاشرِ زبٲنی ہُنٛد اکھ قاعدٕ لیوٗکھمُت ۔ یہ قاعدٕ چھُنہٕ پتٕلی سرکاری سرپرستی تل چھاپ تہٕ لیکھنہٕ اوس یمن لوٗکن ہنٛدِ باپتھ آمُت یِم نہٕ کاشُر زانان چھِ ۔

ستار احمد شاہد

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۴ء

زاجاے : (کاوٕ ڈور) سری نگر

شاہد صاب چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھٕ کاشرِس منٛز لیکھان ۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس شاعری کران تہٕ پتہٕ چھیوٗ نثرس کُن ۔ دوٗنی چھُ پیٛتر یا کھوٚڈ ڈراما تہٕ مزاحیہ مضموٗن بیتر لیکھان ۔ ازکل چھُ تالیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز اردوٗ زبٲنی ہُنٛد لیکچرار ۔

سنتہ رام بٹ ناؔدِم

زاجاے : ترال

وفات : سنہ ۱۹۳۵ء

سنتہ رام ناؔدِم صٲبنہِ چھہِ کٲشرِس اندر کیٚنہہ صوٗفیانہٕ غزل تہٕ لیٖلہٕ بیترِ دستیاب، ناؔدِم صاب رُود ساری سے وُمران ہیٚرِ تہٕ عاشق ترٲلی اوسُس تنا ٲبی اندر اصلاح دِوان ۔

سجوٗد سیلانی

زاسنہ : سنہ ۱۹۳۶ء

زاجاے : (ڈَل گیٹ) سرینگر

اصلِ ناو چھُس غلام محمد وانی تہٕ قلمی ناو سجوٗد سیلانی۔ سجوٗد صٲب چھُ بیک وقت شاعر، ڈرامانِگار تہٕ مصوّر۔ یِم چھِ کٲشرِ علاوٕ اُردوٗ یس مَنٛز تہٕ لیکھان۔ اَمی سنٛدی یِم ڈراما سٹیج سپدِ۔ یمو منٛز چھہِ کینٛژن کلچرل اکیڈیمی ہندی انعامہٕ تہٕ ملیٚمٕتۍ۔ "شیٖشہٕ بار"، ناوٕ بأتہٕ سۆمبرنہِ پیٹھہ تہٕ چھُس اکیڈیمی ہُند انعام دِنہٕ آمُت۔ دیمہ حجاز تام پیٚتہٕ پینٹہ چھُس اپلائیڈ آرٹس منٛز ڈپلوما کوٗرمُت ۔

تصنیفات :-

(۱) "شیٖشہٕ بار" (بأتہٕ سۆمبرن)

(۲) "ہلالِ غم" (مرثیہ ہُند لوٗسِنہ گوٗنٛد)

سُدرشن کاشکارۍ

زاۓسنہٕ : سنہ ۱۸۹۳ء

زاجاے : (حبہ کدل) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۷۴ء

پنڈت سُدرشن کاشکارۍ اوس کاشرِس منز شاعری کران تہٕ نثر لیکھان۔ کاشرِس منز کیٛنژہ کتابہٕ لیکھنہٕ علاوٕ چھِ انگریزی یس منز تہٕ اکھ کتاب لیچھمٕژ۔ تمہِ منز چھِ کاشرِس محاورن ہندۍ شانہٕ نثر وٕلی بتھرٕ ونہٕ آمتۍ۔ کاشکارۍ صابہ اوس محکمہ بجلی منز ملازم۔

تصنیفات : (۱) "پوشہٕ گونڈ" (شاعری)

(۲) "اُردو تہٕ مالہ" (اُردو تہٕ مالہ ہندۍ حالات زندگی بتھرٕ)

(۳) "ورڈ آف کشمیر"

سرواننْد چراغی

زاۓسنہٕ : سنہ ۱۹۱۴ء

زاجاے : سری نگر

چراغی صابن چھےٚ آفتاب کول وانچوہس سیتۍ زلینہٕ لل ویدہٕ ہندۍ ۲۰۰ واکھ قلم بند کرِتھ تمن ترجمہٕ سیتۍ شایع کرِتۍ۔ یتھۍ پیٹھ کیٛنژا اوس وۅہ ستاد تہٕ ازکل چھُ پنشنس پیٹھ۔

سروانند کول پریمی

زاسنہ : سنہ ۱۹۲۴ء

زاجاے : سوف کوکرناگ

پریمی صاب اوس کشیرِ ہُند کالجی اردو تہٕ ہندی پاٹھو زبانن ہند جان گۄبیتہ
روُدمُت یمِن زبانن لوُر۔ امہِ تہٕ چھِ لوکچارِ سۄتّی چھٕ تہٕ تُرٛکہٕ دِچھنہٕ امانوزیپِل
لیکھنہٕ تہٕ دۄن نہٕ وارکل چھپتھ تالیمہ ہندِس محکمس منٛز ہیڈماسٹر ٲسِتھ وۄدی پۄ چھِ
کُل ہند جیرِ کتھا سنگس منٛز کام کرٛمنٛز تہٕ بیتہٕ روُد تحریکہِ آزادی سیتہٕ تہٕ وابستہ۔

تصنیفات : (۱) "کلامِ پریمی" (شاعری)، (۲) "پیامِ پریمی" (شاعری)

(۳) "روپہ بھوانی" (روپہ بھوانی ہندی زندگی ہندی حالات)

(۴) "بھگوت گیتا" (گیتا یہ ہند کاشُر رۄپ)

(۵) "مہجور زبلاک" (اردو پاٹھی)

سری کنٹھ توشہ خانی

زاسنہ : سنہ ۱۸۹۳ء

زاجاے : اُگانکھن، سری نگر

توشہ خٲنی صاب چھُ ملازمتی پروفیسر سندِ عہدہ پیٹھہٕ پنشن گومُت تہٕ ۱۹۶۶ء
پیٹھہ چھُ ریاستی کلچرل اکیڈیمی منٛز چیف ایڈیٹر سندِس عہدس پیٹھ کام کران۔ گوڈنیُک
کاشُر ناول ستیہ کی آمی لیکھمِت منٛز لیکھ سہ ۱۹۲۱ء لیکھ منٛز لاہورکس "بہارِ کشمیر" ناو میگزینس
منٛز قسط وار چھپیوو منٛز چھپے۔ توشہ خانی صاب اوس امہِ میگزینکِ کاشُر تہٕ ہندی شوبک

۱؎ حال حالے چھُ ریٹائر گومُت

ایڈیٹر تہٕ۔ ۱۹۳۰ء ہس منز لیچھن رومن رسمِ خطس منز کاشُرک نوٚو پرایمر، دیوناگری
رسمِ خطس منز تہٕ چھُن اکھ کاشُر پرایمر "اچھر زان" لیوکھمُت۔ ۱۹۳۹ء ہس منز اوٚن
تٔمۍ منز گوڈنیُک کاشُر رسمِ خط تیار کوٚرمُت تہٕ ۱۹۵۳ء یتھ پتہٕ آیہ گوڈنیُک
کاشُر اَرتھمیٹک تہٕ تیار کرنہٕ، ۱۹۴۱ء ہس منز کرٕ نوٚو گوڈنیُک کاشُر ناٹک تیار تہٕ۔
کٔشیرِ منز لیوٚکھ گوڈنیُک فلم ۱۹۳۶ء ہس منز ییہِ تٔمۍ منز اوس توشخانی صاٮ۪بن تہٕ اکھ
اہم رول ادا کوٚرمُت تہٕ یکو ممتن آس یہِ فلم اُچھنہٕ یوان وہرِتھ سیٹھا بناوٕنۍ موٚکمُت۔ ۱۹۲۶ء
ہس منز ہیوٚوٕن "وومن ویلفیئر ٹرسٹ" تہٕ امیُک مقصد اوس زنانن تہٕ کورین تالیم ڈِنک
جذبہٕ بیدار کرُن۔ توشخانی صاٮ۪بنہٕ جدوجہد کٔنۍ موٚن یکو ممتن کالجن منز لڑکین ہنٛزِ کورین
تہٕ داخلہٕ دِیُن۔ پروفیسر توشخانی چھُ سہ شخص یُس یٔمۍ رہنمائی منز یٔمۍ اکھ زوردار تحریک چلاوٕنہٕ
آیہِ یمیُک مقصد یہِ اوس زٕ [illegible] موٚنڈ زنانہٕ گژھن نہٕ اکھ یتیم کرنہٕ۔ اُمی ہس قرارداد
۱۹۲۱ء ہس منز اتھ سلسلس منز لوٚکن اتھہِ پاس کرنہٕ وُنہٕ گوٚو یتھہِ مہاراجہ ہری سنگھن تہٕ
منظور۔ توشخانی صاٮ۪بن چھِ اتھہِ علاوٕ تہٕ وارِیاہ سماجی تہٕ ادبی کام کرِ منز۔

توشخانی صاٮ۪بن چھِ پروفیسر غلام احمد عثمانی تہٕ پروفیسر جے لال کول صاٮ۪بس ستۍ
رٔلِتھ ہندوستانی آیینُک کاشُرِ ترجمہ شیرازہ کرنہٕ ملکہٕ چھِ مختلف زبانن
ہندی رسمِ خط بناونہٕ باپتھ یوٚس بنیاد آیہ لہٰذا زبانن ہنز کمیٹی یکو ممتن ہندوستانی
بناوٕ منز آس توشخانی صاٮ۪ب تہٕ اوس تمہ منز شامل کرنہٕ آمُت۔

سعدالدین

زاسنہٕ : ۱۹۱۳ء

زاجاے : (تارِبل) سرینگر

مولانا سعدالدین صٲب چھُ کٲشیرِ منز جماعتِ اسلامی پارٹی ہُند بانی کارکُن۔ سیاسی تہٕ تعلیمی حلقن اندر ینہِ ینہِ چھکھ کاشرِ زبٲنۍ ہٕندٕ زُگہ تہٕ ہیوٚ ٹھمُت۔ اَمہِ چھُ مولانا ابوالکلام آزاد سُنٛد "اُم الکتاب" (سورۃ فاتحہٕ ہٕنز تفسیر) کٲشرس منز پھیرمُت۔

سعدالدین سعدی

زاسنہٕ : ۱۹۴۸ء ۔ زاجاے : (کرہامہ) ورمُل

سعدی صٲبن چھےٚ شاعری تہٕ باقی ادبی ماحول ورا ثتس منز لوٚبمٕژ تہٕ تۄے کِنہ ہیٚتُر اَمہِ تہٕ لوکٹِ پانے شاعری کرٕنۍ۔ کرہامہ علاقس منز ادبی انجمنہٕ بناونس منز چھُ اہم کامہِ کرِ منز بیٚیہ کِنۍ چھُ وۄستاد۔ تصنیفات: ۱۔ اَمیر مقبول کرالہ واری" ۲۔ "کُلیاتِ میر ثناءاللہ کریری"

سلطان الحق شہیدی

زاسنہٕ : ۱۹۲۵ء : زاجاے : (لبہٕ کدل) سرینگر

شہیدی صٲب ادس گوڈ گوڈٕ اُردوٗ پاٹھۍ لیکھان امالیوٗ زدٕ نہٕ ووٚلش وارِیاہ کال کٲشرِ پاٹھۍ تہٕ شاعری کران۔ اَمہِ چھےٚ علامہ اقبال سٕنٛزٕ تقریباً وۄہن نظمن کوشُر جامہٕ تہٕ دولتہٕ ریتیٚتھ کاشہٕ باتہٕ سوٗمبرن چھُکھ تہٕ ازمام چھا بیمہٕ بیٚیہ کِنۍ چھُ وۄستاد۔

سۄچھ کرال

مدفن : (یٔنہ پور) ییٚوِم

سۄچھ کرالس مُتعلق چھِ کانٛہہ کتھہ ٹھیکہ پاٹھۍ معلوم. روایان رٕٹہِ ادس یٔنہ پور
نَکہ کُٹ بیٹھان واتس اندر زاو تہٕ بیندہ اوٚہر واتھ کوٚرہس نیچو کھاندر کرٕ تھ
زامن ترِ سنترِ وانابوٗن زنتم دِرلیس تہٕ رٮ۪نیا کہ خیال چھُ زِ سہ ادس نو کچہ رٮ۪بیٹھۍ دوٗن
بادی لیپہ ادس خلاف تہٕ شیٖچر کوٗرن تہٕ کتہٕ سۄچھ صاب تہٕ کرم مُلبند دۄشو ےِ اکس
موٗس عمانین طالب تہٕ یار تہٕ واتی اسو اکھ اکی سنبد عظمتکی قایل. اکہ خیالہ مطابق چھُ
سۄچھ صاب ڈٗوگرہ دورکس آغازس اندر کرم مُلبندس پتہ دوٚہ ورِی رحمت حق گومُت.
تمۍ ساتہ اوس تس شیچھ ورِی واتلِتھ. امہ حسابہ اگر ماننہ یِیہ زِ سہ چھُ ١٨٧٥ء ہیو یہ ییٚمہ
عالمہ گژھان. بیٚیہ اکہ خیالہ موجوب چھُ سہ ١٨٥٥ء اندر رحمتِ حق سپدان. سۄچھ
کرال چھُ یٔنہ پور گامہ دفن. اَمۍ سنزِ قبرِ چھُ کمیٚہ کال بروٚنہہ ہیوٚر کھارنہٕ آمُت تہٕ تتھ چھےٚ
یہ عبارت درج "وفات شاعر نامی گرامی سۄچھ کرال ۸ ربیع الاول سنہ ١٢٧١ھ" اتھ
حسابہ اگر وچھو تہٕ سۄچھ چھُ ١٨٥٤ء اندر ییٚمہ عالمہ گژھان.

سۄچھ کرالن چھُ واریاہ کیٛشہ دوٚتمُت مگر اَتھ تمام دوٚلت نیوٗ تِس لوٗت
نسیندین لۄکن یاد روٗد. کم کاسہ چھُ ییٚمہ سنگرکیو کتب تہٕ دۄشو چھُ وچھومت تہٕ
...

سوم پنڈت (نِتھو سوم)

سوم پنڈِتَن چھُ نِتھ سوم تہٕ وَنان رِشہٕ کرٕ زاوُکرٕ گوٗسو رگواس تہٕ
کتہٕ اوس روزان. اَتھ مُتعلِق ہیکو نہٕ کینٛہہ تہٕ وٕنِتھ. صرف چھُ یِتیٖ لبنہٕ یوان زِ یِم
رُدۍ اوس بڈشاہ سندس دربارس ساعرٕ وابستہٕ تہٕ تسندِس خاص حلقہ خاصن اندر
اوس روزان. سنسکرت علاوٕ اوس کٲشرِ زبٲنۍ ہنٛز تہٕ جان لوٗب خوٗبے. تِمو چھِ
بڈشاہ سنٛزِ زندگی ہندۍ حالاتھ کٲشرِ بیٛتن اندر "زٲنہٕ ترٕت" ناوٕ چھُ کتابہ
منز درج کرِمٕتۍ. "زٲنہٕ ترٕت" ناوٕ کرٕ تِمو بڈشاہس پیشِ. اَز چھِ امہِ کتابہِ ہنٛد
کُنہٕ ترتیب لِشانہٕ.

سوم ناتھ پنڈت

زامُت: ۱۹۴۰ء زاجاے: گیٚرو (نوٗرپورٕ ترال)

سوم ناتھ پنڈت چھُ کشمیر یونیورسٹی ہندِس کٲشرِس ڈیپارٹمنٹس منز بحیثیت اسسٹنٹ
یمن چھِ تاہم ایم اے سنسکرتس تہٕ ادیب کامل (کٲشُر). ییم چھِ ترے لنگول ڈکشنری ہند ایڈیٹوریل
بورڈکہ ممبر. کالیداسنہِ ناٹکا اگنی مترٕگ ترجمہ چھُن کٲشرِس منز کورمُت. یِہنٛز کتاب "اَسِہنٛد ہندی
مذہبی رسم تہٕ رواج" چھےٚ عنقریب چھاپ سپدن واجنیٚ. ییم چھِ لنگوِسٹک سوسائٹی آف
انڈیا ہٕنٛدۍ تہٕ ممبر. کٲشرِ نیبر چھِ یوکیٚنٛژن سیمنارن منز تہٕ مقالہ پرِمٕتۍ.

سوم ناتھ زُتشی

زاسنہٕ : ۱۹۲۳ء

زاجاے : (رگھناتھ مندر) سرینگر

زُتشی صاحب اوس گوڈٕ گوڈٕ اُردوٗ ہس منٛز لیکھان۔ پتہٕ پھیوٗر کاشرِس
کُن تہٕ ہیٚتِن کاشرِ پاٹھۍ افسانہٕ لیکھنۍ۔ اُہندین افسانن چھےٚ بیٚہ خاص اہمیت
زِ یم آےٚ تمہِ ساتہٕ لیکھنہٕ ییٚلہِ کاشرِس منٛز افسانٕ ہُند کال اوس۔ زُتشی صابن
چھہِ افسانٕ لوکھو تہٕ زیادٕ ڈراما لیکھمٕتۍ تہٕ ییٚمہٕ چھےٚ دوٚیو زبانن ہٕندۍ کیٚنہہ ڈراما تہٕ
کاشرِس منٛز پھیرِتھ منٛزٕ۔ لالہٕ رُخ مطبوعہ تہٕ خاطرِ چھِن یم ناٹک یِ دلچسپی ہسندۍ
افسانہٕ ترتیب دِتۍ منٛزٕ۔ اَکہِ موموٗلی عہدہ بیٚٹھِ لوکرۍ ہُند سِلسِلہٕ تھوٗد کٔرتھ چھہٕ
وۄنۍ حال حالیہٕ پنٕنۍ بینٕ ڈپٹی سیکرٹری پینشن گومت۔

سوم ناتھ سادھو

زاسنہ : سنہ ۱۹۳۵ء

زاجاے : (ملک آنگن) سری نگر

سادھو صاب چھُ سٹیج تہٕ ریڈیو اداکار آسنس سٟتی سٟتی اکھ کاشُر لِکھارُی تہٕ
ہُنٕز پانژھ ڈراما لیکھان تہٕ گوڈنیُک ریڈیو ڈراما چھُن ۱۹۶۰ء یس منز لیوکھمُت۔
تٟمۍ کٕر بالِس سٟتی میلِتھ چھِن ترٕ ٹے ڈراما "گرینڈ ریہرسل"، "دوچیا لتھ" تہٕ "نوٗ نوش"
لیکھمٕتۍ یمن ترٕ نشی ڈرامہن پیٹھ تٕرۍ یِنہٕ ہِنٕدۍ تخلیق کارَن کلچرل اکیڈمی ہِنٕدۍ
ینامہٕ۔ سادھوہن چھِ تمبے آ ٹھن راتھ تہٕ پھجوٗ رٕلمن منز تہٕ کام کٔرمٕژ۔ ریڈیو اداکاری
منز نمایاں کامیابی پیٹھ چھُس پدم شری اعزاز دِنہٕ آمُت۔ ازکل چھُ ریڈیو کشمیرس
منز اسسٹنٹ ڈائریکٹر ہِنٕدِس عہدس پیٹھ کام کران۔ دِلی دِژن تربیت حاصِل
کرنہٕ باپتھ چھُ ولایت تہٕ گومُت۔

سونا تھ وٲنۍ

زاسنہ : سنہ ۱۹۴۲ء

زاجاے : (اُکہ لوٗن) اننت ناگ

سونا تھ وٲنۍ چھُ نوجوان کاشُر شاعر تہٕ نثر لِگار۔ ازکل چھُ تعلیم
ہِنٕدِس محکمس منز ملازمت کران۔

تصنیفات :۔ (۱) "منگ منگل"

(۲) "کلام وٲنۍ"

سوٗنتہٕ پنڈت

سوٗنتہٕ پنڈت کرزاو، کر گو سعدرگواس تہٕ کتھ جاپہٕ اوس دزالن تہٕ چھیٖنہٕ مولوٗم۔ ویاپان پیٹھان دوٗرک شاعر اوس تہٕ کتہ تام کتھ پیٹھ عجیب تہٕ جیلی تہٕ لۆدمُت۔

۱۸۷۶ اندر لوٗب ڈاکٹر بُہلرن سوٗنتہٕ پنڈتن لیوٗکھمُت اکھ کوشُر نِصاب یتھ اندر کاشرِ لفظن ہندی مانے فارسی زبانی اندر درج کرنہٕ آمتہٕ چھہ۔

سعدہٕ رام رینہ مسافر

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۱۰ء

زاجاے : دڑس یودم

مسافر صابن چھہ داریاہ کال کاشرِس منز شاعری کران گومُت، اما پوز یتھ دم تام چھیٖنہٕ اُمنز کانہہ بانہٕ سو مہرن بتیٖن چھاپ گامژ۔ اُمی چھہ تہا عبارت مکمل پاٹھۍ کاشرِس منز پیشہ ور مُت تہٕ از کل چھےٚ ریاستی کلچرل اکیڈیمی اکھ اہم کارنامس تابیعہ کرُتھ بسُنز کران۔

مسافر صاب چھہ تالیمہٕ ہندس محکمس منز ملازمت کرنہٕ یتہٕ وُونی پنشن پیٹھ۔

سید حسین

زاجاے : (پالمہ) بڈگوم

مدفن : (پالمہ) بڈگام

سید حسین صاحب چھُ گنٛو ھیمہٕ حمدی ہُنٛد مرثی گوٚتھ یِمہٕ نشہِ چھُ مرثی
گوٚتھ یِمن اندر یِنُ الگ مقام ۔

زبٲن چھُ لُبکا تہٕ سرنٛد چھیکھ مشہور مرثیہ ۔

سید رضا

زاجاے : (شگٕت پوٗر) سونہٕ وار

وفات : ۱۹۰۲ء

رضا صٲبن چھےٚ کٲشرِ یا کھٕ مرثیہ لیکھمٕتۍ ۔ رشہ کرٕ زاد تہٕ کتھہ جایہِ چھیکھ
مدفن تہٕ سید نہٕ مولوٗم ۔ اُمہٕ زکیشہ مرثی چھےٚ ، حیاسوز ، رسوال ، زیارت ، غریبی ،
سردٕ ، بزرگی ، انعام ، فخر ، تاج تہٕ عطا بیتر ۔

سید علی گوہر

زاسنہ: سنہ ۱۹۱۷ء

زاجاے: (کرنہ) وُرمل

گوہر صابن چھہ نمِس مالِس ماجہ لِنش زیٚنہ نو ٹمبُت یِم پتہ دیا یِکی بُزرگ
نہ خوداوس عُمرہ۔ اَمی سندِس بابہ صابس اوس حاجی شہزادہ سید محبوب العالم
بخاری ناو۔ اَدٕ ہند پیر مریدی تہٕ تبلیغی سِلسلہٕ چھہ بیچالِس منز تہٕ جاری رٹتھ بہی
نہٕ اَدلس سِتی چھِس سِہابہ وَنتھ سیٹھہ لگاو۔ اَمی سُند تقریبن ترے ہف
درجن عِلمی کِتابہ چھیٚپے چھاپ۔ سیدلِس یِم اَدان تہٕ کیٚنہ چھیٚن چھپاو منز تہٕ۔

سید غلام حسن ناظم

زاسنہ: سنہ ۱۹۱۲ء

زاجاے: (کرہ ر) وُرمل

ناظم صاب گو امیر شاہ کدل بٕہی شیٚدِس شیٖچھوی ستھ شیٖچھو نہ بیچہ کیٚنہ چھہ
ناظم نہٕ سانِہ ژہ کینژ دِشاعرو منز یمن شارُو نِنے دراشنن منز تراوِمت چھہ۔
ناظمن چھہ تاریخہِ اسلام ناونہ کاشرس منز لیٚچھمت۔ اَمہ علاوہ چھہ اَمی پنٕنہ زندگی
ہُند مقصد دینہ اسلامچ تبلیغ کرنہٕ منٕمت تہٕ اَتھہ سِلسِلس منز چھہ دور دراز
علاقن منز گژھان۔

سید غلام شاہ آزاد

زاجاے : (خانیار) سری نگر

وفات : ۱۷۸۹ء

مدفن : (خانیار) سری نگر

سید غلام شاہ آزاد اوس کاشرِ صوفیو سٕتی سیٹھہٕ فارسی یا گٹھو تہٕ شار وَنان ۔ تمۍ چھےٚ تصوف تہٕ توحید ہٕکۍ موضوعن پیٹھ واریاہ مضمون تہٕ لیکھی متۍ ۔

آزاد صاب کرزاو تمہ متعلق چھےٚ کانٛہہ ہوا آنیہ ۔ دیان لٔستہ بٔڈ بٔڈ ببہ شاہ محمد فاضل تہٕ زیٹھ عیال ہیتھ ریٚت در پیٹھ کٔشیر پیٹھ یِتہٕ وُ تکِہ صوبیدارن چھےٚ سید غلام شاہ آزادس جاگیر تہٕ دیتمٕژ ۔ آزاد صابن کر لوو خانیارچہ زیارژ ہُنٛد ناظمپر ۱۷۶۸ء اندر تہٕ ۲ فروری ۱۷۸۹ء اندر گو رحمت حق ۔ خانیارٕ چھُ دستگیر صاحبنِس آستانس نش دفن ۔

آزاد صابنہٕ فارسی دیوانک اکھ نوسخہ چھُ سرینگرٕ کیس ریسرچ محکمس اندر ژٕزھر رٕژھتھ ۔

مُبارک شاہ فطرت

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۹۹ء

زاجاے : (مدین صاحب) سری نگر

فطرت صاحبن لوٗر ناو چھُ سید مُبارک شاہ گیلانی فطرت امہ لوٗز ادبی حلقن منٛز چھُ فطرت کاشمیری ناوے مشہور۔ فطرت صاب اوس پنجاب یونیورسٹی ہند منشی فاضل تہٕ مولوی فاضل امتحان پاس کٔرِتھ کیٚمپرِ ہندِس کالس منٛز وٚستاد لوٚگمُت۔ ۱۹۵۲ء لیٚس منٛز سیٚد ریٹایر۔ فطرت صاحبن چھُ فارسیس تہٕ اُردوٗس منٛز واریاہ کینٛہہ لیوٗکمُت گرٛدنہٕ چھپنہٕ الحہ کتابی صورت دِنہٕ آمٕژ۔ حال حالے اوس شیخ یعقوب عرفانی سُنٛز کتابہٕ "مغازی النبی" کاشُر جامہ ولالنہٕ تہٕ انعام آسیٚن یہٕ کام لیوٗکھ کرٕنٛز۔ کاشرِ پاٹھی چھِکھ واریاہ غزل تہٕ وُژٕ منٛز۔ فطرت صاب چھُ کاشرِ صوٗفیانہٕ موسیقی ہُند تہٕ ماہر لیکھاں ماننہٕ۔

سید محمد رضوی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۱ء

زاجاے : (ڈلیشن) وَرمُل

رضوی صاحبس چھُ واریاہ کال کاشرِ پاٹھی شُرتھ آیہِ کرٕن گومُت۔ امالیوٗز دِنہٕ چھِکھ نہٕ پینٛژ کاشہ پانٛژ تہٕ سوٚمبرِن حساب کرٕ منٛز کینٛژن کالس اوس اُردوٗ پاٹھی تہٕ لیکھان امالیوز ۱۹۴۰ء بیٹھ چھُ بدٕ سُتور کاشرِس منٛز شاد بنیر ووٚنان۔ بیتہٕ کینٛہ چھُ وِدٕشاد تہٕ ازکل چھُ اسلامیہ ہائی سکول سوپورُک پرنسپل۔

سید مقبول الطاف

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۳۰ء

زاجاے : (چھچہ پوٗر) ماگم

وفات : سنہ ۱۹۲۵ء

دفن : (شیخہ پوٗر) ماگم

سید مقبول اوس الطاف تخلص کران تہٕ کلامس چھُس صوٗفیانہٕ رنگ۔ اُمہ چھِیے کاشُرِ علاوٕ فارسی یا علمٕ تہٕ دِتمٕژ گۄڑٕ۔ مقبول صاحب زاو چھچہ پورٕ ماگمہ۔ ییٚتھ کریٚتھ گۄ چھچہ پورٕ پیٹھٕ ترٚے میل دوٗر شالہ پوٗر ییتہ اَز شیخہ پوٗر ونان چھِہ۔ لبستہٕ آخر شہید شیخہ پورٕ دفن تہٕ۔

تصانیف :-

(۱) مثنوی شیخ منصور : یہ کتاب آس مقبول صابن یلہٕ چھپالیٚق کھارناوٕ منٛز۔ (۲) قصہ حسن و دِل : یہ چھیے اصلی فارسی مثنوی امالیوٗ منٛز ہتھ ژھپس کاشری غزل تہٕ ودژ۔ (۳) پاک دامن : یہ چھُہ کاشرس اندر اکس دوٗنٹہٕ داعِلی سند قصہٕ۔ (۴) دیوان الطاف : اکثر اندر چھِیے مقبول صابنہٕ غزلہٕ تہٕ رُباعیہٕ بتیرِ۔

سیٚد مقبول فرحت

زاجاے : کشتواڑ

وفات : سنہ ۱۹۵۰ ء

فرحت صاحب اوس کاشُر تہٕ فارسی دوشوٚنٕی زبانن منز شار وَنان ۔ اُمیُک شۆند رۆژمُت کلام چھُ وُنہِ چھاپ گژھُن ۔ فرحت چھُ بیٚنتہٕ علاقک اکھ مشہوٗر باعزت گرٕ وۄلمُت ۔ اٮ۪ہنٛدِس زانِس متعلق چھنہٕ کیٛنٛہ معلوٗم ۔

سیٚد میرک شاہ

وفات : سنہ ۱۹۷۱ ء

مدفن : ست الہٕ مار

میرک صاحب اسی سیٚد میرک شاہ کاشانی تہٕ وَنان ۔ میرک صابن چھےٚ کاشرِس اندر لعت تہٕ منقبت وۄنٛمٕژ ۔ منٛثرٕیتہٕ لیٚکھمٕژ اوس وارہٕ ہس کالس دوکھ ہۆ ژٕ دۄن بٲنٛزٮ۪ن تاوینٕہ باگران ۔ اٮ۪ہنٛدِس زانِس متعلق چھنہٕ ولتہٕ یتہٕ سالک لکھ کیٛنٛہ خبر ۔

سیف الدین ارجمند

زاجاے : (خانقاہ معلیٰ) سری نگر

ارجمند صاب اوس کاشرِ علاوہ فارسی یتھ شاعر شمار وَنان ۔ لۄکھ تعلق چھُ بُوٚتے یوت معلوٗم زِ سہ اوس از بۆڈ وٕہسہ تقریباً ۳۰ ورُی خانقاہ معلیٰ دۄزان ۔ سیف صابنیٚ چھےٚ کاشرِ یتھ شاعری "لال جبلوٗن" ناوٕچ اکھ مثنوی لیٚچھمٕژ ۔

سیفُ الدین تارٕبل

زاجاے : (تاربل) سرینگر

وفات : سنہ ۱۸۷۲ء

مدفن : لُدیانہ (پنجاب)

سیف الدین تارٕبلؠ چھےٚ مشہور مرثیہ نگار رُدی کمٕز اوتہٕ ہیوٚک نہٕ معلوم سپدتھ۔ سیف صاٚبس اوس پیر مریدی خاندانٕکۍ ہیتھ۔ اُمنیٚ چھےٚ کاشرس اندر زٕ مثنوی یہ

(۱) وامق عذرا (۲) ہیمال ۔

(۳) رسالہ اموات کشمیر: کاشرس چھو ربش میچھ اکھ کتاب یمیٚ سےٚ نہ

ووٚنیکس چھاپس یپٮ۪ہِ ژھیےٚ ۔

سیفُ الدین سوز

زاینہٕ : ۱۹۳۵ء ، زاجاے : وٕرٹل

سوز صاب چھہ اُردو ہس سیتۍ سیتۍ کاشرِ یاکھ تہٕ لیکھان۔ "کشیر منز کاپرٕیٹو

تحریک" ناوکس کاشرِ کتابہِ سیٹھ چھکھ یناعم تہٕ دِنہٕ آمُت ۔

وارِیاہس کالس لیکچرار روزنہٕ پتہٕ آسٕ یم کشمیر یونیورسٹی ہندس

رجسٹرارس ہندس عہدس پیٹھ کام کران۔ یم چھہ از کل سیکرٹری جموں و کشمیر بورڈ آف

سکولز ـ

سیف الدین عارِض

زاجاے : ژیٚتہِ ہَل بِلوامہ

عارِض صٲبُن زامُت ، مرُن ستہ تہٕ مدفن چھُنہٕ معلوٗم ۔ دیان چھِ
ادس پُژ ہَل بِلوامہِ اُکِس پیر گرِس اَندر زامُت تہٕ پیرِ مریدی ترٲوِس تہٕ دِیکس ۔
عارِض صٲبن چھپے کأشرِ یا بلچی "لوبہار" ناوُک اکھ مثنوی۔ امہِ برٛونٛہہ
یہِ مثنوی چھپے "بہار دانش" ناوٕچ مثنوی ہُند ترجمہ ۔ عارِض صٲبن چھِ اَمہِ
مثنوی علاوٕ کیٛنٛہہ غزل تہٕ لیٛکھی متہٕ ۔

شام سُنٛدر پردیس

زاجاے : شوپیٛن

پردیس صاب اوس گوڈٕ گوڈٕ ہندی منٛز لیکھان امالِ وٕزینہ ہیٛچھوٗن
کاشرِس کُن ۔ ووٚنۍ چھُ یہٕ شاعری تہٕ کران تہٕ ڈراما تہٕ لیکھان ۔ پردیسی چھُ
مہجور صٲبس ستہٕ تہٕ دوستی ہُن اوسمُت ۔

شام لال پردیسی

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۹۴۰ء

زاجاے : کھرثباری کوٗل گام

شام لال پردیسی صاب چھِ کاشرِ پانٛژن شاعری کران تہٕ واریاہ ہیٚوٚہ چھیٚن ینہٕ اکھ لوٚکُٹ باتہٕ سوٚمبرن تہٕ شایع کرٕمژ ہیٚتھ "اوٚش تہٕ آب" ناو چھُس سوٚمبرنا تھٕ ساد کھوٗہس ستہِ ژلیتھ چھیٚن اکھ بانہٕ سوٚمبرنا تہٕ ترتیب دِژمژہ۔

شام لال دربہار

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۹۲۹ء

زاجاے : (حنیکرال محلہ) سرینگر

بہار صاب چھُ نمٛوٚ لِکھارلچ منٛز ہیمِوٚ ۱۹۴۸ء یور کنٕ لیکھن ہیٚوٚت۔ رگدو ڈگو دوس حرف ستارو ناں امالۍ زینتہٕ لیکھنہٕ کاشرِ بیٚمنٛز کیٚنٛہہ افسانہٕ تہٕ ڈراما۔ بہار چھُ ڈرامٹکس ڈپلوما ہولڈر۔ امہِ علاوٕ چھِن کاپہ ہیٚتھو ٹرنینگ کرٕمژ تہٕ بنٛیہ چھُ حبٕ نزدیس منٛز ڈپلوما کوٚرمُت۔ ازکل چھُ تامیمہٕ ہندِس محکمس منٛز ہیڈ ماسٹر۔

شام لال سادھو

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۱۷ء

زا جاے : (ملہٕ یار) سرینگر

پنڈت شام لال سادھو چھِ پانہٕ کیٛنژٕ وَنُن دوستادَو اَندرٕ اکھ

ہم کالجن منٛز انگریزی پرناوِنس سٕتۍ سٕتۍ چھِنہٕ کاشرِ زبانِ تہٕ لول بران روٗدی تھٕو

چھہ۔ سادھو صاب چھِ کینہہ وُری یہ پڈوشنہ ریٹائر گٔژھنہٕ وٕنۍ وقتہٕ ژٕ دار وِشو بھارتی

کالجُک پرنسپل۔ کاشرِس ادبس متعلق لیکھِ اَمی انگریزی یس ٹھٕو اکھ کتاب

یِتھ "فوک ٹیلز فرام کشمیر" ناو چھُ۔ یتھ کتابِ سیٹھا آو امریس کلچرل اکیڈمی طرفہٕ

۱۹۶۵ہس منٛز انعام دِنہٕ۔ کاشرِس یا ٹھٕو امی منٛز زٕ کتابہٕ چھپیٛے "ہیرمل" تہٕ

"وُزٕھ پٔتھ نگ"۔ گوڈنیچ چھپیٛے اکھ ڈراما تہٕ دویم چھپیٛے سانِ دریاوَن متعلق۔

ڈراما ہیرمَلس پیٹھ ژھپس سانیٚن تحقیق تہٕ کلچرل مالن سٕتۍ وابستہٕ وزارتہٕ انعام

دیتمت تہٕ۔ وُزٕھ پتھ نگس پیٹھ لوٗلِنکو ادارن اوارڈ دیتمت۔

تصنیفات :- "وُزٕھ پٔتھ نگ"

۱- "ہیرمل" (ڈراما) ۔ "فوک ٹیلز فرام کشمیر"۔

۲- قصاص (افسانہٕ سومبرن)

شامہ بی بی

مدفن : (پوشکر) بیرو

شامہ بی بی اَس کنہ رِ کوٚر رہ اعلیٰ ناو اوسمس ست دم شامہ بی بی چھیس شیخ العالمن ووٚنمُت۔ دَپان میٚیلہِ نینہِ والہ دوہہ زُ اٚنہ پانس اندر آیہِ اَس گژھان شیخ العالمس میٚنیہِ ژٕ تہ یِکوان اُمس کُن نظر تہٕ اکی نظرِ کرِ مہ سیٚتیہ نیٚنیہ پہ باکمال۔ تمہِ پتہ دوٚ اَکی دوہہ گرہ بار ترٲوِتھ یادِ خدا کرنہ شیخ العالمن دِرپس روٗحٲنی تالیم رٹ شامہ بی بی کرنہ امیہِ تہ کرہ گیہ رحمت حق۔ شہ قبہ یاکھو بیکونہ کھیٚتر تہ دُنیہ۔

شامہ بی بی ہُنٛد کلام چھُنہ دستیاب۔ اَمہِ چھِنے حضرت شیخ شندِس رحمت حق سپدنس پتہٕ مرتی ترِ وُنم مزار۔

شاہ ابراہیم

زاجاے : (تُلہ گوم) یٚپُن

دَپان شاہ ابراہیم اوس کنوہمہِ صدی ہندِس آخری دُہایس تام زِنٛدہ اوٚ ہُند کلام چھُنہ لوٚن تہ تہ زندگی ہِندی حالات۔ اکثر تام غزلہ چھِنے مختلف کِتابن تہ رسالن اندر چھپاونہ آمژ۔

شاہد بڈگامی

زامتُت : ۱۹۴۳ء

زاجاے : بڈگوم سرینگر

اصلی ناو چھُس غلام محمد بٹ تخلص شاہدؔ تہٕ بڈگامہِ آسنہٕ کنۍ گوو تہٕ بڈگامی۔ گرس منز ادبی ماحول آسنہٕ کنۍ وولتھ واریاہ کال ستہٕ برونٹھ کران۔ تہٕ ولنس تام چھِ اکھ لوکٹ باتن ہُنٛد سومبرن "شعلہِ شبنم" چھپاونہٕ آمت۔ بڈ لوگ ممبر آسک۔ یاس کرنہٕ سپتی دیہات سدھار محکمس منز ملازم تہٕ از چھ پلک ڈولپمنٹ افسر۔ یِس عہدس پیٹھ کام کران روٗ ما شعر راتھ، ناوٕ کار شعر نظمہِ منز چھِ تمن کام کرِمژ۔

تصنیف :- "شعلہِ شبنم" (ستہٕ برونٹھ)

شاہ غفور

زاجاے : (چھیون) بڈگوم

شاہ غفور چھ اکھ مشہور صوفی ستہٕ برونٹھ گُذریمت۔ دیوان چھس مگر تمس اوس ہم عصر شاہ صاحب کرزاد تہٕ کرگو رحمت حق تہٕ پتہٕ تمہِ یا لکھ ونی۔ شاہ صابُن کلام چھ لوکچن کتابن اندر غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھاپ کرِتھ.

شاہ قلندر

وفات : سنہ ۱۷۵۰ء

مدفن : (واکھور) ژودُر

شاہ قلندر چھُ بہہ اوس عقیدُک صوٗفی شاعر اوسمت۔ اُہندی کینہہ بأتھ
چھِ مختلف جاین چھاپی صوٗرتس منز نظرِ گژھان۔

شاہ قلندرن ستیٚن اکھ مثنوی ہُندِ بٔے چھُ حال والیہ درامت یُتھ داستان
احوال صفت گمژھان، تا چھِ راہد مثنوی ہند موضوٗع چھُ بادشاہ ادہم[۱]۔ وبان شاہ
قلندرن چھِ پننہِ اتھہِ قرآنِ شریفس کتابت ترکرِمژ۔

شاہ لسم

زاجاے : (اکرُوی) اننت ناگ

وفات : سنہ ۱۹۵۴ء

شاہ لسم چھُ پننہِ وقتُک اکھ بوڈ صوٗفی تہٕ درویش کامل اوسمت۔ پیر مُریدی
پیشہ آسنہٕ علاوٕ چھُ سُہ اکھ ڈیکھو حال زمیندار اوسمت۔ اُمہ سُندن غزلن ہُند
تعداد چھُ تقریباً ترٛے ہتھ تہٕ یمہ چھپےٚ از کل چھاپ سیدنہٕ خاطرٕ ترتیب دِوان
دِنہٕ۔ شاہ صاحبنس زاتس متعلق چھُ نہٕ کینہہ زانان۔

۱؎ امہ مثنوی ہند قلمی نسخہ چھُ ناجی منور صابس نش۔

رِشتہٕ کنٹھ

رِشتہٕ کنٹھ چھُ ترٛوٲہِمہِ صدی اَندر سنسکرت زبانہِ ہٕندِ عالِم ادٕشُمت۔ اُمی چھےٚ کٲشِرِ زبانہِ منٛز جہانہٕ پرٛکاش" ناوٕچ کتاب لیٖچھمٕژ۔ جہانہٕ پرٛکاش" چھےٚ شاردا رسم خطس منٛز۔ اَتھ منٛز چھےٚ ژِھمنہٕ واکھ۔ کٲشرِ ادبی تواریخس منٛز چھےٚ اَتھ داربادٕ اہمیت۔ جہانہٕ پرٛکاش آیہ ۱۹۱۸ء اَندر کشیٖر رِیاستُک تحقیقہِ طرفہٕ ڈاکٹر جیسر چھاپہٕ کرنہٕ۔ تہٕ مُکُند رام شاستری صاٛبنہِ دِلچسپ ترتیب۔

شیدرُن زار

زاتشُنہٕ : سنہٕ ۱۹۰۸ء

زاجاے : بَنڈپورہ

وفات : سنہٕ ۱۹۷۲ء

زارہ صاٛبن اوس سمیہ ساتہٕ کٲشرِ پاٹھی لیکھُن ہیوٚتمُت۔ بیلیہ تہٕ زبانہِ زیادٕ ماذان آسی تہٕ اما پوز اُمی سُند شاعری درٛایہ سمہ ساتہٕ منٛز رُس کُنہِ بیلیہ آزادی پیٹھٕ عام شاعری محنت کش لوٗکن ہٕندی گون کھوٗنہٕ گرٛ۔

زار صاٛب تہٕ اوس تِیر پاٹھی پیٚتھرِ نیٚ طبقہٕ کین لوٗکن ہٕندی تحیون کھ پینہٕ ینٛن شارن منٛز دِتاوان۔ زارن اوس تہٕ کُنہِ مدرسس منٛز لیوٚمُت مگر فارسی، اُردو تہٕ ہندی اوس کھیٚکھ پاٹھی زانان۔ کشیٖرِ منٛز تحریکہِ آزادی ستیٚ وابستہٕ آسنہٕ کِنہِ اوس کینٛژس کالس اخبار خدمتس منٛز کام کران۔ زار نہٕ زندگی ہٕند اکھ لوٚڈ حصہٕ گُزرِ تنگدستی منٛز تہٕ اُتھی حالتس منٛز گو ۲۶ اکتوبر ۱۹۷۲ء لیبس منٛز سو رگہٕ واس۔

شرف الدین پرواز

زاؤن سنہ : ۱۹۳۰ء

زاجاے : رِتنی پوٗر (تا صیلہ پُلوٗامہ)

پرواز صاب چھُ سانیو مزاج گو کاشِر بوت تہٕ مشہوٗر شاعر۔ یمہ کس تالیمہ پتہٕ چھُ تیم مِڈل سکولس منٛز ووستاد لگمٕت۔

تصنیفات :۔ "گاندھی جیٖن رح" (شاعری)، (۲) کاشِر نِمازٕ

۳۔ کاشُر وینہٕ دُن

ششی شیکھر توشخانی

زاؤن سنہ : ۱۹۳۵ء

زاجاے : (ریٖر شاہ) سرینگر

ششی جی چھُ ہِندی زبانہِ ہُند اکھ موٚشمٕت تہٕ زوٚنمٕت شاعر تہٕ ادیب۔ یمی منٛز جیٖن ہنٛز اکھ باتہٕ سوٚمبرن تہٕ چھاپہٕ منٛز وارِیاہن لیکھن تہٕ نِنٛدرِ پیٖن ہنٛز کن چھن ہِندی جامہٕ وولمُت۔ مہاراجہ لال وٚکھیٖن "دستِ سنگ"، ناد اختر محی الدین سٕنٛز افسانہٕ سوٚمبرن تہٕ کاشِر سیچھ ہِندِ پیٖن منٛز کیٚمہ سُ ششی جی چھُ اوتار بٹ تہٕ "لیجا ناسر گوٚناہ" ناوٕ کِس زیٖچہٕ نظمہِ سیٚتھ اکھ تحقیقی مقالہ تہٕ لیٚکھمُت یتھ سیٚتھ امِس کشمیر یونیورسٹی ہِندِ طرفہٕ ڈاکٹریٹ دِنہٕ آو۔

شفیع شوق

زاسنہٕ : ۱۹۵۰ء زاجاے : کاپرن کولگام

شفیع شوق چھ کاشرِ باگٕژ شاعری تہٕ کران تہٕ نثرٕ تہٕ لیکھان۔ نثرس منز چھن وارِیاہ سایِنسی مضمون لیکھی متۍ۔ اَمِس ہٕنٛدٕ وٕنہٕ چھ کھاپے کاشرِ بٕتھِ مضمون تحریر کرِی متۍ۔ یِتھ موکیترٕ وُریٕ یوٚ پیٹھٕ چھ اَمہٕ سٕنٛدۍ تنقیدی مضمون مسلسل چھپان۔ کاشرِس ادبی تنقیدس جدید پٲنٛچھِن منز زان کرناوان۔ یِم چھ شاعری منز جدیدیتکۍ قایل۔

شوقن ہٕنٛدۍ زٕ جون ۱۹۷۰ء پیٹھٕ ستمبر ۱۹۷۲ء تام نظر بند۔ ۱۹۷۵ء منز کوٚرُن انگریزی زبانِ تہٕ اَدبس منز ایم اے پاس۔ تمہٕ پتہٕ رُوٗد ڈوڈس وٕرِیس کلچرل اکادمی ہندس ڈکشنری شوبس منز ملازم۔ ۱۹۷۸ء پس متر آیہ کشمیر یونیورسٹی ہٕنٛدِس کاشرِس ڈپارٹمنٹس منز لیکچرار نِنہٕ۔ از کل چھ لسانیاتس منز ڈاکٹریٹ کران۔

تصنیفات : (۱) فرشہٕ پیٹھ عرشس تام (سایِنسی مضمون) ۲۔ کاشُر گرامر (ناجی صابس سیتۍ رلِتھ)
۳۔ کاشرِ ادبُک تواریخ (ناجی صابس سیتۍ) ۴۔ تہذیبُک تواریخ (ناجی صابس سیتۍ)
۵۔ شیخ العالم سُنٛد زمانہٕ (۶) زبان تہٕ اَدب (عملی تنقید زیرِ ترتیب (۷) ہسٹری آف کشمیری لٹریچر (زیرِ ترتیب)
۸۔ جمالیاتچ زان (گلشن مجیدس سیتۍ)

شفیع شیدا

زاسنہٕ : ۱۹۴۳ء زاجاے : خانیار، سرینگر

شیدا صاب وارِیاہ کالہٕ پیٹھٕ کاشرِ باگٕژ شاعری کران۔ اَمیوٚ زٕ وُنہٕ چھُن نہٕ الگ پانٛژ پیٹھ کانٛہہ بآتہٕ سوٚمبرن شایع کوٚرمُت۔ شیدا چھ یُتی سیدٕ کینژٕ وُریٕ یوٚ پیٹھٕ ریاستی یوتھ کانگریسک

سیکریٹری تہٕ اَمہٕ سٕنٛد [illegible]

شُکرٕ لیش

شُکرٕ صاب اوس کأشرِ یا کھوٚرتہ شاعری کران۔ شُکرٕ صابنِس زانتھس مٔرن پتس یامہ فنس بیٚترِ متعلق تیُتھس کانہہ کتھ تِھقہٕ۔ الکھ لو اہنیہ تھٕپیے زِ ژھ اوس بدرٕ کونٛس بأژنگل روزان تہٕ بیاکھ یہِ زِ ژھ اوس اصلی بڈگام شیکٕ۔ مٔرن پتس متعلق تہٕ چھےٚ تعضاد۔ کینہہ دیان زِ ژھ گو ۱۸۷۰ء اندر رحمت حق تہٕ کیٛنژن ہُند خیال چھُ زِ ۱۸۷۰ء پتہٕ لگ بگ ژٕ ورِی گوٚ دفن۔

شمبھو ناتھ بٹ حلیم

زاتسنہٕ : ۱۹۲۱ء

زاجاے : اُرہ کوہ لگدم

شمبھو ناتھ بٹ حلیم چھُ آل انڈیا ریڈیو کس کأشرِس نیوز یونٹس منز لوٚڈرلیہ کام کران۔ کأشرِ ماحولہٕ لیٚنز دوٚر اسینہ نہ کھوٚدو ادی کأشرِ یا کھوٚرتہ شاعری کرنک سلسلہ جأری تہٕ امہ علاوٕ چھُ پنٛچن نٹرس منز نہ کیٛنہہ کتابہ رچیٛن۔ ہندِ خاطرٕ چھِکھ ادی سینٹرٕ "بالہ یاد" کتابہ چھےٚ تالیمہ متعلق مرکزی وزارت طرفٕ انعامہٕ تہٕ نواز مٕت۔

"گوداوری"، "شنکر آچاریہ" تہٕ "کھبلکاری" ناوٕ ہندی کتابہ چھُن کأشرٕ جامہ وٕلمٕت۔ امہ علاوٕ چھُن اکھ انگریزی کتابہ تہٕ "رت شہری" عنوانہٕ کأشرِ یا کھوٚ ترجمہ کوٚرمٕت۔ حلیم چھُ کأشرِ علاوٕ ہندی تہٕ اردو زبانن منز تہٕ لیکھان۔

تصنیفات:- "بالہ یاد"۔ "گوداوری"۔ "شنکر آچاریہ"

"کھبلکاری"۔ "رت شہری"

شمبھو ناتھ رازدان

زاۓ سنہ : سنہ ۱۹۲۵ ء

زاۓ جاے : (ژدٕگوم) قاضی گُنڈ

رازدان صاب چھُ کاشرِس شارس پیٹھ تہٕ اَتھ منز کینٛہہ پیلاپہٕ تہٕ غزل بتیر چھہ اکس دون لوکچین لوکچین کتابن اندر شایع سپدِنہٕ متۍ۔ رازدان صاحبس چھُ گُذارٕ زمینداری پیٹھ۔

شمبھو ناتھ رازدان رعنا

زاۓ سنہ : سنہ ۱۹۱۲ ء

زاۓ جاے : رِدوسر کیلم۔

رعنا صاٮ۪بن چھُ ۱۹۵۸ ء پیٹھ کاشرِس منز لیکھمٕژ ہیوٚ تمت غزلہٕ، نظمہٕ علاوٕ کینٛژن کینٛہہ پیلاپہٕ تہٕ کتھبن لیکھمٕژ۔ بیٚیہ چھن کینٛہہ ڈراماتہٕ لیکھمِتۍ۔

تصنیفات :

"سینہٕ دوذ" (شایع گوٚمٕژ)

"سوندرِ واٰزٕ" (شایع یوان)

شمس الدین احمد

زاَتسنہٕ : سنہ ۱۹۳۱ء

زاَجاے : سرینگر

شمس الدین احمد صاب چھہٕ کاشرِس تہٕ اُردوٗ ہس دۄشونٕی زبانن منز لیکھان۔ حضرت محمد صابنہِ زندگی متعلق کتاب "پیامبر" چھیکھ فارسی پیٹھٕ کاشرِس منز پھِرمٕژ۔ یوسہٕ ریاستی کلچرل اکیڈیمی ترٛیٚن جِلدن منز چھاپۍ۔ فارسی زبانۍ منز بیاکھ اکھ کتاب "حاجی بابا" تہٕ چھکھ کاشرِس منز ترجمہٕ کۄرمٕژ۔ شمس صاب چھہٕ ازکل کشمیر یونیورسٹی منز فارسی شعبک زیٚٹھ۔

تصنیفات :- "شمس فقیر"۔

"حیات النبیؐ"۔

شمس الدین شمیم

زاَتسنہٕ : سنہ ۱۹۴۷ء

زاَجاے : سرینگر

شمیم صاب چھہٕ حال حالے اُردوٗ پیٹھٕ کاشرِس کُن ترٛاوِتھ آمٕتۍ۔ یہ چھہٕ اُردوٗ تہٕ کاشرِ یا شعر افسانہٕ لیکھان۔ اُردوٗ ہس منز چھیپیٚ اکھ سۄمبرن اکھ افسانہٕ سۄمبرن چھاپ۔ تہٕ کاشرِ شعرہٕ ازکل چھیٚ تالیفہٕ زیرِ غور منز وۄستاد۔

شمس الدین غمگین

زا ؤسنہ : سنہ ۱۹۰۴ء

زا جاے : (اُرتینز پوٗر) پلوٗدم

غمگین صاب چھُ کاشرِ زبانۍ ہُنٛد شاعر۔ شاعری کران رپیشہِ چھُس پیر مُریدی۔ اَرتینز پوٗرکہِ بزرگن ہٕنٛزِ اولادِ مَنٛز۔ تِمَن ہٕنٛز لیکھن لٲگ بیتہٕ زِ تِمن تعلیم ساداتٕ اَندرٕ چھُ سیٹھاہ بزرگہٕ پیٚنہٕ تہٕ پننہٕ دادا گنٛزرنہٕ لیوان۔

تصانیف : (۱) شمعِ روشن (شائع سوٗمبرن)

(۲) ترجمہ سورۂ یوسف منظوم۔

شمس الدین کافوٗر

زا ؤسنہ : سنہ ۱۹۰۵ء

زا جاے : اسلام آباد

وفات : سنہ ۱۹۷۳ء

شمس الدین کافوٗر اوس کاشرِ زبانۍ ہُنٛد بوٚڈ شاعر۔ تِمن چھےٚ گٲمٕژ لۄکچارٕ پیٹھے شاعری کران۔ تِمن ہٕنٛز بیشتر کلام چھُ تِہنٛزِ زندگی منٛزے واریاہن لۄکچن لۄکچن کتابن منٛز چھاپ کوٚرمُت۔ کافوٗری صاب اوس ریاستی محکمہٕ اطلاعاتس منٛز مُلازِم۔

شمس فقیر

زاسنہٕ : ۱۸۳۹ء

زاجاے : (چنکرال محلہ) سری نگر

وفات : ۱۹۰۳ء

مدفن : (کرلٕشٕ پوٚر) بڈگام

شمس صابس چھےٚ کاشُرِ صوٗفی شاعرن منٛز اَکھ تھدٕ پایہِ شاعر۔ یِمَن ہُنٛد اصلی ناو اوس محمد صدیق بٹ۔ لوکچارٕ واُرِنہٕ اَنٛدرے سوٗنہ کھر قالبافی کامہِ۔ تِمَس کارخانس اَنٛدر تہٕ تمہِ سمکھیٚن نعمہٕ صاب بہٕوَن باکمال شاعر۔ شمس صاب گوٚو ۳۵ وُہرِ دٲرِتھ پنجاب تہٕ امرتسر ییوٗر۔ اکِس قلندرس نِشہِ ہیٚچھِن ورٲدین۔ تورٕ پھیٚرِتھ کوٚرُن اسلام آباد کِھ اَنٛدر تہٕ بیٚنہِ تہٕ زاو قاضی باغہٕ چھیہِ گوو بعدٕ تہٕ اَخر وقت کرلٕشٕ پوٚر۔

شمس صابنہِ چھِنہٕ لگ بگ شیٚٹھ غزلہٕ تہٕ نظمہٕ دستیاب۔ کلچرل اکیڈمی چھےٚ تِمَن ہٕنز اکھ بٲنہٕ سوٗمبرٲنہٕ اُردوٗ ترجمہٕ سٟتؠ شایع کٔرمٕژ۔

شمبلہ مُفتی

زٲسنہٕ : ۱۹۳۹ء

زٲژھ : جواہر نگر سری نگر

شمبلہ جی چھِ کأشرِس منٛز ڈراما لیکھان تہٕ یِمَو منٛز چھِ کیٛنٛہہ ڈراما سٹیج تہٕ کرنہٕ آمتۍ۔ شمبلہ جی چھِ ملۍ زمانُک سِلسِلہٕ دُیمِہ بَمبا ژٕھتۍ کٔطور سکوٗل ٹیچر شوٗرو کوٗرمت۔ امہ پتہٕ زٕ وارہٕ دارہٕ گوٚرٕن فارسی منٛز ایم اے تہٕ از کل چھِ یہٕ امرا کدل گرلس ہائر سیکنڈری کالجس منٛز پرنسپل۔ شمبلہ جی چھِ واریاہن سماجی کامن منٛز حصہٕ تہٕ والنہٕ۔

شنکر رینہ

زٲسنہٕ : ۱۹۳۹ء وفات : ۱۹۶۹ء

زٲژھ : (کھریار) سری نگر

شنکر رینہ صاحب اوس اکھ ہونٛرمند لیکھار۔ سوٚ کوٗل وٕنہٕ ہوٚ سیٹھا اوس افسانہٕ بتہٕ لیکھان۔ یِمِنٛدۍ اکھ افسانہٕ سوٚمبرن تہٕ چھِ چھپیمِتۍ۔ یِمَو منٛز بیٚم سپدیٚ بینہٕ یوٗرم ڈاکٹری ہُنٛز مزید تربیتہٕ حاصل کرنہٕ گژھیتۍ آسۍ ۱۹۶۹ء ہس منٛز انگلستان گٲمتۍ۔ حادثہٕ منٛز سپد گواس۔ یِہنٛدۍ ریڈیو ڈراما چھِ سیٹھاہ مقبوٗل۔

تصنیف : "بتہٕ زٕ وٕل" (افسانہٕ سوٚمبرن)

شمس فقیر

زا سنہٕ : ۱۸۳۹ء

زا جاے : (چنکرال محلہ) سری نگر

وفات : ۱۹۰۳ء

مدفن : (کرلیش پور) بڈگام

شمس صابنیٚ چھُہ کأشرِ صوٗفی شاعری اندر سیٹھاہ تھوٗد درجہٕ دیان۔ اصلی
ناو ووٚس محمد صدیق بٹ۔ لوکچارِ وأنِس اندر رُوٗد کھر قالبافی کامہِ۔ اَکِس کارخانس اندر
تہٕ تتہٕ سمکھیوو نعمہٕ صاب ہیوٗ باکمال شاعر یُس شمس صابن گوٗر ۳۵ وُہرِ دأپتھ پنجاب تہٕ امرتسر
بیوٚٹھ اَکِس قلندرس نِشہِ ہیٚن ورٕین۔ تورٕ یِتھ کوٚرُن اسلام آباد کھأ اندر تہٕ بیٚنہٕ
ژاو قاضی باغہٕ پیٚٹھ گوٚو پتہٕ آخر وقتس کرلیش پور۔

شمس صابنہٕ چھےٚ لگ بگ شیٹھ غزلہٕ تہٕ نظمہٕ دستیاب۔ کلچرل اکیڈمی چھے
تمن ژارِ کرِتھ اَکھ کتاب اُردو ترجمہ سٟتۍ شایع کٕرمٕژ۔

شمله مُفتی

زاسنہٕ : ۱۹۳۹ئہ

زاجاے : جواہر نگر سری نگر

شمله جی چھِ کاشرِس منز ڈراما لیکھان تہٕ یمو منز چھِ کینہہ ڈراما سٹیج تہٕ کرنہٕ آمتۍ۔ شمله جیو چھُ ملازمتُک سلسلہٕ دوٗرِمہ کٲم تیتھۍ بطورِ سکوٗل ٹیچر شروع کوٚرمُت۔ امالیو زِ وارہٕ دارہٕ گوٚڈ ٲن فارسی منز ایم اے تہٕ از کل چھِ تیتھۍ امر اکدلہٕ گرلس زنانہٕ کالجس پرنسپل۔ شمله جی چھِ وارِیاہ سماجی کامن منز تہٕ وابستہٕ۔

شنکر رینہ

زاسنہٕ : ۱۹۳۹ئہ وفات : ۱۹۶۹ء

زاجاے : (کھریار) سری نگر

شنکر رینہ صاحب اوسی اکھ شُرٕ نگار۔ سُہ گوٚو ۱۹۵۰ہس پتہٕ لیکھنس۔ ادس افسانہٕ بیتر لیکھان۔ یمنٛی اکھ افسانہٕ سوٚمبرن تہٕ کیٚن چھاپیہٕ منز۔ یم سپدیہٕ بیلایہ تہٕ یودیم ڈاکٹری ہنز مزید تربیتہ خاطرٕ گوٚو گژھتہ آسی ۱۹۶۹ہس منز اکس حادثس منز سوٚرگواس۔ یہندۍ ریڈیو ڈراما چھِ سیٹھاہ مقبوٗل۔

تصنیف : "زِتتہٕ زوٗل" (افسانہٕ سوٚمبرن)

شنکر ناتھ کول

زاسنہٕ : ۱۹۲۶ء

زاجاے : ٹُنگہ وم

شنکر ناتھ کولس چھُ سفیر تخلص۔ بیٚیٚشہ کمیٚن چھُ ووستاد تہٕ انہٕ کل چھُ ملازمتکس سلسلس منٛز دلہ لباں۔ کول صأبس چھُ اکھ کتابہ بیٚتھ بیاضہٕ تہٕ درینہٕ آمٕژ۔

تصنیف : مرثیہ بینٛژ تہٕ چھانچہٕ لوٚت (یہ کتاب چھےٚ شٔرین ہشہٕ بابتھ لیکھنہٕ آمٕژ)

شوجی کٔریٚنڈی گام

زاسنہٕ : ۱۹۳۹ء

زاجاے : کٔریٚنڈی گوم (ویچہٕ نٲگر)

شوجی چھُ کٲشرِ زبانہٕ ہٕنٛد شأیری تہٕ کران تہٕ منٛز نظمہٕ لیکھاں۔ رٕیزٕ یا کتھہٕ چھُ میزاشیہ کلامہٕ دفناں۔ انہٕ کل چھُ تألیمہٕ ہٕنٛدِس محکمس منٛز ووستاد سٕنٛدِ حیثیتہٕ کأم کراں۔

شوکت انصاری

زاسنہٕ : ۱۹۴۸ء

زاجاے : (دٕلیٖشُن) ورمُل

اصلی ناو چھُس شوکت علی انصاری تہٕ شوکت چھُ تخلص ترٛاوان۔ کاشرِس علاوٕ چھُ اُردو یاٚٹھ تہِ شاعری کران۔ شوکتس چھےٚ موٗسیقی ہُنر تہٕ جان لوے عگرے متاثر نیمہِ ہِشدِس محکمس منز چھُ ووستاد۔ نیتہٕ لنس یابہٕ چھاپُن (شہباز پریمی سُندا) ترجمہِ کوٚرمُت۔ گاٗنزوردی سُند انگریزی ڈراما "سبٹش" چھُن چھاپ کرنوومُت۔

شوکت فریدی

زاسنہٕ : ۱۹۱۶ء

زاجاے : ڈوڈہ

شوکت صابُن اصلی ناو چھُ مولوی محمد امین تہٕ اُمس چھُ داریاہ کال گاشرِ یاٹھ شاعری کران گوٚمُت۔ ہمیشہِ کینژِ ادس ووستاد تہٕ ووٚنی چھُ حال حالیے ہنتسٕ فرماُت۔ انہ تام چھُن نہٕ کانٛہہ یاٹھ نیمہ دکاتہمہ بانٛتہٕ سوٗمبرن چھاپیہ مژرٕ۔

شہباز پریمی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۲ء

زاجاے : دوٗلیشن ، ڈوٗڈ

وفات : سنہ ۱۹۶۴ء

مدفن : ڈوٗلیشن

شہباز صأبی اوس اصل ناو اکبر علی انصاری ۔ کاشرِ علاوٕ اوس اُردوٗ زبانۍ اندر

تریش روٗنان تہٕ افانہٕ لیکھان ، پیشہِ کیتھ اوس ووستاد ۔

تصنیف :- ڈرامہ انصاف ، یہٕ چھُہ گالز ووی سندِ شوہرے آفاق ڈرامہ چُھنگ

کوشش ۔ ییمہ تہٕ شہباز صأبنہِ ییمہِ عالمہ گژھنہٕ پتہٕ آو چھاپ کرنہٕ ۔

شہباز راجوروی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۰ء

زاجاے : بأرووٗٹ ضلع راجوری

پوٗرہٕ ناو چھُس غلام نبی شہباز راجوروی ۔ اُردوٗ ہس سٕتۍ سٕتۍ چھُہ کأشرِس منز تہٕ

لیکھان تہٕ ۱۹۶۲ء پیٹھہٕ چھُن ادبی دُنیاہس منز قدم تُلمُت ۔ میٹرک پٔتۍ چھُہ تالیمہ

ہندِس محکمس منز ووستاد لوٗگمُت ۔ راجوری تہٕ تھنہٕ منڈی منز چھُہ ادبی سرگرمیین ہندہ

بانی کار تہٕ ییوان ۔

شیخ عبد العزیز

زاسنہٕ : ۱۹۳۰ء

زاجاے : (اگاڑ کدل) سری نگر

شیخ صاب چھِ کاشرِ صوٗفیانہٕ موٗسیقی ہندۍ ماہر تہٕ کاشرِ صوٗفیانہ موٗسیقی پیٹھ چھُکھ باگہٕ بڈٕ کتاب تخلیق کرٕمژٕ۔ واریاہن کالن اوس کلچرل اکیڈمی ستہٕ وابستہٕ تہٕ از کل چھِ ریڈیو کشمیرس منز کام کران۔ تصنیف:۔ کاشر سرگم (ترٛےٚ جلد)

صاحب کول

زاسنہٕ : ۱۶۲۹ء

زاجاے : (حبہٕ کدل) سری نگر

وفات : ۱۶۸۲ء

کول صابُن زاسنہٕ تہٕ مرُن سنہٕ چھِ تحقیق دالو اَنکرِ دُنیا بھٕ گوٗنڈ مت۔ صاحب کول اوس پننہٕ وقتُک مرتبہٕ دول بُزرگ تہٕ سنسکرت زبانۍ ہُند عالِم۔ دیان رتیش بیرُن ہم عصر اوس۔

تصانیف :۔ (۱) کلپ ورکش، دیان یہِ کتاب چھپےٚ صاحب کولَن ۱۶۷۶ء اَندٕ لیکھمٕژ تہٕ تمہِ ساتہٕ اَس تیشنز دالن، ۲ دُری۔ ۲۔ زٕ نمہِ ترٕٛت: یہِ چھپےٚ اکہِ ڈیل نظم تہٕ اکھ نوسخہٕ چھِ سرینگرِ کس رِسرچ محکمس اَندر موٗحفوٗظ۔ ۳۔ کرشنہٕ اوتار: یہِ کتاب سیپٕر رایل ایشیاٹِک سوٗسایٹی بنگال کہِ طرفہٕ چھاپ۔ ۴۔ آتمہِ ترٕٛت، اَمہِ کتابہٕ ہُند مسوٗدٕ کتہِ چھِ تہِ لوٗگ نہٕ پتاہ۔

صدیق اللہ حاجنی

زاسنہ : ۱۸۳۲ء

زاجاے : حاجن

وفات : ۱۹۰۰ء

مدفن : حاجن

مولوی صدیق اللہ صابن چھنے کأشرس اندر ییژ باعڈ دینی نتہ ملی شاعری کرمژ۔ اَمی چھ مذہبی موضوعہ علاوِ یا عمبر صابنہٕ زندگی ہندی خاص واقعہ کأشرہ شارن اندر قلم بند کری متی۔

صَمد مِیر

زٲژسنہٕ : ۱۸۹۴ ء یا ۱۸۹۲ ء

زاجاے : نمبل ہار (اکہٕ نیٚمہٕ شوہر)

وفات : ۱۹۵۹ ء

غرٖیبی تہٕ تنگدستی کنہِ چھُ میر صاحبُن لکچار سیٹھاہ کرٛٮ۪ٹھ اوسمُت۔ امی سببہٕ ہیوٚک نہٕ امہِ کٕنہِ سکوٗلس منز تہٕ پرِتھ لیکھِتھ۔ دوٚیمی آسنہٕ سببہٕ اوس یمن کلامہٕ لُکن اتھہِ لیکھناوان۔ لکچارس منز کورُن پیٖرس حاصل تہٕ مرن دمس تام روٗد اتھی وتہِ پیٹھ لگان۔ ۹ جنوری ۱۹۵۹ ءس منز گُزر لوٚکھ یمہِ عالمہٕ تہٕ دفن چھُ امی شدِس مزارس پیٹھ۔ پرٛتھ وٕری یہِ نومبرس منز ووہرس لگان یتھ منز امی سندی طالب شرکت کران چھِ۔

میر اوس تانن پیٹھ لوکہِ ساز نٕرہٕ روٗزی کماوان۔ مہاراجہ ہری سنگھن لیُو محلس گٔرِتھ کارِ ہیوٚتو متہ چھُ تتھ چھِنے صمد میرن تانن پیٹھ سادہٕ آمُت کٔرنہٕ تہِ لجہ منز خیال چھُ کرنہٕ یوان زِ یمہِ نیے دوہن چھُ امی یمن گوڈنیُک غزل دوٚپمُت۔ موتی لال ساقین چھُنے ۱۹۷۳ ءس منز کلچرل اکیڈمی ہنٛدِ خاطرٕ امی سٕندِ کلیات ترتیب دِتھ منزٕ۔

تصنیفات :۔ ۱۔ ”کلامِ صمد میر“ (۶ حِصہٕ)، ۲۔ ”اکہٕ نندُن“ (۲ حِصہٕ)

۳۔ ”لالہٕ مال“ (اکھ حِصہٕ) (نا شٲیع)، ۴۔ ”اچھہٕ دار“ (اکھ حِصہٕ) (نا شٲیع)

۵۔ ”گرٛالہٕ بدٕ“ (اکھ حِصہٕ) (نا شٲیع)، ۶۔ ”آرٕ وال“ (اکھ حِصہٕ) (نا شٲیع)

صوفی غلام رسول

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۱ء

زاجاے : (بچھوور) سری نگر

صوفی غلام رسول چھہٕ کاشُر افسانہٕ لیگار۔ اُمی وُسند افسانہٕ چھِہ حال حالے بازرنیرِتھ نیترِ سینشہ کِنو چھِہ سرکاری مُلازم۔

صوفی غلام محمد

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۰ء

زاجاے : (بچھوور) سری نگر

صوفی صاب چھہٕ کاشُر نثر لیگار۔ اُمی سِند ین افسانن تہٕ خاکن ہنز ژ سومبرن تہٕ چھپے ازتام شایع گامژ ہیوٗ منز "لوٗسہٕ متی تارکھ" ناوٕ کتابہٕ پیٹھ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہنز انعامہٕ دِنہٕ آمت چھُس۔ صوفی صاب چھہٕ منزِ منزِ اُردوٗ پاٹھو تہٕ لیکھان۔ ازکل چھہٕ مُژ اکھ روزنامہٕ "سرینگر ٹایمز" کڈان۔ اَمہٕ برونٹھہٕ اوس اخبارِ خدمتس منز سب ایڈیٹر تہٕ پتہٕ اخبارِ نوائے کشمیر کِ ایڈیٹر۔

تصنیفات :-

"شیشہٕ تہٕ سنگتان"

"لوٗسہٕ متی تارکھ"۔

Digitized By eGangotri

صوٗفی غلام محی الدین

زاسنہٕ : ۱۹۴۷ ء

زاجاے : (اَنچھہٕ وور) سری نگر

صوٗفی صاب چھہٕ کاشُرِس منز نثر لیکھان۔ وارِیاہ افسانہٕ لیکھنہٕ علاوٕ چھِکھ زِ ویلہٕ نٕتہٕ لیچھہٕ منز اِمالیوٗ زِ ہِمہٕ چھپیٚے وُنہٕ چھاپ سپدنۍ۔ رِیاسَتہٕ منز اُردوٗ صحافت پیٹھہٕ نٕتہٕ چھکھ اکھ کِتاب لیچھہٕ منز۔ اَزتام چھُکھ وارِیاہن اخبارن منز کام کٔرمٕژ تہٕ وۄنۍ چھُ اخبارِ سری نگر ٹائمزس سٕتۍ دِلہٕ جانہٕ وابستہٕ۔

طاووٗس بانہالی

زاسنہٕ : ۱۹۳۳ء

زاجاے : (اَژاچہ ہال) بانہال

طاووٗس صابس ووت سیٹھا کال شاعری کران۔ ۱۹۴۹ء اندر توٗر پاکستان تہٕ اَزکل چھُ آزاد کشمیر ریڈیوہس سٕتۍ وابستہٕ۔

ظریف احمد ظریف

زاسنہٕ : ۱۹۴۳ء

زاجاے : سری نگر

ظریف صاب چھُ کاشرِ زبٲنۍ اندر مزاحیہ شاعری کران۔ اَزکل چھُ لِفارمیشن ڈیپارٹمنٹس سٕتۍ وابستہٕ۔

ظریف خان ظریف

زاجاے : حاجن بل بابار پشن

وفات : سنہ ۱۸۵۶ء

ظریف خان صابن چھ ولی اللہ متو سندر مثنوی ہی مالہ ہندی کینہ نعت تہ غزل لیکھمو میتر۔ خان صاب اوس ولی اللہ متو سند دوست۔ یہ ذنتر چھ اوس اکثر توان، دیالن پیرو نتر چھ تمہ آنی گو ۱۸۵۶ء اندر اکھر دُٹھ بالس بیٹھ رحمت حق۔ یہ چھینہ مولوم زِ تمہ کتہ آو دفن کرنہ۔

عابدہ احمد

زاسنہ : سنہ ۱۹۵۰ء

زاجاے : سری نگر

عابدہ جی چھے شاعری کران ستی ستی افسانہ تہ لیکھان۔ پبلک ایڈمنسٹریشن منز چھُن ایم اے کورمُت تہ ازکل چھے مرکزی اطلاعات تہ نشریات ڈیپارٹمنٹس منز فیلڈ پبلسٹی آفیسر۔

عادل کڑالہ واری

زاسنہ : سنہ ۱۹۳۹ء

زاجاے : دکڑالہ وود۔ ژوڈر) سرینگر

عادل صابن اصل ناو چھُ غلام محمد بٹ تہ عادل چھُ تخلص کران۔ واریاہ کال وۄنس گاشری باگھوت شاعری کران۔ ازکل چھُ وارڈ درکس محکمس منز کلرک تہ امہ علاوہ چھُ زمین زِراتھ تہ کمہ ناوان۔ تصنیف :۔ "کلام عادل" زود چھپہ۔

عاشق ترالی

زاسنہ : سنہ ۱۸۴۱ء

زاجاے : ترال

وفات : سنہ ۱۹۰۷ء

مدفن : ترال

عاشق صابن اوس اصل ناو علی محمد۔ ترالس اندر اوس تراٹہ ہال شرین پیرناوان۔ دیان ہیوِر صابن تہ چھُ عاشق صابن لُکُن یورِ مُت۔

عاشق صابن چھِ نظمو تہ غزلو علاوٕ کاشرس اندر لُوٗ ہہ کیتاب لیچھمژٕ۔ (۱) مثنوی زہرہ بہرام۔ (۲) گلزارِ حسن۔ (۳) عبرت نامہ۔ (۴) مثنوی لوز مال۔

عالیشہ مستوٗر

زامُت سنہ : ۱۹۳۱ء

زاجاے : (اَحول) سرینگر

عالیشہ جی چھے واریاہ کالہٕ پیٹھہٕ کاشرِس منز شاعری کران۔ امہٕ وُنہ چھِنہ پننہِ کانٛہہ باقاعدٕ سوٚمبرن چھاپہِ منز برٛونٛہہ کُن آمٕژ۔ کیٚنہہ گٔژھ چھے اُردوٗ ہس منز تہِ لیکھان۔ ازکل چھے تالیمہ ہٕندِس محکمس منز لیکچرار۔

عباس تابش

زامُت سنہ : ۱۹۳۵ء

زاجاے : (دانامزار صفاکدل) سرینگر

عباس تابش چھہٕ کاشرِ پاٹھۍ افسانہٕ لیکھان۔ امہٕ زنبٕ چھہٕ واریاہ وُرُہ یہِ اٚمۍ سٕتۍ کانٛہہ تخلیق نظرِ گژھنہ۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس اُردوٗ ہس منز لیکھان۔ تہِ پتہٕ آو کاشرِس کُن۔ یہِ چھُ پتہٕ ایڈمنسٹریٹو آفیسر چھُ از کشمیر گورنمنٹ کِس ٹرانسپورٹ محکمس منز ڈیوٹی۔

عبدالاحد آزاد

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۰۳ء

زاجاے : (رانگر) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۴۸ء

مدفن : (رانگر) سری نگر

عبدالاحد آزاد چھُ کاشِر زبٲنۍ ہُند اکھ پایہِ بوڈ شاعر تہٕ ژگُردرگُز رلوشمُت ۔
کٲشِرِ زبٲنۍ تہٕ ادبس لُکن اُمی شُندِ دیُت چھُ یُس روزِ ہمیشہِ پہن بولوان ۔ آزادُن
بابہ صاحب خواجہ سُلطان ڈار اوس پننہِ زمانہٕ فارسی زبٲنۍ ہُند بہلہِ پایہِ عالم تہٕ
اوٚستاد گرِ ۔ آزادن تہِ ابتدٲیی تعلیم بابہ صابس نِش حاصل رٹ تہٕ یتیمہ حمایتہ تام پرنہٕ
پیتہٕ تہٕ ووٚن اکھ لوکٕٹ وان لیس ۱۹۲۵ء لیس تام چلان روٗد ۔ ۱۹۱۹ء لیس منز لوگ
تعلیمہٕ ہِندِس محکمس منز عربی زبٲنۍ ہُند ووستاد تہٕ ڈوٗڈی لجِس زوٗہا مِڈل سکولس منز ۔
۱۹۴۶ء وِلیس منز سوز کھۄرِس یاریپُرہ پرایمری سکولس ہیڈ ماسٹر تہٕ مرنہٕ وقتس تام آسس
اتی ڈیوٗٹی ۔ آزاد اوس پرٲنہ دٲر ژہ بیمارِ گچھنہِ دِرتھ تہٕ وومُت تہٕ ایر لیسنہٕ باوجود
ہیوٗکنہٕ سُہ اُمیکی چیمو کھہ تعلیمہٕ ۔ ژوٗرِمہِ اپریل ۱۹۴۸ء گو رحمتِ حق ۔

عبدالاحد اوس گوڈٕ "احد" رینہ "جانباز" تہٕ آخرس سپُد بنوو "آزاد"
تہٕ اُمی آزادن دِتہٕ کاشرِس منز نظم لِکٲری اکِہ تحریکِچ شکل ۔ زِندگی ہِندِین عُمری
دوہن اوس نظمہِ لیکھنس کُن زیادٕ توجہ دِوان ۔ شاعری علاوٕ اُسِس تحقیقس سٕتی
تہٕ زبردست دِلچسپی تہٕ اُمی آسی جایہِ جایہِ چھیپرِ تھٲبتھ نادِر قلمی نوٗسخہٕ جمع

کرٕ مِتۍ۔ کاشُر زبانۍ تہٕ کاشرین شاعرن متعلق لیوکھ یمہٕ کام اَمہٕ کرٕ سہ رود پرن دوہے زندہٕ تہٕ پرکھنہٕ لایق۔

آزادن اوس گو ڈٕ گو ڈٕ فارسی تہٕ اردو پاٹھۍ شعر ونان امالیو زینت لوگ دِل یِتھ یانہٕ کاشرِس کُن۔ اَمۍ چھِے کاشرِ پاٹھۍ اکھ مثنوی "قمر زمان" تہٕ لیچھمٕرتہٕ بیاکھ چھُ دوحال لیپہ اتھہِ لوگمُت ہیجہٕ۔

آزادس متعلق یِمہٕ کتابہٕ تہٕ رسالہٕ دِرامتہٕ چھِ تِمن منز چھِے پریم ناتھ بزازنہٕ کتاب "شاعرِ انسانیت"، پروفیسر لسٹینی کتاب "آزاد"، تہٕ تمہ کُن "آزاد نمبر" تہٕ شامِل۔ ڈاکٹر پدم ناتھ گنجو دِژ "کلیاتِ آزاد" ترتیب۔

تصنیفات:-

۱۔ "کشمیری زبان اور شاعری" ۳ جلد (یہ کتاب چھِے کاشر زبانۍ سیتھ بحث تہٕ کاشرین شاعرن ہُنٛد تذکرہ۔) ۲۔ "کلامِ مقبول"۔ ۳۔ "کلیاتِ مقبول"، ۴۔ "سنگرمال"، ستھ حصہ (شاعری)

عبدالاحد حاجنی

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۴۸ء

زاجاے : حاجِن سونہٕ واور

عبدالاحد حاجنی چھُ کاشرِ زبٲنۍ ہنٛز نوجوان ہیُب یتھ تولُق تھوان۔ یہ چھُ
شٲعری تہٕ کران تہٕ نثر تہٕ لیکھان۔ اَز کل چھُ پبلک ہیلتھ انجنیرنگ محکمس منٛز مُلازِم۔

تصنیف : "کاشرِس ادبس پیٹھ اکھ نظر"

عبدالاحد زرگر

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۰۵ء

زاجاے : رسکار محلہ، سری نگر

زرگر صٲبن چھُ سانِہ صوفی شاعرن منٛز اکھ ممتاز مقام حٲصل۔ زرگر صٲبنۍ
واتٕنۍ پیٹھ ورٛی یہ پانٛژ تِرٛہ ورٕ کٲشرۍ پأٹھۍ شعر ونان۔ یہ چھُ پور پأٹھۍ صوفی زندگی
گزاران تہٕ عام مجلسو تہٕ محفلو نِشہِ دور بیہان۔ زرگر چھُ متعوٗن خوش قسمت شاعر یمن
ہُنٛد عیأتی منز یِنہٕ پانٛژ پیٹھ شایع لوکن ہنٛزن زلوٗنَن پیٹھ دِتھ۔ اَحمد شیٛدہ داریاہ
کلامہ چھُ لوکھن لیکھن کتابن منٛز چھپیمُت علاوہ حال حالے "کلیات احد زرگر" ناوۍ کِس
کتابہِ منٛز چھپیومُت۔ اگر داریاہ کینٛہہ چھُ وُنہِ چھپُن۔ ۱۹۶۲ ہس منٛز یمن ممتاز کٲشرۍ
لیکھارین تہٕ شاعرن کلچرل اکیڈیمی خلعت دیتِ تمن منٛز اوس زرگر صٲب تہٕ شٲمِل۔

عبدالاحد فرہاد

زا سنہ : ۱۹۴۶ء

زاجاے : (صوورہ) سری نگر

فرہادس واَنۍ تمیٚ اَٹھ ووٚری یہ ہوی کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران تہٕ ووٚنہٕ چھِنہٕ تٔمۍ سنٛز کانٛہہ شاعری سۆمبرن چھاپ گٔژھمٕژ۔ فرہاد چھُ ازکل ریڈیو کشمیرس منٛز پیٚنزٕ ریڈیو پرسنٛدس عہدس پیٹھ کام کران ۔

عبدالاحد مسرور

زا سنہ : ۱۹۴۶ء

زاجاے : بانہال

مسرور صاحب چھُ کاشُر شاعری تہٕ نثر یاٹھۍ چھُ مذہبی شاعری کران ۔ مسرور صاحب چھُ پیشہ کِنۍ استاد ۔

عبدالاحد ناؔدم

زاؤسنہٕ : ۱۸۳۸ سنہ

زاجاے : (پژٕنزوور) سرینگر

وفات : ۱۹۱۱ سنہ ء

مدفون : (منٛڈہار) ڈومیر

ناؔدم صابن شمار چھِ تھدِ پایہٕ کین نعت گوٚ شاعرن اندر یوان۔ یوہ کیاہ سپد تم ہوٚل مرثیہ کیو ووٚنہ تامتھ شعرٕ گٲمرٕ تتہٕ روٚ چھِ بنیٛو پاچھ بڈٕ ہیب۔ امام رسول شیواہوٚ۔ بارِ گٕژ ھینٛتھ تھوٚوُن یسٹھ ہار ووُمیرِ نیٛن مکانن تہٕ آخرس گوٚ تتی رحمت حق۔ نعتو تہٕ منقبتو علاوٕ چھِ ناؔدم صابن کینہہ شہر آشوب تہٕ لیکھی متی۔ کلچرل اکیڈمی ہندِ طرفہٕ چھیٚ ناؔدم صابنہٕ کلامٕ چ سومبرن "کلیاتِ ناؔدم" ترتیب دِتھ چھاپ کرنہٕ آمٕژ۔

عبدالاحد ناظؔم

زاجاے : دیٚچھہ پدر

وفات : ۱۸۶۵ سنہ ء

مدفون : دیٚچھہ پدر

ناظؔم صابن نادچھ تھدِ پایہٕ کین کاشرِ شاعرن منٛز سینہٕ لوان۔ اوٚنہ سوٚرُے کلام چھِ نہٕ مدون تہٕ نہ چھ اشاعت آمتہٕ تہٕ معلوم۔ ناظؔم صابن اوس پیر مریدی دراثتس تہٕ شتھو بیچھہ اوسُس گذارہ۔ کاشرِ مومنٛز چھ عبدالاحد ناظمنِ طنزیہ نظمو علاوٕ نعت تہٕ لیکھی متی تہٕ امہٕ علاوٕ اکھ مثنوی تہٕ بیچھ زینِ العرب چھ تادر۔ ناظؔم صابن مدفن چھ دیٚچھہ بر برابر بابا نصیب الدین غازی سندس استانس نیٛبر کنہٕ۔

عبدالحق برق

زاؤ سنہ : ۱۹۱۷ء

زاو جاے : (دلگشت باغ) سیری نگر

برق صابُن اصلی ناو چھُ عبدالاحد برق تہٕ چھُس تخلص۔ یِمو یوٗتھ چھُ اُردوٗ ہس منٛز لیکھان امایوٗز منٛزٕ منٛزو چھُ کاشرِ یاوُ تہٕ مشٲعری کران۔ ریڈیو کشیرِ منٛز پروگرام ایگزیکیٹو رِٹائر ہیتھ تہٕ کام کرنہٕ پیٹھہٕ چھُ نوٚو زینٹنس گوٚمت۔ برق صابنی کاشہ تہٕ باتہٕ سوٚمبرن چھپنہٕ انتظام چھپے ہنٛز۔

عبدالحی خاکی

زاؤ سنہ : ۱۹۲۴ء

زاو جاے : (کنکوٹ) بانبال

خاکی صابُن چھُ مولوی عبدالحلیم صابُن فرزند۔ یمو بہ صابنہٕ یاگِش چھُ بانہٕ نہٕ کاشرس منٛز شارونانی بیتہٕ اکھ لوکٕٹ باتہٕ سوٚمبرن تہٕ چھپن چھپاؤمُت۔ آزکل چھُ عدالتس منٛز کلرک۔

تصنیف :

"وجودٕ دلٕ" (باتہٕ سوٚمبرن)

عبدالخالق وانی رنجور

زا سنہ : سنہ ۱۹۳۸ء

زاجاے : نکہ گوم پٹن

رنجور چھُ لیس چھِ ۱۹۶۶ء پیٹھہ کاشرس منز نظم تہ نثر لیکھان دوہمُت۔ پننہِ کتابہِ چھ اکھ لوکٹ سومبرن تہ چھپن چھیا پٔژ۔ رنجور چھُ از کل تالیمہ ہندس محکمس منز وہ ستاد۔

تصنیف :۔ "کلام رنجور" (باتہ سومبرن)

عبدالرحمان آزاد

زا سنہ : سنہ ۱۹۳۲ء

زاجاے : کوئل پلوام

عبدالرحمان چھُس ناو تہ آزاد تخلص۔ رودنیس تام چھُس نثرِ اکھ باتہ سومبرن چھپاونہٕ۔ پیشہ کِنہِ چھُ اخبار نویس، نوِ دلہ منز لیس قومی مُت پریٚژ بتہ وٕزی پیدان چھِ تتہ منز چھُن اکہ لٹہِ کاشر رچ نمائندگی کرہ منز۔

تصنیف :۔ "کٹہِ تیمنہ ماز کھنجہ" (باتہ سومبرن)

عبدالرحمان طالب

زا سنہ : سنہ ۱۹۲۴ع

زا جاے : شوپیٔن

طالب صاب چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھہٕ شاعری کران۔ امہٕ پوز وُنہٕ چھِکھنہٕ انگ یاٹھ پینیٛن کاتھ ہیٚسہ باگہٕ تہٕ سومبرٕن چھاپیہ منٛز رپیٚنہٕ نس علاوٕ منٛز ادبی سرگرمین گژھان وٕنک اکھ باقی کار چھُ یہٕ تہٕ رُژ دمت۔ طالب چھُ تالیمہٕ تَھ مُحکمس منٛز ووٚہ ستاد

عبدالرحمان قادری

زا سنہ : سنہ ۱۹۱۲ع

زا جاے : اننت ناگ

قادری صاب چھُ پتہٕ شاعری کران۔ اُمہِ چھُ پیٚن کینژہ کلامہٕ تہٕ لیٚکھیٚن نیٚو کھیٚن کتابن منٛز چھاپ کوٚرمُت۔

عبدالرحمان کونڈو

زا سنہ : سنہ ۱۹۵۰ع

زا جاے : (کوکر باغ) سرینگر

کونڈو صاب چھُ اُردو ہس ستی ستی کاشرِ پاٹھی تہٕ شاعری کران۔ اُمی چھپٕنے دُعایہ باتھن ہنٛز اکھ کتاب تہٕ ترتیب دِژ مٕنٛز

عبدالرحمان لطیف

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۴۲ء

زاجاے : (گوپا صاف) ژودُر

لطیف صابن چھِ کأشرِ زبأنۍ اندر غزلہٕ تہٕ نظمہٕ ہنٛزِ دُنہٕ مٔژ یِمہٕ ونہٕ وزِ نو کِتھن لوکٕچن کتابن تہٕ مختلف رِسالن اندر چھاپ تہٕ سپٕنہٕ مٔژ چھیہِ لطیف صاب چھُ گوپا صاف ژودٕرِ دُکانداری کران ۔

عبدالرحیم اعما

وفات : سنہ ۱۹۱۳ء

مدفن : (ناگم) باہناہال

دیان عبدالرحیم اعما چھُ باہناح بالہٕ اپأر ییم گوڈنیک شاعر ییمہ کأشرِ زبأنۍ اندر نعت ییمہ اکر مٔژ چھیہِ ۔ عبدالرحیم اعما زاو اکس غریب لوبش خاندانس منز ۔ لش درایہ اکہٕ وہ وُہرِ وأنسہِ شتٕلی تہٕ ہموے عمرِ ستی گوو اچھن گاش ۔ اعما صاب کرزاو تہٕ چھُنہٕ مولوم تہٕ چھیہ تمہٕنز زاجاے تہٕ تنقیہ ۔

اعما صابن چھیہِ زٕ مثنوی وُنہٕ مٔژ (۱)، مثنوی اگل بدن یتھ اندر تقریبن زٕ لوٚہ شعرباتھ چھِ ۔ یہ مثنوی کرنامٕ دِلورہ انہٕ مخدومی صابن چھاپ (۲) شاہنامہ یتھ اندر تقریبن ساس سیٚنٹی شاعر چھِ ۔

عبدالسبحان نایکوٗ

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۱۱ء

زاجاے : (پنڈت پوٗرٕ) ہندوارہ

نایکوٗ صاب چھہٕ کاشرِ ہِنٛدٮ۪ن بیتہٕ ۔ رفتان تہٕ سادٕ ژھُنہٕ تخلص ۔ نایکوٗ صابُن گوٗل چھےٚ اَدبہٕ اندر اکہِ گژھنہِ بہارکہِ ہمدوُن گاش ۔ تصنیف : کلامِ سائل

عبدالستار رنجوٗر

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۲۷ء

زاجاے : (کیگام) اسلام آباد

رنجوٗر صاب چھہٕ کاشرٮ۪ن شاعرن منز اکھ تقریباً اکہ درجن لوٗکہٕ بجہٕ کتابہٕ دُنیاہس پیش کرن والہٕ ۔ رنجوٗر چھےٚ کشیرِ ہنزِ تحریکہِ آزادی سٕتۍ وابستہٕ روزمت تہٕ ازکل چھےٚ کمیونسٹ پارٹی آف انڈیا ہنزِ ریاستی شاخکۍ سربراہ تہٕ امہِ پارٹی ہنٛد "ہمارا کشمیر" اخبارُک ایڈیٹر تہٕ ۔

تصنیفات :-

"زلوٗرِ عجم" ، "انتظار" ، "روزِ آزاد"

"خابہٕ ہنٛز سنہ خاب" ، "جہادِ حیات" ، "بانگِ انقلاب" ۔

عبدالستار عاصیؔ

زاتُک سنہ : ؟

زاجاے : سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۷۵ء

عاصی صابن اوس نہ کُنہِ خاص مدرسس منز پرمت لیکن کھُنت امالیوز فارسی زبانہِ ہیچھ اوس لۄکچار پٮ٘ٹھے گوڈ گوڈ اوس اکھ منز شاردانان رٕہجُور صابنس شورس پیٹھ ہیوت کاشری یا کھٚژ لیکھُن تہٕ ۱۹۴۲ء لس منز لوٚزن سری پرتاپ کالجکس مُشاعرس منز مینز گوڈنیک کاشر باتھ۔ عاصی اوس زانتہ کینژ گور۔ اتھ موزوری کرٕ تھ اوس بتہٕ زینان۔

تصنیفات : ۱۔ "شکوہ" ۲۔ "جواب شکوہ" (اقبالنہٕ شکوٕک تہٕ جوابِ شکوٕک کاشر ترجمہ)

۳۔ "دیدوانی" (شاعری)

عبدالسلام ثاقبؔ

زاتُک سنہ : سنہ ۱۹۳۵ء

زاجاے : (کرالہ ڈور تۄڈر) سرینگر

خواجہ عبدالسلام وانی ثاقب چھ واریاہ کالہ پیٹھہ کاشری یا کھٚژ شاعری کران۔ دۄنہِ چھ دیوان زِ آمتی سند۔ کینژہ غزل چھہ کینژ ونو جوالو تہٕ وٕرنتھ یینہٕ من ناوان تل چھاپہٕ منتی۔ ہموٚ منز چھ کینژہ باتھ از کل تہٕ عام لوکن زیوٚ پیٹھ۔ شاعرنہ بنیہِ تالیم چھنے محض رسمی۔ یہ چھ وشر کامبہ ستن پیٹھ زمیندآری تہٕ کران رینز اکھ باتہ سوٚمبرن تہٕ چھپن چھاپہٕ منز۔

تصنیف : ۱۔ "مضراب" ۲۔ "شاعرنہٕ انبرنہ"

عبدالعزیز ہاروٗن

زاسنہٕ : ۱۹۲۲ء

زاجاے : (بربرشاہ) سرینگر

عبدالعزیز ہاروٗن چھِ تِمہِ کلچرل تحریکہٕ ہِنٛد اکھ نفوذ رودمت لوسہٕ یُتھ ۱۹۴۷ؤس منز چلاونہٕ آیہٕ تہٕ یتھ ترقی پسند تحریک وَنان چھِ۔ ہاروٗن صابُن شُمار چھُ تِمن افسانہٕ نگارن منز سیدان یِمو کاشرِس منز افسانہٕ نگارٕی کِنہِ ذیٛنہٕ اَتھ دِیُت۔ ہندد زِ افسانہٕ "بِرم" تہٕ "زوٗن" چھِ یِمو کیٚنژن دافو منز یِم امہٕ کیٚن گوڈٕ کالس منز لیکھنہٕ آے، امہٕ علاوٕ چھِن کیٚنژن روٗسی افسانہٕ نگارن ہِنٛدی کیٚنہہ افسانہٕ تِمن کاشرِس منز پیٚھری مِتی۔ ترقی پسند تحریکہِ پیٛٹھ اَند نام چھُ ہاروٗن صابن مختلف رنگہٕ سیاسی جماژن سیتہٕ وابستہٕ رُودمت تہٕ اَزکل چھِ کانگریس پارٹی ہِنٛد اکھ عہدٕدار۔

عبدالغفار تابش

زاسنہٕ : ۱۸۲۵ء

زاجاے : (بٹین) ورمل

وفات : ۱۹۱۲ء

مدفن : (خان پورہ) ورمل

تابش صاب اوس لوٗت گوٗشاعِر۔ تُہُنٛد وارِیاہ کلام چھُ ژھ رتھ امائیژ ونہٕ چھیٛپتہٕ چھاپہٕ آمُت۔ کاشرِ علاوٕ چھِن فارسی یا اُردوٗ ننہ شاعِری کرمٕژ ہیٚتہٕ اوس اوقن زانہٕ بٹہٕ ہال۔ حیلاونہٕ وعظ خانی۔

عبدالغفار مشکور

زاجاے : ستپور

مشکور صابن چھُ ۱۹۴۰ ہس پیٹھٕ شاعری کران۔ وُنہٕ تام چھِ اَمی رسالہ کیٛتھ
کلام ہیٚکیٛ چھپاپ تھٕ گومُت۔ کیٛتھہ کال بٕ دیتھہ اوس گیوان عباتٕلنٛ ستیٛ تہٕ سیراس
دکشیٛر چھیوٚڈو ، شترٕ کہ منٛز چھپیٚ علیٛ تہٕ گومُت۔

عبدالغنی ٹھوکر مشہور

زاسنہ : ۱۹۲۰ء

زاجاے : (سوپیٹھ ٹینگہ پورہ) کولگام

مشہور صابن چھُ ٹینگہ پورہ دکانداری کران۔ وُنہٕ یہٕ تہٕ چھِ مرگ کالس کاشُرس
منٛز لیکھان تہٕ ازتام چھپےٚ اُہنٛز داریاہ کتابہٕ شایع گامژٕ۔

تصنیفات :-

۱۔ "پوشہ میال"، ۲۔ "بُلبُل ہزار داستان"، ۳۔ "جنگ نامہ خالد بن ولید"،
۴۔ "قصہٕ زُزُرامال"، ۵۔ "قصہٕ ایوب صابر"، ۶۔ "زیارت کعبہ"، ۷۔ "معجزہ النبوی"
۸۔ "یا نزادر"، ۹۔ "قصہ ادلیس"، ۱۰۔ "پیامِ انقلاب"، ۱۱۔ "پیامِ میلاد" ۲ حصہ،
۱۲۔ "پیامِ مشہور"، ۱۳۔ "کلامِ مشہور" ۲ حصہ، ۱۴۔ "ساقیٔ عید"، ۱۵۔ "لوکہ آلو"

عبدالغنی نثار

زاتُک سنہ : سنہ ۱۹۴۵ء

زاجاے : شاہ آباد ڈورُو

نثار صاحب چھُ کاشرِ زبانۍ ہُنز شاعری کران۔ جیالوجی اینڈ مائننگ محکمس اندر چھُ ملازم۔ کاشرِ زبانۍ ہُند وانس سنہ اکھ ڈرامہ لیکھمت۔

عبدالغنی ندیم

زاتُک سنہ : سنہ ۱۹۴۲ء

زاجاے : (نوہٹہ) سرینگر

ندیم صابن ووٚت دوٚہی الہ پلہٕ پنٛژاہ ؤری بہ کاشرِ زبانۍ ہُنز شاعری کران۔ وُنِستام چھِ تمہِ سٕنٛدۍ کانٛہہ بانٛہ مجموعہ چھپیمٕتۍ۔

ندیم چھُ از کل کلچرل اکیڈمی ہنٛدِس ڈکشنری شعبس منٛز ریسرچ اسسٹنٹ سٕنٛدِس عہدس پیٹھ کام کران۔

عبدالغنی نمتہ ہالی

زاۓ سنہٕ : سنہ ۱۹۲۷ء

زاۓ جاۓ : (یانٛرن) ژودُرہ

عبدُالغنی نمتہ ہالی صاب چھُ بٔڈ آرٹی اکھ موسیقار تہٕ چھُ ٹکہٕ موسیقی ہنٛز تربیت تیری
چھُ یانہٕ واد بسمہٕ ٹھاتر میچی رشتہٕ آسان اکِس ہیٚچ نمتہ ہالی صابن یانہٕ تہٕ کاشرِ
یا ٹھُمرٕ رود ونی اماپوز کینژن کالہٕ ہیتہٕ دیت اُمی تمین سوٗرے توجہ موسیقی کُن لیوتہ ۔
کینژن کالس اوس کشیرِ ہنٛز تمونُن سازٕ ایمبلی ہنٛد ممبر تہ ۔

عبدُالقادر آثم

زاۓ سنہٕ : سنہ ۱۸۹۵ء

زاۓ جاۓ : (ملار وٹ) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۴۷ء

مدفون : (ملاروٹ) سرینگر

آثم صاب اوس کاشرِس اندر نعت لیکھان ۱۹۴۰ء اندر گورنمنٹ تُھ
تہٕ تمی سانٛہ اَسِس وانُس کُنو نزاد وڈی تہٕ اُمی عمرِ ۳ برِ چھُ سنہ ۱۸۹۷ء اندر زامت ۔
آثم صابن کم کالہٕ کلام چھُ دستیاب ۔

عبدالقادر دَرویش

زا اُستھ : ستہ ۱۸۶۸ء

زاجاے : (خوجہ بازار) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۴۶ء

مدفن : (خانقاہ نقشبندیہ) سری نگر

عبدالقادِر صاب اوس فارسی علاوٕ کاشرِ پاٹھۍ تہِ شاعری کران، دَیال نَس ہِندۍ زِٹھو اُسی تاشقند سیٹھاہ کُشیرِ آمِتۍ۔ عبدالقادِر صاب اوس ماشٹری کران تہٕ بینہ توگ عدالتَس اَندر ملازِم۔ دَرویش سٕنۍ اوسُس وۄتھن ہِنٛز۔

تصنیف: مثنوی یوسف زلیخا (اَکھ اَندر چھہ ساڈ کُنٛدٕ شعر شار)

عبدالقدیر قدیر

زاجاے : (وانٛٹھ پورہ) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۰۲ء

مدفن : سری نگر

قدیر صابُن اَکھ دَنہٕ وِن یا چھہ ''کاشرِ شاعری'' اَندرہ دَرٕج۔ قدیر صابُن زا اُستھ تہٕ مدفن چھُنہٕ تِقہٕ پاٹھۍ معلوم تہِ نہٕ چھہ اَوہِنٛد باقی کلام بیٚیہِ کُنہٕ جاییہِ چھاپی صورتَس اَندرہ دَرٕج۔

عبدالکریم

زاٹسنہٕ : سنہ ۱۹۲۰ء

زاجاے : (رازدال کوچہِ فتح کدل) سرینگر۔

فقیر عبدالکریم چھُ صوفیانہٕ شاعری کران رییستہ چھُس جلد ساز۔ عبدالکریم صابُن کلام چھُ مجلسن منز اندر گیونہٕ یوان تہٕ یہ کیٚنژھا اتھۍ وٲتمُت چھُ تہٕ چھُ تقریبن سوُرے چھاپ سپدمُت۔

تصنیف :۔ گنجِ وحدت (اشاعتس منتظر)

عبدالکریم پروانہٕ

زاٹسنہٕ : سنہ ۱۹۲۳ء

زاجاے : شوپیٚن

پروانہٕ صاب چھُ لوکچاہ پیٚٹھے شاعری تہٕ گیونُک دِلداد۔ سمُت تہٕ واریاہ کالہٕ پیٚٹھہٕ چھُ پانہٕ تہٕ ستارُ وٲان۔ گرگٕ بارہٕ موصوف ہیٚکن پیٚٹھہٕ پینہٕ کنۍ تحقیقس لوکٕٹہِ ہیٚسے سرکاری ملازمتھ کرِتھ بیٚمیتۍ۔

عبدالمجید سائر

زا سنہ: ۱۹۱۷ء

زا جاے: (نوپورستان) سری نگر

سائر صاحب چھ ۱۹۴۰ء پیٹھہ کاشُر ہ پاٹھو شاعری کران۔ امالوز پننہ

کاہشہ پانہ سو مبرن چھپن تہ از نام چھپا ئیہ مترہ۔ وۄنہ چھ کینہہ وری بڑو ہشہ لطور

کالج لیکچرار ریٹائرس گورمنٹ۔ اسمبلی ممبری آباسپتہ تہ لوڈن اکہ پھر الیکشن امالوز

کامیابی سپنز س نہ۔

عبلی دوز

زا جاے: سری نگر

عبلی صاب کر زاونہ کر گو ہیتھ عالم نشقہ پاٹھی ہکو نہ کہنہ تہ وُنیتھ رنہ چھ

او ہُند مدفن مولوم۔ البتہ دپان چھ زِ سری نگرے اوس روزان۔ عبلی صابن کلام چھ

زبانی زبانی چیلان تہ سیٹھاہ کم چھ چھپاپی صورتس اندر۔

عزیز خان

زاجاے : (باٹھ سے بالا) وٹل

مدفن : (باٹھ سے بالا) وٹل

عزیز خان صابن اوس پوپر نا دعزیز اللہ خان رشہ کرزاد کرگو ییٹھ عالمس تہٕ چھُ مرحوم عزیز اللہ خانن چھُ ظریف خاسنی یا عشق دِلہ اللہ متو شعر مثنوی ہی حالہ شُدہ کینہہ غزلہ لیکھ متر ۔

عزیز درویش

وفات : سنہ ۱۸۹۰ء

عزیز صابس متعلق چھُ یوٗنہٕ یوان مولوم زِ سہ گو ۱۸۹۰ء اندر رحمت حق۔ اُدُہ شُد کم کالس کلام چھُ غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھاپ کرنوو متُ ۔

علی محمد شہباز

زاسنہ : سنہ ۱۹۳۹ء

زاجاے : (ت تھہ گونڈ بالا) ہندوار۔

شہباز صاب چھُ کاشُر تہٕ اردو دارِیاہ کالہ پیٹھہ چھِس شارِ وَنان و دیمتن۔ یِتھ پاٹھی چھُ ہُرا سیہ باتھ۔ وَنان روٗنٛد چھِہ ن تہٕ پینچ کاتھس باتھ سووبرن بنیر شایع کرِ مٕڑ نہ سہ شہ بانہ چھُ تالیمہ ہندِس محکمس منز روستاد۔

علی محمد لون

زا سنہٕ : ۱۹۲۷ء

زا جاے : دُرگہٕ گمن، سرینگر

لون صاحب چھُ کاشرِس تہٕ اُردوٗ ہس دوشوٕنۍ زبانن منز لیکھان ۔ "ڈرامایی" ہس پیٹھ چھُس ساہتیہ اکیڈیمی ایوارڈ گورمُت تہٕ میکسم گورکی سُنز ناول "ماج" کاشرِس منز ترجمس پیٹھ چھُس سوویت لینڈ ایوارڈ حاصل کرمُت ۔ اکہٕ اُردوٗ ناولہٕ علاوہ چھِ کاشرِ پاٹھو ترٛے اکھ ناول "اَسی تہٕ چھائی" لیکھمِت ۔ اُردوٗ تہٕ کاشرِ پاٹھی چھِ واریاہ ریڈیو تہٕ سٹیج ڈرامہ لیکھمِتۍ ۔ ٹیگورُن ڈرامہ "مُکت دھارا" چھُس کاشرِس منز ترجمہ کورمُت ۔ ڈراما سودا ہندِس مقابلن منز تہٕ چھِ ریاستی کلچرل اکیڈیمی ہندۍ انعامہٕ حاصل کرِمتۍ ۔ "دمہٕ منز راہنز" ناوٕ کِس ڈرامہ کاشرِ قبیلہٕ نظمہٕ ہندۍ مکالمہٕ اَمی لیکھمِتۍ ۔ لون صاحب چھُ ازکل کلچرل اکیڈیمی منز ڈپٹی سیکریٹری تہٕ اَمہٕ برونٹھ اوس ریڈیو کشمیرس منز اسسٹنٹ پروڈیوسر ۔ سوویت لینڈ ایوارڈ حاصل کرنہٕ پتہٕ چھُس روٗسُک دورٕ تہٕ کورمُت ۔

تصنیفات :-

"اَسی تہٕ چھائی" (ناول)

"ماج" (گورکی سُنز ناولہٕ ہُند ترجمہ)

"سپا" (ڈراما)

"مُکت دھارا" (ترجمہ)

غالبؔ ترالو

زاسنہٕ : ۱۹۱۶ء

زاجاے : ترال

وفات : ۱۹۵۲ء

مدفن : ترال

غالبؔ صاحب اوس اصل ناو اسداللہ کانترو ۔ کاشرِ پاٹھو ادبس سۭتۍ پۯی کران تہٕ کلام چھُس لوکچن لوکچن کتابن اندر چھاپ تہٕ سپدمت ۔ غالبؔ صاحب اوس پیشہٕ کنہِ دُکاندار تہٕ اتھ سۭتۍ سۭتۍ ییمنہٕ علاقک شٲعر تہِ ۔ دُیال وأنسہ ہشدِ صرف ۳۶ بہار وچھِتھ اُمس خبر کیاہ زِ جان منٛزس بیٹھ تہٕ لۆئین کہ پرن دۄد ۔ ترالہٕ چھیہ دفن ۔

غلام احمد آجرؔ

زاسنہٕ : ۱۹۴۵ء

زاجاے : (محلہ حسیال صاحب) وُرمل

آجرؔ صاحب اوس گوڈٕ گوڈٕ اردو پاٹھی لیکھان ۔ امالِ چھ جلدٕ پیٹھ کاشرِس کُن تہٕ ووٚنۍ چھُ کاشرِ پاٹھۍ شار تہٕ افسانہٕ تہٕ لیکھان ۔ پیشہٕ کنہٕ چھُ ووستاد ۔ اُمو سُنٛز کانہہ شایہ سوٚمبرن ہیٚکہ چھَپتھ ۔ ولۍ تام چھپے مژرہ

غلام احمد اَمیر

زاٹھ سَنہٕ : ۱۹۴۸ء

زاٹھ جاے : [بانڈی پوٗر (سونہٕ واری) اجَس کیٚ دُرٚل

غلام احمد امیرٕ صاب چھُ کاشُرِ باتھ تٕ شاعِری کران۔ ڈیہمہٕ جماژ پیٚتہٕ چھِ پیٚٹھ تاکیٖمہٕ ژھنڈرِ ہِما حکمس منٛز گمٕت۔

غلام احمد بشیر

زاٹھ جاے : (ڈلگیٹ پوٗر) سِری نگر

غلام احمد صاٮ۪ب اوس بشیر تخلص۔ دپان ۱۹۳۰ء ہیوٚ گوٚ رحمتِ حق۔ گوٚڈٕ گوٚڈٕ کوٚرن ڈاک خانس اندر لَیِن مَنٛزٕ (چٮ۪ٹھی) رسان کام تہٕ واتٕنس پیٛٹھ ہنٛدٕ ہن گریٚن اندر اوس محکمہ سِٹیز کالِکس اندر کشتی پیٹھ مینیجر ملازمت کران۔

تصنیف : قصہ قمر الزمان (ترجمہ)

غلام احمد دلبر

زاد سنہ : سنہ ۱۹۲۹ء

زاد جاے : تراد شریف

دلبر صاب چھُ کاشرِ پاٹھی ستۍ اردو کال ریٚشتی چھُس زمیندارٕی۔

تصانیف :-

(۱) کلام دلبر (۲) شمع تہ پوشہ پیٚر

غلام احمد عابد

زاد سنہ : سنہ ۱۹۴۳ء

زاد جاے : رفیع کدل سری نگر

عابد صابس چھُ سیٹھا کال کاشرِس منز شاعری کران ووتمت۔ اما پوز دلس تام کیفیت نیبر نیٚرنہٕ باپتہ سومران تہ آبشر۔ ماہ کلی حیٚ مکھے دیہات ادارس منز کام کران۔

غلام احمد فاضل

زاینہ : ۱۹۱۶ء

زاۓجاے : (قدٕ بَل) سرینگر

فاضل صابن چھ پیتہٕ پنٕنس گول دۄہہ پیٹھ شاد وۄنی یُہنی ہِنٛز تہٕ اندازم چھُ
بیان یُس سلسلہ وار شعرٕ وانہٕ بیتہٕ چھہ تمو کیٛنژن خوش قسمت شاعرن منٛز یمن ونٛد بانہٕ ہنٛز
حیاتی منٛز چھے علم گۄژھ "گلستان" ناد کِس شعرن ہنٛز بانہٕ تٕہ کتابہٕ پیٹھ چھس مرکزی امر کار ک
بیانہٕ تۄ دانست۔ فاضل چھُ زیدہ تہٕ گۄر مٕنت تہٕ دالیس پیٹھ چھس انعام متعلق اکھ کتاب چھپہٕ مژ۔
ستھ آیہِ علاوٕ چھُ موسیقی، آکیڈمی تہٕ خوش نویسی کن زیادٕ تۄجہ کران۔ از کل چھُ بیٛٹھ خوش
نویسی اوٚرہٕ ہند بیشتر نمبر تالیمہ سنابہٕ تکلم منٛز سید ہیڈ ماسٹر ہنٛز سا ختہ تکی منٛز دیار
تہٕ تمی پیتہٕ اوس کینژن ماکالس فیلڈ سرٕ آرگنائیزیشن محکمس منٛز "چمن" اخبار کس مدیر
تہٕ پینشن۔ ... ازی سٕنٛزن لوکچن بجن بانہٕ تہٕ کتابن منٛز چھپے یمہٕ کتابہٕ تہٕ شامل۔

سرود - کلامِ فاضل (بیاتھ چھپہ)

روٗدت تہٕ دۄنہٕ وُن - سازِ چمن

گل دستہٕ فاضل - ساغرِ مستی

یکسان رنگ پاد - رکہ کرہاکا پیکھ

ترانہٕ بلبل - ریشہ کوٗر گلہ کوٗر

غلام احمد گاش

زاےسنہٕ ۱۹۴۰ء

زاجاے : (خانیار) سرینگر

گاش صابن وٲتی وۄنی الیہ پلہ کنۆہ وُہرِ یہِ کٲشرِ یا گٹھ شاعری کران ۔
اَنعام چھُن نہٕ میلیومُت کانٛہہ بٲنٛہ سوٗمبرن چھپاومژٕ ۔ کیٚشرن کالمن سرگرم سیٲسی کارکُن
آسنہٕ پتہٕ چھُ وۄنی صرف پینشنس پیٹھ یاتے وکالتس کُن لوٚگمُت ۔ اکہِ لٹہِ چھُن اسمبلی
بابتھ الیکشن تہٕ لوٚڈمُت مگر کامیاب سپُد نہٕ ۔ اکھ دلہٕ منز لیکھ قومی ستاریہ پیٹھ تمہ
وُہرِ یہِ سپدان چھُ تمن منز چھُن کٲشرِ چ نمایندگی کرمٕژ ۔

غلام احمد مقبول

زاےسنہٕ : ۱۹۲۰ء

زاجاے : سرینگر

مقبول صاب چھُ کٲشرِ زبٲنۍ منز شٲیری کران تہٕ اُمی چھُکھ بٲنہٕ سوٗمبرن تہٕ چھپاومژٕ ۔
پیراوس واریاہس کالس اسسٹنٹ کمشنرس عہدس پیٹھ تہٕ کام کران رودمُت پینشنی
گومُت ۔

غلام احمد مہجور

زاُتنہٕ : ۱۸۸۷ء

زاجاے : متری گوم

وفات : ۱۹۵۳ء

مہجور صابن اوس ابتدأیی تالیم پنٕنس مابہ صابس تہٕ وستاد عاشق صابن
نش حاصل کوٚرمُت تہٕ پتہٕ گو بیپہِ پتہٕ پنجاب۔ اتہٕ پیچھ اُمی خوش نولیسی تہٕ پنجابہ
واپس یتھ پتہٕ آلیُن تہٕ پیر مریدی یتھ برابری تہٕ سیٚد محکمس منز ملازم بُرتھ پننس
گرٕ جمہ دزاوس پتھ آری۔

مہجور چھُ تتھو خوشقسمت شاعرن منز یمن ہنٛد کلامہ تہٕنزِ زندگی منز بے جایہ جایہ
لُکن ہنزن زبانن بیچھ کھوٚتمُت چھُ۔ اُمی سنزِ کلامک ترجمہ لُوبہ چھُ رابندر ناتھ ٹیگورن
تہٕ اُمس تعریف کرٕمٕژ۔ کاشر شاعری منز چھُس اکھ خاص تہٕ اہم مقام حاصل۔

مہجور ادس گوڈٕ گوڈٕ اردو تہٕ فارسی بأتھ لیکھان۔ کاشرس کُن پھیوٚر ۱۹۲۳ء
پتھ تہٕ آخری دمس تام روود کاشرِ بأتھ شاعری کران۔

مہجور تہٕ [illegible] اُمی سنٛز زندگی

تۄہرٕ شاہِری ہِنٛد خاص نمبر، مہجورٕ سٕنٛد گوڈنیُک کاشُر شٕرٕ ہیٚنٛد پیٹھ زندگی تہٕ شاعری

پیٹھ ژھاپٕ کھریس تہٕ اُردوٗ ہس منٛز فلم بناونہٕ آیہ ۔

مہجورٕ صاب چھِ آزادی پتہٕ گوڈنیُک کاشُر شاعر یُس شٕہ جنابِ سرکاری

اعزاز سان تس اوس آو ۔ اُمہ سٕندِس جنازس آیہ اکوہن توپن ہنٛز سلامی دِنہٕ تہٕ اتھ آو اکھ قومی

دُن کرنہٕ ۔

تصنیفات :۔

(۱) "کلامِ مہجور" (مختلف حصن منٛز)

(۲) "سلامِ مہجور" (مختلف حصن منٛز)

(۳) "پیامِ مہجور" (مختلف حصن منٛز)

(۴) "عہد نامہ حضرتبل" ۔ (شیخ محمد عبداللہ سٕنٛز اکھ تقریر یُس

منظوم روپ لیکھ تہٕ حضرت بلہٕ کوٗر تہٕ یتھ منٛز چھُکھ عقیدت وفاداری

کرنک واد کوٗرمُت گژھُن) ۔

غلام احمد وارثتاؔ

زاجاے : آرونٕ کد بگوم

شاعر صابن چھیٚ زمینداری آبائی پیشہٕ تہٕ اَز کل چھُ دکانداری تہٕ کران۔ کاشُرِ شاعری
ہُنٛد شارٕ وزنان تہٕ اثر دار۔ وارِیاہ کلام چھُ لوکٕن لوکچن کتابن ہنٛزِ شکلہِ منٛز چھاپ سپُد مُت۔

غلام حسن انقلاب

زاتُک سنہٕ : سنہ ۱۹۴۱ء

زاجاے : پانپور

انقلاب صاب چھُ کاشرِ پاٹھؠ شعر وَنان۔ رتیتھ گژھ ھنہ ہرو ژھ اَدس منٛز تعلیم
اتھ بخشٕنہٕ خاطرٕ کٔرمٕژ۔ انقلاب صابن وارِیاہ کلام چھُ لوکٕن لوکچن کتابن اندر چھاپ سپُد مُت۔

غلام حسن تسکین

زاتُک سنہٕ : سنہ ۱۹۴۳ء

زاجاے : حاجن سونہٕ وور

غلام حسن تسکین صاب چھُ نوجوان کاشرٕ شعر تہٕ افسانہٕ لیکھن والین منٛز۔ کالہِ لٔتش
نیبہٕ ہوان امایوٗد تہٕ تمہِ چھِ میٚنہٕ ہٕنٛ افسانن ہنٛز اکھ سومبرن "حارٕ کرٕ تاتھ" ناوٕ چھپیٚمٕژ۔

تصنیف : "حارٕ کرٕ تاتھ" (افسانہٕ سومبرن)

"گل بکاولی" (ترتیب)

غلام حسن گونڈ پۄرٕ

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۲۶ء

زاجاے : گونڈ پۄر دمہر

غلام حسن صاب چھ گونڈ پۄرٕ کیو بھگت باندو وٲندی۔ کاشرِس منز ڈرامتس
وَرِیہ وٕہ مُر لیکھان رسٲیری علاوٕ چھن کینہہ ڈراما تیر لیکھی مژ۔ یہ چھ انہ کلی تیٖہ
پیٚنہٕ نس آبٲئی پیٚشس ہیچھ لیکان۔

غلام حسن مضراب

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۳ء

زاجاے : شوپیٚن

مضراب صاب چھ ۱۹۵۵ء پیٹھہ کاشرس منز شاعری کران۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس
مُشفق تخلص۔ سرکاری ملازم لگنہٕ برونٹھ اوس اکس تجارتس کران نۆکری۔ ٥ موزٕ وُرِی
اُمرِ ستۍ زندگی چھے ہمیشہ مُفلسی ہنز شکار روزمٕژ۔

غلام رسول آزاد

زاؤسنہ : ۱۹۱۵ء

زاجاے : (پادشاہ باغ کرُس) سری نگر

آزاد صاب اوس کاشری پاٹھۍ شاعری کران۔ محکمے جنگلاتس اندر اوس نوکری کران۔ آزاد صابن کم کاسہ کلام چھ چھاپ تہٕ سپدمُت۔

غلام رسول دِلنواز

زاؤسنہ : ۱۹۲۴ء

زاجاے : ڈارِ شریف

دِلنواز صاب چھ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران رٕیتہٕ کِنۍ چھ دوکاندار۔

تصنیف : کلامِ دِلنواز

غلام رسول سنتوش

زٲژ سنہ : ۱۹۲۹ء

زاجاے : ریکال خُل، سرینگر

سنتوش صاحب چھُ کاشرِ ستہ آیہ تہ مُنتر لیکھان۔ گُنہ گُنہ چھُ اردو تہ بیہِ لیکھان۔ کینژن کالس اوس "کاشُر ادب" ناوُک ادبی رسالہ کڈان۔ تس آو ہسنز پانہ نہ وانتہ گنِتھ ... ۱۹۵۲ء پیٹھ چھُ دولس کاشرِ بابتھ لیکھان:

" ... یتہ دلیلہ ہندیہ قومی مشاعرس منز تہ چھین کاشرِ زبانہِ نمائندگی کرمژ۔ گوڈنچہ کاشرِ علمہ باتہ راتہ ہندہ بیہ مقامی ادبی لیکھہ ہتہ سنتوش چھُ پانیہ لوٗزد مشہور تہ تتہ انتھ ... منز چھین واریاہن ملکن ہندہ دور گوو رُمت۔

"بے سوکھ رُح" چھُ تہندِ شعرن ہند مجموعہ یتھ ساہتیہ اکادمی ہند انعام گوو۔

غلام رسول شیوا

زاجاے : گامُر

وفات : سنہ ۱۸۷۱ء

مدفن : گامُر

غلام رسول ناو تہٕ شیوا تخلص۔ شیوا صاب اوس فارسی علاوٕ کاشرِ تہٕ پاٹھؠ تہٕ شاردنان ترسن شاعری کھوُن بیاسُس اوس مول۔ اَمہِ سُنز کتاب چھپٕنہٕ "مجموعۂ شیوا"۔ شیوا صابُن زامُت سنہٕ چھُنہٕ معلوم تہٕ نہ ہیکہٕ اَمہِ سٕندؠ حالات زندگی درٕ یاف سپدِتھ۔

غلام رسول غازی

زامُت سنہٕ : ۱۹۴۴ء

زاجاے : شوپیٛن

غازی صاب چھُ شاعری کران رہیتہٕ کیٚنژھہ ویٚلنہٕ علاوٕ اکھ جان تہٕ قابل ماسٹر مانہٕ یوان۔

غلام رسول کامگار کشتواڑی

زا سنہ : ۱۸۸۸ء

زاجاے : کشتواڑ (ضلع ڈوڈہ)

مولانا غلام رسول کامگار چھہ ساہنیو بزرگ ادیبو تہٕ شاعرو منٛز تہٕ ادبی علقن منٛز چھہ کامگار کشتواڑی ناوے مانہٕ زانہٕ یوان۔ مولانا چھہ فارسیک، عربی بیک تہٕ اردو ہِک عالم تہٕ امس چھیے اکس بڈس ادبی تحریکس پیٹھ نظر۔

اقبال سنٛز مشہور مثنوی "رموزِ بیخودی" چھُن کاشرس منٛز پھیر منٛز تہٕ الکہ پیٹھ چھس کلچرل اکیڈیمی ہند انعام دِنہٕ آمُت۔ مولانا چھہ حضرت مولانا داؤد خاکی سنٛزِ مشہور کتابہٕ "رشتی نامہ لامی" تہٕ کاشُر جامہٕ دۄلمُت تہٕ بیٚیہ چھُن علامہ بوزگی سنٛزِ مشہور عربی قصیدٕ "منشور" کاشرس منٛز ترجمہ کۆرمُت۔ اردو یا کشمیر تہٕ چھین دریاو کتابہٕ پیٚچھہٕ منٛز۔ کامگار صاحب چھہ تنقیدی یا یک خوش نویس تہٕ۔ مولانا ادبس منٛز سالس منٛز خاکہ تہٕ طرز منٛز تہٕ ادبس پرن لیکھن جاری تھوومُت۔ ۱۹۴۷ء پیٹھ روزٕ کامگار تفصیل کولنک تہٕ ڈی سی الیور ڈک ممبر۔

۱۹۷۴ء لس منٛز آو امس کلچرل اکیڈیمی ہند طرفہٕ خلعت تہٕ دِنہٕ۔

تصنیفات :-

"رموزِ بیخودی" ، "منشور"۔

غلام رسول مشتاق

زا سنہٕ : ۱۹۲۴ء

زاجاے : (بیگلن) ہلو دم

مشتاق صاحب زاوِ بیگلنہٕ تہٕ ازکل چھُ گنیت یار سرینگر روزان۔ رکاشر علاوٕ چھُ اُردوٗ یاتھ تہٕ شاعری کران ہیتنہٕ کنزِ ادس وۄستاد تہٕ ازکل چھُ پینشنس پیٹھ۔

تصانیف:۔

(۱) تانہٕ توٗد ۔ (۲) دُچھِہٕ کَل ۔ (۳) طرزِ مشتاق (۴) تارِچمن ۔
(۵) عشقہٕ نار ۔ (۶) پھُلے ۔ (۷) آدن ۔ (۸) اسرارِ مشتاق ۔
(۹) مستی ہوش چھِہٕ تھوش ۔

غلام رسول نازکی

زاسنہ : ۱۹۱۰ء

زاجاے : بنڈپور

نازکی صاب چھ بذاتی بنڈپور کی۔ امہ یُنز دٕہنی وولنٕچ واریاہ کال سری نگر، لبنان، راولپنڈی، ہندوارہ تہ کپوارہ چھ گٔمٕژ۔ منز گزریومت تہ امی سببہ چھ امس کشمیرِ جمانتٕچ ہمعصر روایتن ہندِس تمام حٕسس بیٹھ ماشرٕ ژی کٕرنہ۔ نوکری علاوہ چھُکھ پڑن لیکھنک سلسلہ جٲری تہ کٔرِن منشی فاضل منشی عالم تہ ادیب فاضل امتحان پاس تہ ستی کوٚرُن انگریزی منز بی اے تہ۔

۱۹۴۲ء یس منز لیس رسالہ تامیرِ ہند محکمہ "تعلیم جدید" ناو کڈان اوس نازکی صاب اوس تمیُک مدیر۔

۱۹۴۸ء یس منز ہتھ ریڈیو کشمیر کیو تازم تہٕ اکثر سید پروگرام ایگزیکٹیو سنز حیثیتہ پریہ ریٹایر۔ کیہہ کال گٔژھتھ لوگ فیلڈ سٹر پسے آرگنائیزیشنہ منز ہفتہ وار اخبارِ چمنک ایڈیٹر تہ۔ پتہ گوٚیہ اخبار لیوٚر دفترٕ ڈٕٹھتھ گوٚنٕہ عرض نہ نازکی صاب نوکری تہ واتہ اکھ سیتی اند۔

کاشِرِ زبانہِ ہندی، پاٹھو چھُس فارسی تہٕ اُردو زبانَن پیٹھ تہٕ لۆبہٕ عبور۔ گوڈٕ

گوڈٕ ۱۹ کہٕ ہس منٛز لیکھتھ پیٚنٛتھ چھیوٚر پٔشنہٕ ماجہ زیوٚکٕن تہٕ اُتھ منٛز چھیکھ بایہٕ سوٚمبرن

"سۆرٕدنامہ" چھاپ کٔرِتھ۔ اکس ٹیٚہ اُردو کلامہٕ گوڈنیچ سوٚمبرن "دیدہٕ تر" چھپے

سیٹھاہ پُرٕدیشہ چھاپ گٔمٕژ۔

اَمِہ پتہٕ سۆبٕنِ بیا اکھ کتاب "روٗحِ حقی" تہٕ چھپٕنیہٕ چھپیٚمٕژ۔ نازکی صاب

چھِہ مثنوی منز دنٛز تہٕ لیکھان۔

۱۹۷۲ء پیٚس منز اٰس کلچرل اکیڈمی ہند طرفہٕ خلعتھ عطا کرنہٕ۔ نازکی صابن

چھِہ کیٚنٛہہ دُرٕ بہٕ پُرٕدیشہ زٕچ تہٕ کوزُ رُمٕت۔

تصنیفات:-

"سۆرٕدنامہ"۔ "روٗحِ حقی"۔

"دیدہٕ تر"

غلام قادر سائلؔ

زاسنہٕ : سنہ ۱۸۹۹ء

زاجاے : (حبہ کدل) سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۵۳ء

مدفن : (ملارٹہ) سرینگر

سائل صاب اوس کأشرِ پأٹھۍ شٲیری کران، پیر مُریدی اوس پیشہ، غزل منقبت تہٕ ہجو اوس لیکھان، دیان اُمراوس ایمہِ وقتہٕ کِس حاکم سلام شاہس تہٕ ہجو لیکھِتھ یمیٚ کِنہ پیٚیہٕ تِم جیل تہٕ لذتو۔

غلام قادر مجروحؔ

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۳۷ء

زاجاے : ترال شریف

مجروح صاب چھُ وارِیاہو کالہٕ پیٹھہٕ کٲشرِس منز شٲیری کران تہٕ پیٹھ الکھ باتہٕ سوٚمبرٲوِتھ تہٕ چھُن چھاپہٕ چرِتھ پیش کرِ چھُ سیٹھاہ کام کران مگر پٔڈنک لیکھنک تہٕ چھُس سیٹھا شوق۔

تصنیف : "بیاض مجروح" (شاعری)

غلام محمد بٹ گُلزار

زانٛسنہٕ: سنہٕ ۱۹۳۶ء

زاجایہ: بیٚہوم چدوسر

گُلزار چھِ لیکھان گیٖتہٕ کاشرِس منز وُہِ پیٚتہٕ ترٛہہ وُرِ۔ لیکھان پیشہ کِنۍ چھُ زمیندار۔ اَمِنز
وارِیاہ بٲژ کِتابہ چھپیٚمژٕ اَتہٕ ماہنامہ شایع گٲمژٕ۔

تصنیفات:- "کلامِ گُلزار" (۴ حِصہٕ) ، "شاہ یوٗسف"
"گِرٕسہِ کوٗر" ، "جنگ نامہٕ خالد بن ولید"
"غزلن ہُنٛد اَکھ دیوان"۔

غلام محمد حنفی

زانٛسنہٕ: سنہٕ ۱۸۶۹ء

زاجایہ: سوپور

وفات: سنہٕ ۱۹۳۷ء

مدفن: سوپور

حنفی صاحبن چھُ کاشرِ زبانۍ منز تفسیرِ قرآن لیوٗکھمُت تہٕ امہٕ علاوٕ چھِکھ کاشرِس منز داستان
اندرمینگ، امیر حمزہ تہٕ تاریخِ اکبر لیوٗکھمٕتۍ۔ حنفی صاحبن کاشرِ زبانۍ منز ۳۵ کِتابہ چھپیٚمژٕ۔

تصنیف:- مثنوی حبہ خاتون۔

غلام محمد دلشاد

زاؤ سنہ : سنہ ۱۹۲۳ء

زاجاے : نسیم باغ سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۶۶ء

غلام محمد دلشاد دُر ؟ رؤ کشمیرس منز بیٹھہ پتھ نشر ریڈیو کمان کیتھ ڈرامہ بیٹھ کامیاب آسو ترٕ وُشِر آسن ہینزر لکھے باتہٕ سوز منزن "زار کھوال" شایع گومُت ۔ دلشاد ادس ہمیشہ کینہ ڈرامہ امانتہ زٕیچھ اوس بٕنہ ہنز ترجمانی اینہ کُن سبیوومُت ۔

غلام محمد زاغ

زاؤ سنہ : سنہ [illegible]

زاجاے : ژرار شریف

وفات : سنہ ۱۹۳۷ء

مدفن : ژرار شریف

زاغ صاحبن اوس اصل ناو غلام محمد تہٕ ذات بانڈے خاندانٕ آوٕ زٕیچھ مِتہٕ سنہ کینہ تخلص زاغ تخلص کاشر علاوٕ اوس اردو تہٕ فارسی زبانہٕ منز تہٕ شاعری کران ماگر سُند بیشتر کلام چھُ اَتہٕ اتھ دارِ تھ نِشہ ۔

غلام محمد شاد

زا ستنہٕ : ۱۹۳۸ء

زاجاے : (دیچھ پرٛدس) اسلام آباد

غلام محمد شاد چھُ کأشرِس منٛز نظم کیو نثر دوشوٕنے چیز لیکھان۔ ریڈیو کیو رسالن ہیٚنٛدیٚن چھُس شاد دنان دودمٕت تہٕ تیمی اکھ لوکٕٹ بأتہٕ سومبرن تہٕ چھُس شایع کٔرمُت۔ از کل چھُ اسلام آباد ڈِگری کالجس منٛز ہسٹری ہٕنٛد پروفیسر۔

تصنیف :- ۱- دو تنو پیر فانالن ناو (شاعری)

۲- کلیات ناظم

غلام محمد غمگین

زا ستنہٕ : ۱۹۴۳ء

زاجاے : (زارو نیچہ پیشہ دارنی) ورمُل

غمگین صابٕنی اکھ بأتہٕ سومبرن "ریتہٕ تہٕ سرٕتھ" چھپنے حالے چھپاو کأشرِ ریاستی کلچرل اکیڈمی۔ چھُس اکھ بیٚیہ بیاض دیتمٕت۔ غمگین چھُ نوجوان کأشر لوت شاعر تہٕ تیہِ نیا ہِہ تہٕ چھُ تُزلہٕ دنان رسر کأرٕ نمازمٕتس لوت شاعر ستھ چھُ شایع کران۔

تصنیف :-

"ریتہٕ تہٕ سرٕتھ"

غلام محمد مکین

زاے سنہ : سنہ ۱۹۰۲ء

زاے جاے : رشوٚر گرٛی محلہ، سرینگر

وفات : سنہ ۱۹۷۲ء

مدفن : رشوٚر گرٛی محلہ، سرینگر

مکین صاحبن چھ کاشرِ پانٛژ داہ یاہ غزلہٕ تہٕ نعت لیکھمٕتۍ۔ امایٚ ژھنہٕ چھپنہٕ باضابطہٕ پانٛژ کانٛہہ ستا پرِ سوٚمبرن شایع سپنہٕ۔ مکین صاحب اوس میڈیکل ڈپارٹمنٹچ ایمبولنس گاڑی چلاوان تہٕ شاعرن اوس نہجور صاحب اصلاح دِوان۔

غلام مصطفےٰ شاہ

زاے سنہ : سنہ ۱۸۷۲ء

زاے جاے : زرار شریف

وفات : سنہ ۱۹۱۳ء

مدفن : زرار شریف

مصطفےٰ صاحب اوس کاشرِ پانٛژ شاعرن منٛز اوس زرار شریف کِس پیرزادٕ اندرٕ بیٚنداہ ہیٚرِس ہیٚتھ شاعرن منٛز۔ مصطفےٰ صاحبن چھ کاشرِ پانٛژ نعت تہٕ غزلہٕ وٕنی مٕتۍ۔ دیوان مصطفےٰ صاحبن چھیٚ اکھ بیاضی تہٕ لیکھمٕژ۔ امایٚ ژھنہٕ چھپنہٕ آمژ۔

غلام مصطفےٰ شاہ خواجہ

زاجایے : (دیچہ برزور) اسلام آباد

وفات : سنہ ۱۹۶۶ء

خواجہ صابٕنس زانٛنس تعلُق چھُنہ کُنہ کیٚنہ نال۔ یمو کاسہٕ صوفیانہٕ کلام ونیٚہ بستہٕ چھپاٚومٕتۍ سوٗرتے وق "قصص النبیا" ناوٕ اکھ بارٕ کاشُر کتاب لیکھٕمٕژ سیٚدٕ صرف کوٗرمٕژ۔ امیٚک مسودٕ چھُ موہن لال آتشنس نِش تہٕ تمۍ سۭندِ ونیٚہ مُطابق چھہِ امہٕ منز اکھ لچھ زٕ ہیٚیہ شیٚتھ ساس اشعار۔ پیر مُرِیدی چھُس ہیٚشہٕ اوسمٕژ۔

غلام نبی آتش

زانٛنہٕ : سنہ ۱۹۴۹ء

زاجایے : (ناڈ پل) اننت ناگ

غلام نبی آتش صابٕ چھُ نظم تہٕ لیکھان تہٕ نثر تہٕ۔ یمنٛے کاہہ باتہٕ سوٗمبرن بنیٚیرِ چھپٕنہٕ ازتام چھپاٚمٕژ۔ ہیٚیشٕر کیٚنہ چھُ وۄستادٕ یمن چھےٚ زیادٕ دلچسپی تحقیقس سٟتۍ۔ یمو چھہِ گاشرِ تلمیح یکہٕ وٹہٕ کرِتھ تیٚیوس عنقریب چھاپ سپدِ۔ یہنٛز باتہٕ سوٗمبرن "زوال امارن ہنٛد" چھےٚ حال حالے چھاپ گمٕژ۔

تصنیفات : ۱۔ زوال امارن ہند، (شاہہٕ سوٗمبرن) ۲۔ تلمیحات (چھپایس تل)

۳۔ تلاش، (تحقیقی مضموٗنن ہنز سوٗمبرن، چھاپس تل)

۴۔ کیٚنٛہہ شعر (شورٗن ہنٛزٕ [illegible])

غلام نبی جوہر

زا سنہ : ۱۹۳۰ء

زا جاے : سوپور

غلام نبی جوہر صاًب چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھہٕ کاشرِس منز شاعری کران۔ امہِ اَنز دیُن
چھیٚن تہٕ ہنیزِ کانہہ باتہٕ سوٗمبرن بازرس تام۔ ادہ مژر جوہر چھُ تاکیمہٕ ہندِس حلقس منز
وتُھ ستاد۔

غلام نبی خوشدل

زا سنہ : ۱۹۳۶ء

زا جاے : حاجن سونہٕ وور

خوشدل صاًبس چھےٚ وۄنۍ واریاہ کال کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران تہٕ نثر
لیکھان۔ گورمنٹ الگ پاٹھۍ چھپان وۄنۍ تہٕ نیٚبرِ کانہہ کتاب۔ یہ چھاپہٕ مژر خوشدل چھُ
ہمیشہ کیٚنژ تاجِر۔

غلام نبی خیالؔ

زا سنہ : سنہ ۱۹۳۶ء

زا جاے : امثا کدل محلہ، سرینگر

خیالؔ صاحب چھِ کأشُر شأعر تہٕ نثر لیکھار۔ دُنیہس تام مشہور اُمی سٕنٛز تمہٕ شاعری سٕنٛز کتابہِ ہٕنٛز نثرس منٛز یُس کتاب چھِ شایع سپٕز ہٕنٛز۔ نثرس منٛز "گأشرِ دُنیار" ناو اُمی سٕنٛز کتابہِ لوٗر ۱۹۷۵ء یس منٛز ساہتیہ اکیڈیمی ہُنٛد ایوارڈ تہٕ اکھ بیچھ ادیسں اسہِ یوٗد ہٕنٛد ریاستی اکیڈیمی ہُنٛد ینامہِ تہٕ دینہٕ آمُت۔ اکیڈیمی ہُنٛد باپتھ تہٕ کٔیہ کتابہِ ترتیب دِتھ منٛز کُنٛزرس کالس کأشُر اخبار "وطن"، کُنٛد نہٕ چھِ اُرکل اُردو اخبار "اقبال"، "کُدان اخبار "محاذ"، تہٕ "گُلریز"، تہٕ "کونگ پوش" رسالن ہٕنٛز ادارتی عملس سٕتی تہٕ چھِ وابستہ روٗدمُت۔ رکیٹرس کالس اوس ریڈیو ہس تہٕ ریاستی کلچرل اکیڈیمی منٛز تہٕ کام کران۔ ۱۹۵۸ء یس منٛز آو حضرت بل کیس کیس سلسلس منٛز جیل سوزنہٕ۔

تصنیفات :-

رُباعیات عمر خیام ۔	(شاعری ۔ ترجمہ)
ییٚنہ اکاکش ۔	(شاعری)
زنجیرہِ ہٕنٛد ساز ۔	(شاعری)
نیو طیقا ۔	(لیوٹیکاہک ترجمہ)
گاشرِ دُنیار ۔	(مقالہ)
سام نامہ ۔	(ترتیب و تصحیح لکھن کول بلبلن سام نامہ)
مجموعہ گأمی ۔	(ترتیب و تصحیح غلام محمود درگامی) ۔

غلام نبی دِلسوز

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۱۶ء

زاجاے : (ننٛڈ پور) سِری نگر

وفات : سنہ ۱۹۴۱ء

مدفن : (ننٛڈ پور) سِری نگر

دِلسوز صاحب اوس کٲشُرِ یا بُتھ ژٕھ بری گرٲن تہٕ ڈراما لیکھان، یہِ چھُ گوڈنیُک کٲشُر ڈراما نوٗلیس یمیٚہ سٕنٛد ڈراما ریکارڈ کرنہٕ آسہٕ، یہِ چھےٚ تمہٕ سٕنٛد فنٕچ کتھ میلہِ بنٛییہٕ کیٛو بیشتر لوکو وَنٛنہٕ ییِٛلہٕ لوٗرِ ہنٛکل تہٕ ژھیکہٕ پاٹھۍ دِ بچھتر آسن نہٕ۔

غلام نبی شاکر

زاے سنہ : ۱۹۳۵ء

زاے جاے : (ژدہ ننہ پوٗر ہاروٗن) سرینگر

غلام نبی شاکر صاحب چھِ کٲشرِ زبٲنۍ افسانہٕ لیکھن وٲلۍ تہٕ افسانہٕ لیکھنک اُمی سند یہِ سلسلہ چھُ ژوپہ وُہن ورِین پیٹھہٕ جٲری۔ اَمِس چھِ تَہنز کٲشرِ افسانہٕ سومبرن چھاپہٕ تہٕ بیشہٕ کنۍ چھُ سرکٲری ملازم تہٕ پبلک ورکس محکمس منز چھُ کٲم کران۔

غلام نبی ظہور

زاے جاے : (رتوٗ ملہ ہال) بلدوم

ظہور صاحب چھِ داریاہ کال شٲعری کران دوٚمت۔ اُمی چھُ پننۍ داریاہ کلام اوٚن لیکھتھ کینہہ مشعر تہٕ چھیپہمت۔ شرو شہر دِرک اکھ جوان کتاب مانیہٕ لوان اما یُس دوٚنی چھُ خراب جسمٲنی حالتہٕ کنۍ گری لب کار بیہتھ۔

غلام نبی عارِضؔ

زاۓ سنہٕ : ۱۹۱۶ء

زاۓ جاے : رانگر

وفات : ۱۹۶۵ء

مدفن : رانگر

عارِضؔ صاحب اوس کاشرِس اندر شاروٚنان تہٕ اکیم اڑوٚتی تواد نہ ییتہٕ لوٚگ حکومتے جنگلاتس اندر ڈسٹرکٹ آفیسر تہٕ سوٚ ژوٚکھ کشتوار۔ کشتوارس اندر روٗد واریاہس کالس۔ تٔتہٕ چھیہ کاشرِ زبانۍ تہٕ کشمیری ہنزِ کاشرِ زبانۍ ہنزِ تفاوتس متعلق تحقیق کران تہٕ عبدالاحد آزادس معلوٗمات سوزان۔ عارِضؔ صاحب اوس عبدالاحد آزادس مُقیمہ بیٚتر تہٕ آزاد صاحبنہ کرِس ادبس کیٛتھ دلچسپی پیدا۔

عارِضؔ صاحب گوٚو ۱۹۶۵ء اندر میاد پنس اللہ سند رحمتہ حق تہٕ رانگر لوٚگ کھ آزاد صاحبنِس مدفنس نزدیک دفن۔

تصنیفات :-

(۱) کُلیاتِ عارِضؔ

(۲) کلامِ عارِضؔ (۵ حصہ)

غلام نبی فراق

زا سنہٕ : ۱۹۲۲ء

زا جاے : سری نگر

فراق صاحب چھِ واریاہ کالہٕ پیٹھہٕ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران، رکنہٕ کنہٕ چھُکھ نثر تہٕ لیکھان۔ از تام چھِنہٕ اُمہٕ سُنٛد کانٛہہ تہِ کلامُک سوٗمبرن بیٚیہِ الگ پاٹھۍ چھاپ سپُد مُت۔ فراق صاحب ادبی سبھاہس کوٗنسلس تہٕ کمیٹیٚن منز روٗدمُت۔ جموں کشمیر لائبریری سندس عُہدس پیٹھ کام کران، انگریزی لبسس منز ایم اے کرنہٕ پتہٕ لوٗگ لیکچرار بننہٕ پتہٕ ایس ایس پی کالجہ ڈیوٹی۔ کالجس منز ادبی سرگرمیو سجاونس منز چھُ اُمی سُنٛد سیٹھاہ حصہٕ۔ فراق صٲبن چھِ کیٚنہہ تنقیدی مضمون تہٕ لیکھی متۍ۔

غلام نبی گونی

زا سنہٕ : ۱۹۲۷ء

زا جاے : بھدرواہ

گونی صاب چھُ بیٚتہٕ پاٹھۍ اُردو ادب کیٚن اماموٗ زیٹھ اکھ داہ ورٛی ہیٚو دانشس کاشرِ پاٹھۍ تہِ شاعری کران۔ کاشرس منز چھیٚن نہٕ از تام تِہنٛز کانٛہہ تہٕ سوٗمبرن بیٚیہِ شایع گومٕژ۔

غلام نبی گوہر

زاے زنہٕ : ۱۹۳۴ء

زاے جاے : ژرارِ شریف

گوہر صاب چھ کاشرِ بٲگۍ نثرٕ تہٕ بیکھالہٕ تہٕ نظم تہٕ رۄلِستام چھِکھ زٕ ناولہٕ "مُجرِم" تہٕ "میثُل"۔ لیچھ مرتب ییمن پیٹھ ریاستی کلچرل اکیڈیمی ہندی ینامہٕ تہٕ ڈِتی تِمیس۔ اکیڈیمی ہندِ بابتھ چھیُن "کلیاتِ عارض" تہٕ ترتیب دِتھ ہٕتر۔ گوہر چھُ پٮ۪ٹھ کینٕتر دٔرِ دٔری لو پیٹھ کشمیر کلچرل آرگنایزیشنہٕ ہندِ صدر [illegible] پیٹھ چھُن اکہٕ اسٹرِ اسمبلی بابتھ الیکشن تہٕ لڑ ڈمت۔ ناپیٖدٕ کامیابی پیٹھ ہتہٕ۔ اَزکل چھُ ڈسٹرکٹ جج۔ پنٕنہِ ساعہ ہندِس پیٹھ کام کرانٕ۔ کلچرل اکیڈیمی لوسہٕ کاشرِ ڈکشنری بناوان، پیٹھ گوہر صاب چھُ تمہٕ کِہ ایڈیٹوریل بورڈ کِہ ممبر۔

تصنیفات:۔

"مُجرِم" (ناول)

"میثُل" (ناول)

"کلیاتِ عارض" (ترتیب دِتمٕت عارض کلام)

غلام نبی مائِل

زا سنہ : ۱۹۱۹ء

زا جاے : پتۂ رحل (لوجُر)

مائِل صاب چھ پوُرہ ناو سید غلام نبی اندرابی تہ تخلص مائِل اُس چھیٚ کاشُر زبانِ منز داپاہ غزلہٕ تہ نظمہٕ بیتر وٚنہٕ نظرہِ بیمہٕ رسالن بیتر اندر چھاپ تہ سیپر منزٕ چھیٚ مائِل صاب چھ لوجُر شہر وان بہان ۔

غلام نبی ناظِر

زا سنہ : ۱۹۳۳ء

زا جاے : (یارپوٚر) انت ناگ

ناظِر صاب چھ کاشُر شاعر تہ نثر نگار ۔ داپاہ کالہٕ پیٹھہٕ وٚنِس لیکھان تہ ازتام چھپن پننہٕ تہ رے کتابہٕ شایع کرمژٕ امہِ علاوہ چھن تمو کتابہٕ تہ ترتیب دِتمٕژٕ ناظِر صاب چھ ازکل حکمہٕ زرِاعتس منز اسِسٹنٹ ڈائرکٹرس عہدس پیٹھ کام کران ۔

تصنیفات :۔

"دیوانِ ناظِر" (شاعری)

"کاشُر شاعری" (نثر)

"واری دانہ" (شاعری)

"کلامِ اسداللہ" تہ "کاشرِ لکہ باتھ" (ترتیب دِتمژٕ کتابہٕ) ۔

کاشُر محاورہ (چھپان)

غلام نبی وآنی

زاجلے : گوٗل گولابگڈھ

وآنؠ صاب چھُ اکھ جان کاشُر شاعر گزرِیومُت۔ ریوٗ دوٚے اُمُ شُند کلام لٲکن ازتہٕ زبٲنؠ یاد چھُ امابوٚز اُمُ سُند بیاض چھُنہٕ کُنہِ شُرٕ۔ وآنؠ صٲبنؠ قرِیبی رِشتہ دارن ہُنٛد وَنُن چھُ زِ یِہِ بیاض آسُن اکہِ وقتہٕ سری نگرٕ کُس تام شاعرس وِڑتہٕ امابوٚز یِتہٕ وِژنہِ تہٕ تمی واپس۔ وآنؠ صٲبنس زبٲنؠ تہٕ مرن سٕنٛس متعلق چھُنہٕ کُنہِ حالہٕ کیٛنہہ نیشُرمُت۔

غیاث الدین

زاجاے : روٗپہ وَن

وفات : ۱۹۳۶ء

مدفن : روٗپہ وَن

غیاث صاب اوس کاشرِ باہوٗشارٕ نان۔ امہٕ ہُنٛد زامُٹنہٕ تہٕ زِندگی ہٕنٛدؠ حالاتھ چھِنہٕ دُستیاب۔ دیوان مصطفےٰ شاہ روٗپہ وَن سٕنٛدِ خاندانکُ اوس تہٕ لگ بگ چھِن زِ ہتھ غزل نہٕ نعت وُنی نیٚتھ۔

فاعز

فاعزٕ صابُن کیا اوس اصل ناو تہٕ تِمن موِلۍ سُند ناو چھ نہٕ اُمِہندِ زندگی ہِنٛدۍ حالاتھ دستیاب
زبانۍ کٲشرِ بٲتھٕ اوس شاہ وٕنان تہٕ عطاء اللہ ہما صابُن اوس خیال یِتھ شاعرَس گوو
نزدیکہٕ ہمہ صدی ہجری اندر رحمت حق۔

فارِق بڈگامی

زا سنہٕ : ۱۹۲۴ء

زاجاے : بڈگوم

فارِق صابٕن اصل ناو چھُ غلام علی بٹ۔ فارِق چھُ تخلص کران۔ روایَتہٕ کال دولتُس کٲشرِ بٲتھٕ شاعری کران تہٕ گوو ڈٲنی جِیٖن لوٗخ تہٕ مرتی لیکھمت۔ تالیم ادوٗی تہٕ آدِ تھ کٔرِن کینٛژَن کالَن سٟتؠ کام تہٕ بیٛتہٕ دُکاندٲری۔ کینٛژَن کالَن لوٗگ گوڈٕ شالی سٹورس منٛز تہٕ بیٛتہٕ کاپیٕ ہیٚتو محکمس منٛز ملازم۔ اعزٕ گوو دِلیٖچ لیول ورکر سٟتۍ ریٹایر ینٛتِنس۔ فارِق صابٕن کینٛہہ کلام چھُ کینٛژن لوکٕچن لوکٕچن کتابن منٛز چھپیومُت۔

فاروق مسعودی

زاسنہ : ۱۹۵۰ء

زاجاے : سری نگر

فاروق مسعودی چھُ نوجوان کاشُر افسانہٕ نِگار۔ اگرچہ اُمس کمے کال احتھ ادبس منز قدم تھاوِتھ گوو امابوز زانہٕ قلیل وقتس منز چھُن افسانن ہُنا کھ جان تیداد لیوکمُت۔ ٹیلیوژنس تہٕ ریڈیوس سٕتی بہ فالتو چھُ از کل فلم انسٹی ٹیوٹ پُونا ہس منز ہدایت کاری ہُنز تربیتھ حاصِل کران۔

فاروق نازکی

زاسنہ : ۱۹۴۰ء

زاجاے : بٹہٕ پور

فاروق صاحب ادس گوو ڈُگرہ اردو پاٹھی لیکھان امابوز ووٚنی چھُ کُنہ کاشری پاٹھۍ تہٕ شاعر وناں۔ ازکل چھُ سری نگر ٹیلی ویژن سٹیشنس منز کام کران تہٕ امہ برونٹھ چھُ کلچرل اکیڈیمی تہٕ ریڈیو کشمیر س منز نوکری کرمٕژ۔ ٹیلی ویژن کامہ منز تربیت حاصِل کرنہٕ باپتھ چھُ ولایتھ بیتر تہٕ گومُت۔

فِدا راجوری

زا سَنہٕ : ۱۹۴۱ء

زا جاے : بھرُدٹ راجوری

فِدا صابن اصلی ناو چھُ عبدالرشید۔ یِم چھِ اُردو تہٕ کاشِرِ دۄشوٕنی زبانن منز شعر لیکھان تہٕ نثر تہٕ ییٚری کران۔ ۱۹۵۹ء پیٹھہٕ دِوان تامیم ہِندِس محکمس منز دہ سٲلہٕ تعلیم تہٕ کٲم کران۔

فرحت گیلانی

زا سَنہٕ : ۱۹۳۷ء

زا جاے : (اَدٕ یِن صاب) سِری نگر

لوٗکٕ ناو چھُس محمد امین گیلانی فرحت امالیوٗ ادبی حلقن منز چھِ رفعت گیلانی ناوٕ دیوان۔ فرحت صاب چھِ اُردو ٹاکہٕ کاشرِس منز نثرٕ تہٕ ییٚری کران تہٕ شعر لیکھان۔ لوٗدلہِ منز لیس قومی مشاعرس پیٹھہٕ ورژی یِم یوم جمہوریہ کِس موقعس پیٹھہٕ سپدان چھِ تہٕ منز تہٕ چھِن اکہٕ لٹہٕ کافی نمایندگی کرمٕژ۔ فرحت چھُ مرکزی محکمہ اطلاعاتس منز ملازم۔

تصنیف :۔ "بالوٗ تہٕ پنچایتی جمہوریت" (نثر)

فیاض تلہٕ گامؠ

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۵۰ء

زاجاے : (تلہٕ گوم) ورمُل

اصل ناو چھُس علی محمد میر، فیاض تخلُص تہٕ تلہٕ گامیکؠ آسنہٕ موکھہٕ چھِہٕ بالنی فیاض تلہٕ گامؠ ونان۔ فیاض صاب چھِہٕ نثر تہٕ لیکھان تہٕ نظم تہٕ۔ میٹرک پاس کرنہٕ پتہٕ چھُ تالیمہٕ ہندِس محکمس منز دہ ستادٕ لوگمُت۔

قادِر صاب کیشہ نہٕ

زاجاے : چھترٕ بل

وفات : سنہ ۱۸۸۲ء

مدفن : چھترٕ بل

قادِر صائبس اوس کیشہ نہٕ تخلُص۔ یہ شہ زاد مشہور صوفی رٕشی پیر رحمان ڈار نہٕ گرٕ۔ یمٕو شرٕ مٕس اندرٕ چھین صوفیانہٕ طرزکی باتھہ لیکھی متہٕ۔ یم کلچرل اکیڈمی ہنزٕ چھاپ کرٕ مٕتہٕ "محمد میر" نادٕ چھہ کتابہٕ ہندِس آخرس مینٛز درٕ ج چھہٕ۔

قاسم سجاد

زاسنہٕ : ۱۹۴۷ء

زاجاے : (سرنل) اسلام آباد

اصلی ناو چھُس محمد قاسم خان تہٕ قلمی ناو چھُن قاسم سجاد۔ تمو دِت سٕتھ
اَٹھ وُری بہٕ وانٛس کاشرِس منز شاعری کرٕن، امی ختٕس سٕتی تہٕ چھُس لولُک بیاکھ
سٕتھنیٛ واٹھ آسنہٕ سببہٕ روُد تقریبن تہٕ اُہن رٕتی جلی۔ اکھ کتاب تہٕ سومبرن تہٕ چھِن
چھاپہٕ منز۔

قاضی غلام محمد

زاسنہٕ : ۱۹۳۷ء

زاجاے : اننت ناگ

قاضی غلام محمد صاحب چھِ ساتہٕ مزاج گوشاعر، منز گوڈہٕ گوڈہٕ ادبس اُردوٗ پٲٹھی
لیکھان امایوٗز زیٛنتہٕ بیور کاشرِس کُن تہٕ اردو ہس منز چھِن ینہٕ اکھ بابہٕ سومبرن تہٕ
چھاپہٕ منز۔ قاضی صاحب چھِ کشمیر یونیورسٹی منز ریاضی ہندیہ پروفیسر تہٕ امی شوکہٕ سٕتی
کینٛژھ وُری پیٹھٕ چھُ کاشرِس منز سنجیدہ غزل تہٕ لیکھان۔

قبوٗل شاہ کرٛیری

زاۓ سنہٕ : ۱۸۷۶ء

زاۓ جاے : کرٛیر (وُرمُل)

وفات : ۱۹۳۰ء

مدفون : (کرٛیر) وُرمُل

میر قبوٗل کرٛیری صاحب اوس امیر شاہ کرٛیری سٕنٛد نیٚچُو۔ میر صاحب اوس کاشرِ بٲگٕژ شاعرن منٛز اکھ ۔ یِمن چھےٚ ظٲمِر ملاوٕ گۄڈِنہٕ لوٗمہٕ کتابہٕ لیچھمٕژ۔

(۱) روضتہ الشہدا (۲) خاورنامہ (امیر شاہ کرٛیری سٕنٛدِ خاورنامُک آخری حِصہ)

قطبُ الدین

زاۓ جاے : ژرارِ شریف

وفات : ۱۸۵۷ء

مدفن : ژرارِ شریف

قطب صاحب اوس کاشرِ بٲگٕژ شاعرن منٛز ہیٚنہٕ ہیٚن شاعر ۔ قطب لبکھمٕت دِوان ہیٚیِتھ کیٚنہٕ بیہ، واعظ خوان رشاعری رنگِ چھِس نعت، منقبت تہٕ دٲدٕ بیتر ہیٚمو اندرٕ کم کالس چھپاب تہٕ گامٕژ چھےٚ ۔

قمر حمید اللہ

زاؤسنہ : ۱۹۴۸ء

زاجاے : (الکھرن) کوٗلگام

اصلی ناو چھُس حمید اللہ وانی تہٕ تخلُص قمرؔ ورتاوان۔ ۷۰ٹھس اندر چھُ دوٗستادر قمر حمید اللہ چھُ شاعری کران تہٕ کلام چھُس رِسالن بتیرِ اندر چھپیوٚمُت ۔

کاظِم بابہ

وفات : ۱۸۵٦ء

مدفن : صفاپوٗر

کاظِم صاحب اوس کاشُرِ علاوٕ فارسی پاٹھۍ تہِ شاعری کران ۔ کاشرِس اندر چھِ وارِیاہ ہزلی باتھ تہِ لیکھمِتۍ یِموٚ اندر کینٛہہ حجاب تہٕ سیدی منتر چھِ ۔ صفاپوٗرٕ اوس ٹھہ اکِس مسجدِ اندر امامت کران تہٕ اَمہِ علاوٕ اوس تہٕ لُکن تاویز تہٕ باگران ۔

کاظِم گنئی

دَیان کاظِم گنئی اوس اردا ہیمہِ صدی اندر علاقہ زدسوہس اندر رودان۔ سہ کرزاد، کرگو ہیمہِ عالمہ تہ کنہِ اوس زامُت تمیٚک چھنہ کانٛہہ تپاہ۔ دیان سہ اوس شاہ غفورسّ تراٹھ۔ کاظِم صابنہِ کانٛہہ شعر زبون چھنہ دستیاب۔ صرف چھ کینٛہہ باتھ زبانۍ رلوائیتہ بیہٕ ٹھالنس کُن منسوب۔ کاظِم صابن زدسو علاقک آسُن تہٕ چھ شاید بینہِ شاہ سند کنہِ گرنہ آمُت۔

زدسو کاظِم زار زار چھُے وَنان

زار لوز تم حبار آ ہیے۔

کافی شاہ

زاعباے : (ژ ہیر لوٗر) کُٹھار

وفات : سنہ ۱۹۲۱ء

مدفن : (ژ ہیر لوٗر) کُٹھار

کافی شاہ صابُن اوسا کافی شاہے اصل ناو کنہِ بیہ کینٛہہ۔ تہٕ سیدٕ تہٕ مولوم۔ کافی ہیمُن شارن اندر لبطورِ تخلص تہِ ورتاومُت۔ ژ ہیرِ لوٗرِ زاداگس پیر گرس اندر تہٕ پیرِ مریدی اوسُس پیشہِ۔ کافی شاہن چھُے اردو زبانۍ منٛز مشہور مثنوی "قصہ بہرام گور" کاشرِ س اندر ترجمہ تہٕ امہِ علاوٕ چھن کینٛہہ غزلہ تہٕ نظمہ بتیرِ تہٕ وَنہٕ مٕتۍ۔

کبیر میر

زاجایہ : (آرہ بل) اسلام آباد

پیر صابنیز چھنے کاشرس اندر اکھ مشہور نظم "زِنہ موزور"، تہ اکھ نظم شرچھ تمی منز، ناوتہ سۆکو نتھ بیٹھ کنہ دِرنہ کوٗرِمژ، "آہ منز وؤن نے کبیر میرن" امہ علاوٕ چھنہ بیبیہ کیتھ نیز مولوم۔ امہ چھپے زِنہ موزور علاوٕ بیا کیہ اکھ نظم "معراج نامہ" تہ لیکھمژ تہ بیہ چھپے غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھاپ تہ کرِ مژ۔

کرشن رازدان

زاسنہ : سنہ ۱۸۵۱ء

زاجایہ : وَن پوٗہ

وفات : سنہ ۱۹۲۶ء

کرشن جو چھِ مشہور لیلایہ گوٗر شاعر۔ کاشرِ علاوٕ اوس سنسکرت زبان تہ زانان۔ تس چھِ کاشرین مثنوی نگارن اندر تہ تہ اکھ الگ مقام۔

تصانیف : (۱) "شو پرنے" (۲) "شو لگن" میوٗ دیہ لوٗگِتا۔ علاوٕ چھین وادیاہ لیلایہ تہ لیکھمژ۔

کرٛم بُلنٛد

زا سنہٕ : ۱۷۶۵ء

زا جاے : ترٛوٕ ژٕوُن

وفات : ۱۸۵۵ء

مدفن : ہاتٕر گونٛڈ (کوکرناگ)

کرم بُلندس اوس اصل ناو تہٕ تخلصہٕ مولوُم۔ دپان تہند خاندان اوس لتس پُژونہ پیر کھنٛڈے عامال سپُد ژُست۔ شہ ناو ترٛوٕ ژٕدار تہٕ گبہٕ زوُل اکہٕ ووہرہ پٕڑنے کٕرٕتھ تہٕ وودت ہاتٕر گونٛڈ واہتھود۔ ہاتٕر گونٛڈی کوٗرُن کہاندر تہٕ تتی گوس گیو نُک شوق پاد۔ نِیٛنس دہر اتھہ اوس سوٗچھ کرالس ننِس لوٗال تہٕ تِتھہ مُغلن گپاوان روٗچھ کرالس اوس داگٕنس کنٛز واریاہ زیٛنٛتھ۔ دپان موٗمِن صاحبس تہٕ اوس طالِب۔ دٕرٕ پیٛیہ معاش اوسُس زمین دارٕ۔ اکہٕ رلوٗ اٹیز کنٛز حِیچھ کرم بُلند لارٕس صحبتہٕ نوند لبتنہٕ پُژونہ لگ بگ ۸۰ ؤرٕی رحمت حق گوٚمت تہٕ دِسانہٕ اُس لتس ۹ ؤرٕی داگس۔

کرم بلند صاحبُن اکثر کلام چھُ ناوِس تَل۔ کم کینٛژاہ چھُ چھاپس کھوٚتمُت۔

گرام بیلی

زاجلے : اِنگلستان

بیلی صاب اوس کرِشچن مشنری سوسائٹی سیتی وابستہ۔ کاشرِ زبانِ ہندِس بیوٗرس پیٹھ چھپے اَمِی PRONUNCIATION OF KASHMIRI LANGUAGE ناوچ کِتاب بسیچھ تہ یِم کِتابہ ہنز ہِمہ تعدادی ہندِس اخری دہلس اندر چھاپ سپنز۔ اَمِہ کِتابہ ہند اکھ نُسخہ چھہ سری نگرچہ رِسیرچ لایبریری اندر موجوٗد۔ اَمہِ علاوٕ چھپے اَمہِنز بیاکھ کِتاب GRAMMAR OF DARDIC LANGUAGES تہ مشہوٗر۔

گُلشن مجید

زاسنہ : ۱۹۴۹ء زاجلے : قاضی محلہ (اسلام آباد)

گلشن مجید چھُ کاشرِس منز شاعری تہ کران تہ نثرتہ لیکھان۔ نثرس منز چھہ امی افسانہ تہ تنقیدی مضموٗن تہ شامل۔ یہ چھُ مشہوٗر کاشرِس صوٗفی شاعر اَحد خان فدا صابن فرزند۔ اَمی چھُ فلسفس منز ایم۔ اے۔ ایزانہ سان کوٗرمُت تہ ازکل چھُ کالجن کادمی منز کام کران۔

۱۹۴۹ء منز کوٗر اَمی شفیع شوق صابس سیتی رلتھ آش رسالہ جاری۔ گُلغنی رُوٗد وارِیاہس کالس سیاسی سرگرمیو موجب جیل تہ۔

تصنیف : ۱۔ جمالیات (شفیع شوقس سیتی)

۲۔ کاشُر غزل (۳) جدید فلسفہ

پیمہ تریشہ کتاب چھپے اکھ امیر ... کاشرِ ... پیچھتر

گُل محمد زرگر

زاسنہٕ : ۱۹۱۸ء

زاجاے : اسلام آباد

گُل محمد زرگر چھُہ صوٗفی شاعر تہٕ ازتام چھُن دار یاہ کلامہٕ کاشرِ پاٹھۍ وٕنمُت۔ یہ چھُہ سری نگرٕ کِس مشہوٗر صوٗفی شاعر عبدالاحد زرگرُن طالِب۔ گُل محمد چھُہ پیشہٕ کنۍ سۄنرٕگام کران۔

گنگہٕ پٔرشستھ

گنگہٕ پٔرشستھ کرزاد، کرموٗد تہٕ کمہٕ علاقُک اوس نہٕ چھُنہٕ مولوٗم البتہٕ ہکو ونِتھ زِ یہ اوس بڈشاہ سِندِ دربارُک اکھ گونہٕ ماتھ تہٕ سنسکرت زبٲنۍ ہُنٛد جان عالِم۔ اَمۍ چھےٚ بڈشاہ سِندی یہِ دورِ حکومتُک اندرس کہ دہ کھ شٲیرِت ناوٕچ اکھ کِتاب کاشرِ شارن اندر لیچھمٕژ۔ یہٕ کِتاب چھےٚ دہ ہدرش یچہٕ زندگی ہندِ وٲقعات بیان تہٕ امیُک تہٕ نسخہٕ چھُہ ہنٛدُ ڈاکرالِسٹی چوٹ لیونا ہس اندر محفوظ۔ اَمہٕ کِتابہٕ ہُنٛد لوٗ نسخہٕ لوٗب ڈاکٹر بہلرن گوٚڈنِتھ۔

گنگا پرشاد

زاسنہ : بکرمی ۱۸۷۶ء سمبت مطابق ۱۸۱۹ء

زاجاے : سِری نگر

گنگا پرشادن چھِ کاشرِس اندر غزل تہٕ وژن بنیٖرِ وٕنۍ ہیتمٕژ دیان سِریٖنگرٕ

داوِ بجھان دوریس اندر آمٕژ علامژ چھیتھ اوسہٕ بنیہِ کیتھہ ترموٚدٕم ۔

گوٗگا دھر بٹ دِہاتی

زاسنہ : سنہ ۱۹۱۷ء

زاجاے : سِری نگر

دِہاتی صاحب چھِ مشہوٗر علاوہ افسانہٕ نِگاری تہٕ کران ہمیشہ کینہہ چھِ وہ تہٕ

دِہاتی صاحب چھِ سِرینگرٕ زامٕت تہٕ ازکل چھِ مرٕن پتوٚ امہ روزان ۔

لال محمد خان زخمیؔ

زاُسنہ: سنہ ۱۹۱۳ء

زاجاے : صفاپوٗر

زخمی صابن ہیوٚت ترٛٛاہ وُہرٕ وٲنۍ شاعری کرٕنۍ۔ گوڈٕ گوڈٕ ووٚن اُردوٗ تہٕ فارسی یا ٹھوٗرٕ شار وَنان ۔

تصانیف :۔ (۱) دینِ فطرت (۲) شرحِ آیاتِ امانت (۳) موٗنٛدٕ ہنٛد دیدٕ اکھ (۴) ادبٕ بے ادب ۔

لالہٕ آزٕ گامیؔ

زاُسنہ : سنہ ۱۹۱۶ء

زاجاے : (آزٕ گوم) ہنٛدوٛور

لالہٕ آزٕ گٲمی صٲبس چھُ اصل ناو عبدالکریم، بنٛدٕ آتی چھُ گوٗری کارکران تہٕ شاعری چھُس شوٗق ۔

تصنیف :۔ جامِ ساقی ۔ (شایہٕ سوٚمبرٕنۍ)

لالہٕ تانترے

زانٛ سنہٕ : سنہ ۱۸۴۸ء

زاجاے : حائہن

وفات : سنہ ۱۹۱۲ء

مدفن : (پاریُل) حائہن

لالہٕ صاحب چھے کاشرِس اندر واریاہ نامہ لیکھمٕتۍ۔ یمو اندر یمٕ ہارٕ ون نامہٕ ، لال نامہٕ تہٕ سیلاب نامہٕ مشہور چھے۔ دیان لالہٕ صاحب اوس مہاراجہ پرتاپ سنگھ سندِس گُرۍ پلٹنس سٟتۍ وابستہٕ۔ کیتژس کالس چھِہ ہارون پہٕ موزدار تہٕ کمہٕ تہٕ واتٕھ ہندین آخری دوہن اندر اوس گاڈۍ شکھند دی کران۔ لالہٕ تانترے ناوٕچ باقایہٕ سوٚمبرن چھپے حلقہ ادب سونا واری طرفہٕ چھاپ کرنہٕ آمٕژ۔

لالہٕ ٹکٕھمن

زانٛ سنہٕ : سنہ ۱۸۹۳ء

زاجاے : (ہانٛن ژوٗل گوم) کوٗلگام

وفات : سنہ ۱۹۶۱ء

ٹکھمن جو اوس مزاح گو شاعر تہٕ کاشرِس اندر چھین واریاہ ہزلی بأتھ لیکھمٕتۍ۔ محکمہ ڈاکس اندر اوس مُلازم۔ دیان شوٗکھگتی افسانہٕ ، مثنوی تہٕ بیٚیہ لیکھنۍ اما یوز تیمہ سٟتۍ آیس نہٕ برابر۔ اَتھ زکیتھ موتو نظمہ چھپے۔

نلو ٹھہٕ ندرٕ نی چلے ، سرو ند گوڈۍ گاڈٕ ٹکن تہٕ ک اگو چھنہٕ بیترِ

لچھہ کاک

زاجاے : (بُربُرشاہ) سِری نگر

وفات : سنہ ۱۸۷۱ء

لچھہ کاکس ٲسی اَکھ صاحب تہٕ وناں تہٕ زہٕ پرانہ شہر رساد آسہ کُنی ادس

استھانن مبتیر چھپان آسان ۔ آخری داغہٕ اندر ووٚت زانہٕ گیر دیان تِتھی تراوِن

یِوان لچھہ کاک سُند کلام چھپنہٕ ووٚرے دستیاب ۔

لسہ خان فدا

زاجاے : (قاضی محلہ) اسلام آباد زاسنہٕ : ۱۸۹۳ء

وفات : ۳۰ اگست ۱۹۶۵ء مدفن : اسلام آباد

خان صاحب ٲسی کٔشیرِ منز ہمہ اوس فلسفکی مبلغ تہٕ تقدِ درجکی بزرگ ۔ یِمو چھے غزلو تہٕ

نعتو علاوہ ترے مثنوی یہ تہٕ لیکھمژ ۔ یِہنز مثنوی "گُل بکاولی" چھے ساری اَدبی لحاظہ

اہم تہٕ مزِدار مثنوی ۔ لسہ خان فدا آے دوہ یہ پھیر جیل تہٕ سوزنہٕ ۔

تصنیف : گُل بکاولی (چھاپ ۱۹۱۸ء)

گلزار حقیقت : (چھاپ ۱۹۲۳ء)

شاہ بہرام : (چھپنے)

لسہ ملک مُلہم

زا سنہ : سنہ ۱۸۸۲ء

زا جاے : شُشی پَن

وفات : سنہ ۱۹۴۸ء

مدفن : شُشی پَن

مُلہم ساہبن سُند پوٗرٕ ناو غلام رسوٗل ملک تہٕ تخلص مُلہم۔ کامہٕ بار اوس زمیندٲری تہٕ گٔمانتہٕ گرٕدی۔ شاعری چھیٚن لۄکچارٕ پیٚٹھے اندر کرِتھ تھٲوِمٕژ۔ غزل، نعت تہٕ مثنوی علاوٕ چھیٚن شُشی پَن کین مذہبی پیشوایَن پیٚٹھ مرثی تہٕ لیچھمٕژ۔

لسہ ڈار مالنسوٗ

زا سنہ : سنہ ۱۸۰۷ء

زا جاے : مالنسبل

وفات : سنہ ۱۹۱۰ء

ڈار صابُن چھُ مالنسوٗ ناوٕ سبب وَنان تہٕ کیازِ یہ چھُ مالنسبلہٕ زامُت، اُمہِ وِشند زمانہٕ چھُ کشیرِ منٛز مُلکھ تہٕ جبرک زمانہٕ اوسمُت یمہِ کنۍ چھُ ڈار صاب تہٕ وارِیاہن لُٹہٕ دوٗر دوٗر جاین بیگارِ سوزنہٕ آمُت۔ رگیٚٹرس کالس چھیٚن رسالہٕ قوجس منٛز نوکری کرِمٕژ۔ اَتہٕ جواب گژھنہٕ پیٚٹھ اوس گریٚتہٕ گرِ بأتہٕ گیوٚتھ اوزوقھ زنیان۔ اَتہِ یہِ آسنہٕ سببہٕ اوس نہٕ منٛز کلام لیکھتھ تھوان۔ الٰہی بیلہٕ چھیٚن شیخ وٕنۍ مِینٛ شاعری اگر مُرسا سٕندِ کلامٕ منٛز لۄکٕٹ اکہٕ سۄمبرَن چھپےٚ یُس قیسر جاجنین ترتیب دِژمٕژ۔

لچھمن کول بلبل

زاسنہ : ۱۸۱۲ء

زاجاے : (بانہ محلہ) سری نگر

وفات : ۱۸۸۴ء

لچھمن جُو اوس کاشرِ علاوٕ فارسی تہٕ برج بھاشایہِ منٛز شار ونان۔ یُس کول ترادِتھ بیوٕ ٹھ ملہ اوٚپر (سری نگر) وان روزان گژھتہ گیِس بایہِ سیتہٕ مزگری تہٕ زٕ دوٚیہِ کشیرِ نیبر۔ یمہ تراوِتھ بنٛد ہیچھن برج بھاشا تہٕ ہندوستانہِ بیٹھ والیس سیتہٕ لوگ ناگمہِ کنٹھیال۔ ماکہ دوہہ گیِس زمانہٕ دار کِنہٕ تہٕ اس وٲراگ۔ زٕ ژٕ تان ژلان ووت لوان تہٕ تت بہوٕ بانہٕ درس شِشِ پرمانندو دنہٕ کوٚرُن دوٚیم نیتھر ناگمی۔ دیان نیچو گوس پینٕ نی نشہ اکیہ سیتہٕ جانہٕ مرگ تہٕ امی سبہ سیتی گوس وگواس۔

کاشرِس منٛز چھپے بلبُل سٕنزِ لوٚکٕ کتابہٕ۔

(۱) رادھا سویمبر : یہ کتاب چھپیے شیو شنکر ناتھ لیکھنہٕ آہوش۔ (۲) رام نامہ، (۳) نل و دمن۔ (۴) آدم نامہ۔ (۵) ادھم نامہ۔ (۶) چاپے نامہ۔ (۷) ترٛہ سیٹھ پیترانی تامہ لیلایہ، بھجن تہٕ غزلہٕ بتیرہ۔

رادھا سویمبر ورک نیپونہ حصہ اوس گوڈٕ پیٹھٕ شولن لیو گھشت تہٕ بلبلن گور

ویر لیو یہ

لل دید

زاسنہ : سنہ ۱۳۲۵ بِکرمی ، سنہ ۱۳۵۱ عیسوی

زاجاے : سِمپور (پانپور) پانپُر

وفات : سنہ ۱۴۴۷ بِکرمی ، سنہ ۱۳۹۰ عیسوی

لل دید زایہ سِمپور پانپور اوسُس حال گرس اندر تہٕ لوکچہِ وٲنی کوٚرہس پانپور پیس نمبردار مجلس اندر کھاندر۔ وٲری دِلو مخصوص بدسلوکی ناوِ لل دیدِ اَس لوکچارِ پیٹھے دِیہ ستیٚن مایہ وُچھتھ تہٕ توٚکنی ہیوٚکُن تہٕ وٲری دِس اندر آسِن ہینہِ لوٚدرِشہ کوٚر پنٕنی پانٕس دور کرِتھ۔ یَمہِ کٲم کوٚٹھ تنٛز آوِتھ منٛز اندری خبر کمِن غوطن آسان زِ اکھ سیٚٹھا عیٚنس وٲرِ دِی پامہِ دِوان، کانہہ ناکن کران تہٕ زنگہٕ رنگہٕ اذاہ دِوان امانوٚز لوٚٹ کرِتھ تہٕ ترٛ دوان تہٕ دیہِ ستھ لول رَتمہِ گٲڑی نالہِ اندر جامہٕ دُنی یادی لہنا وُسی دِتِہن لَنتھ تہٕ درایہِ وَنَن تہٕ بیابانٕن اندر دَرے گار تہٕ اُنتھو حالس۔ اندر وُنِن تہٕ زانہٕ اندر تِمہ واکھ یِم ازتہٕ سانہِ تابرین ہُند معراج مانہٕ لوان چھِ۔

دیان لل دیدِ اوس سِر مولان گوٚرتھ تہٕ تمہ عیٚسِس روحانی تالیم دِژمُژ۔

کاشرِس چھِنے سوٗ لل ایشوری، للہِ عارفہ، لا العبہ ثانی بیتر ناوَد تہٕ ویٖز نہٕ ہِنٛدی
کہو مسلمان دوشوے چھِ لشو یِز تھ کران تہٕ ہنٛدی واکھ بپران۔

لل دیدِ ہنٛدی واکھ چھِ وقتہٕ وقتہٕ مختلف کتابن اَندر چھاپہٕ ییدی متہٕ
ییمو اندر لوم کینٛہہ مشہوٗر چھِنے۔

(۱) لل واکھ مرتب بالکرد ازدان چھاپ سنہ ۱۸۱۹ء
(۲) لل واکیانی مرتب سر جارج گریرسن چھاپ سنہ ۱۹۲۰ء
(۳) لل دید مرتب پروفیسر جے لال کول تہٕ پروفیسر نند لال طالب یہٕ کتاب
کرٕ کلچرل اکیڈمی چھاپ تہٕ حال حالے چھِ اَمیک دوٚیم ایڈیشن تہٕ
بازرس درامت۔

ماسٹر زِندٕ کول

زاۓ سنہ : ۱۸۸۴ء

زاجاے : (حبہٕ کدل) سِری نگر

وفات : سنہ ۱۹۶۶ء

ماسٹر زِندٕ کولس چھِ ماسٹر جی یتھٕ وَنان تہٕ ادبی حلقن منز چھِ امی ناوٕ مشہور۔ ماسٹر جی اوس عربیک، فارسیُک، اُردوٗ ہُک تہٕ سنسکرتُک جان عالم تہٕ امہ علاوٕ اوس انگریزی زبانہِ ہیٚتھ تہٕ زبردس عبوٗر۔ کاشِر لوٗت شاعری منز اوس یہ مانندٕ نِ شاعری خاص پاٹھۍ پسند تہٕ توے کوٗرُن تمہِ سٕندِس کلامس انگریزی پاٹھۍ ترجمہٕ۔ ماسٹر جی اوس گوڈٕ گوڈٕ اُردوٗ تہٕ فارسی پاٹھۍ شاعری کران تہٕ تمہِ وِزِ اوسُس تخلص "ثابت"۔ کاشرِس کُن پھیوٗر سہ سیٹھاہ ژیرِ تہٕ لوسیم اُمرِ ستھ۔ کاشرِ شاعری ہنْز سوٚمبرن ۱۹۵۵ء یس منز لالہ رُخ پبلیکیشنٕ "سُمرن" ناوٕ چھاپ تہ ہیٚتھ آس ساہتیہ اکیڈمی ہندِ تہ ۸۰۰ دِنہٕ تہٕ یہ انعام اوس کاشرِ زبانۍ کیٚتِس ساہتیہ اکیڈمی ہنز گوڈنیک ڈالر۔ ۱۹۶۲ء یس منز آو کلچرل اکیڈمی ہنْد خلعت تہٕ عطا کرنہٕ۔ ماسٹر جی گُزرِ لوٚ ییمہٕ عالمہٕ ۴ فروری ۱۹۶۶ء۔

ماسٹر جی اوس اکھ غریب گرُک اُچھ گاش تہٕ پننہ چھینہ کرنہٕ پتیس لٚگ تمہ جاے تِمِس اکِس فوٹو گرافرٕ کالِس سیٹھاہ موٗزٕ دار کرنی پیٚنہٕ۔ نوگ تا ییمہٕ ہندِس محکمس منز دوٚہ ستادر کلرکی تہٕ کُنہ تہٕ ... سیٹھاہ اوس پنڈت رام چند کاک سنتی محکمے آثار قدیمس منز کام کران۔

تصنیفات : "سُمرن" (شاعری)

"پیٚمانند" (پیٚمانندنِ شاعری ہند انگریزی ترجمہ)

مانہٕ جوٗ عطار

زا جاے : (ببٕہرٕ کدل) سِری نگر

مانہٕ جوٗ گرٕ زاد تہٕ کرگوس رگواس تہٕ چھُنہٕ مولوٗم رٕش هتلِق حیچھ لیوٕتے یوت موٗلوٗم زِ سُہ اوس ببٕہرٕ کدلہٕ روزان تہٕ کاشری باتھٕ اوس ستا یری کران۔ دیُان سُہ اوس کرتن بھگت۔ مانہٕ جوٗن چھُ کاشرِس اَندرٕ "باگوت ییران"، نؤر مُت۔

مجیدٕ شوپیٖنی

زا گٕنہٕ : سنہ ۱۹۲۸ء

زا جاے : شوپیَن

اصلی ناو چھُس عبد المجید تہٕ ذاتہٕ شیخ۔ داریاہ کال ووٗلنس ستا یری کران تہٕ "مجید"، تخلص ورتاوان۔ رگو ڈرٕ گٕہٕ دِہٕ چھُ داہرٕ باجن ستی گیونہٕ ییران رٕو دمٕت تہٕ اتھی مثز ہیٖتِن بانہٕ تر باتھ تصنیف، کمال، اثر تمہِ تہٕ کرالہٕ۔

مجیدؔ میر

زا سنہٕ : ۱۹۰۴ء

زا جاے : اسلام آباد

وفات : ۱۹۵۱ء

مدفون : اسلام آباد

دیاتِ مجید صاب اوس کاشرِ زبانۍ ہٕنٛد بٔڈ شاعر ۔ تٔمِس ہٕنٛد کلام چھُنہٕ دستیاب ۔ اسلام آباد اوس اکھ پٹھان ناوکس شاعرس ہمسایہ روزان ۔

محمد احسن احسنؔ

زا سنہٕ : ۱۹۲۷ء

زا جاے : حاجِن سونہٕ وار) ورٛبل

احسن صاب چھُ کاشرِ زبانۍ ہٕنٛد شاعری کران تہٕ نثر تہٕ لیکھان ۔ احسنن کٔر دٔہمہ جماعتہ پتہٕ نوکری ۔ گوڈٕ لوگ تعلیمہٕ ہندِس محکمس منز ووستاد تہٕ ازکل چھُ ریاستی کلچرل اکیڈیمی منز اسسٹنٹ ایڈیٹر ہندِس عہدس پیٹھ کام کران ۔ احسن چھُ اکہ لٔٹہٕ سیکولر تہٕ قوم دوستی تل نظر تھٲوِتھ نظمہٕ ونان ۔

تصنیفات : ۱۔ "کلامِ نیرؔ میرؔ" }
۲۔ "کلامِ نالہؔ تہٕ نشترؔ" } یِمن دۆن کتابن منز شاعرن ہٕنٛد کلامہٕ تہٕ پیٹھ حالاتِ زندگی ۔

۳۔ "گلکہٕ نکتہٕ" جلد ۲ و ۳ (ترتیب)

۴۔ "گُلِ بکاولی" (مثنوی ترتیب دِتھ تہٕ ترجمہ) ۔

محمد احمد اندرابی

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۴۲ء

زا جاے : (ملارٹ) سری نگر

محمد احمد اندرابی صاب چھ یتھ پاٹھو اُردو کس منز لیکھان اما پوز منز و منز چھ کاشری ترجمہ کران تہٕ شایع کران۔ از کل چھ کلچرل اکیڈیمی ہندس ڈکشنری شعبس منز اسسٹنٹ ایڈیٹر تہٕ "اُردو شیرازہ" رسالک معاون مدیر تہ۔ ۱۹۶۵ء یس منز آو ڈی اے، آر ٔس تحت تقریرن دون ورین نظر بند تھووتہٕ۔

تصنیف :-

"سوگ میوٚنہِ وطن" (قومی) بأتن ہنز ترتیب دِتھ منز اکہ سومبرن

محمد اسماعیل نامیؔ

زا سنہٕ : سنہ ۱۸۸۴ء

زا جاے : (کاوڈور) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۴۱ء

مدفن : سری نگر

نامی صاب اوس فارسی علاوہ کاشر پاٹھو نہٕ شایع کران کُن شعرن ہند تبع ...

نامی صابن چھپے کاشرِ پاٹھو قصہ شیرین خسرو ... چھم۔

محمد افضل افضلؔ

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۲۸ء

زا جاے : بٔنہٕ کوٹ، بانہال

افضل صأب چھہٕ ویتہِ میوٗ اٹھو نوٚو وٚرِی یُو بیچھہٕ ہر شاعری کران۔ از کل چھہٕ بلاک ڈیولپمینٹ محکمس منز بطورِ کلارک کأم کران۔ دوٚیہِ چھیکھ نہٕ ہیتی کانٛہہ، بانہٕ سوٗمبرن چھپاونہٕ پتھر۔

محمد اکبر تانترے

زا سنہٕ : سنہ ۱۸۹۴ء

زا جاے : پہلگام

وفات : سنہ ۱۹۴۹ء

تانترے صأب اوس کاشرِ پأٹھی شأعری کران تہٕ اکرم اوسُس تخلص۔ [illegible] زینت لیوٗ حکمت اوس تہٕ دوست نہٕ دأپُن ستیہٕ اوسُس [illegible] کلامہ [illegible] کلامس چھپاونہٕ [illegible]

محمد امین ابنِ مہجور

زا سنہ: ۱۹۲۱ء

زا جاے: مِترِ گوم پلوامہ

محمد امین صاًبن شمار چھُ کٲشرِ زبٲنۍ ہندین تمن دردِلن ہستیو ان، یمو

تحفہ زبانس منٛز کٲشرِ پٲٹھۍ اخبار کڈنچ کل کرٕ ہیٚتھ کٲشرِ نثرُک یہ دۆیِم زِ نہ کال

اوس، محمد امین صاًب اوس مہجور صابنہٕ سرپرستی منٛز کٲشُر اخبار "گاش" کڈان لیٚیس

زِ ۱۹۴۰ پیٹھٕ ۱۹۴۳ تام نمبر ان اوس۔ کٲشرِ تواریخس پیٹھ تحقیق کرنٕچ نظرٕ

اُہندِس ذٲتی کتب خانس منٛز چھِ واریاہ نادِر تہٕ موہلی قلمی نسخہٕ۔

۱۹۷۶ء ئس منٛز میس ریاستی دانشورن تہٕ ادیبن ہنٛزِ کلچرل اکیڈمی

خلعت دِتین منٛز چھُ امین صاًب تہٕ شامِل۔

محمد امین رفیقی

زاسنہ : ۱۹۳۱ء

زاجاے : (فتح کدل) سری نگر

رفیقی صاب چھ اردو تہٕ کاشُر دوشوٕنی زبانن منز لیکھان ۔ ہندی مقالہٕ چھپیہ بیتر پاٹھی کاشرِس انوار چَس تہٕ کشیر ہندِس کلچرس دِ حالہٕ کران ۔ ولر تستام چھپن تہٕ الگہ پاٹھی بیتر کاشرِ مقالہٕ سومبرن چھاپ ہیتر رفیقی صاب چھ ریاستی محکمے رلیس مینتھو والستہٕ۔

محمد امین شکیب

زاسنہ : ۱۹۴۰ء

زاجاے : سوپور

محمد امین شکیب چھ ۱۹۶۰ء پیٹھے کاشرِ پاٹھی لیکھان ۔ گوڈ گوڈ ادس مرف شاعرن تہٕ بیتہ پیٹھ نثر تہٕ لیکھن ۔ شکیب چھ تاریخ ہندِس فکس منز لطور دہ ستاد کام کران ۔ کاشرِ رسمِ خط سہل بناونس متعلق چھن اکھ لوکٹ کتابہ ہن تہٕ اردو پاٹھی چھاپیہ ہیتر۔

محمد امین کأمِل

زاسنہٕ : ۱۹۲۴ء

زاجلے : (کاپرِن) کولگام

کأمِل صأب چھُ عاکھ کُنے کأشُر لیکھارٕ یُس بیک وقت شار، ونہٕ لُکھ سٕتی سٕتی ڈراما، افسانہٕ تہٕ تنقیدی مضمون لیکھان چھُ۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس اُردوٗ پاٹھۍ شاعری کران۔ امہِ پتہٕ زٕ تمی بیوٗر کأشرِس کُن۔ امہٕ پتہٕ دوہنہٕ اوٗس بی، اے، ایسلیمیٹ تہٕ اکس موضوع کتابہٕ "بہا اُلّہ تہٕ نوٚو زمانہ" ناوٕ کأشرِ پاٹھۍ ترجمہٕ کوٚرمُت۔ کأمِل صأب سپدۍ کلچرل اکیڈیمی منز ایڈیٹر سندِس عہدس پیٹھ ٹاکھ یِرنہٕ ۱۹۵۵ء پیٹھ اَنتام چھِہ وارِیاہ کأشرِ کتابہٕ لیچھمٕتۍ تہٕ ترتیب دِژمٕتۍ۔ کینژن کتابن پیٹھ چھُس ریاستی کلچرل اکیڈیمی ہِندۍ انعامہٕ تہٕ ترٛتمٕتۍ۔ امہٕ علاوٕ چھُس "لوٚتہٕ پٔترٕ" باپتہٕ سوٚمبرنہٕ پیٹھ ساہتیہ اکیڈیمی ایوارڈ تہٕ دِنہٕ آمُت۔ کأمِل صأب ییٚلہِ اُردوٗ ہس منز شاعری کران اوس تیٚلہِ اوس "غزلی" تخلّص تھوٚومُت۔ کینژس کالس اوس کأشرِس منز رسالہٕ "نیب" کڈان یُس زٕ ترٛیٚن دری پتہٕ دوہنہٕ بند سپد۔ ۱۹۷۴ء یس منز یمن کأشرِ لیکھارن بیتر کلچرل اکیڈیمی خلعتہٕ دِتی تمن منز اوس کأمِل صأب تہِ شأمِل۔

تصنیفات :۔ "حُسن بطر" (شاعری)، "گٹہٕ منز گاش" (ناول)، "رازٕ تہٕ راٹھ" (ٹیگور سٕنزِ اکہٕ ڈرامانک ترجمہ)، "نوٚو زمانہ"، (شیخ العالمہٕ سُند ترتیب دِتمُت کلام) "صوفی شاعر" (۳ جلد)، "ڈاک گرٕ" (ٹیگور سٕنزِ ڈرامانک ترجمہ)، "لوٚتہٕ پٔترٕ" (شاعری)، "کتھہٕ منز کتھ" (افسانہٕ)، "یدٕ پِہ لوٚد ژھلے" (شاعری)

"حبہٕ خوتوٗن"

محمد سُبحان بھگت

زاؠنہٕ : سنہ ۱۹۲۷ء

زاجاے : اَکِنگام

محمد سُبحان بھگت صاحب چھِ کاشُر تھیٹرُک وُنی کِس رٔسہ واحد اداکارٕ یِس پانٕے

پٔنٕس تھیٹرٕ پارٹی منٛز ڈٕیٛ زٕتہٕ ساری ڈراما بیترِ لیکھان چھُ ۔ اَمی سٕندٕ ڈراماسو مبرن چھپےٚ "تقدیر"

ناوٕ بیمٕ ۔ امہِ منٛز چھِ تمے ڈرامایم مختلف موقن پیٹھٕ سٹیج سپدی تہٕ یمن کلچرل اکیڈمی

ہندی انعامہ ترٛہتی چھِ ۔ محمد سُبحان بھگتن ہنود ۱۹۶۱ء بٕس منٛز کشمیر بھگت تھیٹر بھگت صاحب

چھِ پانہٕ تہٕ سٹیج اداکارنہٕ امہِ علاوٕ چھِ سہ رٕنکی تہٕ لگاہٕ وایٕنس منٛز ماہر ۔ کلچر اکیڈمی یمن اداکارن

تہٕ لیکھارن بیترِ ۱۹۷۴ء یس منٛز جلتہ بخش تمن منٛز اوس محمد سُبحان بھگت تہٕ شامل ۔

تصنیف : ۔ ۱ ۔ "تقدیر" (ڈراماسو مبرن)

۲ ۔ کاشرِ نکہ تھیٹر

محمد سراج

زاجاے : (کرٕ ٹیلی محلہٕ) سری نگر

وفات : سنہ ۱۹۱۸ء

مدفن : سری نگر

سراج صاحب اوس کاشرِ پانٹھی شاعری کران ۔ امہٕ سٕند کلام چھُ لوکچین لوکچین

کتابن اندر چھاپ تہٕ پٕد مٕت ۔ سری نگرس اندر کتھ جایہِ چھُ سراج صاحب دفن تہٕ

ہیوک نہٕ معلوم سپدِتھ ۔

محمد سلطان بانڈے

زاؤسنہ : سنہ ۱۸۹۶ء

زاجاے : بھدرواہ

محمد سلطان بانڈے صاب چھہ کاشر زبانی ہند اکھ بزرگ شاعر۔ سلطان
چھِ زیادٕ تر صوفیانہ کلام ونان۔ امی سندی اثر تلی چھِ تمہ کیو
واریاہو نوجوانو کاشرِ باتھ لیکھنس کن رغبت کرٕ تھ۔

محمد سلطان سلطان

زاؤسنہ : سنہ ۱۹۳۲ء

زاجاے : (دگری) اننت ناگ

محمد سلطان سلطان چھِ شاعری کران، تحقیقس تہ تنقیدس سوٗ دلچسپی تہ نثر
تہ چھِ کُنہ کُنہ لیکھان۔

محمد سلطان عاصم

زا سنہ : سنہ ۱۹۴۷ء

زا جاے : (اہرؤ بلہ پور) بیرؤ

عاصم صاب چھُ ۱۹۶۳ء پیٹھہٕ کاشرس منز شاعری کران تہٕ منز لیکھان۔ عصر یا تھٕ چھُ منزے لیکھان۔ ریہ چھُ حال حالے اہل اہل بی کرتھ مستقل تہٕ دوہ نچھ وکالت کران۔

محمد شعبان ڈار

مدفن : ٹیٹش وۆر

ڈار صابس متعلق چھُ لۆکتے یوت معلوم زِ سہ اوس ٹیٹش وارِ روزان تہٕ تتی چھُ دفن تہٕ سہ کرنہٕ کنہٕ زاو تہٕ چھنہٕ معلوم۔ رنہٕ ہکو دۆنوۆ تہٕ سان تسندِس مرنس سنس متعلق اندازٕ ترکرتھ۔ غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھپے ڈار صابنہٕ اکھ مثنوی ۱۹۲۴ء اندر چھاپ کرتھ۔

تصنیف : قصہ بہرام گور

محمد عبداللہ شاداب

زاؤ سنہ : ۱۹۲۲ء

زاؤ جاے : شوپیٖن

شاداب صاحب چھِ واریاہ کالہٕ پیٹھٕ شاعری کران۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس عبداللہ تخلص ترٲوِتھ ہیوٚتُن شاداب۔ زِندگی ہِندی تجربہٕ واریاہ کتہٕ منظرٕ چھِ تہٕ ژھٹھٕ بِہِتھ تِمہٕ اندکل الکھ دٲنِچ شکل تاثیر۔

محمد عبداللہ شیدا

زاؤ سنہ : ۱۹۴۱ء

زاؤ جاے : ڈولی گام بانہال

شیدا صاحب چھِ ہیتھیو اکھ وادہٕ ورِ لوٚب پیٹھٕ شاعری کران تہٕ تمیک ہندیس عکس منز چھِ وہٕ کتاد۔

محمد کھار

زاؔ سنہٕ : سنہ ۱۸۹۴ء

زاجاے : مدؤن

وفات : سنہ ۱۹۶۷ء

مدفن : شاہ گونڈ

دیال محمد کھارن کٔر ۱۹۲۱ء پیٹھہٕ شاعری شورو۔ آبأئی پیشہٕ اوسُس کھارٕ کام۔ کأشرِس اندر چھیِن غزل تہٕ نعت بیترِ وُنۍ میتۍ۔ بہودُر گنیٔ سِندِ اکہٕ تندکرِ زٕ تووہ بند چھیِ اُہنزی رلوٲشرکۍ منسوب۔

محمد یاسین منظرؔ

زاجاے : (شہر پور نوشٹ) سری نگر

منظر صاب چھُ کأشرِ تہٕ اُردو دۄشونۍ زبانن منز شأعری کران۔ پنڈت جواہر لال نہرو سنٛدِس سورگہٕ واس گژھنس کیٛت ییمہٕ مرثیہٕ بیٛتہٕ کیو شأعرو لیٛچھ تمہٕ دِرشٲن ترتیب تہٕ چھپاوِن۔ "دردہٕ زٔلِ گوہ لاب" ناوِ اکِس کتابہ منز منظر چھُ تالیمہٕ ہنٛدِس محکمس منز درس ستاد۔

تصنیف :-

"دردہٕ زٔلِ گوہ لاب"

محمد یوسف ٹینگ

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۹۳۵ء

زاجاے : شوپیٚن

ٹینگ صاحب چھ کاشُر تہٕ اُردو دۄشوٚنی زبانن منز لیکھان۔ ٹینگ صاحب چھ تمو کٔشرِ خوش قسمتہٕ شخصو منز اکھ یِم از تام لوکچہِ وانٛسہِ منزے بٔڈین عہدن ہنٛدِ خاطرٕ ژارنہٕ آمٕتؠ چھِہ۔ نوکری ہنٛد سِلسِلہٕ کورُن دیپٹی لیول ورکری بیٹھہٕ شورُو تہٕ بینہٕ لیا قتہ کنہِ دوت سیٹھاہ کم وقتس منز سیکرٹری کلچرل اکیڈیمی تہٕ ڈایرکٹر انفارمیشن ہِوین عہدن تام تہٕ از کل چھ بیٚیہ سیکریٹری کلچرل اکیڈیمی سٕندِ حیثیتہٕ کام کران۔

ادبی دُنیاہس منز اُتھ بیٹھہ رُوٚد وارِیاہس کالس "تعمیر" تہٕ "شیرازہ" ترتیب دِوان۔ عبدالاحد آزادن لیوٚکھمُت "کشمیری زبان اور شاعری" کاکٔز یٔلہٕ مَن میٚیٹھ لیکھتھ بیٚنہ کوٚن تہٕ آدم منز اٗسِس تتھ دوٚرِن کلچرل اکیڈیمی ہنٛدِ خاطرٕ ترتیب تہٕ یہ کِتاب سیٖریزِ ہٕتہ ترٛین جلدن منز چھاپ۔ امہِ علاوہ چھن "کلیاتِ مقبول" "پربت اور پگہھٹ" "گلریز" تہٕ "وٗلی اللہ متوٗسُند "ہی مال" مثنوی تہٕ ایڈیٹ کرِمٕژ۔ از کل چھ "کلیات محجور" ترتیب دِوان۔ کلچرل اکیڈیمی لیوٚکھمُت اُردو کشمیری فرہنگ مرتب کران چھِ ٹینگ صاحب اوس ڈائریکٹر انفارمیشن بنِنس تام اَتھ شولبس ستی تہٕ ایڈیٹر سٕندِ حیثیتہٕ وابستہٕ۔

تصنیفات : "رسول میر" ۔ "کلیاتِ مقبول" ۔

"گلریز" ۔ "ولی اللہ متو" ۔

محمد یوٗسف فِگار

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۴۷ء

زا جاے : (شہید گنج) سری نگر

کاشُرٕ شاعِر محمد یوٗسف فِگار چھُ فِگار تخلُص ورتاوان۔ فِگار صاب چھُ اَزکل عدالتس منٛز مُلازِم۔

محمد یوٗسف مِسکین

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۴۸ء

زا جاے : (کاوٕ ڈور) سری نگر

محمد یوٗسف مِسکین چھُ مزاحیہ شاعِری کران تہٕ کُنہٕ کُنہٕ نَثرٕ تہٕ لیکھان۔ پیشہِ کنِہ چھُ خوش نوٗلیس تہٕ اَزکل چھُ کلچرل اکیڈمی منٛز بطورِ خوش نوٗلیسہِ کام کران۔

محمود گامی

زاسنہ : سنہ ۱۷۶۵ء

زاجاے : (اَڈٕ وُڈر محمود آباد) شاہ آباد ڈور

وفات : سنہ ۱۸۵۵ء

مدفن : (اَڈٕ وُڈر محمود آباد) شاہ آباد ڈور

محمود گامی سُند ناو چھُہ پایہِ بڈین گونہ ماتن اندر ہیتہ یوان۔ سُہ ناو اَڈُ وُڈر
یمہ ازٕ محمود آباد وَنان چھِ تتھ وقتس اندر ییلہِ کشیرِ اندر زبہ وایانٕری فارسی زبانٕ
ہُند حیلے جاو اوس تہٕ عامہٕ ماحولس اندر ییلہِ تمہٕ کاشرِ ریاعتھ شارہ وَننی ہیتی لس تِتھ کہ
تانہٕ تہٕ گامی ونیتھ تلکھ رتبرہِ۔ تمیٚ پانہٕ ناو بییہ رہتٕرہ۔ محمود گامی لیس گونیچو اَڈٕ زوٹ
تہٕ اَمی دِہ کُھن دَزٕ لوٚولس اندر شاعری۔ حوالی ہندین دِہین اوس ماشرٕطی کران تہٕ واشہ
ہندین یتہ مین وُری تیہ دَروِیشلِ۔ دیان تمی لیچھ گوڈنیچ کاشرِ مثنوی۔ تمی کور کاشر
غزلہ ہُند نوٚ ابتدا تہٕ بیچرل شاعری تہٕ نکتٕ دِیہِ۔

تصانیف :

(۱) مثنوی یوسف زلیخا ، (۲) مثنوی لیلیٰ مجنون ۔

(۳) شیرین خسرو (۴) مثنوی ہارون رشید

(۵) قصہ محمود غزنوی (مثنوی) ، (۶) قصہ شیخ صنعان (مثنوی)

(۷) شیخ منصور (مثنوی) ، (۸) بہار نامہ

(۹) ہیئت نامہ (۱۰) یک حکایت (۱۱) لگ بگ پانژ ہتھ غزلہ تہٕ
کینہ نظمہ بیتر

حال حالے چھِ محمود نِس کلیات ترتیب دِتھ چھاپہ امت کرنہ۔

محی الدّین حاجنی

زاے سنہ : ۱۹۱۷ء

زاجاے : حاجن

حاجنی صابن اصل ناو چھُ محی الدین پیرے۔ حاجنس منز روزنہٕ سببہٕ چھُ محی الدین پیرے حاجنی ناوٕ زیادٕ مشہور۔ حاجنی صاب اوس عربی بٕک پروفیسر تہٕ کینہہ ورییہ برونہہ سید ریٹایر۔ کأشرس منز دولتس سیٹھا کال لیکھان۔ یونیورسٹی طرفہٕ کأشرس منز امتحان ہیونہ ناولس منز چھُ اُمہِ سُند واریاہ رول روٗدمُت۔ کأشرس منز یمہٕ کتابہٕ حاجنی صابن لیچھمٕژ چھےٚ تمن منز چھےٚ ”مقالات“ کتابہٕ بیٹھ لس ساہتیہ اکیڈمی ہِند انعام تورمُت۔ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہنزِ پیٚٹھ لٕسٕ ”کأشر شریح کتاب“ ناوٕ کتابہٕ بیٹھ انعام دیتمُت۔ حاجنی صابن چھےٚ ساہتیہ اکیڈمی ہِندِ خاطرٕ ”کأشر شأعری“ ناوٕ اکھ انتھولوجی تہٕ ترتیب دِژمٕژ ییہ ۱۹۶۰ء ہس منز چھاپ کرنہٕ آمٕژ چھےٚ بییہ چھُن کلیات وہاب تہٕ ترتیب دیتمُت یُس کلچرل اکیڈمی یہ دوان جلدن منز چھوپ کمر از علاقس منز ہمہ ادبی سرگرمیہ از کل جأری چھےٚ تمن سرپرستی چھُ حاجنی صابے کران۔ حاجنی صابن چھُ ۱۹۷۵ء لیس منز جج تہٕ کورمُت۔ حاجنی صاب چھُ پبلک سیکورٹی ایکٹ تہٕ ڈی آئی آرس تحت ۱۹۳۳ء، ۱۹۴۸ء تہٕ ۱۹۶۵ء لیس منز جیل تہٕ سوزنہٕ آمُت۔

تصنیفات :-

”گرٕ لیس سُند گرٕ“ (ڈراما) ، ”کأشر شریح کتاب“ ”مقالات“ ، ”الف لیل“ ، ”مدیس حالی“ ، ”گاموٗ شری پھیری پھیری“ ، ”کہٕ رٔس“ بیترِ۔

محی الدین خان

زاجاے : نہال پور

خان صاعلبس منٛلق چھیٖنہ بہ کیٛنہ ننان زِ شہ کرچھیٖ او سمت۔ گوڈ گوڈ چھیٖ اردو پاٹھی شاعری کران او سمت تہٕ کیٛنہ کیٛنہ چھِن مِن چھوٚرکا شُرِس منز تہٕ لوٚ ژرو ومت۔ قرآن شریفس چھُن کا شُرجامہ وولُمُت۔ ریٖتیہ منز عمو سیارِ ہندترجمہ چھاپ نہٕ گومت چھیٖ ر

محی الدین گوہر

زاسنہ : ۱۹۴۰ء

زاجاے : (خوشحال مونٛٹ) سوپور

گوہر صاب چھیٖ کا شُر شاعِر۔ واریاہ کال وولس شاعری کران۔ امہ پزٕ دُنہ چھُن نہٕ بینہ کانٛہہ نہٕ باتہ سومبرٕن چھاپہ ہیمژ۔

گوہر چھیٖ پیشہ کنی عرضی نوٚیس۔ نوٚدلِس منٛعیہ پڑھتہ دُری پہ قومی سیدان چھیٖ تتھ منز چھیٖنے اُمی نہ اکہ یعِر کا شُر بیچ نمایندگی کرمژ۔

محی الدین محی

زاجاے : کشتواڑ

وفات : ۱۹۱۸ء

مدفن : کشتواڑ

محی صاب اوس کاشرِس اندر شاعر ونان تہٕ اُہنٛز کلیات چھپے وِنہٕ تہٕ موحفوظ۔
محی صابن چھ کشتواڑک تواریخ تہٕ لیوکمت۔ محی صابٕنؠ زاسنہٕ چھُنہٕ کُنہٕ جایہٕ تہٕ درج۔

محی الدین مسکین

زاجاے : (لیوہ کھوتش پوٗر) کولگام

وفات : ۱۹۱۲ء بیٛیہ ۱۹۱۷ء

مسکین صابن چھے کاشرِ پانٛژھ داریاہ مثنوی لیچھمژ۔ اوذقہٕ اوس پیر مُریدی بیٛیہ۔ اُہنٛز لیچھمژ مثنوی یہٕ چھپیہٕ غلام محمد نور محمد تہٕ فاروق اینڈ کو اداروٕ طرفہٕ چھاپ تہٕ سپنہٕ مشہور۔

تصانیف :- (۱) مثنوی زیبا نگار (۲) مثنوی سوہنی مہیوال (۳) مثنوی لال مجلوٗن (۴) مثنوی ژندبدن (۵) مثنوی ہیر رانجا۔

محی الدین مسکین

زا سنہٕ : ۱۸۶۵ء

زاجاے : (سر بہ بل) سری نگر

وفات : ۱۹۲۱ء

مدفن : دسر بہ بل، سری نگر

مسکین صابُن چھِہ پیر محی الدین تہٕ وِنان تہٕ حاجی محی الدین تہٕ۔ کاشرِس اندر اوس شاعری کران۔ دِیالن کمہٕ تام ہدا دِ کٔنز ژوٗل چھاپ تہٕ تتی ہیٚژن مثنوی لیکھنہٕ۔ مسکین صابن چھِہ واریاہن شاعرن ہنٛد کلام چھاپنس اندر غلام محمد نور محمد کتب فروشس سیٹھا مدد کوٚرمٕژ۔

تصانیف :-

(۱) تاریخ کبیر (فارسی) چھاپ ۱۹۰۹ء

(۲) مثنوی گلنوٗر (کاشُر) چھاپ ۱۹۱۳ء

(۳) یوسف زلیخا (کاشُر)

مرزا ابوالقاسم

زاجاے : (گوݨڈ خوجہ قاسم) ماگم

وفات : ۱۸۹۶ء

مدفون : کربلا شریف

قاسم صاب زاو سکھن ہندس آخری دورس منز گوݨڈ۔ دیاں تہ اؠژن اکھ امام باڑہ تہ بنوومت۔ ہمسایہ ہنزِ سختی کنہِ ژ ول کشیر ترأوِتھ تہ ووت پنجاب۔ پنجابہ پیٹھہ گوو لکھنو تہ تیأری لوگ اوردہ کین لوأبن نشس نوکر۔ قاسم صاب چھہ حجہ کین دوہن اندر کربلا شریفہ رحمتِ حق گومت تہ تتی چھہ دفن۔

قاسم صابن چھے کأشرِس اندر سارِوے کھوتہ زیادہ مرثی لیچھمژ یمن ہندس تعداد اکھ لچھ بنیچھ چھہ۔ انیس کاظمی صابن چھے کأشر ادب تہ مرثی گویی۔ کتابہ اندر قاسم صابنہ کینہہ مرثی درج تہ کرِمژ۔ قاسم صابنہ لو مہ مرثی چھے مو شوار۔ شمس آفرین۔ میراث۔ مسجد۔ قرآن۔ صحافی۔ گنج۔ شہدا۔ کاہ وزن۔ شمع۔ شہر۔ ماہی۔ دیوانی۔ چار فصل۔ جہاز۔ علوم حکمت۔ بہشت۔ پردہ۔ زنجہ۔ کلاتی۔ نفل۔ عرش۔ دوا۔ کوہ تہ بےشمار بیتر۔

مرزا غلام حسن بیگ عارفؔ

زا سنہٕ : سنہ ۱۹۱۰ء

زاجاے : (کاڈی پور) اسلام آباد

عارفؔ صاحبن چھِ واریاہ کال کاشُرِ پاٹھٕ لیکھان ووتمُت تہٕ ازتام چھِ اٹھ کاشِر

کِتابہٕ چھاپہٕ متِر۔ کاشرِس منز اوس واریاہس کالس اکھ رِسالہٕ "گریز"، تہٕ کِتھان میٲنِس عارفن

چھِپے واریاہن ادیبن کاشِرِس منز لیکھنچ پرٕتھ گُنہٕ زاوِمتِس منز چھُ دیتمُت ناد تہٕ شامل

آسی ۱۹۴۶ ہس منز لیتہٕ کِس اکس مُشاعرس منز شرکت کرمژٕ۔ ازتہٕ چھُ عارفؔ کینژن ادبی انجمنن ہنز

سرپرستی کران۔ نیشپ صاحبن سٕتی میلیتھ چھُن آئینہ ہِند کاشُر ترجمہ کورمُت۔ تہٕ ترتیب ورٕ جیہ برونٹھ

پیٚچھ کرِتھ تہٕ آمُت۔ ریاستی کلچرل اکیڈمی ہِند ادیبن نہٕ شاعرن ۱۹۷۷ ہس منز خلعتہٕ دیت تمن منز

اوس عارف صاحب تہٕ شامل "آدمی موزر" ناوکِ کِتابہٕ پیٹھ چھُس اکیڈمی ہِند ینامہ تہٕ ورمُت۔ عارفؔ چھِ کلچرل

اکیڈمی ہِنزِ کاشرِ ڈکشنری ہِند ایڈیٹوریل بورڈک تہٕ ممبر۔ عارفؔ صاحبن چھُ وٕنی واریاہ کال سری نگرٕ

بسان گومُت۔ ملازمتس دوران روٗد کینژس کالس ڈائریکٹر جموں ریڈیو سٹیشن تہٕ پتہٕ ڈائریکٹر ریڈیو کشمیر

ہوین عہدن پیٹھ کام کران۔ ڈائریکٹر محکمہٕ ابریشم رٔنِتھ ہتی ہٕتس منز سپد ریٹایر۔ ۱۹۵۷ ہس منز کورن

چینک دورٕ تہٕ واپس پیٹھ لیوکھُن اکھ سفرنامہ۔

تصنیفات :۔ "رموزِ عارفؔ" (شاعری)، "رباعیاتِ عارفؔ" (شاعری)، "بانگِ اول" (شاعری)

"آگرٕ دوڈ" (شاعری)، "آدمی موزر" (نثر)، "میخانہٕ خیام" (عمر خیام سنٛزن رباعیاتن ہِند ترجمہ)

"کاشُر جمیل اسرار" (حضرت امیر کبیر سنٛد جمیل اسرارُک ترجمہ)، "سوٚنٛتک اتھہٕ گمتھ"، (ٹیگور سنٛز

سائیکل آف سپرنگ ڈرامائک ترجمہ)

ڈاکٹر مرزا محمد زمان آزردہؔ

زاؤسنہٕ : ۱۹۴۵ء

زاجاے : (حسن آباد رٕنی واور) سری نگر

آزردہ صاب چھُ کاشرِ زبانۍ ہٕندۍ پاٹھۍ تہٕ لیکھان تہٕ اُردو پاٹھۍ تہٕ۔ شاعری کرنہٕ علاوٕ چھُ نثر تہٕ لیکھان۔ اُردو پاٹھۍ چھےٚ نِمٕنۍ اکھ کتاب حال حالے چھپٲمٕژ۔ مرزا عارفنۍن کاشرِس منثرس ونٕنہٕ کانٛہہ تہٕ۔ آزردہ چھُ کشمیر یونیورسٹی ہنٛدِس اردو شعبس منز ازکل بحیثیتِ لیکچرار کام کران۔

ڈاکٹر مرغوب بانہالی

زاؤسنہٕ : ۱۹۳۷ء

زاجاے : لوٚنہٕ کوٹ بانہال

غلام محمد گیری ہٕنٛد تمہٕ ساتہٕ مرغوب بانہالی ییلہ تمہٕ کاشرِ پاٹھۍ شار وننۍ ہیتۍ۔ مرغوب چھُ شاعری کرنس ستتۍ ستتۍ نثر تہٕ لیکھان۔ اَمی چھُ "کلیلہ و دمنہ"، ناوٕچ مشہور فارسی کتابہ کاشُر ترجمہ وولمُت۔ مرغوب صاب چھُ ازکل کشمیر یونیورسٹی ہنٛدِس سنٹرل ایشین سٹڈیز شعبس منز ریڈر۔

تصنیفات : ۱۔ کلیلہ و دمنہ (ترجمہ)

۲۔ پرتوستان (شاعرۍ سومبرن)

۳۔ کشیر بالہٕ اپارٕ (چھاپس تل)

مرزا غلام حسن بیگ عارِف

زاسنہٕ : سنہ ۱۹۱۰ء

زاجاے : (گاڈی پور) اسلام آباد

عارِف صاحب چھِ واریاہ کال کاشرِ بزمہِ پانٹھ لیکھان ووتمُت تہٕ از تام چھِیَن اَٹھ کاشُر کِتابہٕ چھاپہٕ مژٕ۔ کٲشرِس منز اوس واریاہس کالس اکھ رِسالہٕ "گُلریز" تہٕ کَڈان اٲس عارِف صاحبَن چھپۍ واریاہن ادیبَن کاشرِس منز لیکھنچ پژھ گنُن۔ اَتھ منز یمن منز چھُ دیناناتھ نادِم تہٕ شامِل۔ اُتھی ۱۹۴۶ ہَس منز لِتہ گٔیہِ اکِس مُشاعرس منز شرکت کرنہٕ خٲطرٕ۔ ازتہٕ چھُ عارِف کنٹرولہٕ ادبی انجمن ہنز سرپرستی کران۔ اَلبتہ صاحبَن سٕتی میلتھ چھُن اَمیسنہٕ ہِندِ کاشر ترجمہٕ کورمُت۔ تہٕ ترجمہٕ وُرچھِیہِ بجر چھُ نُخ کرِتھ تہٕ آمُت۔ ریاستی کلچرل اکیڈمی یمن ادیبن تہٕ شاعرن ۱۹۷۴ ہس منز خلعتہٕ دِیت تِمن منز اوس عارِف صاحب تہٕ شامِل۔ "آدمی مۆز" ناو کتابہِ پیٹھ چھُس اکیڈمی ہِندِ سیاہہ انعام دیتمُت۔ عارِف چھِ کلچرل اکیڈمی ہِنز کاشرِ ڈکشنری ہِندِ ایڈیٹوریل بورڈک تہٕ ممبر۔ عارِف صاحب چھِ ووتی واریاہ کال سرِی نگرے لسان گوڈمُت۔ ملازمتس دوران روُدِ کتیژس کالس ڈایریکٹر جموں ریڈیو سٹیشن تہٕ پتہٕ ڈایریکٹر ریڈیو کشمیر ہِنٛزِ عوہدن پیٹھ کٲم کران۔ ڈایریکٹر محکمۂ ابریشم ستہِ چھِ ہتی بتس منز سپدِ ریٹایر۔ ۱۹۵۷ ہس منز کۆر تِمو چینک دور تہٕ واپس پیٹھ لیوکھُکھ اکھ سفرنامہ۔

تصنیفات: "رموزِ عارِف" (شاعری)، "رُباعیاتِ عارِف" (شاعری)، "بانگِ اول" (شاعری) "آگرِ دوٚن" (شاعری)، "آدمی مۆز" (نثر)، "میخانہٕ خیام" (عُمر خیامُن رُبایِن ہُند ترجمہ) "کاشُر جبیلِ اسرار" (حضرتِ امیر کبیرُن جبیلِ اسرارُک ترجمہ)، "سونتک اَتھ گُتھ"، (ڈیگبور رنہ سایکِل آف سپرنگ ڈرامہک ترجمہ)

ڈاکٹر مرزا محمد زمان آزُردہ

زاسنہٕ : ۱۹۴۵ء

زاجاے : (حسن آباد رٕنیٖ وار) سِری نگر

آزُردہ صاب چھُہ کاشُرِ پاٹھۍ تہٕ لیکھان تہٕ اُردوٗ پاٹھۍ تہٕ۔ شاعِری کرنہٕ علاوٕ چھُہ نثرِ تہٕ لیکھان۔ اُردوٗ پاٹھۍ چھہٕ تٔمۍ اکھ کتاب حال حالے چھاپہٕ مژٕ۔ حالیوٗز کاشرس منزٕ ونہٕ کانٛہہ تہٕ۔ آزُردہ چھُہ کشمیر یوٗنیورسٹی ہِندس اُردوٗ شوٗبس منز ازکل بحیثیتِ لیکچرار کام کران۔

ڈاکٹر مرغوب بانہالی

زاسنہٕ : ۱۹۳۷ء

زاجاے : لوبنہٕ کوٗٹ بانہال

غلام محمد گیٖری بنیوو تٔمۍ ساتہٕ مرغوب بانہالی۔ یلہ تٔمۍ کاشرِ پاٹھۍ شار ونٕنۍ ہیٚتۍ۔ مرغوب چھُہ شاعِری کرنس سٟتۍ سٟتۍ نثرِ تہٕ لیکھان۔ اَمی چھُہ "کلیلہ ودمنہ"، ناوٕ موٗتُر فارسی کِتابہٕ کاشُر ترجمہٕ دوٗلمُت۔ مرغوب صاب چھُہ ازکل کشمیر یوٗنیورسٹی ہِندس سینٹرل ایشین سٹڈیز شوٗبس منز ریڈر۔

تصنیفات : ۱۔ کلیلہ ودمنہ (ترجمہ)

۲۔ پرتوستان (شار سوٚمبرن)

۳۔ کشیر بالہ اپارٕ (ھبابس ال)

مسرورؔ رینگلن

زاجاے : رینگلن

مدفن : رینگلن

مسرورؔ صاحب اوس لغت گوشاعر۔ تمہٕندۍ زاژٕ سنہٕ تہٕ مرنٕچ سنہٕ چھِنہٕ معلوم۔

تصانیف : (۱) معراج نامہ (۲) شکل و شمایلِ آنحضرتؐ

مسرورؔ کولگامی

زاژٕ سنہٕ : سنہ ۱۹۲۶ء

زاجاے : (دیحال) ماٹنز لوپور)

مسرورؔ صاحبُن لوٗکٕ ناو چھُ عبدالغنی میر تہٕ مسرورؔ چھُس تخلص۔ کاشرِ یا شٹھو دولُس ۱۹۴۸ء پیٹھٕ شاعری کران تہٕ وُنس تام چھُن تہٕ کانٛہہ باقاعدٕ سوٗمبرن چھپاومُت۔ مسرورٕ لِس گرےما مُنز چھِ دوٚیہہ عربیک تہٕ فارسیک پرٛان لیکھُن ادبسمت تہٕ تیوٚکنہٕ چھُ اُمس تہٕ یمن زبانن پیٹھ لوٚپ عبوٗر۔

مسکین جبارؔ

زاجاے : (شاہہ گوٗنڈ) ہندوور

وفات : سنہ ۱۹۳۷ء

مدفن : (شاہہ گوٗنڈ) ہندوور

مسکینؔ صاحب اوس کاشرِ علاوٕ فارسی زبانۍ اندر تہٕ شاردانان ریبیشہٕ کتی اوس دوستادر

مسکینؔ جبارؔ سنٛز کانٛہہ شاعرۍ سوٗمبرن چھپنہٕ چھپٕ بی صورتس منٛز

ڈاکٹر مس گومری

زاجاے : کینیڈا (شُمالی امریکہ)

وفات : ۱۹۶۷ء

مدفون : کینیڈا (شُمالی امریکہ)

ڈاکٹر مس گومری اُس کاشرِ ہِ باگمھ نظمہِ تہٕ مضموٗن لیکھان. مس گومری اُس کرِسچین مشنری سوسائیٹی سٟتؠ وابستہٕ تہٕ اننت ناگ کِس ہسپتالس اندر اُس یتھ ڈاکٹر کام کران. رِٹایر گژھنہٕ پتہٕ گوٚو اُمی ہسپتال تہٕ آخر گییہِ وطن واپس.

مس گومری اوس ڈاکٹری سٟتؠ سٟتؠ تبلیغ کرنک تہٕ سٟتھاہ شوق تہٕ اَمی باپتھ ہیچھین کاشُر زبان تہٕ کُرن امہ اندر شاعری.

تصانیف : (۱) پوشہِ مال . (۲) پروٗن احوال . (۳) کاشرٕ گیونیج پوشہِ مال .

(۴) زُوٗ اوٚر جہاں اوٚر

مُشتاق یوگی

زاٗ سنہٕ : ؟

زاجاے : یوگی پرِستان

مُشتاق صاحبُن اصلی ناو چھُ عبدالعزیز کنٹوٗچ . یہ چھُ کاشرِس منز شاعری کران تہٕ یتیہِ زشار ہ سوٗمبرن تہٕ چھپِن چھاپہٕ گژھنہٕ تالیمہِ ہندِس محکمس منز چھُ ووستاد .

تصنیفات :- "یٚتھ خیال" (بابتہٕ سوٗمبرن) ، "یٚتھ کوہستان" (بابتہٕ سوٗمبرن)

مُشتاق فریدی

زاؤسنہ : ۱۹۴۱ء

زاجایہ : ڈوڈہ

مُشتاق فریدی اَچھ ہیتھ کینژن ورین پیٹھہ کأشرِ پأٹھۍ شأیری کران ۔ اَزکل چھہ تالیمہ ہنٛدِس محکمس منٛز دوستانہ سٟنٛدِ عشقٕ بیٚنہ کأم کران ۔

مُشتاق کشمیری

زاؤسنہ : ۱۹۳۴ء

زاجایہ : سری نگر

اصل ناو چھُس غلام محمد تہٕ مُشتاق چھُس تخلُص ۔ واریاہ کال ووٚلُس کأشرِ پأٹھۍ شأیری کران تہٕ وُنِس تام چھِس ہینہ ژور پانژ سو بأتہٕ سوٚمبرنہٕ شأیع کٔرِمٕژ ۔ مُشتاق چھُ اَزکل اِنفارمیشن محکمس منٛز کأم کران ۔ امہِ برونہہ اوس ریڈیو کشمیرس منٛز تہٕ اَتہٕ آیوا کھ قأبلِ اعتراض بأتھ لیکھنس پیٚٹھ کڈنہٕ ۔

تصنیفات : (۱) "مانجہ گوٚن" (بأتہٕ سوٚمبرن)

(۲) "شورِ محشر" (بأتہٕ سوٚمبرن)

(۳) "لال چوک" (بأتہٕ سوٚمبرن)

(۴) "موٚنٛدٕ مٲنٛزِ عید" (شأیری)

(۵) "مرحوم غلام الدین صاحب عالمِ برزخس منٛز"

مشعل سُلطانپوری

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۹۳۶ء

زاجاے : (سُلطان گُنڈی بابا رشی)

مشعل صأبُن اصٕل ناو چھُ محمد رمضان تہٕ سُلطانپورٕ چھُ زامُت۔ مشعل چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھٕ کاشرِس منٛز شاعری کران تہٕ منٛز لیکھان۔ ریڈیوٚ پاتہٕ سوٚمبرنن تہٕ چھُکھ شایع گمژٕ۔ میٹرک پاس کرنہٕ پتہٕ لوٚگ تالیمہٕ ہنٛدِس محکمس منٛز ماسٹر تہٕ۔ اَز کل چھُ سوپور کالجس منٛز لیکچرار شِد تحقیقی سیتہٕ کام کران۔

تصنیفات :۔ "دُبرائے" ۔ "ہیٚ وَن" (شاعری)

مصطفیٰ ابنِ مایِل

زاسنہٕ : سنہٕ ۱۹۴۱ء

زاجاے : پیٚرحل

غلام مصطفیٰ صاب چھُ غلام نبی مایِل صابنٕس نیچوٚ تہٕ تمی توٚسلہٕ چھُ ابنِ مایِل لیکھان۔ اُہنٛز کاہُنہٕ سٲرسوٚمبرن چھیِنہٕ چھپالیس گُنٛڈ منٛز۔ پیشہٕ کنی چھُ ووستاد۔

مصطفیٰ تیل وائز

زاے سنہ : سنہ ۱۹۶۰ء

زاے جاے : (تیل وٲنہٕ) اسلام آباد

مصطفیٰ صاحب چھُ کاشرِ پٲٹھۍ شاعری کران، اوۄقاتھ چھُس زمیندٲری پیشہ۔

تصانیف :- (۱) بہار لغت (۲) مدینہ لغت (۳) مولود شریف (۴) گلدستہ معراج، (۵) تاریخ محبت (۶) نورِ منظور (۷) پیرِ ہیبہٕ ونہٕ وُن (۸) نٲتھ [illegible] ونہٕ وُن، (۹) نسیم بہار (۱۰) لولک ونہٕ وُن (۱۱) عشقہٕ کوٚ سنوار (۱۲) نوٚ بہار نشاط۔

مظفر شاہ کریری

زاے سنہ : سنہ ۱۸۶۷ء

زاے جاے : (کریر) ورمُل

وفات : سنہ ۱۹۳۵ء

مدفن : (کریر) ورمُل

مظفر صاحب اوس مۄہ شوٗر کوٗشُر مثنوی نِگار، یُہُنٛد ناو اوس سید مظفر حسین شاہ۔ کاشرِ زبانہِ علاوٕ اوس فارسی پٲٹھۍ تہِ شاعری کران۔ مظفر صابنہِ مثنوی "موختار نامہٕ" چھپنہٕ عبر سنگ کِس لوٗ تھمری چھاپ خانس اندر آٹھن جلدن اندر چھپیمٕژ۔ مظفر صابن چھہِ نعت تہٕ منقبت تہِ لیکھمٕژ۔

تصانیف :- (۱) موختار نامہٕ (۲) توبۃ النصوح (۳) رُکن الدین بشیر۔

مظفر عازم

زاسنہٕ : ۱۹۴۴ء

زاجاے : (گُنٹِل پوٗر) ٹنگمرگ

محمد مظفر چھُس ناو تہٕ عازم چھُس تخلص۔ شاعری علاوہ چھُ گَنہٕ گَنہٕ نثر تہٕ لیکھان۔ آمی سٕنٛزٕ زٕ باتہٕ سومبرنہٕ "زولانہٕ" تہٕ "مینہٕ کامُن" چھےٚ اَتھ نامہ چھپیمٕژ۔ زولانہٕ کتابہٕ پیٹھ چھُس ریاستی کلچرل اکاڈمی ہُنٛد انعام تہٕ ترٛاومُت۔ عازم صابن چھےٚ رُوسی ناول نگار ٹالسٹائے سٕنٛز مشہور ناول "جنگ تہٕ امن" کاشرس منز ترجمہ کٔرمژ۔ اَتھ پیٹھ چھُس سوویت لینڈ نہرو ایوارڈ تہٕ ترٛاومُت۔ نوِ دِلہِ منٛز قومی مشاعرس منز تہٕ چھُن اکادمیہٕ ہٕنٛدِ بِشارِچ نمایندگی کٔرمٕژ۔ از کل چھُ جموں کشمیر بینکس منز ڈپٹی ڈائریکٹر عہدس پیٹھ کام کران۔

تصنیفات :-

"زولانہٕ" (شاعری)

"مینہٕ کامُن" (شاعری)

مقبول شاہ کرالہ وٲری

زاد سنہ : ۱۸۲۰ ء

زاجاے : (کرالہ وار) ناگم

مرن سنہ : ۱۸۷۷ ء

مدفن : کرالہ وار

مقبول شاہ صاحبن ناو چھُ ساینن پایہ بڈین شاعرن اندر ہیننہ یوان۔ سُہ زاو ناگمہ پیٹھہ ژ ڈاے میل دور اکس گامس اندر یتھ کرالہ وار ونان چھ۔ پیر مریدی ہُند پیشہ تُورُس ولانتس۔ دپان تس اوس لوکٕچارِ پانہ پیٹھے حسلہ ہیوٗن شرارتھ مرض اُلاد گومُت تہ اولاد داد آسس اَچھ پہ دُرِ زُنہ دُرس اَکھ اوٗنُن پیٹھے باپتھ منگتہ تہ سُہ تہ گوس اُرٕ ژرُوٹ۔ یتھو ہیو وٲری دالو تہ مصیبتو آس یہنز زندگی بے مزہ بناومٕژ تہ یوٗت کُنہ تہ چھِ تہند اکھا اکس کھوتہ کھٹہ تخلیق دراہمتہ۔

تصانیف :

۱۔ گلریز ۔ کٲشرین شاعرن اندر چھےٚ اکھ مثنوی یتھ مقبول شاہ سُنز ساروے کھوتہ مشہور کتاب۔

۲۔ گرٕ یسٕ نامہٕ : اَمہِ اندر چھُ گرٕ یسٕ ساجہِ کین بدتن تہٕ آیَن ہٕنٛد ذِکر آمُت ۔

۱۔ پیرٕ نامہٕ ۲۔ بہار نامہٕ

۳۔ منصورٕ نامہٕ ۴۔ قصہٕ ایوب صآبر

۵۔ یوسف زلیخا ۶۔ آب نامہٕ

۷۔ سبتہٕ بوٗج دلیل ۸۔ نار نامہٕ

مقبول شاہ سٕنٛز یوسف زلیخا چھےٚ حال حالے ورٕ یاف سپٕز مٕژ۔ آب نامہٕ ،

سبتہٕ بوٗج نامہٕ تہٕ نلہ بنا منبہٕ رٕ آسے چھُ باقے سوٗرسے کلام چھاپہٕ تہٕ۔

مقبول امرتسری

مقبول امرتسری سٕنٛدِ یِہ چھُ حال حالے ناجی منورن کوٚ ڈمُت۔ امرتسری

سٕنٛز اکھ مثنوی "پہلی نامہٕ" چھےٚ دسیاب ۔ اَمہِ علاوٕ چھِہ اُمی سٕنٛدی وارِیاہ غزل تہٕ

اَتھہِ آمتہٕ۔ ناجی صاَبنُن خیال چھُ زِ مقبول امرتسری اَنا چھےٚ بیٚیہِ زٕ مثنوِیہٕ یوسف

زلیخا تہٕ منصورٕ نامہٕ تہٕ لیچھمٕژ۔

مکھن لال بیکس

زاسنہٕ : ۱۹۳۹ء

زاجاے : رَعنہٕ وٲری محلہٕ، سرینگر

مکھن لال بیکس چھُ تہٕ کاشرِ نوٚ شاعرو منزٕ اکھ۔ ۱۹۵۲ء پیٹھہٕ لیکھُن ہیوٚت
ٲمی۔ بی۔ اے کورُن۔ امرسنگھ کالجہٕ پیٹھہٕ بیکسن کالجہ پیٹھہٕ پکہٕ ونہٕ گُزرو بہٕ عُت تہٕ امہٕ دوران چھاپہٕ چھ
لس سنٛدۍ زٕ لیکھہ زٕ بوٚکہٕ کتابہٕ امین ناوٕ اوس "لوٚ گُزٕرن" تہٕ "وزٕ وُنی ساز"۔ الگ یا تمہ
چھُنہٕ دُنہٕ پلنٛز کانہہ بالہ سوٚمبرن شایع کرِمژ۔ کیٚنژن کالس باخبرٲمتۍ تہٕ کرکی کرنہٕ پیٹہٕ لوٚگ
آل انڈیا ریڈیو ہس منز کاشُر نیوز ریڈر۔ یُوِ دِلہ ہندس قومی مشاعرس منز چھُن اکہٕ لٹہٕ کاشرِ زبانہِ
ہنز نمایندگی کٔرمٕژ۔

تصنیفات : "لوٚ گُزٕرن" - "وزٕ وُنی ساز" (شاعری)

مکھن لال کنول

زاسنہٕ : ۱۹۳۶ء زاجاے : دسنگرام پورہ، سوپور

مکھن لال کنول صاحب چھُ تہٕ کاشرِ پوٚ شاعرو منزٕ اکھ ۱۹۵۰ء پیٹھہٕ شاعری کرنۍ
ہیتِنہٕ۔ واریاہ کینہہ لیکھنہٕ باوجود چھُنہٕ ٲمی وُنی تام پننۍ کانہہ بالہ سوٚمبرن الگ یا تمہ چھاپ ہیتمٕژ۔
کنول چھُ گرس منز تھٔنہٕ بیٹھ ہوے اوس نہٕ کانہہ اوسوٚ دحال گر، اَوے کینٛہ پیٹھو امس ذٔہنی مجبورِ
پیٚیہِ زنٛدگی نیبرٕ تہٕ ازچھُ تالیمہٕ ہندس محکمس منز سپنیر وستاد۔

مکھن لال محو

زاسنہٕ : ۱۹۲۶ء زاجاے : ڈلہ حسن یار سرینگر۔

محوٗ صاحب چھُ مزاحیہ کاشُر شاعر۔ وارِیاہ کال ووٚلُش شارِ وناں مگر پتھ دَس تام چھُنہٕ پننی کانہہ بآتہٕ سومبرن چھاپہٕ ہیوٚتمُت۔ میٹرک پاس کرنہٕ پتہٕ اوس کینژہن کالس ماسٹری کران تہٕ پتہٕ تجارت۔ آخرس گو اخبار نویسی کُن۔ گوڈٕ اوس اخبار "ہمدردس" منز تہٕ از تہٕ چھُ اخبارٕ "خدمتس" منز اسسٹنٹ ایڈیٹر۔

مکھن لال مدان

زاسنہٕ : ۱۹۳۸ء

زاجاے : شوپیٖن

مکھن لال مدان صاحب چھُ شاعری تہٕ کران تہٕ نثرتہٕ لیکھان۔ شاعری چھُن ۱۹۶۰ء پتہٕ کرنی ہیوٚتمٕژ۔

پیشہٕ کنی چھُ سرکاری مُلازم تہٕ تالیمہٕ ہنزِس محکمس منز چھُ ووستاد۔

مُلا عبید اللہ

مرُن سنہٕ : ۱۸۵۳ ء

مدفن : دٕنرِ پرستان ، سری نگر

عبید اللہ صاب اوس کٲشرِ تہٕ پارسی شٲیری کران۔ یتھ اسو عبید اللہ شاہ آبادی تہٕ وَنان۔ دٕنرِ پرستانہٕ اوس شاہ منور حقانی سنٛزِ گرِ روزان تہٕ تمی چھُ شاہ قاسم حقانی سنٛدِس مزارس بٕرٛونٛہہ کنہِ دفن۔

مُلہٕ خالق

زاسنہٕ : ۱۸۸۱ء

زاجاے : پٕلہالن

مرُن سنہٕ : ۱۹۳۱ء

مدفن : پٕلہالن

مُلہٕ خالق صاب چھُ کٲشرٕ صوفی شاعر اوسمٕت۔ پٕلہالن پٹنہٕ اوس روزان۔ خالق صابٕن "معراج نامہ" چھُ مشہوٗر۔

منشوٗر بانہٲلی

زاسنہٕ : ۱۹۲۸ء   زاجاے : بانہال

اَمۍ سُند اصل ناو چھُ عبدالغنی تہٕ تخلُص چھُس منشوٗر ۔ پیٚٹھم سۍتہٕ اَتھ دوری دٲرتھ شٲیری کران ۔ از کل چھُ تٲلیمہٕ ہندِس محکمس منز وۄستاد ۔

منشی احمد علی غازی

زاسنہٕ : ۱۸۵۳ء ۔   زاجاے : (چِنکرال محلہ) سرینگر

مرن سنہٕ : ۱۹۲۳ء ۔   مدفن : (حسن آباد) سرینگر

غازی صاب اوس کٲشرِس اندر مرثی لیکھان ۔ پننہٕ وقتُک اوس مشہوٗر خوش نویس ۔ اُمِنز چھےٚ تقریبن اکہ درجن مرثی یِمو اندر لوٗمہٕ سیٹھاہ مشہوٗر چھےٚ: "جماعت" ۔ "دہان" ۔ "زندان" ۔ "خان" ۔ "ستان" ۔ "نامہٕ" تہٕ "دست" بلیٚتر ۔

منشی حسین علی

زاسنہٕ : ۱۸۵۳ء   زاجاے : (باباپوٗر) حبہٕ کدل، سرینگر

مدفن : (حسن آباد) سرینگر

منشی حسین علی صابن چھےٚ کاشرِس منز مرثی لیکھمٕژ۔ کینہہ مرثی چھےٚ مشہوٗر۔ الفت، سرپر، لفس، انہٕ برجا۔

منشی صفدر

زاجاے : (چھنکرال محلہ) سرینگر ۔ مرن سنہٕ : ۱۸۹۶ء

مدفن : (حسن آباد) سرینگر

صفدر صابن چھےٚ کاشرِ پاٹھی مرثی وَنہِ مژ۔ اوٚہنٕد مضموٗن بےٚ تہٕ نظم چھُہ ترٛہہِ بن چھپن منز (ترٛے چھپر گیٖہ لگ بگ زہ ہتھ ستاہ) صفدر صابنی حالاتِ زندگی چھنہٕ دستیاب۔

منشی محمد صادق

زاسنہٕ : ۱۸۹۷ء - زاجاے : (باباپوٗر) سرینگر

مرن سنہٕ : ۱۹۷۰ء - مدفن : (حسن آباد) سرینگر

منشی صابن چھےٚ کاشرِ پاٹھو مرثی لیچھمٕژ۔ باباپورٕ بیچھ گوو ناوٕ پوٗر زبنہٕ ادرینٹل کالیج سرینگرس اندر اوس واریہس کالس بطورِ معلم کام کران۔ منشی صابنہٕ کینہہ مرثی چھےٚ لوٗمہٕ : شفاعت ، سلطنت ، سیاہ سفید ، قودرتھ ، نشیب و فراز ، ہیپداہیتھ ، خضر ، محمد ، ارم ، حیات ، حیا ، بیتر۔

منشی محمد عباس

زاسنہٕ : ۱۸۷۹ء - زاجاے : (باباپور) سری نگر

مرن سنہٕ : ۱۹۴۴ء - مدفن : (حسن آباد) سری نگر

عباس صاب اوس اکھ کاشرِ بن منثر مرثی وٗنان۔ اُمی ہنٛز وَنہٕ مرٕژ مرثی بھی ، شُنؤن ، یاقوٗت ، عالم ، فراست تہٕ باغ چھےٚ مشہوٗر۔

منشی محمد علی

زاسنہٕ: ۱۸۲۹ء - زاجایہ: (باباپور) سرینگر

مرن سنہٕ: ۱۹۰۲ء - مدفن: (حسن آباد) سرینگر

محمد علی صابن چھِیہٕ کاشرِس اندر وارِیاہ مرثی لیچھمٕژ۔ اسکہ دوٚمُس منز اوس میڈیکل افسر۔ منشی صابن چھِہ تقریبن ۳۲ مرثی لیچھمٕژ۔ یمو اندرٕ نوٚمہٕ مشہوٗر چھے:-

پیمایش، تنوٗر، یوٗسف، نذر، رحمت، نافہٕ، معدن، رزم، فلک، قند، صبر، شہد، سیم وزر، خانہٕ چشم۔

منشی محمد یوسف

زاسنہٕ: ۱۷۸۹ء - زاجایہ: (باباپور) سری نگر

مرن سنہٕ: ۱۸۸۳ء - مدفن (حسن آباد) سرینگر

یوٗسف صابُن آسی اِسہٕ باجہٕ صاب نہٕ ونان۔ یِہ اوس مہاراجہ گلاب سنگنہٕ وقتُک مشہوٗر حکیم۔ کاشرِ پأٹھی لیکھن ۳۲ مرثی لیچھمٕژ۔

مرثی: جھوکھ، گوہر، طوطی، طور، لالہٕ، وعظ، موسیقی، دولت، سروٗر، شیشہٕ، انار، بُرہ، جمشید۔ تاہیر، سلیمان، قیامت، خلیل، چشمہٕ، کہف تہٕ دراخ بیتر۔

منظور احمد فاضلی

زاسنہٕ : ۱۹۳۲ء   زاجلے : سنگامر بٹھ پور

منظور احمد فاضلی صٲب چھُ کٲشُر نٔثر لیکھان۔ یہ چھُ سیاسیاتُک پروفیسر تہٕ اوے چھِکھ سیاسی موضوعن پیٹھ کٲشرِ پأٹھی تہٕ کتابہ لیچھ شٔر۔

تصنیفات : "سیاسیچ پارہٕ زان" "لکہٕ سیاست"

"منور شاہ" (شاعر منور شاہ سٕندِ کلامُچ ترتیب)

منظور یوگلی

زاسنہٕ : ۱۹۴۸ء   زاجلے : بوگل پرستان

اصلی ناو چھُس عبدالجبار۔ کٲشرِ تہٕ شاعری چھُ منظور یوگلی ناوس تل کران۔ یُتھۍ پأٹھی چھُ مذہبی باتھ لیکھان۔

منظور حسن عسکری

زاسنہٕ : ۱۹۵۴ء   زاجاے : ڈل گیٹ ، سرینگر

منظور حسن صاب چھُ بنیٲدی پٲٹھۍ کیٚمِسٹری ہٕندی ٹیچر۔ کٲشرِ پٲٹھۍ نثر لیکھان تہٕ نثر پاٹھۍ چھِ ساینسی موضوعن پیٹھ قلم تُلان۔ از کل چھُ ڈاکٹری ہنز ڈگری حاصل کران۔

منظور ہاشمی

زاسنہٕ : ۱۹۳۵ء   زاجاے : وترگام بٹن

منظور ہاشمی سُنٛد ناو چھُ سید علی ہاشمی۔ منظور صاب چھُ شاعر تہٕ تہٕ نثر نگار تہٕ۔ وُنیکتام چھِ تمۍ اکھ باتہٕ سومبرن "گرمال" چھاپیومت۔ ہتہ بدون صفن پیٹھ مشتمل امیر شاہ کریری سٕنز کلیات تہٕ چھِ تمۍ ترتیب دِتھ۔ یوسہ مختلف جلدن منز کلچرل اکیڈمی شایع کٔر۔ منظور چھُ پیشہٕ کِنۍ وستاد تہٕ از کل چھُ تالیمہ ہندِس محکمس منز ہیڈ ماسٹر۔

تصنیفات :

"گرمال" (شاعری)

"کلیاتِ امیر شاہ کریری"

موتی لال ساقی

زاسنہٕ : ۱۹۳۶ء   زاجاے : (ڈٔبرِ یار) سرینگر

ساقی صاب چھُ کاشرِس منز شاعری کران تہٕ نثر لیکھان ۔ ساقی اوس تمہ ساتہٕ ہیٚر تُرِ زِ زِتہٕ زندٕ دِے چیوان ییلہٕ مول ستہٕ رُگہٕ داس سند دُس ، امہ پۆز ماجہٕ بہٕری بھہ ستی چُھ بہتہٕ تہٕ تنگدٔستی ہندِس عالمس منز کۆرُن بی ۔ اے پاس ۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس ولیج لیول ؤرکر تہٕ اَز چھُ کلچرل اکیڈمی منز ریسرچ اسسٹنٹ سندِس عۆہدس پیٹھ کام کران ۔ نۆوِ دِلہٕ منز اُنُس قومی مشاعرن پٮ۪ٹھ وُری یہ یوم جمہورِیہ کس موقس پیٹھ سیدان چھُ تتہ منز چھٚے اُمہٕ تہٕ اکہٕ لٕہ کاشرِ چ نمایندگی کرمٕژ ۔ یُہُند تٕوٕ رُس " وٕ بھہ چھِے گرٕزان آگیے " کتابہٕ پیٹھ نیو لیٹریسین ایوارڈ تہٕ

تصنیفات :

کاشرِ لکہٕ بآتھ جلد اکھ (تاجی شوریس ستی رٕلیتھ)

" کاشرِ لکہٕ بآتھ " جلد ٚژ ، جلد ترٚیے ، جلد ژور ، تہٕ جلد پانژھ ۔

" پرمانند " ، جلد اکھ (پروفیسر جیالال کولس ستی رٕلیتھ)

" پرمانند " جلد ٚژ (پروفیسر ایس ۔ کے تۆشہ خانس ستی رٕلیتھ)

" کاشرِ " ۔ " کلیات صمد میر " ۔ " مۆدرٕ خاب " ۔ " آنکہٕ وٕن " تہٕ

" وٕ بھہ چھِے گرٕزان آگیے " ۔ ۔

موتی لال کیمؤ

زاسنہٕ: ۱۹۳۳ء   زاجاے: (رٕ آنداڑ محلہ) سرینگر

کیمؤ صاب اوس گوڈٕ گوڈٕ ہیٚندِ ریس منز ڈرٛاما لیکھان۔ ۱۱ نوز ۱۹۶۴ء پیٚیٹھ ہیٚوتُن کٲشرِس منز بیٚنٛ بوس پھانٛہہ پھلاوُن۔ ہندی ڈرٛاما چھا بِنہٕ پتہٕ چھاپِن پننہٕ کٲشرِ ڈرٛاماگو ڈانٛچہٕ لٹہِ ۱۹۶۹ء ہس منز۔ ۱۹۷۳ء ہس منز چھاپِن یِنہٕ نین ڈرٛامہن ہنز بیٚیٚبہ ژٕ کتابہٕ، یِمن ترٛیشوٕنی کتابن پییٚنہٕ چھِس ریاستی کلچرل اکیڈیمی ہندی انعامہٕ تری میتی۔ کسٹوڈین تہٕ موردُم شماری ہندین عکمن منز ملازمت کرنہٕ پتہٕ گوو دہ یہ لٹہ بروڈہ بیٚبہِ ڈرامہ سچ تہٕ ڈرامہچ تربیت حاصل کُرن۔ از کل چھُ کلچرل اکیڈیمی منز تمدنی سرگرمیین ہندِ شوبک سپیشل آفسر۔

تصنیفات:

"ژھعاے" ۔۔ "لل بہٕ ڈراس لولرے"

"ترُنوو"

موتی لال ناز

زاسنہٕ: ۱۹۲۷ء　　زاجاے: (اِندٕ وور) سرینگر

موتی لال ناز چھُ شاعری کران تہٕ کُنہٕ کُنہٕ نثرتہٕ لیکھان۔ اَلہٕ بلہٕ واریس وُہرِ وُہرِ شارٕ وَنان۔ "کینہٕ نظمہٕ کینہٕ غزلہٕ" چھےٚ یہنٛز شاعرِ سوٚمبرٕنٛ۔ رابندر ناتھ ٹیگورنہٕ "گیتانجلی" چھُن کاشُر جامہٕ وَولمُت۔ ناز صاحب چھُ تالیمہٕ ہندِس محکمس منٛز وستاد۔

مولانا احمد بانہالی

زاجاے: (دِگسکوٹ) بانہال　　مَرن سنہٕ: ۱۹۵۹ء

مولانا احمد صاحب چھُ روٗسُل میٖرٕن سیتی بوٗج اوسمُت تہٕ یتہٕ چھُ یوان وَننہٕ زِ تمی سٕند چھُ وِنہ وستاد تہٕ روٗدمُت۔ احمد صاحب اوس کاشرِس تہٕ فارسیس منٛز شاعری کران تہٕ امی چھُ یمن دوٚشوٕنی زبانین منٛز وارِیاہ کلام وَونمُت۔ پیر مُریدی پیشہٕ آسنہٕ کِنۍ اوس کشیرِ منٛز دوٗر دوٗر جایِن وَاتان۔

مولانا انور

زا سنہ : ۱۹۵۳ء   زا جاے : شوپیان

مرن سنہ : ۱۹۹۰ء   مدفن : اکنہ پورہ شوپیان

انور صاب اوس پوٗرہ ناو محمد انور بٹ - لوکچارِ آسنہ اندرہ نیوٗکھ سیٹھاہ منگتہٕ تہٕ کوٗرنس شیر خان ناو، کوٗ کنہ چھ تس شیر صاب تہٕ وَنان - انور صاب بُچھ کٲشیرِ منز اہلِ حدیث مسلک کیو بانی کارو اندرہ - تمی کٔر اہلِ حدیث مسلکچ اشاعت پھلاوِنہٕ پاپہچھ شاعری تہٕ کٲشرِ شارن اندر رُود دہنکی آدلِ تہٕ ناوِل مسلہ دہن شرحہ داوان - کاشرِ علاوٕ چھن فارسی پاٹھی اکھ کتاب لیچھمٕژ ۔ انور صابن چھے لوٗمہ کتابہٕ :-

(۱) دیوان انور : یہ چھ انور صابن غزلن ہند مجموعہ یتھ اندر ردیف وار غزل درج چھ۔ (۲) سلامِ انور : یہ چھے انور صابنین نعتن ہنز سوٗمبرن

(۳) گلدستۂ انور : نعت تہٕ منقبتن ہنز بیاکھ سوٗمبرن -

(۴) تفسیر سورۂ یوسف : یہ کتاب چھے ترٛن حصن اندر

(۵) معراج رسولؐ : (۶) جنگ بدر (۷) جنگ احد (۸) شیخ صنعان -

میرواعظ مولانا محمد یوسف شاہ

زاسنہٕ : ۱۸۹۵ء   مرن سنہٕ : ۱۹۶۹ء

زاجاے : راز ویہ کدل   مدفن : مظفرآباد

میرواعظ مرحومن چھُ کشیرِ ہندین لوٚکن منز سیاسی بیدآری پاداہ کرنک ابتدا کوٚرمُت تہٕ پننہٕ زندگی ہندِس آخری ژہس تام رُودی کُنہٕ نتہٕ کُنہٕ رنگہٕ سیاسی کامین سعتی وابستہٕ۔

کینژَو مجبوٗریو سببہٕ پیوس ۱۹۴۶ء پننہٕ کشیرِ ہندِس تتھ علاقس منز روزُن یتھ از "آزاد کشمیر" ونان چھِ۔ اتہٕ حکومتہٕ قایم سپدنس پیٹھ آو گوڈٕ صدر تہٕ پتہٕ اتیک وزیرِ تالیم بناونہٕ۔ آخر سپُد اوٚہند انتقال راولپنڈی منز۔

مولاناہن چھُ قرآن شریفُک کاشری پاٹھی ترجمہ کوٚرمُت۔ قرآن شریفُک یہ ترجمہ آو ۱۹۷۳ء مس منز کتابی صوٗرتہٕ منز شایع کرنہٕ تہٕ اَتھ چھے کاشرس منز اکھ خاص اہمیت حاصل۔

مولوی صدیق اللہ

زاجاے : (ترال) ترالہ شریف

مولوی صدیق اللہ اوس کاشرِ باتھ شاعری کران۔ دیان گنوہ ہمہ صدی اندر زاو ترالہ۔ گذارِ اوس ہمہ مریدی تہ واعظ خانی پیٹھ۔ مولوی صابن چھُ کاشرِ باتھ "قصے حاتم طے" لیوکھمُت۔

مولوی عبدالحلیم

زاسنہ : ؟ مرن سنہ : ۱۹۴۰ء

زاجاے : کوٹ بانہال

مولوی صاب چھُ بانہال علاقس منز کاشرِ زبانہِ ہنٛدٕ اکھ موشوٗر گوٗنہ ماتھ گُذرِتھ مُت۔ دیان یہ چھُ یمنے وری ۵۳ مرِ زندٕ روُدمُت۔ بیشہ کٕو چھُ وو استاد اوسمُت۔

مولوی عبد الغنی

زا سنہٕ : ۱۸۹۰ء زا جاے : شُپیَن

مَرن سنہٕ : ۱۹۶۵ء مُدفن : شُپیَن

مولوی صٲب اوس فارسی علاوٕ کٲشرِ پٲٹھۍ تہٕ شاعری کران۔ کٲشرِ ین شاعرن اندر چھُ یِتھ پٲٹھۍ اہل حدیث مسلک وَتہٕ ہیٚنو مُت۔ مولوی عبد الغنی اوس سرینگرس اندر زالڈگر مسجدِ منز وارِیاہس کالس خوطبہٕ پَران تہٕ واعظ خٲنی کران۔

کٲشرِ زبٲنۍ منز چھے مولوی صٲبن یِمہٕ کتابہٕ لیچھمٕژ۔

(۱) حلِ مشکل (۲) الرطب الجنبی (۳) قصۂ حضرت ایوب صابر (۴) اسم اعظم

(۵) صفات النبیؐ (۶) کلام منظوُر (۷) مثنوی فلورنڈا

مولوی صٲبن چھے کٲشرِ علاوٕ اردو تہٕ فارسی زبٲنۍ منز تہٕ واریاہ کتابہٕ لیچھمٕژ۔

مولوی علی شاہ

زاسنہٕ : ۱۸۱۹ء   زاجاے (ڈیرل) ہندوارہ

مرن سنہٕ : ۱۹۳۵ء   مدفن : (ڈیرل) ہندوارہ

علی صاب اوس کاشُر نظم تہٕ نثر دوشوے اصناف لیکھان ۔ واعظ خانی تہٕ امامت اوس پیشہ ۔ کاشر علاوٕ چھُن عربی تہٕ فارسی زبانی اندر تہٕ کینٛہہ کتابہٕ لیچھمٕژ

تصانیف :

(۱) جنگ زین العرب (۲) جنگ امام حنیف (۳) جنگ زیتون (۴) جنگ خاور

(۵) خدیجہ نامہ (۶) جنگ تال (۷) جنگ سیر الالم (۸) جنگ خیبر ۔

مولوی غلام مصطفیٰ

زاسنہٕ : ۱۸۹۸ء   زاجاے : (ڈانگر پور) زانہ گیر

مرن سنہٕ : ۱۹۴۹ء   مدفن : (ڈانگر پور) زانہ گیر

مصطفیٰ صاب اوس کاشرِ پاٹھی شاعری کران ۔ امہٕ علاوٕ چھُن اُردو زبانی منز ڈراما تہٕ لیکھ مٕتی ۔ مصطفیٰ صاب اوس کینٛزس کالس منٛز ہیڈ ماسٹر کام کران ۔

مولوی محمد سُبحان

مولوی صابُن متلق چھُنہٕ یہ کُنہِ جایہ درج زٕ سُہ کتھ کُن اوس البتہٕ چھُ
ہیٛنٛ مولوٕم زٕ سُہ چھُہ اَرداہمہ صدی منٛز اوسمُت تہٕ سُہ اوس نوکھاہ سہتہ منٛز مکہٕ شریف
گومُت یُیتہٕ اوس مستقل پاٹھی تھوٕر روزان۔ تَتہِ روزنس دوران کوٚرُن قرآنِ شریفُک
مکمل پاٹھی کاشُر ترجمہ۔ تسُند بیٚمہ دُنیہہ گژھنہٕ پتہٕ چھُ وارِیاہ کالہِ ترجمہ گومُت
یہ مسودٕ سعودی عربہٕ چہ حکوکہ مترٕنش واتان۔ یہ مسودٕ چھُ یتہٕ پتہٕ تتھہٕ سرکاری سطحس
پیٹھ ہندوستان اَنہٕ پوان تہٕ حکومتِ ہند چھُ اَتھ تمہٕ وقتکس وزیرِ اعظم بخشی غلام محمدس
سپرد کران۔ یتھہٕ پاٹھی چھُ یہ مسودٕ آخرس پیٹھ کلچرل اکیڈیمی نش واتان۔ حکومتس
وَنٛنس پیٹھ چھے یہ ونیبر محی الدین حاجنیٛن اَمہ چہ گوڈنچہ سیپارہ ہندس ترجمس نظرِ ثانی کرُنٛ
وٕدِ زٕ چھِنہٕ مولوٕم زٕ یہ مسودٕ کتہٕ چھُ۔

مؤمن صاب

مؤمن صابُن ناو چھُ مشہور صوفی شاعرن اندر ہیینہ یوان۔ تہند زاسنہ مرن سنہ تہ مدفن چھُنہ شیعہ یا کھٚ معلوم۔ نہ چھُ تہندین گرگٲنی حالاتن ہند کُنہ جایہ ذکر۔ مؤمن صابس متعلق ہیکو پتہٕ یوت وٕنِتھ زِ سُہ اوس گۆنہی یہ صدی اندر۔ بییہ گامہ روزان چھُس کینہہ غزل بیترِ چھپے ڈسی یاب۔

موہن کرشن ٹنکو

زاسنہ: ۱۹۴۲ء زاجاے: (ڈٹنگر یور) سری نگر

موہن کرشن ٹنکو چھُ انگریزی یا کھٕ لیکھان تہ اُمی سِندی مقالہ چھ ٹیتریا کھٕ کاشرِس ادبس ہیتھے آسان۔ ٹنکو صاب چھُ ازکل اخبار ہندوستان ٹایمزکس ایڈیٹوریل سٹافس ہیتھ تہ امہ بروٚنہہ چھُن واریاہن جاین نوکری یہ کرمٕژ۔

موہن کرشن رینہ

زا سنہٕ : ۱۹۵۱ ء　　　　زا جاے : (پورشہ یار) سرینگر

موہن کرشن رینہ چھُ شاعری تہٕ کران تہٕ نثرتہٕ لیکھان۔ امہِ سندی مضمون چھِ میزباٹھۍ سائنسی موضوعن پیٹھ آسان۔ موسیقی تہٕ مصوری عہ سیتۍ تہٕ چھُ زِکھ زِکھ کران۔ از کل چھُ اکوٹنٹ جنرل سٕندِس محکمس منز کام کران۔

موہن لال آش

زا سنہٕ : ۱۹۳۴ء　　　　زا جاے : (ویٚچھ بیُور) اننت ناگ

آش صاب چھُ شاعر تہٕ نثرنگار تہٕ۔ اَمہٕ پٲٹھہٕ چھِس وونٛی دوٚہ ہر شاعری ہینٛزٕ کران گاہے۔ امایوز وُنہٕ چھِن نہ کانٛہہ بُذہٕ ہین بانٛہ سومبرن چھاپہٕ۔ از کل چھُ کینٛہہ کٲشر کتابہٕ ترتیب دِوان۔ پیشہٕ کِنۍ چھُ وستاد۔

تصنیف :

کلیات ناظم (غلام محمد شاد سٕندی)

موہن نراش

زاسنہٕ : ۱۹۲۴ء   زاجاے : (ڈلحسن یار) سرینگر

اصل ناو چھُس موہن لال تہٕ نراش چھُس تخلص۔ نراش صاب چھُ ہنٛدی شاعر تہٕ دوٚنی داتس پیٚٹھ اَٹھ وُری ہوی کٲشرِ پاٹھۍ تہٕ نثارو نان۔ اَمہِ علاوٕ چھُن واریاہ سٹیج تہٕ ریڈیو ڈراما کٲشرِس منز پیٚری ہتۍ۔ بلکہِ چھُن گاندھی جی نِس خود نوشت سوانح حیاتُک کٲشُر جامہٕ وۄلمُت تہٕ یہ چھُ ریڈیو پیٹھہٕ ہیٚوٚن ہیٚوٚن قسطن منز نشر سپدمُت۔ ریڈیو کشمیرس منز وٚدتُس ۱۹۵۶ء پیٹھہٕ ملازم تہٕ ازکل چھُ اَتہِ ترجمہ شوبُک اسسٹنٹ ایڈیٹر۔ ہنٛدی پاٹھۍ لوسہٕ ہینٛز شاہ سومبرن چھاپہٕ کڈِ چھُن تمہ پیٹھہٕ چھُس کلچرل اکیڈمی ہنٛد اِنعامہٕ تورمُت۔

مہاراج کرشن ماوا

زاسنہٕ : ۱۹۳۸   زاجاے (بُہرِ کدل) سرینگر

ماوا صاب چھُ مسرور تخلص لیکھان۔ کٲشرِ پاٹھۍ افسانہٕ نگٲری علاوٕ مضمون تہٕ لیکھان تہٕ شاعری تہٕ کران۔ پیشہ چھُس تجارتھ۔

تصنیف : بخشنہار تہٕ سودٕگر وَتہٕ پُدی

مہد ترآلی

زاجاے : ترال　　　　　مرن سنہ : ۱۹۰۰ء

مدفن : ترال

مہد صٲب اوس کٲشری پاٹھی شاعر وٲنان۔ سہ اوس عاشق ترآلی سُند زیٹھ بوے۔ پؠور ناو اوسُس غلام محی الدین۔ مہد صابنہ چھے نومہ کتابہ :

۱۔ مثنوی ژُندہ بدن (۲) قصہ اصحاب کہف (۳) احوالِ قیامتھ (۴) داستانِ ریا (۵) جنگ خیبر۔

مہد شاہ دیکہ

زاجاے : دشہل ٹینگ، سرینگر　　　　　مرن سنہ : ۱۸۹۸ء

مدفن : دشہل ٹینگ، سرینگر

اصلی ناو غلام محی الدین شاہ تہ تخلص دیکہ۔ مہد صٲب اوس پننہ وقتُک باکمال فی البدیہہ شاعر گوٚڈ، اہندی شار چھنہ گنہ جایہ تہ سومبرتھ۔ یہ کینژھاہ چھُ تہ چھُ کالہ کٕنہ زبٲنی یاد۔ مہد صابن چھُ پننہ زندگی اندر سخ پاٹھی اوسمُت تہ یتھے اُسُن ژراسنہ آخرس پیٹھ روٗز۔ دیان اکہ دوہہ اوس پانسِہ وتہ نصف تاتہ کوٚت تام گرژھان زٕ اتھ اندر روٗٹ راہزنو۔ تمن زنگن کوٚرہس گنڈ تہ ترٲوکھ وتھِ۔ دہ یہ دوٚہ کھوٚرکھ۔ اُدراکُدلہ مُرتھ۔ آخرس آو دشہل ٹینگہ پننس مکانس نیبر کینہ دفن کرنہ۔

مہدی حسین

زاجاے: چھتہ ٹرگوم ژوڈر   مرن سنہ: ۱۹۶۸ء

مہدی صاب اوس کاشر شاعر۔ دربان اُعہ چھُہ کاشر مرثی اندر مضمون گونڈ مت۔ پیشہ کٕز اوس وودستاد۔ مہدی صابنس زاسنس متعلق چھُنہ کینہہ ولوم۔

میر حسین واصف

زاجاے: کریرہ۔ ورمُل   مدفن: کریرہ۔ ورمُل

واصف صابن زاسنہ تہ مرن سنہ چھُنہ مولوم۔ کاشری باتھ چھین نعت تہ منقبتہ لیکھ مژ۔ اہنز کانہہ شاہر سومبرن چھنہ دستیاب۔

میرزہ کاک

زاسنہ: ۱۷۴۹ء   زاجاے: ہانگل گونڈ کوکرناگ

وفات: ۱۸۳۲ء

میرزہ کاک صابن چھہ کاشری باتھو وادیاہ واکھ وژنہ متہ یمن اندر روحانی مسلکہ کین نوزک مسلن دل دنہٕ آمت چھُہ۔ سہ اوس ہانگل گونڈ زامت تہ لوکچہ وانسہ اندرے گو ماسہ منگیتہ یوت آکہ اُتھ ہلواہہ روزان آس۔ مول موج مرنہ پتہ آو واپس ہانگل گونڈ تہ ژھس باپس نش تہ پتہ رود ساریہ وانسہ تتی۔

پروزن کوا تہ یم صابن چھہ میرزہ کاکنو واکھ اکہ لوکچہ کتابہ ہنہ اندر ترتیب دتھ چھاپ کرناوی متہ۔

میرزٕ میر

زاسنہٕ : ۱۸۱۱ء   زاجاے : (ووٹن) دُرمُل

وفات : ۱۹۰۱ء   مدفن : (ووٹن) دُرمُل

میر صاب ادس کاشرۍ پایہِ شاعری کران۔ اَوہُند "موقدم نامہٕ" چھُ مو شوٗر۔ دُرہان موقدم نامہٕ چھُ اُمی مقبوٗل شاہ کرالہ واری سُندِس گریسی نامس بطورِ جواب لیوٗکھمُت۔ یُس پتہٕ غلام محمد نوٗر محمد کتب فروشن چھاپ کوٗر۔

میر عبداللہ بیہقی

زاجاے : سرینگر   وفات : ۱۸۰۷ء

میر صاب اوس سرینگرس اندر کیتھ تام جایہِ روزان۔ سہٕ کر زاو تہٕ چھُنہٕ مولوٗم۔ میر صابس مُتلق ہیکو ییٚتھ یوت وَنِتھ زِ سہٕ گو ۸ محرم ۱۲۲۲ھ ہس اندر رحمتِ حق۔ میر عبداللہ بیہقی صابن چھُ بیٚشن نامہٕ لیوٗکھمُت۔ تہٕ امہٕ علاوٕ چھس لوٗمہٕ کتابہٕ :

۱۔ عقاید   ۲۔ موختصر وقایہ

مہدی حسین

زاجاے: چھتہ گوم ژوڈر   مرن سنہ: ۱۹۶۸ء

مہدی صاب اوس کاشُر شاعر۔ دربان اوس چھُہ کاشر مرثی اندر مضمون گونڈمت۔ پیشہ کِنز اوس ووستاد۔ مہدی صابنس زانسس متعلق چھُنہ کینہہ ولوم۔

میر حسین واصف

زاجاے: کریر۔ وُرمُل   مدفن: کریر۔ وُرمُل

واصف صابُن زا سنہ تہ مرن سنہ چھُنہ مولوم۔ کاشری پاٹھی چھِن نعت تہ منقبتہ لیکھمژ۔ اَمنز کانہہ شاعر سُومبرن چھنہ دستیاب۔

میرزہ کاک

زاسنہ:- ۱۶۴۹ء   زاجاے: (ہانگل گونڈ) کوکرناگ

وفات: ۱۸۳۲ء

میرزہ کاک صابن چھِہ کاشری پاٹھی واریاہ واکھ وَنِمتی یِمن اندر رُوحانی مسلکہ کین نوزُک مسلن دل دِنہ آمت چھُہ۔ سُہ اوس ہانگل گونڈ زامت تہ لوکچہ والنہ اندرے اوس مسیہ عنگینہ بوہنت کیو اُتھ بلوامہ روزان اَس۔ مول موج مرنہ پتہ آو واپس ہانگل گونڈ تہ پتہ اَتھ باپس لۆگ پیتہ رودسا واُلنہ تِتھی۔

سروانند کول پریمی صابن چھِہ میرزہ کاکنو والہ اکس لچھ لا بہہ منہ اندر ریہ تب چھاپ کرناوی متہ۔

میٖرزٕ میٖر

زاسنہٕ : ۱۸۱۱ء زاجاے : (ووٹن) وُرمُل

وفات : ۱۹۰۱ء مدفن : (ووٹن) وُرمُل

میٖر صآب اوس کآشرِ پآٹھۍ شاعری کران۔ اَتھ "موقدم نامہٕ" چھُ موشوٗر۔ دٕپان موقدم نامہٕ چھُ اُمی مقبوٗل شاہ کرالہ وآرِ سٕندِس گریسی نامس" بطورِ جواب لیوٗکھمت۔ یُس پتہٕ غلام محمد نوٗر محمد کتب فروشن چھاپ کوٗر۔

میٖر عبداللہ بیہقی

زاجاے : سرینگر وفات : ۱۸۰۷ء

میٖر صآب اوس سرینگرس اندر کنہہ تام جایہ بروزلان۔ سُہ کر زاو تہٕ چھُنہٕ موٗلوٗم۔ میٖر صآبُس متلق ہیکوٗ یتھ یوت وَنتھ زِ سُہ گوٚو ۸ محرم ۱۲۲۲ھ ہس اندر رحمتِ حق۔ میٖر عبداللہ بیہقی صآبَن چھُ پیٚشن نامہٕ لیوٗکھمُت۔ تہٕ امہٕ علاوٕ چھِس لوٚکہٕ کتابہٕ :

۱۔ عقآید ۲۔ موختصر وقایہ

میر غلام حسین

زاجلے : (بابا پورہ) سرینگر
مدفن : (گوٹہ خوجہ قاسم) ماگم

میر صاب چھُ مشہور مرثی گوش آسِر ۔ اَمہِندِ زاسنہٕ
نہٕ مرن سنہٕ چھُنہٕ ثبوتہٕ دیان مہاراجہ گولاب سنگھ سندِس وقتس اندر
رحمت حق ۔ پیشہٕ اوسُس زمیندآری ۔
میر صابنہٕ چھے نومہٕ مرثی :۔ معرفت ، کمان ، کتابہ ۔ حق نوا
رمل ، ہُما ، اسم اللہ ، آیینہٕ ، خوش نوا ، جواہر بیتر ۔

ناجی منور

زاسینہٕ : ۱۹۳۲ء زاجاے : (کاپرن) کولگوم

ناجی صابُن اصلی ناو چھُ غلام نبی لون تہٕ اُمی سُندلو کچار چھُ غُربی تہٕ لاچاری ہندِس گیہٕ کارِس منز گنذرنوٗمُت۔ بتہٕ نہ ینتہٕ بابتھ پیوٗ اُمِس گوڈ نیچھِے ماشٹر بنیتھ لداخ گژھن ییتہٕ یہ ترٕین وریٛن رٗود۔ ناجی چھُ از تالیمہ ہندِس محکمس منز ہانی سوکولک ہیڈ ماشٹر۔ ۱۹۵۲ء پیٹھہٕ ہیوتُن کاشری باتھ لیکھُن۔ شاعری کرنہٕ علاوٕ چھُ نثر تہٕ لیکھان۔

تصنیفات :

۱۔ "شُرین ہندی باتھ" زٕ جلد (۲) "ناگراد" (شاعری)

۳۔ "جوٗلیس سیزر" (شیکسپیرنہٕ جوٗلیس سیزرُک کاشُر ترجمہٕ)

۴۔ "کاشُر گرامر" (شفیع شوقس سیتی رٕلتھ)

۵۔ موکھتہٕ لر (شُری دُلیلہٕ۔ اوتار کرشن رہبرس سیتی رٕلتھ)

۶۔ "کاشرِ لکہٕ باتھ" جلد اکھ (موتی لال ساقیس سیتی رٕلتھ)

۷۔ "بانہٕ کیتھ" (شُرین ہندی باتھ)

۸۔ "کاشرِ ادبُک تواریخ" (شفیع شوقس سیتی)

۹۔ "ہندِ بیک تواریخ" (شفیع شوقس سیتی)

۱۰۔ کلیات محمود گامی

۱۱۔ دُنیہچہ کتھ (ترجمہٕ)

نازکو لگامی

زاسنہ : ۱۹۲۱ء زاجاے : (ٹینگہ پورہ) کولگوم

ناز صابس چھ اصل ناو غلام احمد۔ آسہ کٲشرس باقٕی شٲیری کران۔ ۱۹۵۱ء اندر نیو تہ پاکستان تہ تتہ بیہتھ چھ کراچی اندر روزان۔ ناز صاب چھ ۱۹۵۱ء پیٹھ کشمیر کانفرنسک صدر تہ روز مُت۔

تصنیف : ترجمہ اسرارِ خودی

یہ کتاب چھےٚ اقبال اکیڈمی کراچی طرفہ چھاپ۔

مہجور

زاسنہ : ۱۸۸۱ء زاجاے : حاجن

وفات : ۱۹۵۰ء مدفن : حاجن

میر صاب اوس کٲشرِ باقٕی شٲیری کران۔ نثر، کتھن اوس پیشہ۔ نعت، منقبت تہ شہرآشوب علاوہ چھین مرثی تہ لیچھمٕتۍ۔ میر صابنۍ باتہ سومبرن چھپےٚ حلقہ ادب سوناواری طرفہ چھاپ سپنہٕ۔

نذیر احمد بیگانہ

زا سنہ : ۱۹۴۱ء   زاجاے : ڈوڈی گام بانہال

نذیر احمد بیگانہٕ صٲب چھُ کٲشرِس منز شاعری کران تہٕ یہٕ سلسلہٕ چھُ واریاہن کالن پیٹھہٕ جٲری تھوٚومُت۔ پیشہٕ کنۍ چھُ سرکٲری ملازم۔

(ڈاکٹر) نذیر احمد لون

زا سنہ : ۱۹۴۷ء   زاجاے : رموٗزٕ

لون صٲب چھُ پیتر پوسٹو آٹھو ورٕیو پیٹھہٕ کٲشرِ پٲٹھۍ نثر لیکھان تہٕ شیرٕ پٲٹھۍ چھہ امہِ سندہٕ لیکھن کٲشرِ بہارن تہٕ کٲشرِ زوٕنن متعلق آسان۔
کٲشرِس منز چھن واریاہ لیکھے تہٕ آمتۍ۔

نراین کول یاربٲش

زاسنہ: ۱۹۳۷ء　　زاجاے (بوٚگام) کوٚنگوم

یاربٲش صاب چھُ لگ بگ پنداہو وریو پیٹھہٕ کٲشرِ پاٹھۍ شایری کران، اماپوز وۄنہ چھِنہٕ الگ پاٹھۍ پننۍ کانٛہہ تہٕ بأتہٕ سوٚمبرِتھ بیترِ بازرگڈہ ہترٕ۔ ازکل چھُ ویٹرنری منٛز مُلازِم۔

نشاط انصاری

زاسنہ: ۱۹۳۰ء　　زاجاے: (دلیٖنہٕ) وۄرمُل

نشاط انصاری صاب چھُ نظم تہٕ لیکھان تہٕ نثر تہٕ۔ نشاطن اوس گوڈٕ گوڈٕ زیادٕ توجہ اُردوہس کُن دِوان مگر وۄنۍ چھُ یترِ پاٹھۍ کٲشرِس منٛز لیکھان۔ پیشہٕ کِنۍ چھُ وۄستاد تہٕ ازکل چھُ ہائی سکوٗلک ہیڈماسٹر۔

پننس زِٹھس برادر مرحوم تنہاصابنۍ کلامہٕ چھُن شیرازٕ کٔرِتھ "شبنمستان" تہٕ "فرات" ناوۍ ددن کتابن منٛز چھپوومُت۔ "فرات" کتابہِ پیٹھ چھُس کلچرل اکیڈمی ہُند انعام تہٕ ووٚتمُت۔

تصنیفات:

"شبنمستان"، "فرات"

نُندٕ اَکمل

وفات: ۱۷۲۰ء　　　　زاجاے: سرینگر

اَکمل صاب اوس کاشری باگٲش وَٲن لیکھان۔ سرینگرس اندر کھۄ جایہِ زاو تہٕ کتہٕ اوس روزان تہٕ چھُنہٕ پتاہ۔ نُندٕ اَکمل صابنہٕ زاینچ تہٕ مَرنٕچ خبر

نندٕ بٹ

زاجاے: کاٹرس کوٗہ گوم

اصلی ناو چھُس آنند بٹ تہٕ یہ چھُنہٕ معلوٗم زِ یہ کر چھُ اوسمُت کاٹرس منز چھِن وارِیاہ ستاہ وٕڑٕ مُتھر تہٕ یتیہٕ چھُن "ہری تارا مُتی"، ناوٕچ مشہوٗر مثنوی تہٕ لیچھمُت۔ نندٕ بٹنہٕ زندگی ہندی باقے حالاتھ تہٕ چھِنہٕ کُنہ نَنان۔

سُنہٕ ڈار

زاجاے : دکٲٹھ ہۄل، بیرُو   وفات : ۷۲، ۷۱۹ء

مدفن : دکٲٹھ ہۄل، بیرُو

ڈار صٲبنِس زاسنَس متعلق چھُنہٕ کانٛہہ رلوایت۔ اَمی سُندمرُن سنہٕ تہٕ چھُنہٕ تحقیقو اَتھہ سٕتھہ یاکھٕی گۄتہٕ نارمُت۔ یُتھرپاٹھ اوس صوفی شاعرن منز دوہنان بہان تہٕ اَوے کنہٕ اوٗن یانٛہ تہٕ صوفی طرزٕکی شاعر۔ اَمنزٕ اکھ نظم "دوٗلکہٕ شار" چھےٚ چھاپ ہینٛزمژ۔

نشاط کشتواڑی

زاسنہٕ : ۱۹۰۸ء زاجاے : جامع مسجد کشتواڑ

نشاط صابس چھُ واریاہ کالہٕ پیٹھٕ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران ووتمُت۔ گنہٕ گنہٕ چھُ نثرِ تہٕ لیکھان۔ نشاط چھُ اخباری نامہٕ نگار تہٕ رُودمُت۔ یتھوٕ پٲٹھۍ اوس زیادٕ تر اردوٗ پاٹھۍ لیکھان۔ نشاط صابُن شُمار چھُ کشتواڑکین بااثر لُوکن منز سپدان۔

تصنیف : منظوم کربلا (شاعری) نعت رسول (شاعری)

مناقبِ اولیا (شاعری)

نصر اللہ منشی

زاسنہٕ : ۱۹۰۸ء زاجاے : ۱۹۴۸ء

زاجاے : ڈوڈہ

نصر اللہ منشی صاب چھُ کاشرِ پاٹھۍ شاعری کران اوسمُت امایوز مرنس نام ییٚمن یٚتہٕ ذکر کانٛہہ پاٹھۍ تہٕ سوٚمبرن چھا آمُت۔ اَمی سٕندِس زانٛنس متعلق چھُنہٕ کُنہٕ جاے کینٛہہ درج۔ منشی صاب چھُ تجارتھ کران اوسمُت۔

نعمہ صٲب

زامژٕ : ۱۸۰۵ء زاجاے : (چھتبل محلہ) سرینگر

وفات : ۱۸۸۰ء مدفن : (زیارتستان) سرینگر

نعمہ صٲبُن شُمار چھُ مشہور صوفی شاعرن اندر یتس اوس اصل ناو نعیم۔ زامُت ادار محلہ اوس قالباف کارخانس اندر ووستاد۔ شمس فقیرن تہ چھےٚ ناندار محلس مُنگرِ کارخانس اندر قالباف کٲم ہیچھمژ۔ یتہِ نعمہ صٲب اوس۔ نعمہ صٲب گوو ۱۸۸۰ء اندر رحمتِ حق تہ زیارتستانہٕ آو دفن کرنہٕ۔

غلام محمد نور محمد کتب فروشن چھُ نعمہ صٲبُن کم کاسہٕ کلام چھاپس کھوٗرمُت۔

نعمہ صٲب

زامژٕ : ۱۸۸۳ء زاجاے : صفاپور

وفات : ۱۹۶۳ء مدفن : صفاپور

نعمہ صٲب صفاپورُک اوس صوفیانہٕ شاعری کران۔ دیان صوفی منش بزرگ اوس۔ اصلی ناو اوس شمس لغمت اللہ پرے۔ گوڈٕ گوڈٕ اوس صفاپور سے اُکس ٹھیکہ دارس نِش بطورِ گماشتہ کٲم کران تہ آخر بنیوو پانہٕ تہ ٹھیکہ دار۔

تصنیف :

مثنوی گُل بکاولی : یہ کتاب چھےٚ ترون لۄکچن اندر۔

نند لال طالب

زاسنہٕ : ۱۹۰۰ء   زاجاے : (سید علی اکبر) سرینگر

وفات : ۱۹۷۱ء

طالب صاحب اوس ٹیٹر پآٹھۍ اردوٕس منز لیکھان۔ لل دیدِ ہندین واکھن تہٕ چھُن منظوم ترجمہ کورمُت یُس کتابی شکلِ منز چھپیومُت چھُ۔

طالب صاحب اوس فارسی زبانۍ ہُند پروفیسر تہٕ پینشن گژھنہٕ پتہٕ اوس ریاستی کلچرل اکیڈمی منز اُردو فارسی شوبٕچ ایڈیٹر۔ اکیڈمی یوس اردو کشیری فرہنگ اندکل بناوان چھےٚ، طالب اوس سورگہ واس گژھنس تام امہٕ کہ تہٕ ایڈیٹر۔ فارسی زبانۍ ہُند عالم آسنہٕ موکھ اوسُس صدرِ جمہوریہ سند خلعت زٕتُن اگر بہ قسمو کٔر کورو امہ ایلانہٕ پتہٕ رٔتی سورگہٕ واس۔

نَندہٕ لال کول

زامُت : ۱۸۷۷ء   زاجاے : دُکرالہٕ کھوڈ سرینگر

وفات : ۱۹۴۰ء

پنڈت نندہٕ لال کول اوس نثر لیکھنہٕ علاوٕ شاعری تہٕ کَرَان تہٕ تخلص اوسُس نندہٕ - یم کاشرِ ڈرامہٕ از تام سٹیج کرنہٕ آمتۍ چھہ تہٕ یہندۍ مسودٕ الگ الگ ہیوٚر چھہ ہوٚو تلہٕ بچہٕ - تمان ز نندہٕ لال کولن لیوٚکھمت ڈراما " سٹیج کہوُت " چھہ گوٚڈنیُک کاشُر ڈراما - یہ ڈراما چھہ راجہٕ ہریش چندرنہٕ زندگیہ اندوٕ اندی تَشرَان - یہ ڈراما چھہ از برونٹھہ ۲۵ وَرِی گۆڈنچہ لٹہٕ سرینگرس منز رگناتھ مندرس سٹیج کرنہٕ آمُت -
پنڈت نندہٕ لال کول چھہ پیشہٕ کِنۍ بٹھواری اوسمت -

نمونۂ نیوش

شیخ نورالدین نورانیؒ

زاسنہٕ: ۱۳۷۷ء   زاجاے: (کیموہ) اسلام آباد

وفات: ۱۴۳۸ء   مدفن: (چرارِ شریف) سرینگر

شیخ العالمؒ سُندی زٕژھ اٮ۪سی کِشتواڑ کہ سٕنز قبیلکی راجہ زادٕ یم وطن ترٲوِتھ
کٔشیر ژٲتھۍ آے تہٕ یٮ۪تہٕ آباد گے۔ تہُند بابہٕ صٲب بنیوو سید حسین سمنانی صٲبنہٕ دٔسی
مسلمان تہٕ شیخ سالار بنیوون پانس ناو۔ کینہہ کالہ گُزرتھ گوو تٔہ سرِ بٮ۪ٹھہ کیموہ بسنہٕ تہٕ تتی
زاو شُرٕ ماجہ حضرت شیخ العالمؒ۔ سلطان قطب الدین شٮ۪ہری بسِندِس دورس منز خوکُتس اندر
ماں ماجہ بنیوو نس نُند ناو۔ ترٕ ٲہ وٕہرٕ ٲسیتھ گوو یتیم تہٕ ترٕ داہ وٕہرِس پٮ۪ٹھ ٲس نے دیُد
ستی تِہ نکاح۔ گُنوہ وٕہرٕ ٲسیتھ ترٕو دُن گرٕ بار۔ بن باس ہیوتُن۔ نفس کُشی کُرن۔ دٔہ ہس
دِتِن فاقہٕ تہٕ بٔنِس پتھرِس بٮ۪ٹھہ ترٕوُن ڈایہہ۔ ژٕہ وٕہرٕ ٲسیتھ بیٚلہ شاہ مارٕ ٹینگچہ گوہ بہٕ زاد
شُرٕ رُنج ٲیس دو شوے شُری ہیتھ تور۔ شیخ العالمن یِہ ترٕ دو شوے بچہٕ ٹاٹھِس
خُدایس حِیچھ بِہ۔ کھون تل زُن تہٕ یِتہ رٕنگی بِہ تِم زیتجہ۔ ترٕ داہ ٲقِتن وُرِی مَن ہِشلِہ
ریاضتہٕ پتہٕ گوو شیب قدرٕ دو ہیہ خوفنُس تا گی نیٚچہ طالبہٕ۔ کٔشیر ہِندی بڈل غریب
بادشاہ زین العابدین بڈ شاہن تہٕ بوُرس جنابہٕ شیخ العالمؒ کٔشیر ہِندہ

ریشہٕ سلسلک سارے کھوت بُتھود بہ مرتبہٕ وول بزرگ۔ پٹھان گورنر عطا محمد خانن چھُ شیخ العالمہٕ سند ناوک ضرب بہ دیشمُت۔ شیخ العالمسؒ چھُ علمدارِ کشمیر تہ وَنان۔
کاشر زبٲنز اندر چھُ حضرت شیخ العالمؒ سندی شُرکی تمی اُمانہٕ اَنہ تہ
پھرتہ یوان یتھہٕ اُمانہٕ کانٛہہ تہ مقدس کتاب پھرنہٕ یوان چھےٚ۔ شُرکیو مُناہ چھےٚ حضرت شیخن کاشرِ ہٲنٛژ نظمہٕ، مناظرِ، مذہبی مسایلن ہُند منظوم بیان تہ کینٛہہ شمسکرتی لفظہ تہ وَنہٕ میٚڑ۔ شیخ العالمہٕ سُند کلام چھُ نومن کتبن ریشہ نامن تہ نورنامن اندر رٹتھ۔
(۱) بابا نصیب الدین غازیؒ (۲) بابا کمال الدین (۳) بابا خلیل (۴) میر عبداللہ
(۵) بابا اسماعیل کبروی (۶) نورنامہٕ چھاپ کلچرل اکیڈیمی، سرینگر۔

نندٕلال اَمبار دار

زاسنہ : ۱۹۱۵ء   زاجاے : (سری پورہ) وُرمُل

وفات : ۱۹۷۳ء

اصلی ناو اوسُس نندٕلال اَمبار دار تہٕ تخلُص اوسُس "نندٕ"۔ تھوومت شاعری ہیُژن ۱۹۳۶ء پیٹھٕ کرٕنی تہٕ آخری دَمس تام رُود شار وَنان۔ یِمہٕ دُنی پہٕ گزرِتھ پیٹھ اوس یِمنٛز بڈ شاہ "سومبرن" "لول تہٕ حُسن" چھاپنٕچ تیاری کران۔ یہٕ آیہٕ تمہٕ وز چھاپ گنٛژ صحتہ پیٹھٕ نندٕ دون ترٛین ریتن ہُند سورگواس گومُت اوس۔

اَمبار دارنِس گرٕٹی زندگی آس سبٕتھاہ ٹیٹھ تہٕ یہٕ دُپزٕ تہٕ اُمی ٹیچرن کوٚر اَمبار دار اَندری اَندری کھوکھُر۔

کالیج ترٛاوِنہٕ پتہٕ لوٚگ تامیہٕ ہندِس محکمس منٛز وستاد تہٕ ۱۹۷۰ءس منٛز سپُد ہیڈ ماسٹر ہندِ حیثیتہٕ پتہٕ ریٹائر۔

تصنیفات :

۱۔ "منہٕ گانگُل کُشہٕ مول" (نظم)

۲۔ "لول تہٕ حُسن" لوکٕٹ کتاب (نظم)

۳۔ "لول تہٕ حُسن" بڈٕ کتاب (نظم)

نوازؔ رتن پوری

زاسنہ: ۱۹۲۶ء زاجاے: رتن پور

نوازؔ صابن پوز ناو چھُ غلام محی الدین تہٕ زانہٕ گوٚو چھُ سید۔ بنہٕ گن
ہُند پیشہ ہیر زیعی آسنہٕ کِنہ چھُ پانہٕ تہٕ اَتھہٕ وتہٕ پیٹھہٕ لکان۔ عربی، فارسی تہٕ اردو
چھُن گری پوٚرمُت۔ شاعری ہُند ابتدا کوٚرن ۱۹۴۴ء پیٹھہٕ تہٕ از تام چھُن ولدیاہ
لیوکھمُت۔ نواز اوس شُراہ وُہرے ییلہٕ پھیکین پیٹھہٕ گرٕک بار پیوس۔ نوازن
حقیقی سرماے چھُ غم تہٕ درد تہٕ لس چھے خبر زِ غم کیاہ گوٚو تہٕ درد کتھ پٹھ
ونان۔

تصنیفات: "سوز دل" (شاعری) "گُل ریحان" (شاعری)
"لولہٕ بٔ" (شاعری) "مضراب" (شاعری)

نورالدین عیارؔ

زاسنہ: ۱۸۹۷ء زاجاے: (یاری کلان) ژرٕ ڈٕر
وفات: ۱۹۴۴ء مدفن: (یاری کلان) ژرٕ ڈٕر

ہیر نورالدین صابس اوس عیارؔ تخلص۔ کاشری باتھو اوس
غزل بیتر ونان تہٕ شاعرن اوسُس مہجورؔ صاب اصلاح دوان۔ ہیر صابنہٕ
چھِنہ اکہٕ باتھو کانہہ شاعرہٕ سومبرن چھپیومُت۔

نۆر محمد کول روشن

زا سنہ: ۱۹۱۹ء　　　زاجاے: (رٔینہ ٹینگ خانیار) سرینگر

روشن صاحب چھُ کاشُر شاعر تہٕ نثر نِگار۔ وۄنۍ ہرگاہ یِمَن زیادٕ تر توجہ تجارتَس گٔیہ نہٕ توان چھُ امہ پوز آٹھ داہ وٕری برونٛہہ تام اوس مسلسل پانٛژھ شار وَنان، ڈراما لیکھان تہٕ وۄہ پر زبانن ہندی ڈراما کاشرس منٛز پھِران۔ یِمو منٛز چھِ کینہہ ڈراما سٹیجس پیٹھ تہٕ گنڈنہٕ آمٕتۍ۔ یِمَنٛز کانٛہہ شارٕ سوٚمبرن یا بییہ کانٛہہ کتاب چھَپنہٕ انہٕ تام الگ پانٛژھ چھاپہٕ ہِژ۔

روزی کماونکس سِلسِلس منٛز برٛونٛہہ کنِس کالس ریڈیو کشمیرس تہٕ پتہٕ لالہٕ رُخ پبلیکیشنز سرینگرس سٟتۍ وابستہٕ۔ لالہٕ رُخ ادارس منٛز دِتِن یِمہ کتابہٕ ترتیب :-

"گٔنٛز گٔمتھ" (ترٛےن ڈراماہن ہُند اکھ مجموعہ)

"شُمرن" (ماشر زندٕ کولن کلام)

"پوشہٕ نٔقر" (ترٛیہ حصہٕ — کاشرۍ لیلہٕ)

"وۄش تہٕ آب" (کاشر مرثی)

نوولز

نوولز صٲب اوس عیسٲیی پادری تہٕ کٔشیرٕ اوس کمہ بجن عشیری
اوسٕ یِتھ ہندِ طرفہٕ سوزنہٕ آمُت۔ کشیرِ منز رُوزنہٕ کہ پٔتمِس وقتس دوران یِتہٕ تہٕ
سہ گرتھ ہا، تہٕ تیتہ اوس کٲشرٕ پٔتۍ کہاوتہٕ تہٕ دلیلہ سومبران۔ کہاوتَن تہٕ
دلیلن منز یہ سومبرن آیہ ۱۸۸۵ء اندر چھاپ کرنہٕ۔

تصنیفات:

۱۔ کشمیری پراورسبس ۲۔ فوک (۳) ٹیلز آف کشمیر

نیل کریم گُرگ

زاینہٕ: ۱۹۲۰ء زاینہٕ جاے: آیرلینڈ، یورپ

نیل کریم گرگ ووٚت مشرقی زبانن متعلق ریسرچ کرنہٕ کنہِ کشیر
تہٕ چھے مشرقی تہٕ ایشیایی زبانن ہٕنزِ ماہر تہٕ تمۍ چھہ مضمون لیکھمٕتۍ۔ اَمہ علاوٕ
چھہ یونانس اندر یونانی زبانی ہٕند مطالعہ کران۔

تصنیف:

فوک ٹیلز آف کشمیر۔ (کٲشرِ لکہ کتھن ہند ترجمہ تہٕ تبصرہ)

نوُولز

نوُولز صحب اوس عیسائی پادری تہٕ کشیر اوس گومُت بجن عشیری ووساپٕنی ہند طرفہٕ سوزنہٕ آمت۔ کشیر منز رُوزنہٕ چہٕ پٕرٛنی وقتس دوران ینہٕ تمہ تہٕ سُہ گرُتھہ ہا، تیتہ تیتہ اوس کاشُر پَنُت کہاوتہٕ تہٕ ذُلیلہ سومبران۔ کہاوژن تہٕ ینژن منز تہٕ سومبرن آیہ ۱۸۸۵ء اندر چھاپ کرنہٕ۔

تصنیفات:

۱۔ کشمیری پراورسس ۲۔ فوک (۳) ٹیلز آف کشمیر

نیل کریم گرُک

زامتہٕ: ۱۹۲۰ء زاناے: (آیرلینڈ) یورپ

نیل کریم گرُک ڈاکٹر مشرقی زبانن متعلق ریسرچ کرنہٕ کنہٕ کشیرِ تہٕ چھیے مشرقی تہٕ ایشیائی زبانن پیٹھ منز تہٕ ترٛن پیٹھ چہٕ مضمون لیکھ مینہٕ۔ انہٕ کل چھنے پرٛانس اندر یمو تاٰزہٕ زبانٕزہٕ ہند مطالعہ کران۔

تصنیف:

فوک ٹیلز آف کشمیر۔ (کاشرین لکہ کتھن ہند ترجمہ تہٕ تبصرہ)

نیلہ کنٹھ شرما

زاے سنہ: ۱۸۸۱ء   زاے جاے: (لب ووٚگم) سرینگر

وفات: ۱۹۷۰ء

شرما صاب اوس اَکھ شاعری تہٕ گرامرن تہٕ نثرِ تہٕ لیکھان بیشاعری منز
سیٹھاہ مشہور تہِ کتابہٕ "شوٗبہ ان"، "رامائن شرما"، "سُدامہ چرت" واریاہ برونٛہہ
چھاپ گامژٕ۔ نثرِ منز تہٕ ناٹکھ لیکھنہ۔ اکھ گُل نادُبُہ "بلوٗ منگل" تہٕ بیاکھ
"سوٗپنہ واسہ داوُنا"۔

تصنیفات: "شوٗبہ ان"، "رامائنی شرما"، "سُدامہ چرت"

واز محمود

زاے سنہ: ۱۸۴۴ء   زاے جاے: نوٗب بازار، سرینگر

وفات: ۱۹۱۴ء پیٹھہ ۱۹۲۴ء تام

واز محمود سُند ناو چھُ مشہور صوٗفی شاعرن اندر بیٚنہ پان۔ اُتھ ہنٛد مدفن
چھُ ... باگہ موحوم تہٕ چھے اَسند کلام بتہِ ہیٚہ سوٚمبرن ژٕ یکتام چھاپ گرنہ آمژ۔ ...
چھِ کیٛتھہ باتھہ مختلف کتبہ فروشو مختلف کتابچن اندر وزہ وزہ چھاپ کرِنۍ آمتۍ۔ کلچرل اکیڈمی
شعبہِ صوٗفی شاعری تہٕ مختلف جلد نہ چھُ واز محمود سُنٛد کیٚنہہ باتھہ دیوٚژ۔ حال حالے
تامی منورن واز محمودن غزلن نثراکھ بیاض ... یاضہ کرِ شرح۔

واسدیو رہیہ

زاسنہ : ۱۹۲۷ء زاجاے : (بٹہ پور) سوپور

واسدیو رہیہ صاب ادس نژدایہ وُہرے ییلہِ اُمس اکھ خطرناکھ بیمار حملہ کوٚر تہٕ اَچھو منز نیٚنس گاشکی سدرٕ دام دیتھ۔ واسدیون تژاُو نہٕ ہمتھ۔ واہ واہ کورُن ہندیس منز "بھوشن" پاس۔ حنزباتُن ہندس آو لینس منز ہمینہ یتھ ییلہ کاشری پاٹھی شاعری ہنیتن وہنیو پانس تخلص رہیہ تخلص۔ رہیہس چھے موسیقی منز تہٕ زان تہٕ حکمتچ تہٕ۔ پننہِ باتہٕ سومبرن "شب گرد" چھن چھاپہ ہشر تہٕ تہٕ ییلہ چھس کلچرل اکیڈیمی ہندِ پانمہ تورمُت۔

تصنیف : "شب گرد" (شاعری)

واعظ حادر

زاجاے : ژرارِ شریف وفات : ۱۸۵۸ء

مدفن : ژرارِ شریف

حادر صابَن چھِ کاشرِ پاٹھی نعت، منقبت، شمایل نبوی تہٕ مُشک نامہ نبوی لیکھمت۔ سُہ اوس ژرارِ شریفہ واعظ خانی کران تہٕ ژرارِ شریفکس استانس منبرس پیٹھ دوان۔ حادر صابُن زاسنہ چھُنہ معلوم۔ اُہندی کینہہ نعت بیترِ چھِ مختلف کتابَن اندر درج۔

وِشمبر ناتھ کول

زاسنہ: ۱۹۱۴ء زاجاے: رانگر

کول صاب چھُ از کل دِلہِ ہوزان تہٕ آل انڈیا ریڈیوٚہس سیتی جُڑ والستہٕ رُدمُت اوس وارِیاہس کالس اخبار "دیش" تہٕ رسالہٕ "پمپوش" تہٕ کڈان۔

تصنیف: گاندھی جی سُنز لوکچار"

ولی اللہ متوٗ

زاجاے: (وُہن گام) بڈگوم وفات: ۱۸۵۸ء

مدفن: مدینے شریف

ولی اللہ صابُن ناو چھُ مشہور کاشرِ مثنوی نگارن منز ہیمنہ یوان۔ دیان حجس دوران گوو مدینے شریفہٕ رحمتِ حق تہٕ تتی کورُس بہنز خورشیدن کفن دفن ہیتر۔

تصانیف:

(۱) مثنوی ہیمال ناگرا[illegible] (۲) قصہ چہار[illegible] (۳) [illegible]

(۳) ترجمہ ضروریاتِ دین۔

وہاب پرے

زاسنہ: ۱۸۴۶ء　　　　زاجاے: ہاتجن

وفات: ۱۹۱۴ء　　　　مدفن: ہاتجن

وہاب صاحب ہاجنی شمار چھُ نیکہ کاشرِین نۆوگو شاعرن اندر گژھان۔ اَمۍ سند تصنیف پتہ
تقریبن ۴۳۰۰۰ شارٕ سُندہ بنیہ و قسمہ مختلف نوعُن پیٹھ کام کران۔ گادٕوار۔ حلقہٕ وار
تحصیلدار، نائب تحصیلدار، تہ نایب تحصیلدار، ہنزی وس گاڈ تھیکہ دری نہ کران۔ واتنہ ہندن کتھن
دُری ین اندرادس خلوتہٕ نشین۔

تصانیف: ۱- دیوانِ وہاب: یہ کتاب چھے کلچرل اکیڈمی دۆن جلدن اندر چھاپ کرنہٕ آمژ۔ اَتھ
اندر چھ وہاب پرے سندی غزل حروف تہجی حسابہ ترتیب دِتھ درج۔
(۲) شاہنامہ (۳) خلافت نامہ (۴) سلطانی (۵) ہفت قصہ مکرزن۔ (۶) ہفت قصہ اعما
(۷) قصہ چہار درویش (۸) قصہ بہرام گور (۹) اکبرنامہ (۱۰) شکل و شمائلِ آنحضرتؐ (۱۱) ستاب نامہ۔
(۱۲) درویشی (۱۳) نوبہار گلبدن۔

دفا بہٕ مرد واری

زاسنہ: ۱۹۳۳ء　　　　زاجاے: بہٕ مرد واہ

دفا صابن اصلی ناو چھُ غلام محی الدین خطیب تہ یہ چھُ نزبہ دواری شاعرن ہند
شاگرد رودمُت۔ دفا دِیادہ کال روزتھ یکہ شیرٕ ہِتھ شاعری کرزن۔ بۄنہ وقت محکمس ممبر چھُ
ملازم تہ نزگلن چھُ ادنہ شارسٕ سندس تحریرس پیٹھ کام کران۔

وہاب کھار

زا سنہٕ: ۱۹۴۲ء زا جاے: کھٕرؤ شار

وفات: ۱۹۱۲ء مدفن: کھٕرؤ شار

وہاب صاب اوس کاشُر صوفی شاعر تہٕ پننہٕ وقتُک بوڈ پایُک درویش شُر اوس پیشہٕ کنہِ ژالہِ کھار۔ کریان مہاراجہ امر سنگھن سوزُس تاکِ بمہٕ بیڑی سوارِ پایہٕ گُرُ تہٕ ترشے ہتھ روپیہٕ نذرانہٕ۔ وہاب صابن گری دوشوے چیز واپس پرانند اوس وہاب صابس نِش پیوان گژھان۔ کھٕرؤ شارِ چھُس مدفن یتیہٕ باغٕ عاضِ طرٕ پاٹھی اتھ وِپہٕ سوتہٕ آکہٕ لگان چھُ۔

وہاب صابُن سوُرے کلام چھُنہٕ چھاپ سپُدمُت، اکثر جُھ گیوُن والین ہُنزِ زبانیٖ ریڈیوائیر پیٹھٕ وٕرنہٕ۔

غلام محمد نور محمد کُتب فروش چھے کلام وہاب کھار تہٕ ترانہٕ وہاب کھار ناوٕ چہٕ زٕ لوکٕچہٕ کتابہٕ چھاپ کٔرِناوِ شایع

وہاب لون

زاجاے : (سِکھ ڈس سُلہ) اسلام باد

لون صاحب چھُ محمود گامیُن حالیس خاص گُذرِتھ مُت ۔ یہ چھُ باکمال بُزرگ تہ صوفی شاعر اوسمُت ۔ اَمی سندِ شاعری ہیٚنٛد چھُ تیٚتھ پایہِ شو فلسفک تہ ویدانتک اثر ۔ پیشہ چھس زمینداری آسمُت ۔ وہاب لونہٕنی کلیات چھےٚ از کل ترتیبہ کیتھ مرحلو گُذران ۔

وہاب ملک

زاسنہ : ۱۸۹۴ء	زاجاے : (سنگروم) لار
وفات : ۱۹۴۴ء	مدفن (سنگروم) لار

وہاب ملک اوس ساہتیہ تخلیقہ رۄزتھ آوان ۔ کاشُر علاوہ اوس فارسی تہ پایہِ ہنز شار وَنان ۔ صوفیانہ کلام علاوہ چھِ، کُنہ ہجویہ نظم تہ ...

سادھو صاہبنی بیاض چھےٚ ضایہ گرنہٕ آمٕژ ۔

وٚیشنہٕ جُو رازدان

زاجاے: (یوٗگام) کولگوم

رازدان صٲبس متعلق چھُنہٕ یہ کُنہِ تہِ درج زِ کر اوس زامُت تہٕ نہ نٮ۪یو و یی زِ کرِ گوٗ ذرٛیوو۔ اُمی چھےٚ واریاہ لیٖلایہٕ لیچھمٕژ۔ تہٕ اَمہ علاوٕ چھین ۱۹۴۷ء ہس منز بٔڈ کنیا ہمسہٕ بھیل ناوٕ یمانن ہنز اکھ کتھ تہِ مثنوی جالہِ کاشرس منز بیچھرٕمٕژ۔

وٚیشنہٕ کول

زاجاے: (وٚنوس) کولگوم　　　　وفات: ۱۹۱۸ء

وٚیشنہٕ جُواوس کاشرِ علاوٕ فارسی زبانیٚ منز تہٕ ستاد۔ وٚنان۔ اصلی ناو اوسُس وشمبر ناتھ کول، تہٕ حکمہ تٲلیمس اندر اوس ووستاد۔ وٚیشنہٕ کولن چھےٚ واریاہ لیٖلایہٕ لیچھمٕژ۔

کتاب: مثنوی وٚیشنو پرتاپ راماین"۔ اَتھ مثنوی اندر چھہِ لگ بگ ترٛہ ساس شار تہٕ یہ چھےٚ پرتاپ سنگھنہٕ وقتہٕ لیکھنہٕ آمٕژ۔

ہربنس سنگھ آزاد

زاسنہ : ۱۹۲۱ء زاجاے : کھاوٕرِیار

آزاد صابن چھُ وارِیاہن کاشرِ نظمن پنجٲبی جامہٕ وٲلمُت۔ یِمُو باقٲعدٕ کتٲبی شکلِ منٛز چھپیومُت چھُہ۔ ازکل چھُ کاشرِ لُکہٕ بٲتن پنجٲبی ترجمہٕ کران۔
آزاد صاب چھُ ریاستی کھادی اینڈ ولیج انڈسٹریز بوٗرڈُک چیرمین۔ اَمہِ برونٹہٕ چھُ کالج لیکچرار، اسمبلی ممبر، اسمبلی ہُند سپیکر تہٕ وُزیرِ تٲلیم تہِ روٗدمُت۔

ہردرجو کوکر

پنڈت ہردرجُوس متعلق چھُ سیٹھاہ کم معلوم زِ سُہ چھُ تقریباً وُہ صابن زانٛدٲو دیمُت۔ یمٕو لیٚچ ہندوستانہٕ ہندی یا اُردوٗس منٛز شاعری تہٕ بجن لیکھان۔ اُہند کلام چھُ دارِیاہن لُکٕن کتٲبن منٛز چھاپہٕ سپُدمُت۔

ہردےٚ کول بھارتی

زاسنہ: ۱۹۳۷ء   زاجاے: سوپور

بھارتی صاب چھُ کاشُر نثرنگار تہٕ تقریبن ۲۲ ؤری ووٚنُس لیکھان۔ کاشرِس علاوٕ چھُ اردوٗ تہٕ ہندی زبانَن منز تہٕ لیکھان رُودمُت۔ اَمی سٕنز کانٛہہ تہٕ افسانہٕ سوٚمبرن بیترِ چھنہٕ از تام چھاپ گامٕژ۔ آل انڈیا ریڈیوہس منز لگ بگ ۱۵ ؤری نوکری کٔرتھ دِژن استیفہٕ۔

ہری کرشن کول

زاجاے: (رعناواری محلہ) سرینگر   زاسنہ: ۱۹۳۴ء

کول صاب اوس گوڈٕ گوڈٕ ہندی پاٹھی کہانی بیترِ لیکھان امابوٚز دَہ کاہ ؤری وانٛس ووتھ ٹیتھ پاٹھی کاشرِ بیترِ منز یمن ووٚندٕ کھو کھلاوان۔ ہری کرشن کول چھُ اَفسانو علاوٕ ڈراما بیترِ تہٕ لیکھان۔ کینژہس کالس پبلک ورکس محکمس منز نوکری کرنہٕ پتہٕ لوٚگ تِمٕ ہِندِس محکمس منز لیکچرار۔ اَمنٕز "پتہٕ لاران پرٛبتھ" ناوٕ افسانہٕ سوٚمبرنہٕ چھُ کلچرل اکیڈیمی ہنٛد اِنعامہٕ تہٕ ہیوٚتمُت۔

تصنیف: "پتہٕ لاران پرٛبتھ" (اَفسانہٕ سوٚمبرن)

ہنس راج وزیر

زاسنہٕ: ۱۹۱۶ء   زاجاے: کشتواڑ

وُزیر صاحبن چھےٚ کاشرِ یاٚ ٹھی غزلہٕ تہٕ نظمہٕ بیترِ وَنہٕ مٕژ۔ یِمو اندر وارِیاہ چھاپ تہٕ گامٕژ چھےٚ۔ بیشترِ کینہٕ اوس پٔژھواری تہٕ ازکل چھُ ہینشنس پیٹھ۔

یار محمد خان

یار محمد خان اوس کرسچن مشنری سوسایٹی سٕتی وابستہٕ۔ ۱۸۸۴ء اندر یُس انجیل مقدسک کاشُر ترجمہٕ شایع سپُد، سُہ چھُ ہٕندِ قلمہٕ دٕرامُت۔ خان صاحبُن زاسنہٕ، وفات تہٕ مَدفن بییترِ ہیو کینہٕ مولوم سپدِ تہٕ نہٕ چھےٚ اٚہندِ زندگی متلِق کُنہٕ جایہٕ کانٛہہ ذکر۔

یوہ وبٹ

یوہ وبٹ چھُ بڈشاہی کالُک مشہور گوینہ ماتھ۔ اُمی اوس بڈشاہ سُنز زندگی پیٹھ "زاینہ ئیر کاشش" ناؤک اکھ ڈرامہ کاشرِ ین شاعرن اندر لیوکھمُت۔ اَمہِ ڈرامُک کانہہ تہٕ مسودہ یا نیب لتانہٕ چُھنہٕ دستیاب۔

ارشد

کأشرِ ڈِپاٹمینچہِ کیٚنہہ اَہم کِتابہٕ

۱۔ کأشرِ ادبُک توآریخ	ناجی منور، شفیع شوق
۲۔ تہذیبُک توآریخ	ناجی منور، شفیع شوق
۳۔ زٲنیشُت تہٕ سأنی زٲنیش	رشید نازکی
۴۔ کأشُر شومت	بدری ناتھ کلا
۵۔ کأشرِ لکہٕ پاتھر	محمد سبحان بھگت
۶۔ نفسیاتھ	عبدالغنی مدہوش
۷۔ جدیدہ کأشر شاعری	ڈاکٹر حامدی کشمیری
۸۔ اَزیچ کأشر شاعری	رحمان راہی، شفیع شوق
(نٔہار۔ خاص شمارہ)	
۹۔ کأشرِ ادبُک فکری پوٚت منظر	رحمان راہی، شفیع شوق
(نٔہار۔ خاص شمارہ)	

AVHAL NAMA

A DICTIONARY OF MEN OF LETTERS OF KASHMIR (IN KASHMIRI)

Vol. I

By

Chaman Lal Chaman

Bashir Akhtar

THE POST-GRADUATE DEPARTMENT OF KASHMIRI
THE UNVERSITY OF KASHMIR
S R I N A G A R

Printed at J. K. OFFSET PRINTERS, 315, JAMA MASJID, DELHI-110006